Agatha Christie

Agatha Christie

Crăciunul lui Poirot

PARTEA I

22 decembrie

Traversând în pas alert peronul, Stephen îşi ridică gulerul hainei. Deasupra capului său, o ceaţă groasă se aşeza în vălătuci peste gară. Motoare mari şuierau impresionant, scoţând nori de abur în aerul rece şi umed. Totul era murdar şi îmbibat de fum.

Stephen se gândi cu dezgust: „Ce ţară infectă… Ce oraş infect!”

Prima impresie, entuziastă, pe care i-o lăsase Londra cu magazinele, restaurantele şi femeile sale frumoase şi elegante, pălise. Privea acum oraşul ca pe un diamant fals fixat într-o montură dubioasă.

Se închipui pentru o clipă întorcându-se în Africa de Sud… Simţi apoi dorul de casă răsucindu-se ca o gheară în suflet: răsăritul de soare, cerul albastru, grădini pline de flori, flori albastre, rânduri de plumbago…

În vreme ce oraşul ăsta nu era decât praf, mizerie şi imense, nesfârşite mulţimi, aflate în mişcare, grăbindu-se, dând din coate. Furnici deplasându-se disciplinate în interiorul muşuroiului.

Pentru o clipă se gândi: „Mai bine nu veneam…”

Îşi aminti apoi scopul pentru care venise şi buzele i se strânseră într-o grimasă îngheţată. Nu, la naiba! Trebuia să meargă până la capăt, doar plănuise asta de ani de zile. Se străduise întotdeauna să realizeze ceea ce îşi propunea. Da, trebuia să meargă mai departe! Momentul de şovăială, întrebările chinuitoare care îi veniseră brusc în minte – „De

ce? Chiar merită osteneala? De ce să trăiesc în trecut? N-ar fi mai bine să uit totul?” Toate astea nu însemnau decât o slăbiciune trecătoare. Nu era un puşti, să se lase abătut din drum de orice capriciu de moment. Era un bărbat de patruzeci de ani, sigur pe el şi care ştia ce voia. Va merge mai departe. Va realiza ceea ce îşi propusese sa facă venind în Anglia.

Urcă în tren şi merse de-a lungul culoarului, căutându-şi un loc. Făcuse un semn de refuz unui hamal, aşa că îşi căra singur geamantanul din piele groasă. Luă la rând compartiment după compartiment: trenul era plin. Mai erau numai trei zile până la Crăciun. Stephen Farr privi plin de dezgust compartimentele aglomerate.

„Oameni! Mulţimi infinite de oameni! Şi toţi atât de – care era cuvântul?!

— Atât de cenu şii! Atât de identici unii cu alţii, atât de oribil de uniformizaţi! Cei care nu au figuri de oi au, în schimb, feţe de iepuri”, se gândi el. Unii dintre ei şuşoteau şi se foiau în loc. Alţii, în general bărbaţi trecuţi de vârsta a doua, mormăiau. Aceştia arătau mai degrabă ca nişte porci. Până şi fetele, slabe, palide, cu buzele strident rujate, dădeau o impresie deprimantă de uniformitate.

Se imagină pentru o clipă în veldul sud-african, stând singur la soare…

Apoi, deodată, uitându-se într-un compartiment, i se tăie respiraţia. Fata aceea era altfel. Avea părul negru, iar ochii purtau în ei profunzimea şi întunericul nopţii. Ochi trişti şi mândri, ochii Sudului… Faptul că o astfel de fată trebuia să se afle în acest tren laolaltă cu toţi aceşti inşi insipizi, cenuşii era cum nu se poate mai nedrept. Era nedrept că această minune trebuia să meargă în centrul mohorât al Angliei. Ar fi trebuit să se afle în altă parte, într-o lojă, cu un trandafir între buze, purtând un voal negru care să-i pună în evidenţă capul mândru – şi trebuia să fie praf, şi dogoare, şi miros de sânge în arenă… Ea ar trebui să fie într-un loc minunat şi nu înghesuită în colţul unui compartiment de

clasa a III-a. Era un om atent şi iscoditor, iar curiozitatea îi era susţinută de un fin simţ al observaţiei. Nu îi scăpaseră din vedere haina ei scurtă neagră şi fusta cam ponosite, mănuşile ei ieftine din material sintetic, pantofii de proastă calitate şi nuanţa provocatoare a poşetei roşu-aprins. Cu toate acestea, senzaţia pe care i-o lăsa era aceea de splendoare. Era superbă, fina, exotică…

Oare ce naiba făcea în această ţară a ceţurilor, şi a frigului, şi a furnicilor harnice şi grăbite?

„Trebuie să aflu cine este şi ce face… Trebuie să aflu…”

II

Pilar stătea înghesuită lângă fereastră şi se gândea la cât de ciudat miroseau englezii… Era senzaţia care o izbise cel mai puternic în privinţa Angliei – diferenţa de miros. Nu se simţea miros de usturoi sau de praf, iar cel de parfum era foarte slab. În compartiment se simţea un iz rece de stătut – mirosul de pucioasă al trenurilor – un miros de săpun şi un altul, neplăcut. Se gândi că acesta venea de la gulerul de blană al grăsanei care stătea lângă ea. Pilar adulmecând discret, inhalând cu dezgust izul de naftalină. „Ce bizar miros de parfum”, se gândi ea.

Se auzi un fluier, o voce tunătoare strigă ceva şi trenul se puse încet în mişcare… Porniseră. Drumul ei continua…

Inima îi bătea ceva mai repede. O să fie oare totul bine? Va fi oare capabilă să ducă la bun sfârşit ceea ce îşi propusese? Cu siguranţă, doar îşi planificase totul cu atâta grijă… Era pregătită pentru orice eventualitate. Fără îndoială, va reuşi, trebuie să reuşească…

Buzele roşii i se ţuguiară, gura căpătând dintr-odată o expresie de cruzime. De cruzime şi de lăcomie, precum gura unui copil sau a unei pisici. O gură care nu se preocupa decât de propriile dorinţe şi care încă nu aflase ce e mila. Îşi aruncă ochii roată în jur, cu o curiozitate sinceră şi spontană precum aceea a unui copil. Toţi aceşti oameni, şapte la număr, erau atât de amuzanţi – cât de caraghioşi sunt englezii ăştia! Toţi păreau atât de bogaţi, de prosperi,

în hainele şi cizmele lor! Fără îndoială, Anglia era o ţară foarte bogată, aşa cum auzise dintotdeauna. Însă aceşti oameni nu erau câtuşi de puţin veseli – hotărât lucru, nu erau veseli.

Un bărbat chipeş stătea în picioare pe culoar… Pilar se gândi că era foarte chipeş. Îi plăceau chipul lui, extrem de bronzat, nasul proeminent şi umerii atletici. Mai repede decât orice englezoaică, Pilar îşi dăduse seama că bărbatul o admira. Nu privise nici măcar o singură dată direct spre el, însă ştia foarte bine cât de des se uitase la ea şi, mai ales, ştia exact cum se uitase.

Remarcă faptul fără mare emoţie sau interes. Venea dintr-o ţară unde bărbaţii se uitau la femei cu aerul cel mai firesc şi nu încercau să ascundă prea mult acest lucru. Se întrebă dacă bărbatul era englez şi hotărî că nu era.

„E prea viu, prea real ca să fie englez, decise Pilar. Şi totuşi e frumos. Poate că e american.” Semăna cu actorii pe care îi văzuse în filmele despre vestul sălbatic.

Un însoţitor de vagon îşi croia drum de-a lungul culoarului.

— Prânzul, prima serie, vă rog. Prima serie. Luaţi-vă locurile pentru prima serie.

Cei şapte pasageri din compartimentul lui Pilar aveau cu toţii tichete pentru prima serie. Se ridicară în grup şi compartimentul rămase dintr-odată pustiu şi liniştit.

Pilar ridică repede geamul, care fusese lăsat în jos câţiva centimetri de către o doamnă grizonată, cu privire încruntată, care stătuse în colţul opus. Se răsturnă apoi confortabil pe locul ei şi scrută pe geam suburbiile de nord ale Londrei. Nu întoarse capul la auzul zgomotului uşii trase. Era bărbatul de pe culoar şi Pilar ştia, fără îndoială, că acesta intrase în compartiment special pentru a-i vorbi.

Continua să se uite pe geam, cu un aer gânditor.

Stephen Farr spuse:

— Aţi dori să cobor geamul de tot?

Pilar răspunse cu o timiditate afectată:

— Dimpotrivă. De-abia l-am închis.

Vorbea perfect engleza, însă avea un uşor accent.

În tăcerea care urmă, Stephen se gândea: „Are o voce delicioasă, plină de soare… Caldă ca o noapte de vară…”

Pilar la rândul ei: „îmi place vocea lui. E gravă şi puternică. Iar el e un tip atrăgător – îmi place.”

Stephen începu din nou:

— Foarte aglomerat, trenul…

— Într-adevăr. Cred că oamenii fug din Londra pentru că acolo totul e atât de sumbru.

Pilar nu fusese educată să creadă că a purta conversaţii cu străini în tren ar fi o crimă. Era capabilă să îşi poarte de grijă la fel de bine ca oricare altă fată, însă nu avea prejudecăţi.

Dacă Stephen ar fi crescut în Anglia, ar fi putut să se simtă stânjenit şi nelalocul lui intrând în vorbă cu o tânără. Însă el avea un suflet deschis şi prietenos şi găsea că nu e nimic mai firesc decât să stai de vorbă cu cineva, dacă ai într-adevăr chef să o faci.

Zâmbi spontan şi spuse:

— Găsiţi că Londra e un loc îngrozitor, nu-i aşa?

— O, da, nu-mi place deloc.

— Nici mie.

Pilar remarcă:

— Nu păreţi englez.

— Sunt britanic, însă vin din Africa de Sud.

— Înţeleg, asta explică lucrurile.

— Veniţi din străinătate?

Pilar încuviinţă din cap.

— Vin din Spania.

Stephen era interesat.

— Din Spania, spuneţi? Sunteţi spaniolă, atunci?

— Sunt pe jumătate spaniolă. Mama mea era englezoaică. De aceea vorbesc atât de bine engleza.

— Ce e cu chestia asta cu războiul? Întrebă Stephen.

— A fost îngrozitor, da, foarte trist. A făcut mult rău, prea mult, da…

— De partea cui sunteţi?

Opţiunile politice ale lui Pilar nu erau prea bine definite. În satul ei natal, nimeni nu dăduse prea mare atenţie războiului.

— Ştiţi, s-a petrecut destul de departe de noi. Bineînţeles, primarul e un funcţionar al guvernului, aşa că e de partea guvernului, iar preotul e de partea generalului Franco, însă cei mai mulţi dintre oameni sunt prea ocupaţi cu pământul şi cu viţa-de-vie şi nu au timp să-şi bată capul cu lucrurile astea.

— S-au purtat lupte prin împrejurimi?

Pilar răspunse că aşa ceva nu se întâmplase.

— Însă am mers cu maşina prin toată ţara, explică ea, şi am văzut că distrugerile erau semnificative. Şi am mai văzut o bombă căzând şi spulberând o maşină, da, iar alta a distrus o casă. A fost ceva foarte palpitant!

Stephen Farr schiţă un surâs forţat.

— Deci asta e senzaţia pe care v-a creat-o?

— Dar a fost, de asemenea, şi o problemă, explică Pilar. Pentru că voiam să-mi continui drumul, iar şoferul maşinii mele a fost ucis.

Stephen o întrebă, fixând-o cu privirea:

— Şi nu v-a întristat acest lucru?

Ochii mari şi negri ai lui Pilar se făcură şi mai mari.

— Toţi murim! Nu-i aşa? Dacă se întâmplă aşa din senin, căzând din cer, asta e, nu e nici o diferenţă. O vreme eşti în viaţă, iar după aceea eşti mort. Aşa e mersul lucrurilor pe lumea asta.

Stephen Farr izbucni în râs.

— Nu sunteţi o pacifistă.

— Ce nu sunt?

Pilar părea a fi zăpăcită de un cuvânt pe care nu-l mai auzise până atunci.

— Obişnuiţi să vă iertaţi duşmanii, senorita?

Pilar scutură din cap.

— Nu am duşmani. Însă dacă aş avea…

— Da…?

O urmărea din priviri, fascinat în continuare de dulcea şi cruda ţuguire a gurii sale.

Pilar răspunse cu gravitate:

— Dacă aş avea un duşman, dacă cineva m-ar urî şi eu la rândul meu l-aş urî, i-aş tăia gâtul uite-aşa…

Făcu un semn în aer.

Gestul ei fusese atât de tăios, de spontan şi fără echivoc încât Stephen Farr rămase pentru moment fără replică. În cele din urmă, continuă:

— Sunteţi o tânără însetată de sânge!

Pilar întrebă pe un ton pragmatic:

— Dumneavoastră ce le-aţi face duşmanilor dumneavoastră?

El vru să deschidă gura, o privi insistent şi apoi râse zgomotos.

— Chiar mă întreb, spuse în cele din urmă. Chiar mă întreb!

Pilar îl privi dezaprobator:

— Fără îndoială că ştiţi.

Iar el se opri din râs, trase aer în piept şi spuse cu o voce joasă:

— Da, ştiu…

Apoi, schimbând cu repeziciune tonul, întrebă:

— Ce v-a făcut să veniţi în Anglia?

Pilar răspunse cu o oarecare reţinere:

— Voi sta la rudele mele. La rudele mele din Anglia.

— Înţeleg.

Se lăsă pe spate studiind-o şi întrebându-se cum erau aceste rude din Anglia despre care îi pomenise şi, de asemenea, cum aveau ele să o trateze pe această străină spaniolă, încercând în acelaşi timp să şi-o imagineze în mijlocul unei sobre familii britanice, petrecând Crăciunul.

Pilar se arătă curioasă:

— Cum e, e frumos în Africa de Sud?

Şi el începu să îi vorbească despre Africa de Sud. Ea îl asculta cu încântarea specifică unui copil căruia i se spune o poveste. El savura întrebările ei naive, dar pătrunzătoare şi se amuza de unul singur transformând totul într-un soi de poveste trasă de păr, cu zâne şi cavaleri.

Întoarcerea ocupanţilor de drept ai locurilor din compartiment puse capăt acestei diversiuni. El se ridică, îi zâmbi privind-o drept în ochi şi îşi croi drum înapoi pe culoar.

Oprindu-se pentru o clipă în cadrul uşii, pentru a permite unei doamne în vârstă să intre, ochii îi căzură pe eticheta de pe cufărul de paie – atât de ostentativ de străin – al lui Pilar. Citi cu interes numele – Miss Pilar Estravados, apoi, remarcând adresa care însoţea acest nume, avu un sentiment amestecat de neîncredere şi încă ceva: Gorston Hall, Longdale, Addlesfield.

Se întoarse pe jumătate, privind-o insistent pe fată, de data asta cu o nouă expresie – uimită, suspicioasă, plină de resentiment… Se duse pe culoar şi râmase acolo, fumând o ţigară şi încruntându-se la el însuşi…

III

În marele salon albastru-auriu de la Gorston Hall, Alfred Lee şi Lydia, soţia sa, stăteau de vorbă despre planurile lor de Crăciun. Alfred era un bărbat solid de vârstă mijlocie, cu o faţă plăcută şi ochi căprui blânzi. Vocea sa era liniştita şi precisă, iar felul său de a enunţa frazele era foarte limpede. Capul îi era înfundat între umeri şi, din această cauză, corpul lui dădea o ciudată impresie de inerţie. Lydia, soţia lui, era o femeie energică, slabă ca un ogar. Era extraordinar de subţire, însă mişcările îi erau impregnate de o graţie spontană surprinzătoare.

Faţa ei simplă, nesofisticată şi destul de aspră nu putea fi numită frumoasă, însă trăda distincţie. Avea o voce fermecătoare.

Alfred i se adresă:

— Tata insistă! Nu e nimic de făcut.

Lydia îşi stăpâni o mişcare bruscă de nerăbdare şi îl întrebă:

— Chiar trebuie să cedezi întotdeauna în faţa lui?

— E foarte bătrân, draga mea.

— O, da, ştiu, ştiu!

— Se aşteaptă să i se facă pe plac.

Lydia exclamă sec:

— Bineînţeles, aşa cum s-a întâmplat dintotdeauna! Însă mai devreme sau mai târziu va trebui să iei atitudine, Alfred.

— Ce vrei să spui, Lydia?

O privea fix, atât de vizibil deranjat şi tulburat, încât ea îşi muşcă buzele şi, pentru o clipă, stătu la îndoială dacă să continue sau nu.

Alfred Lee repetă:

— Ce vrei să spui, Lydia?

Ea ridică din umerii subţiri şi eleganţi.

Spuse, încercând să-şi aleagă cuvintele cu grijă, pentru a nu-l supăra şi mai tare pe Alfred:

— Tatăl tău are tendinţa de a deveni… Tiranic.

— E bătrân.

— Şi va continua să îmbătrânească, devenind, în consecinţă, din ce în ce mai tiranic. Unde se vor opri toate astea? Deja ne dictează vieţile în întregime. Nu putem să ne facem nici un plan al nostru, pentru că se poate întâmpla oricând să se supere.

Alfred spuse:

— Tata se aşteaptă să fie întotdeauna pe primul plan. Se poartă frumos cu noi, adu-ţi aminte.

— Da, sigur, se poartă frumos cu noi!

— Foarte frumos.

Lui Alfred i se citea o urmă de asprime în voce.

Lydia întrebă calm:

— Vrei să spui din punct de vedere financiar?

— Da. Nevoile sale sunt foarte modeste. Însă niciodată nu s-a zgârcit la bani. Poţi cheltui cât vrei pe haine şi pe cele necesare casei, căci onorează facturile fără să crâcnească. Adu-ţi aminte că nu mai departe decât săptămâna trecută ne-a luat o maşină nouă.

— Dacă e vorba de bani, atunci trebuie să recunosc că tatăl tău este extrem de generos, spuse Lydia. Însă, în schimb, ne cere să ne comportăm ca nişte sclavi.

— Sclavi?

— Da, ăsta e cuvântul. Tu eşti sclavul lui, Alfred. Dacă se întâmplă să ne facem planuri de plecare, iar tăticu' se trezeşte dintr-odată că nu îi convine să plecăm, anulezi toate aranjamentele şi renunţi fără să spui un cuvânt! Dacă, dimpotrivă, îl apucă vreun alt moft şi are chef să scape de noi… Noi nu avem o viaţă a noastră, nu ne bucurăm de nici un pic de independenţă.

Soţul ei rosti cu amărăciune:

— Aş vrea să nu mai vorbeşti aşa, Lydia. Eşti foarte nerecunoscătoare. Tata a făcut totul pentru noi…

Ea îşi înghiţi replica tăioasă pe care o avea pe limbă şi mai ridică o dată din umerii subţiri, eleganţi.

Alfred continuă:

— Doar ştii, Lydia, bătrânul ţine foarte mult la tine.

Soţia sa îi răspunse însă limpede şi fără echivoc:

— Eu nu ţin deloc la el.

— Lydia, mă doare să te aud vorbind astfel. Eşti atât de nedreaptă…

— Poate. Însă câteodată oamenii simt nevoia să spună adevărul în faţă.

— Dacă ar şti tata…

— Tatăl tău ştie foarte bine că nu îl simpatizez. Şi cred că lucrul ăsta îl amuză.

— Serios, Lydia, sunt sigur că nu ai dreptate. Mi-a spus întotdeauna cât de frumos te porţi cu el.

— Bineînţeles că am fost întotdeauna politicoasă şi amabilă. Şi aşa voi fi şi în continuare. Numai că trebuia să

ştii care sunt adevăratele mele sentimente. Nu îmi place tatăl tău, Alfred. Consider că e un bătrân răutăcios şi tiranic. Te intimidează şi te ţine sub control folosindu-se de afecţiunea pe care i-o porţi. Ar fi trebuit să pui piciorul în prag cu ani în urmă.

Alfred îi tăie vorba cu asprime:

— Ajunge, Lydia. Te rog, încetează!

Ea oftă.

— Îmi pare rău. Poate am fost nedreaptă… Hai să vorbim despre ceea ce vom face de Crăciun. Crezi că fratele tău David va veni într-adevăr?

— De ce nu?

Ea scutura din cap a neîncredere.

— David este… Ciudat şi imprevizibil. N-a mai trecut pe-acasă de ani de zile, aminteşte-ţi. Îi era atât de devotat mamei tale. În mod sigur a păstrat anumite sentimente faţă de aceasta casă.

— Întotdeauna David l-a călcat pe tata pe nervi, spuse Alfred. Cu muzica lui, cu felul lui visător de a fi. Poate că tata a fost cam sever cu el, uneori. Dar sunt sigur că David şi Hilda vor veni. Doar e Crăciunul.

— Pace şi bună înţelegere, spuse Lydia. Gura ei delicata căpăta o curbură ironică. Stau şi mă întreb! George şi Magdalene vor veni. Au spus că, cel mai probabil, vor ajunge mâine. Mă tem că Magdalene se va plictisi de moarte.

Alfred răspunse cu o uşoară nuanţă de iritare în glas:

— Nu reuşesc să înţeleg de ce Dumnezeu fratele meu George s-a însurat cu o fată mai tânără decât el cu douăzeci de ani! George a fost întotdeauna un nebun!

— Are o carieră de succes, spuse Lydia. Alegătorii îl apreciază. Şi cred că Magdalene munceşte din greu pentru succesul lui politic.

Alfred vorbi rar, scuturând din cap:

— Nu cred că o simpatizez prea tare. Arată foarte bine, însă deseori mă gândesc că e precum acele pere rumene şi

apetisante, care arată totuşi destul de artificial.

— Şi viermănoase pe dinăuntru? Întrebă Lydia. Mă amuză să te aud vorbind astfel, Alfred!

— De ce ţi se pare amuzant?

Ea răspunse:

— Pentru că, de cele mai multe ori, eşti extraordinar de cumsecade. Rar ţi se întâmplă să spui ceva urât despre cineva. Uneori mă enervezi pentru că nu eşti destul de – vai, dar ce spun?!

— Destul de suspicios, destul de cu picioarele pe pământ, parcă n-ai fi de pe planeta asta!

Soţul ei zâmbi.

— Am considerat întotdeauna că lumea e aşa cum ţi-o creezi tu însuţi.

Lydia răspunse cu asprime:

— Nu! Răul nu e doar în mintea unora. Râul există. Tu nu pari să fii conştient de răul din lume. Eu sunt. Îl simt. L-am simţit dintotdeauna, aici, în această casă.

Îşi muşcă buza şi se întoarse.

— Lydia…

Însă ea ridică mâna cu un gest scurt, în semn de avertisment, privind către ceva aflat în spate, peste umărul lui.

Un om îmbrăcat în negru, cu o figură calmă, se afla acolo, stând în picioare, cu un aer plin de respect.

Lydia întrebă cu fermitate:

— Ce este, Horbury?

Horbury avea o voce joasă şi nu se auzi altceva decât o şoaptă plină de respect.

— E vorba de domnul Lee, doamnă. M-a rugat să vă spun că vor mai veni încă doi musafiri de Crăciun şi să pregătiţi camere pentru ei.

Lydia întrebă:

— Încă doi invitaţi?!

Alfred spuse cu surprindere:

— O tânără doamnă?

— Asta mi-a spus domnul Lee, domnule.

Lydia interveni repede:

— Mă duc sus la el.

Horbury făcu un pas mic înainte, doar umbra unei mişcări, însă opri instantaneu înaintarea impetuoasă a Lydiei.

— Îmi cer scuze, doamnă, însă domnul Lee îşi face somnul de după-amiază. A dat indicaţii precise să nu fie deranjat.

— Înţeleg, spuse Alfred. Bineînţeles, nu îl vom deranja.

— Vă mulţumesc, domnule.

Horbury se retrase.

Lydia izbucni cu vehemenţă:

— Nu pot să-l sufăr pe omul acesta! Se furişează prin casă ca o pisică! Nu îl auzi niciodată când vine sau când pleacă.

— Nici eu nu mă omor după el. Însă îşi face bine meseria. Nu e aşa de uşor să găseşti un îngrijitor bun. Iar tata e mulţumit de el, ceea ce e cel mai important.

— Da, ăsta e lucrul cel mai important, după cum spui. Alfred, ce e cu această tânără doamnă? Ce tânără doamnă?

Soţul ei dădu din cap.

— Habar n-am. N-am nici un cea mai vagă idee despre cine ar putea fi vorba.

Se priviră în ochi. Apoi Lydia spuse, cu o uşoară tresărire a gurii sale expresive:

— Ştii ce cred eu, Alfred?

— Ce anume?

— Cred că tatăl tău s-a cam plictisit în ultima vreme. Cred că pune la cale o mică diversiune de Crăciun.

— Introducând doi străini în cadrul unei întruniri de familie?

— Nu cunosc amănuntele, însă presupun că tatăl tău plănuieşte să se distreze de minune.

— Sper ca într-adevăr să se distreze cât de cât, spuse Alfred pe un ton grav. Săracul bătrân, cu problemele pe care le are cu piciorul, să se vadă invalid, după viaţa aventuroasă pe care a dus-o.

Lydia îl îngână rar:

— După viaţa… Aventuroasă pe care a dus-o.

Pauza pe care o făcuse înaintea adjectivului conferea acestuia o semnificaţie specială, deşi obscură. El se înroşi, părând nemulţumit.

Ea ţipă dintr-odată:

— Cum de-a putut avea un fiu ca tine, nu-mi pot imagina! Voi doi sunteţi ca focul şi apa. Şi te fascinează, pur şi simplu îl adori!

Alfred spuse cu o urmă de iritare:

— Nu crezi că mergi cam departe, Lydia? Mi se pare normal ca un fiu să-şi iubească tatăl. Anormal ar fi să nu-l iubească.

Lydia trase concluzia:

— În cazul acesta, cei mai mulţi membri ai acestei familii sunt anormali! Dar să nu ne certăm! Îmi cer iertare. Ţi-am rănit sentimentele, ştiu. Crede-mă, Alfred, chiar n-am vrut să fac asta. Te admir enorm pentru… Pentru fidelitatea ta. În zilele noastre, este o virtute atât de rară. Să zicem că sunt geloasă, vrei? Femeile sunt în general geloase pe soacrele lor, de ce n-ar fi şi pe socrii lor?

El o luă în braţe cu duioşie.

— Ţi se întâmplă să te ia gura pe dinainte, Lydia. Nu ai nici un motiv să fii geloasă.

Îi dădu un mic sărut plin de remuşcare, o atingere uşoară pe lobul urechii lui.

— Ştiu. Cu toate acestea, Alfred, nu cred că aş fi fost câtuşi de puţin geloasă pe mama ta. Aş fi vrut să o cunosc.

— A fost o fiinţă foarte chinuită, spuse el.

Soţia sa îl privi cu interes.

— Deci asta e amintirea pe care ţi-a lăsat-o… O fiinţă chinuită… Interesant.

El continua visător:

— Îmi amintesc că era mai tot timpul bolnavă… Plângea adesea… Scutură din cap. Era lipsită de voinţă.

Privindu-l, ea murmură foarte încet:

— Ce ciudat…

Însă, în momentul în care el îi întoarse o privire întrebătoare, ea scutură repede din cap şi schimbă subiectul:

— De vreme ce nu ni se îngăduie să ştim cine sunt misterioşii invitaţi, voi ieşi să-mi termin treaba în grădină.

— S-a făcut foarte frig, draga mea, şi bate un vânt pătrunzător.

— Mă voi îmbrăca gros.

Ea ieşi din cameră. Alfred Lee, rămas singur, stătu câteva minute fără să facă vreo mişcare, încruntându-se, apoi se duse către fereastra cea mare din capătul camerei. Afară era o terasă care se întindea pe toată lungimea casei. Acolo, după vreo câteva minute, o văzu apărând pe Lydia, care căra un coş gol. Purta o pelerină largă. Lăsă coşul jos şi începu să-şi facă de lucru la un bazin din piatră cubică care depăşea cu puţin nivelul solului.

Soţul ei se mulţumi să privească pentru un timp. În cele din urmă, ieşi din cameră, îşi aduse o haină şi un fular şi ieşi pe terasă printr-o uşă laterală. Trecu pe lângă alte bazine de piatră, de forme diferite, aranjate ca nişte grădini în miniatură de mâinile îndemânatice ale Lydiei.

Una dintre ele înfăţişa o scenă din deşert, cu nisip galben şi fin, un pâlc de palmieri verzi făcuţi din lut colorat şi o caravană de cămile cu două-trei figurine înfăţişând arabi. Fuseseră construite şi câteva case primitive şi sărăcăcioase din plastilină. Mai era o grădină italiană cu terase şi straturi de flori făcute din ceară roşie. Exista, de asemenea, şi o grădină arctică, cu bucăţi de sticlă verde ce închipuiau aisberguri şi un mic grup de pinguini. Apoi venea o grădină japoneză cu câţiva frumoşi arbori pitici, o oglindă ce reprezenta o apă şi poduri modelate din plastilină.

Ajunse în cele din urmă lângă ea şi se opri, privind-o cum trebăluieşte. Pregătise hârtie albastră şi o acoperise cu sticlă, împrejur se aflau grămezi de bolovani. Pentru moment, ea scotea nişte pietricele dintr-o gentuţă şi le

aranja în aşa fel încât să reprezinte o plajă. Printre pietre punea mici cactuşi.

Lydia îşi şopti:

— Da, aşa e foarte bine, exact cum am vrut.

Alfred începu:

— Ia spune-mi, care e ultima operă de artă?

Ea tresări, căci nu-l auzise venind.

— Asta? Asta e Marea Moartă, Alfred. Îţi place?

El întrebă însă:

— Cam aridă, nu? Mă gândesc că acolo ar trebui să fie mai multă vegetaţie.

Ea dădu din cap.

— Asta e ideea pe care mi-am făcut-o eu despre Marea Moartă. Ştii, e moart ă.

— Nu e atât de atrăgătoare precum unele dintre celelalte.

— Nici nu trebuie să fie în mod special atrăgătoare.

Pe terasă răsunară zgomote de paşi. Un majordom destul de în vârstă, cărunt şi uşor gârbovit, se îndrepta înspre ei.

— Doamna George Lee la telefon, doamnă. Întreabă dacă ar fi în regulă ca ea şi domnul George să ajungă mâine pe la cinci şi douăzeci?

— Da, transmite-i că ar fi perfect.

— Mulţumesc, doamnă.

Majordomul se grăbi să se retragă. Lydia se uită în urma lui cu o expresie îmblânzită.

— Dragul de Tressilian! Ce om de încredere! Nu-mi pot imagina ce ne-am face fără el.

Alfred fu de acord.

— Face parte din vechea şcoală. E în serviciul nostru de aproape patruzeci de ani. Ne este tuturor extrem de devotat.

Lydia încuviinţă din cap.

— Da, aşa e. E precum bătrânii scutieri credincioşi din poveşti. Sunt convinsă că nu s-ar da înapoi de la nimic dacă ar trebui să protejeze pe cineva din familie!

Alfred încuviinţă.

— Cred că da… Da, cred că aşa ar face.

Lydia netezi ultima grămăjoară de pietricele.

— Aşa, spuse ea, e gata.

— Gata?

Alfred părea descumpănit. Ea râse.

— Pentru Crăciun, prostuţule! Pentru Crăciunul acesta drăguţ pe care-l vom petrece în familie.

IV

David citea scrisoarea. Prima dată, după ce o citise, o făcuse ghemotoc, să scape de ea. Apoi, regăsindu-se, s-a întins după ea, a deschis-o şi a citit-o din nou.

Soţia sa, Hilda, îl privea în linişte, fără să spună nimic. Remarcă zvâcnirea unui muşchi (sau poate era un nerv?) pe fruntea lui, tremurul aproape imperceptibil al mâinilor sale lungi şi frumoase, spasmele nervoase ale întregului corp. În momentul în care el dădu la o parte şuviţa de păr care îi cădea mereu pe frunte şi privi înspre ea cu o expresie rugătoare în ochii albaştri, ea era pregătită.

— Hilda, ce-o să facem?

Hilda ezită o clipă înainte de a vorbi. Auzise limpede strigătul de ajutor din vocea lui. Ştia cât era el de dependent de ea – fusese aşa dintotdeauna, de când se căsătoriseră – şi ştia că, probabil, ar fi capabilă să îi influenţeze în mod hotărâtor decizia. Însă tocmai din acest motiv avea grijă să nu spună nimic definitiv.

Vocea ei avu calmul acela liniştitor caracteristic glasului unei dădace cu experienţă atunci când spuse:

— Asta depinde de ce simţi tu în privinţa asta, David.

Hilda era o femeie dintr-o bucată, nu frumoasă, însă fără îndoială avea o anumită charismă. Ceva din ea evoca o pictură flamanda. Avea ceva cald şi afectuos în voce. Puteai vedea la ea acea forţa vitala ascunsă care îi impresionează pe cei slabi. Era o femeie extrem de corpolentă, urâţică, de vârstă mijlocie, deloc inteligentă, deloc strălucitoare, care avea însă ceva. Peste care nu puteai trece. Forţă! Hilda Lee avea forţă!

David se ridică şi începu să se plimbe de colo-colo. Părul său nu încărunţise practic deloc. Părea un băieţel. Figura sa avea prospeţimea şi blândeţea unui cavaler din tablourile lui Burne Jones. Avea ceva ireal în el, oricum…

Începu din nou să vorbească, iar vocea sa era plină de melancolie:

— Ştii ce simt în privinţa asta, Hilda. Trebuie să ştii.

— Nu sunt sigură.

— Dar ţi-am spus-o, şi nu o dată, ţi-am spus-o de atâtea şi atâtea ori! Cât de mult detest toate astea, casa, ţinutul, totul! Nu-mi evocă decât suferinţă. Am urât fiecare clipă petrecută acolo! Când mă gândesc la tot ce a suferit ea acolo – mama mea…

Soţia sa oftă înţelegătoare.

— Era atât de blândă, Hilda, şi atât de răbdătoare. Zăcând acolo, adesea cu dureri insuportabile, însă trecând peste toate şi îndurând totul. Şi când mă gândesc la tatăl meu, la figura lui întunecata, umplându-i viaţa de suferinţă, umilind-o – vorbind în gura mare despre aventurile lui, fiindu-i mereu infidel şi nefăcând nici măcar efortul de a se ascunde.

Hilda Lee spuse:

— N-ar fi trebuit să accepte asta. Ar fi trebuit să-l părăsească.

El răspunse, cu o undă de reproş în glas:

— Era prea bună să facă aşa ceva. Considera că e de datoria ei să rămână. Pe lângă asta, era casa ei, unde ar fi putut să se ducă?

— Ar fi putut să-şi refacă viaţa.

David răspunse cu iritare:

— În acele vremuri, aşa ceva nu era cu putinţă! Tu nu înţelegi. Femeile nu se comportau aşa. Se resemnau. Îndurau totul cu răbdare, în tăcere. Ne avea şi pe noi în grijă. Chiar dacă ar fi divorţat de tatăl meu, ce s-ar fi putut întâmpla?

Probabil că s-ar fi recăsătorit. Ar fi putut avea o a doua familie. S-ar fi ales praful de situaţia noastră. Era nevoită să cântărească totul cu grijă.

Hilda nu răspunse. David continuă:

— Nu, a făcut ceea ce trebuia să facă. A fost o sfântă! A îndurat totul până la capăt, fără să se plângă.

Hilda îl contrazise:

— Nu chiar fără să se plângă sau poate că tu nu ştii chiar totul, David!

El se lumină la faţă:

— Da, mi-a spus unele lucruri. Ştia cât de mult o iubeam. Când a murit… Se opri. Îşi trecu mâinile prin păr Hilda, a fost oribil, îngrozitor! Era încă destul de tânăra, nu ar fi trebuit să moară. El a omorât-o – tatăl meu! El este responsabil de moartea ei. I-a frânt inima. Din momentul acela, am decis că nu voi mai continua să trăiesc sub acoperişul lui. Am plecat şi m-am rupt de toate astea.

Hilda dădu din cap.

— Ai procedat foarte înţelept, spuse ea. Ai făcut exact ce trebuia să faci.

— Tata ar fi vrut să mă ocup de afacerile familiei. Asta ar fi însemnat să rămân acasă. N-aş fi suportat asta. Nu îmi dau seama cum suportă Alfred, cum a făcut-o în toţi anii ăştia.

— Nu s-a revoltat niciodată împotriva lui? Întrebă Hilda, cu un anume interes. Mi se pare că mi-ai spus ceva despre cum a renunţat el la o altă carieră.

David clătină din cap.

— Alfred trebuia să urmeze o carieră militară. Tata aranjase totul. Alfred, fratele cel mare, trebuia să intre în nu ştiu ce regiment de cavalerie. Harry trebuia să intre în afaceri, la fel ca mine, iar George trebuia să intre în politică.

— Şi nu s-a întâmplat aşa?

David negă.

Harry a stricat totul! Întotdeauna a fost îngrozitor de sălbatic. S-a înglodat în datorii şi a intrat în tot soiul de

belele. În cele din urmă a plecat într-o bună zi cu mai multe sute de lire care nu îi aparţineau, lăsând un bilet în care spunea că nu era făcut pentru a sta închis într-un birou şi că pleca să vadă lumea.

— Şi de atunci n-aţi mai avut veşti despre el?

— Ba da, cum să nu! David izbucni în râs. Am avut veşti despre el, şi chiar destul de des! Telegrafia ca să ceară bani din toate colţurile lumii. Şi, de obicei, îi şi primea!

— Iar Alfred?

— Tata l-a determinat să renunţe la armată şi să se întoarcă la birou.

— Şi s-a supus?

— Nu i-a convenit, însă tata l-a avut întotdeauna pe Alfred la degetul mic. Cred că şi acum e cu totul sub influenţa tatei.

— În vreme ce tu ai scăpat!

— Da. M-am dus la Londra şi am studiat pictura. Tata mi-a tot repetat că, dacă aveam să continui cu viaţa asta dezordonată, urma să primesc foarte puţini bani de la el în timpul vieţii lui şi absolut nimic la moartea sa. I-am spus că nu-mi pasă. M-a făcut nebun şi asta a fost! Nu l-am mai văzut de atunci.

Hilda îl întrebă cu bunăvoinţă:

— Şi n-ai regretat?

— Nu, chiar deloc. Mi-am dat seama că n-am să ajung nicăieri cu pictura. Nu voi fi niciodată un mare artist, însă trăim destul de bine în casa asta, avem tot ce ne trebuie, cel puţin lucrurile esenţiale. Şi dacă se întâmplă să mor, ei bine, asigurarea mea de viaţă e făcută pe numele tău. Făcu o pauză şi apoi continuă: Iar acum – asta! Exclamă lovind scrisoarea cu palma.

— Îmi pare rău că tatăl tău a scris această scrisoare, fiindcă văd că te supără atât de tare.

David continua ca şi cum nu o auzise:

— Să-mi ceară să vin cu soţia de Crăciun, exprimându-şi speranţa că ne-am putea regăsi cu toţii, ca o familie unită!

Ce poate să însemne asta?

Hilda îl întrebă, contrariată:

— Oare trebuie să însemne ceva mai mult decât scrie acolo?

El o privi întrebător.

— Vreau să spun, zise ea zâmbind, că tatăl tău îmbătrâneşte. Începe să devină sentimental în privinţa legăturilor de familie. Sunt lucruri care se întâmplă, ştii asta.

— Da, cred că e ceva normal, admise David încet.

— E un om bătrân şi singur.

El îi aruncă o privire rapidă.

— Mă sfătuieşti să mă duc, aşa e?

Ea spuse încet:

— Mi se pare că ar fi păcat să rămâi surd în faţa unei astfel de chemări. Eu sunt de modă veche. Îndrăznesc să spun că ar trebui să fie pace şi bună înţelegere de Crăciun.

— După tot ce ţi-am spus?

— Ştiu, dragul meu, ştiu. Dar toate astea aparţin trecutului. Ce e făcut e bun făcut.

— Nu şi în ceea ce mă priveşte.

— Nu, pentru că tu nu vrei să ui ţi. Tu eşti cel care păstrează viu trecutul în mintea sa.

— Nu pot să uit.

— Nu vrei să uiţi – asta înseamnă cuvintele tale, David.

Buzele lui se strânseră, formând o linie fermă.

— Aşa suntem noi, cei din familia Lee. Nu uităm prea uşor răul făcut.

Hilda răspunse manifestându-şi neliniştea:

— Şi asta e ceva cu care să te mândreşti? Nu cred.

El o privi cu un aer gânditor şi cu o notă de reţinere în gesturi. Apoi o întrebă:

— Nu pui mare preţ pe loialitate, din câte văd, loialitate faţă de memoria cuiva, de exemplu?

Hilda îi răspunse:

— Consider că prezentul este cel care contează, nu trecutul! Trecutul trebuie lăsat în urmă. Dacă încercăm să păstrăm viu trecutul, cred că riscăm să sfârşim prin a-l distorsiona. Ajungem să-l privim dintr-o perspectivă falsă şi să-l evaluăm în termeni exageraţi.

— Îmi amintesc perfect fiecare cuvânt şi fiecare întâmplare a acelor zile, spuse David cu înflăcărare.

— Da, dar nu ar trebui, dragul meu! Nu e firesc să se întâmple asta! Atunci când te gândeşti la acele zile, o faci cu mintea şi sensibilitatea unui puşti în loc să priveşti în urmă din perspectiva mai temperata şi mai matură a unui bărbat.

— Care ar fi diferenţa? Întrebă David.

Hilda ezită. Era conştientă că ar fi fost o nesăbuinţă să continue, dar erau nişte lucruri pe care ţinea neapărat să le spună.

— Cred, spuse ea, că îl priveşti pe tatăl tău ca pe un căpcăun! Probabil că dacă l-ai privi cu ochii de acum, ţi-ai da seama că nu a fost decât un om foarte obişnuit; un om dominat de pasiuni, poate, un om a cărui viaţă e departe de a fi fost ireproşabila, dar, cu toate astea, un om pur şi simplu şi nu un monstru inuman!

— Tu nu înţelegi! Felul în care s-a purtat cu mama…

Hilda vorbi cu gravitate:

— Există un anume tip de răbdare, de docilitate, care scoate la lumină tot ce e mai râu într-un bărbat, în vreme ce acelaşi bărbat, atunci când are de a face cu o fiinţă hotărâtă şi cu o voinţă puternică, se dovedeşte a fi o cu totul altă persoană!

— Aşadar tu crezi că a fost vina ei…

Hilda îl întrerupse.

— Nu, bineînţeles că nu! Nu pun la îndoială faptul că tatăl tău s-a purtat îngrozitor cu mama ta, însă căsătoria e un lucru foarte complex şi mă îndoiesc că cineva din afară, chiar şi un copil rezultat din această căsătorie, ar avea dreptul să judece. Pe lângă asta, resentimentele tale nu o mai pot ajuta acum pe mama ta. Totul s-a terminat, a rămas

în urmă! Tot ce mai există e un om bătrân, cu sănătatea şubrezită, care îşi roagă fiul să vină acasă de Crăciun.

— Deci vrei să mă duc?

Hilda ezită, apoi, dintr-odată se hotărî.

— Da, spuse ea. Vreau. Vreau să te duci şi să învingi căpcăunul o dată pentru totdeauna.

V

George Lee, membru al parlamentului pentru Westeringham, era un domn destul de robust, în vârstă de 41 de ani. Ochii săi erau de un albastra-deschis, mari şi suspicioşi. Avea, de asemenea, o guşă proeminentă şi o manieră domoală şi pedantă de a vorbi.

Rosti cu emfază:

— Ţi-am spus, Magdalene, consider că este de datoria mea să mă duc.

Soţia sa ridică din umeri cu nervozitate.

Era o fiinţă zveltă, o blondă platinată cu sprâncene pensate şi o figură palidă. Faţa ei părea uneori imobila, lipsită de orice expresie. Iar în acest moment avea exact acel tip de privire.

— Dragul meu, spuse ea, va fi sinistru, sunt sigură de asta.

— Mai mult decât atât, întări George Lee şi faţa i se lumină la ideea care îi venise, asta ne va împiedica să cheltuim prea mult. Crăciunul se dovedeşte întotdeauna a fi o perioadă extrem de costisitoare. Vom economisi salariile servitorilor şi le vom da numai o indemnizaţie pentru masa de Crăciun.

— E bine! Remarcă Magdalene. În fond, Crăciunul e ceva dezagreabil peste tot! Presupun, spuse George, urmându-şi propriul gând, că au de gând să facă o masă de Crăciun, nu? O delicioasă friptură de vită, poate, în loc de curcan.

— Cine? Servitorii? Of, George, nu mai fi atât de meschin. Nu te gândeşti decât la bani.

— Cineva trebuie să se gândească şi la asta, spuse George.

— Da, dar e absurd să fii atât de zgârie-brânză. De ce nu-i spui tatălui tău să-ţi dea mai mulţi bani?

— Îmi acordă deja o rentă frumuşică.

— E îngrozitor să fii total dependent de tatăl tău, aşa cum eşti tu! Ar trebui să pună nişte bani pe numele tău, de care să te foloseşti când şi cum pofteşti.

— El nu vede lucrurile aşa.

Magdalene se uită la el. Ochii ei căprui deveniseră brusc tăioşi şi sfredelitori. Faţa ei palidă şi imobilă căpătase dintr-odată expresivitate.

— E putred de bogat, nu, George? Aproape milionar, aşa e?

— Dublu milionar, din câte ştiu.

Magdalene oftă, plină de invidie.

— Cum a făcut averea asta? În Africa de Sud, nu?

— Da, a strâns o avere mare acolo la începuturi. În special din comerţul cu diamante.

— Fantastic! Exclamă Magdalene.

— Apoi a venit în Anglia şi a intrat în afaceri, iar averea i s-a dublat sau chiar s-a triplat, cred.

— Ce se va întâmpla la moartea lui? Întrebă Magdalene.

— Tata nu a discutat niciodată prea mult pe marginea acestui subiect. Şi, desigur, nu poţi să-l întrebi pur şi simplu. Bănuiesc că grosul banilor îl vom moşteni eu şi Alfred. Bineînţeles, Alfred va primi partea cea mai mare.

— Mai ai şi alţi fraţi, nu-i aşa?

— Da, mai e fratele meu David. Nu cred că va primi prea mult. A plecat de acasă să se ocupe de artă sau de o idioţenie de genul ăsta. Mi se pare că tata l-a avertizat că îl va dezmoşteni, iar David a spus că nu îi pasă.

— Ce prostie! Comentă Magdalene, cu dispreţ.

— Mai era şi sora mea Jennifer. Ea a plecat cu un străin, un artist spaniol, prieten de-al lui David. Îns ă a murit cu aproape un an în urmă. A lăsat o fiică, dacă nu mă înşel. Tata i-ar putea lăsa şi ei ceva bani, însă nu cine ştie ce. Şi, bineînţeles, mai e Harry…

Se opri, uşor stânjenit.

— Harry? Spuse Magdalene, surprinsă. Cine e Harry?

— Ăăă, fratele meu.
— N-am ştiut niciodată că mai ai un frate.
— Draga mea, el nu e chiar ceea ce s-ar numi… Ăăă… Mândria familiei. Nu vorbim despre el. Comportamentul său a rast îngrozitor. N-am mai auzit nimic despre el de vreo câţiva ani. Probabil că a murit.
Magdalene izbucni dintr-odată în râs.
— Ce e? De ce râzi?
Magdalene îi răspunse:
— Mă gândeam doar la cât de amuzant ar fi ca tu – tu, George – să ai un frate cu o reputaţie scandaloasă! Tu, care eşti atât de respectabil!
— Sper că aşa stau lucrurile, spuse George, cu răceală.
Ochii ei se micşorară.
— Tatăl tău nu e… prea respectabil, George.
— Hai, fii serioasă, Magdalene!
— Câteodată spune nişte lucruri care mă fac să mă simt stânjenită.
George continuă:
— Serios, Magdalene, mă uimeşti! Ăăă… Lydia se simte la fel?
— Lydiei nu îi spune aceleaşi lucruri, zise Magdalene şi adăugă cu furie: Nu, ei niciodată nu îi spune astfel de lucruri. Şi nu înţeleg de ce.
George se uită repede la ea şi apoi privi în altă parte.
— Ei, da, făcu el cam ambiguu, vine un moment când omul trebuie să facă şi împărţeala. Iar tata, la vârsta lui şi cu sănătatea lui şubredă…
Făcu o pauză. Soţia sa întrebă:
— E într-adevăr atât de bolnav?
— Oh, nu, n-aş spune asta. E extraordinar de puternic. Cu toate astea, de vreme ce îşi doreşte să fie în mijlocul familiei cu ocazia Crăciunului, cred că ar fi bine să mergem. Pentru el, ar putea fi ultimul Crăciun.
— Asta spui tu, George, dar serios acum, presupun că ar mai putea trăi ani de zile, nu? Spuse Magdalene cu o voce

pătrunzătoare.
Prins pe picior greşit, soţul ei se bâlbâi:
— Da, da, bineînţeles că ar putea.
Magdalene se întoarse.
— Ei bine, spuse ea, bănuiesc că totuşi ar fi bine să mergem.
— Nu am nici o îndoială în privinţa asta.
— Dar urăsc asta! Alfred e atât de plicticos, iar Lydia mă priveşte de sus.
— Prostii!
— Îţi spun că aşa e. Şi îl detest pe acel servitor îngrozitor.
— Pe bătrânul Tressilian?
— Nu, pe Horbury. Cum se furişează ca o mâţă şi cum surâde tot timpul cu subînţeles.
— Serios, Magdalene, nu văd cum Horbury te-ar putea deranja în vreun fel!
— Doar că mă calcă pe nervi, asta-i tot. Trebuie să mergem, înţeleg. Altfel, bătrânul ar lua-o ca pe o ofensă.
— Exact, tocmai despre asta e vorba. Acum, în ceea ce priveşte masa de Crăciun a servitorilor…
— Nu acum, George, altă dată. Acum o să o sun pe Lydia şi o să-i spun că ajungem mâine pe la cinci şi douăzeci.
Magdalene se grăbi să iasă din cameră. După ce dădu telefon, urcă în camera ei şi se aşeză la birou. Lăsă în jos capacul şi răscoli prin numeroasele despărţituri. O mulţime: e facturi căzură şi se împrăştiară. Magdalene începu să le aleagă, încercând să le pună într-o oarecare ordine. În cele din urmă, cu un oftat de nerăbdare, le adună şi le împinse înapoi de unde ieşiseră. Îşi trecu o mână prin părul platinat.
— Ce Dumnezeu o să fac? Şopti ea.
VI
La Gorston Hall, la primul etaj, trecând printr-un lung coridor se ajungea într-o cameră mare, care dădea înspre aleea din faţă. Era o cameră mobilată în cel mai ţipător stil demodat. Avea un tapet greu, de brocart, fotolii scumpe

din: ele, vaze mari ornate cu dragoni, sculpturi în bronz… Totul era strălucitor, scump şi autentic…

Într-un imens fotoliu, cel mai mare şi cel mai impozant din casă, se zărea silueta subţire a unui bătrân. Mâinile sale lungi şi încovoiate se odihneau pe braţele fotoliului. Alături: 'iţea un baston cu măciulie de aur. Purta un halat de casă albastru, vechi şi jerpelit. Avea părul alb, iar pielea feţei îi era galbenă.

Ar fi putut fi luat drept o apariţie ştearsă, insignifiantă. IR. Să nasul, mândru şi acvilin, precum şi ochii, negri şi cu o strălucire plină de viaţă, ar fi îndepărtat repede această primă impresie. Bătrânul degaja energie şi forţă vitală.

Bătrânul Simeon Lee chicoti pentru sine – un sunet brusc şi ascuţit. Spuse:

— I-ai transmis mesajul meu soţiei lui Alfred, da?

Horbury stătea drepţi lângă scaunul lui. Răspunse cu vocea sa calmă şi politicoasă:

— Da, domnule.

— Ai folosit exact cuvintele pe care ţi le-am indicat? Exact acele cuvinte? Gândeşte-te bine!

— Da, domnule. Nu am comis nici o greşeală, domnule.

— Nu, într-adevăr, nu îţi stă în fire să greşeşti. Şi ar fi bine să nu greşeşti nici în continuare – altfel, vei regreta! Iar ea ce a spus, Horbury? Dar domnul Alfred ce a spus?

Pe un ton liniar, lipsit de emoţie şi de inflexiuni, Horbury povesti ce se întâmplase. Bătrânul chicoti din nou şi îşi frecă palmele.

— Splendid… Excelent… Deci s-au gândit şi s-au frământat toată după-amiaza! Splendid! Am pus mâna pe ei. Du-te şi adu-i încoace!

— Da, domnule.

Horbury traversă încăperea fără să facă un zgomot şi apoi ieşi.

— Şi, Horbury…

Bătrânul se uită în jur, apoi înjură în sinea lui: „Băiatul ăsta se mişcă precum o pisică. Niciodată nu ştii când

dispare.”

Stătea liniştit în fotoliu, mângâindu-şi bărbia. La un moment dat, se auzi o bătaie în uşă, după care Alfred şi Lydia intrată în cameră.

— Ei, iată-vă! Ia loc aici, Lydia, draga mea, lângă mine. Ce culoare frumoasă ai în obraji!

— Am ieşit în frig, de aceea parcă mi-au luat foc obrajii.

Alfred îl întrebă:

— Cum te simţi, tată, te-ai odihnit bine în după-amiaza asta?

— Excelent, excelent. M-am visat pe vremuri! Atunci când încă nu mă aşezasem la casa mea şi nu devenisem un stâlp al societăţii.

Chicoti şi izbucni dintr-odată în râs.

Nora sa luă loc în tăcere, zâmbind cu o expresie de atenţie politicoasa întipărită pe chip.

Alfred întrebă nerăbdător:

— Despre ce e vorba, tată, ce e cu cei doi invitaţi în plus pe care că îi aşteptăm de Crăciun?

— Ah, da, chestia aia! Da, trebuie să îţi vorbesc despre asta. Pentru mine, anul acesta va fi un Crăciun special – un Crăciun cu totul special. Să vedem… Deci vin George şi Magdalene…

Lydia îl întrerupse:

— Da, ajung mâine pe la cinci şi douăzeci.

Bătrânul Simeon făcu:

— George, sărmanul imbecil! Nu e decât un palavragiu! Şi totuşi, rămâne fiul meu.

Alfred îl contrazise:

— Alegătorii îl apreciază.

Simeon se hlizi din nou.

— Probabil cred despre el că e cinstit. Cinstit! Încă nu s-a născut pe lumea asta vreun Lee care să fie cinstit.

— Hai, tată, şi dumneata acum…

— În afară de tine, fiule, în afară de tine.

— Şi David? Întrebă Lydia.

— Hm, David. Sunt curios să-l revăd pe băiatul ăsta după atâţia ani. Era un puşti plin de aere. Mă întreb cum o fi nevastă-sa. În orice caz, el nu s-a căsătorit cu o fată cu douăzeci mai tânără decât el, cum a făcut nebunul de George!

— Hilda a trimis o scrisoare foarte frumoasă, spuse Lydia. Tocmai am primit o telegramă de la ea prin care îşi confirmă venirea, spunând că vor ajunge cu siguranţă mâine.

Socrul său îi aruncă în fugă o privire şi râse.

— Hotărât lucru, nu se poate bârfi cu Lydia, spuse el. Ţi-o spun cinstit, Lydia, eşti o femeie foarte bine educată. Spui doar lucruri politicoase. Ştiu asta foarte bine. Ce chestie amuzantă, ereditatea. Unul singur dintre voi îmi seamănă – unul singur din toată şleahta.

Ochii îi jucau în cap.

— Acum ia ghiciţi cine vine de Crăciun. Aveţi trei încercări şi pariez pe cinci lire că n-o să găsiţi răspunsul.

Îşi plimbă ochii de la unul la celălalt. Alfred spuse încruntându-se:

— Horbury spunea că aştepţi o tânără doamnă.

— Şi asta te-a descumpănit, da, îndrăznesc să afirm că asta a fost reacţia ta. Pilar trebuie să sosească dintr-o clipă în alta. Am dat ordin să fie trimisă maşina să o ia.

Alfred sări:

— Pilar?

Simeon răspunse:

— Pilar Estravados. Fiica lui Jennifer. Nepoata mea. Mă întreb oare cum o fi.

Alfred izbucni:

— Doamne Dumnezeule, tată, dar niciodată nu mi-ai spus…

Bătrânul rânjea.

— Nu, m-am gândit să păstrez secretul! L-am pus pe Charlton să rezolve totul în scris.

Alfred repetă, pe un ton rânit şi plin de reproş:

— Nu mi-ai spus niciodată…

Tatăl său continuă, rânjind sardonic:

— Asta ar fi însemnat să-ţi stric surpriza! Mă întreb, cum o fi oare să adăposteşti din nou sub acoperişul tău sânge proaspăt? Nu l-am văzut niciodată pe Estravados. Oare cu cine o semăna fata, cu maică-sa ori cu taică-său?

— Crezi într-adevăr că ar fi înţelept, tată… Începu Alfred. Luând în consideraţie tot ce s-a întâmplat…

Bătrânul îl întrerupse:

— Confort, siguranţă, linişte – prea îi dai înainte cu toate astea, Alfred! Şi aşa ai făcut întotdeauna! Nu ăsta e felul meu de a fi! Fă ce vrei şi îngroapă-ţi viaţa cum ştii! Ăsta e răspunsul meu! Fata asta e nepoata mea, singurul nepot din familia asta! Nu mă interesează ce a fost sau ce a făcut taică-său! E carne din carnea mea! Şi va veni să trăiască în casa mea!

Lydia întrebă cu asprime:

— Vine să locuiască aici?

El îi aruncă o privire piezişă.

— Ai ceva împotrivă?

Ea scutură din cap şi spuse cu un zâmbet:

— Nici n-aş fi în poziţia de a avea ceva împotrivă în privinţa celor pe care îi inviţi la dumneata acasă, nu? Nu, doar întrebam în legătură cu… Ea.

— În legătură cu ea”, ce vrei să spui cu asta?

— Dacă s-ar simţi bine aici.

Bătrânul Simeon îşi dădu capul pe spate.

— N-are chior de ban! Ar trebui să fie recunoscătoare!

Lydia ridică din umeri.

Simeon se întoarse spre Alfred:

— Vezi? Va fi un Crăciun pe cinste! Toţi copiii strânşi în jurul meu. To ţi copiii mei! Iată, Alfred, ţi-am vândut un pont. Ghici cine e celălalt oaspete.

Alfred se holbă la el.

— Doar ţi-am spus, toţi copiii mei! Harry, bineînţeles! Fratele tău Harry!

Alfred deveni foarte palid. Bâigui:

— Harry… Nu Harry…

— Harry în persoană!

— Dar credeam că e mort!

— Nici pomeneală!

— Iar tu, tu îl primeşti din nou aici? După tot ce s-a întâmplat?

— Fiul risipitor, nu-i aşa? Ai dreptate. Viţelul ce gras! Trebuie să tăiem viţelul cel gras, Alfred! Să-l primim cum se cuvine, cu toate onorurile.

Alfred protestă în continuare:

— Te-a tratat – ca pe noi toţi, de altfel – cum nu se poate mai josnic. El…

— Nu e nevoie să-mi faci pomelnicul greşelilor lui! E o listă lungă. Dar – nu-i aşa?

— Crăciunul e un moment al iertării şi al împăcării. Îl vom primi pe fiul risipitor înapoi în mijlocul nostru.

Alfred se ridică, rostind cu voce înceată:

— Asta da şoc! Nu mi-am imaginat niciodată că Harry ar putea reveni în această casă.

— Simeon se aplecă în faţă. Niciodată nu l-ai plăcut pe Harry, aşa-i? Întrebă el cu calm.

— După cum s-a purtat cu tine…

Simeon chicoti.

— Da, dar ce-a fost a fost. Ăsta e spiritul Crăciunului, nu-i aşa, Lydia?

Lydia se făcuse palidă la rândul ei. Rosti sec:

— Observ că ai pus la cale ceva pe cinste anul ăsta de Crăciun.

— Vreau să-mi strâng familia în jurul meu. Pace şi bună înţelegere. Sunt un om bătrân. Pleci, dragul meu?

Alfred ieşi în grabă. Lydia lăsă totuşi să treacă un moment înainte să-l urmeze.

Simeon clătină din cap.

— S-a supărat. El şi Harry nu s-au înţeles niciodată. Harry obişnuia să îşi bată joc de Alfred. Îl poreclea Moş Tăgârţă.

Lydia deschise gura. Era pe cale să spună ceva, apoi, remarcând expresia nerăbdătoare a bătrânului, se abţinu. Observă că asta îl dezamăgise pe bătrân, ceea ce îi permise să spună:

— Iepurele şi broasca ţestoasă. Şi, ce să vezi? Ţestoasa câştigă cursa.

— Nu întotdeauna, spuse Simeon. Nu întotdeauna, draga mea Lydia.

Ea rosti însă, continuând să zâmbească:

— Scuză-mă, trebuie să mă duc după Alfred. Emoţiile bruşte îl deprimă întotdeauna.

Simeon începu să râdă.

— Aşa e, lui Alfred nu îi plac schimbările. A fost dintotdeauna o persoană rezonabilă şi conformistă.

Lydia îi luă însă partea:

— Alfred îţi este foarte devotat.

— Şi asta ţi se pare ciudat, nu-i aşa?

— Uneori mi se pare.

Părăsi camera. Simeon se uită în urma ei. Râse încet, de unul singur şi îşi frecă mâinile.

„O să mă distrez pe cinste, îşi spuse el. Distracţie pe cinste. Simt că o să-mi placă Crăciunul ăsta.”

Făcând un efort, se ridică din fotoliu şi, cu ajutorul bastonului, începu să se plimbe prin încăpere.

Se îndreptă către un seif mare, aflat în colţul camerei. Formă combinaţia cifrului. Uşa se deschise şi, cu degete tremurânde, pipăi în interior.

Trase în afară o cutie mică de scrisori, din piele, şi, deschizând-o, lăsă o mână de diamante neprelucrate să-i treacă printre degete.

— Bine, frumoasele mele, bine… Aţi rămas la fel, mi-aţi rămas la fel de bune prietene. Ce zile frumoase au fost… Ce: frumoase! Pe voi nu vă vor tăia ca să vă şlefuiască, prietene dragi. Voi nu veţi sta la gâtul femeilor sau pe degetele lor. Nu veţi atârna de urechile lor. Sunteţi ale mele! Bătrânele mele prietene! Am trecut prin atâtea

împreună… Ei spun că bătrân şi bolnav, dar nu, terminat nu sunt încă! Dulăul bătrân mai are încă viaţă în el. Şi, din câte se pare, viaţa încă mai are de oferit ceva distracţie. Ceva distracţie…

PARTEA A II-A

23 decembrie

Tressilian se duse să răspundă la uşă. Cineva se arăta foarte nerăbdător şi iată, înainte ca el să poată traversa holul cu mersul său domol, soneria se auzi din nou.

Tressilian pufni. Ce lipsă de politeţe, să suni cu atâta insistenta la uşa unui gentleman! Dacă e încă un cârd de colindători, o să le spună el vreo două.

Prin ferestruica îngheţată din partea superioară a uşii zări o siluetă – un bărbat înalt purtând o pălărie cu borurile lăsate în jos. Deschise uşa. Aşa cum îşi închipuise, era un străin ponosit şi cam vulgar – ce costum ciudat avea! „O fi vreun cerşetor insolent!”

— Al naibii să fiu dacă ăsta nu-i Tressilian, izbucni străinul. Ce mai faci, Tressilian?

Tressilian făcu ochii mari, trase aer în piept, apoi se mai uită o dată. Fălcile acelea arogante, nasul coroiat, privirea de pişicher, toate îi erau cunoscute de undeva. Da, de acum mulţi ani de zile. Mai umile pe vremea aceea…

Spuse dintr-o suflare:

— Domnule Harry!

Harry Lee izbucni în râs.

— Se pare că e un adevărat şoc pentru dumneata să mă eu. De ce? Sunt aşteptat, nu-i aşa?

— Fără doar şi poate, domnule. Cu siguranţă, domnule.

— Atunci, de ce faci pe miratul?

Harry se dădu înapoi vreo doi paşi şi studie casa – o construcţie solidă de cărămidă roşie, lipsită de imaginaţie, dar trainică.

— Acelaşi vechi şi urât conac, remarcă el. Cu toate astea, stă în picioare şi ăsta-i lucrul cel mai important. Cum se mai

simte tata, Tressilian?

— E oarecum invalid, domnule. Stă mai mult în camera lui şi nu prea poate să se deplaseze. Însă, ţinând cont de asta, e într-o stare incredibil de bună.

— Bătrân păcătos!

Harry Lee intră în casă şi îl lăsă pe Tressilian să-i scoată fularul şi să-i ia pălăria cam ostentativă pe care o purta pe cap.

— Ce mai face iubitul meu frate Alfred, Tressilian?

— Foarte bine, domnule.

Harry rânji, arătându-şi dinţii.

— De-abia aşteaptă să mă vadă, nu?

— Aşa cred, domnule.

— Ei bine, eu nu! Ba dimpotrivă! Pariez că întoarcerea mea a fost o surpriză foarte neplăcută pentru el! Eu şi Alfred nu ne-am înţeles niciodată. Ai citit vreodată Biblia, Tressilian?

— Da, domnule, câteodată. De ce, domnule?

— Îţi aminteşti parabola întoarcerii fiului risipitor? Fratelui celui bun nu i-a convenit, îţi aduci aminte? Nu i-a convenit deloc! Pun pariu că nici lui Alfred cel cuminte n-o să-i convină!

Tressilian râmase tăcut, privind în gol. Spinarea sa rigidă exprima dezaprobare. Harry îl bătu peste umăr.

— După tine, băiete, spuse el. Viţelul cel gras mă aşteaptă! Du-mă direct la el!

Tressilian şopti:

— Poftiţi pe aici în salon, domnule. Nu ştiu exact unde se află fiecare în clipa asta… Nu au putut să trimită după dumneavoastră, necunoscând ora sosirii…

Harry oftă. Îl urmă pe Tressilian de-a lungul holului, întorcând capul să vadă pe unde intrase.

— Toate vechile obiecte sunt la locul lor, din câte văd, remarcă el. Nu cred că s-a schimbat ceva de când am plecat, acum douăzeci de ani.

Îl urmă pe Tressilian în salon. Bătrânul murmură:

— Mă duc să îi caut pe domnul sau pe doamna Alfred! Şi grăbi să iasă.

Harry Lee intră în încăpere şi apoi se opri, uitându-se cu atenţie la silueta care stătea pe tocul uneia dintre ferestre. Ochii săi se plimbau cu neîncredere peste părul ei negru şi iesle pielea-i care îi dădea un aer exotic.

— Doamne Dumnezeule! Nu cumva eşti cea de-a şaptea şi cea mai frumoasă soţie a tatălui meu?

Pilar se dădu uşor jos şi se îndreptă spre el.

— Sunt Pilar Estravados, anunţă ea. Iar dumneata trebuie A fii unchiul meu Harry, fratele mamei mele.

Harry remarcă, privind-o insistent:

— Aşadar, eşti fiica lui Jenny!

Pilar îi răspunse:

— De ce m-ai întrebat dacă sunt cea de-a şaptea soţie a tatălui dumitale? A avut într-adevăr şase neveste?

Harry începu să râdă.

— Nu, cred că, oficial, nu a avut decât una. Ei bine, Pil… Cum te cheamă de fapt?

— Pilar, da.

— Ei bine, Pilar, faptul de a vedea pe cineva ca dumneata răsărind în acest mausoleu îmi dă cu adevărat fiori.

— Acest… Mau… Cum ai spus?

— Acest muzeu de imbecili plini de aere! Am fost întotdeauna de părere că această casă este pur şi simplu îngrozitoare! Acum, că ajung să o văd din nou, o găsesc mai îngrozitoare ca niciodată!

Pilar replică pe un ton surprins:

— Ba nu, e foarte frumos aici! Mobila e de calitate, iar: oarele – sunt covoare groase peste tot… Şi sunt multe ornamente. Totul e de foarte bună calitate şi foarte, foarte luxos!

Aici ai dreptate, spuse Harry, rânjind. O privi uşor amuzat. Ştii, nu mă pot abţine să nu fiu şocat văzându-te în mijlocul… Îşi întrerupse vorba, în timp ce Lydia intră ca o furtună în cameră.

Veni direct înspre el.

— Bună ziua, Harry. Eu sunt Lydia, soţia lui Alfred.

— Bună ziua, Lydia. Îi strânse mâna, examinându-i dintr-o ochire figura vioaie şi inteligentă şi admirându-i mersul – puţine femei ştiu să se mişte.

La rândul ei, Lydia îl studie în grabă.

Se gândi: „Are o alură intimidantă, de ins dur. Plăcută, totuşi. Nu m-aş încrede în el nici atâtica…”

Spuse zâmbind:

— Cum ţi se pare după atâţia ani? Cu totul altfel sau în mare măsură la fel?

— În mare măsură neschimbat. Se uită împrejurul lui. Camera aceasta a fost renovată.

— O, de multe ori.

El continuă:

— Vreau să spun de către tine. Tu eşti cea care a făcut-o să fie… Altfel.

— Da, probabil…

Rânji către ea, un rânjet brusc şi sardonic care îi aminti dintr-odată de bătrânul de sus.

— Are mai mult stil şi clasă acum! Îmi aduc aminte că auzisem că bătrânul Alfred s-ar fi însurat cu o fată ai cărei strămoşi au venit în Anglia împreună cu Cuceritorul.

Lydia zâmbi şi spuse:

— Cred că aşa au stat lucrurile. Însă aproape că s-au stins de atunci.

Harry continuă conversaţia cu ea:

— Ce mai face bătrânul Alfred? La fel de înţepat ca întotdeauna?

— Habar n-am dacă ţi se va părea sau nu că s-a schimbat.

— Ce mai fac ceilalţi? Risipiţi prin toată Anglia?

— Nu, de fapt, au venit cu toţii, de Crăciun.

Ochii lui Harry se făcură mari.

— Carevasăzică avem de a face cu o reuniune de Crăciun în toată regula? Da' ce-a păţit bătrânu'? Din câte îl ştiu eu, nu dădea doi bani pe sentimente. Nu-mi aduc aminte nici că

i-ar fi păsat vreodată prea mult de familie. Probabil că s-a schimbat!

— Poate că da.

Vocea Lydiei era rece şi egală.

Pilar urmărea cu interes toată scena, cu ochii ei mari.

Harry întrebă:

— Câţi ani are George? A rămas la fel de cărpănos? Ţin minte ce mai zbiera când trebuia să pună şi el la bătaie o juma' de penny din banii lui de buzunar!

Lydia îi răspunse, răbdătoare:

— George e membru al parlamentului, din partea Westeringham.

— Ce? Popeye în parlament? O, Doamne, asta chiar că-i bună!

Harry îşi dădu capul pe spate şi izbucni în râs. Avea un râs puternic şi zgomotos, care se dezlănţuia cu brutalitate în spaţiul restrâns al încăperii. Pilar trase aer în piept. Lydia făcu un pas în spate.

Apoi, simţind o nouă prezenţă în spatele lui, Harry se opri din hohotit şi se întoarse dintr-o mişcare scurtă şi agilă. Nu auzise nimic, însă acolo îl găsi pe Alfred, privindu-l cu calm. 3 expresie ciudată îi era întipărită pe figură.

Harry aşteptă câteva clipe, după care un zâmbet îi miji pe buze. Făcu un pas înainte.

— Ia uite, ăsta-i Alfred!

Alfred încuviinţă din cap.

— Salut, Harry, spuse el.

Statură unul în faţa celuilalt, studiindu-se. Lydia îşi ţinu respiraţia, gândindu-se: „Ce absurd! Se uită unul la altul ca doi câini…”

Mirarea lui Pilar deveni şi mai mare. Se gândea în sinea ei: „Cât de caraghioşi sunt, cum stau acolo… De ce nu se îmbrăţişează? Nu, bineînţeles, englezii nu fac aşa ceva. Dar ar putea măcar să spun ă ceva. De ce nu fac decât să se priveasc ă?”

Harry spuse într-un final:

— Ei, ce să zic? Mă simt ciudat să mă aflu din nou aici!

— Nu mă îndoiesc. A trecut o groază de timp de când ai plecat.

Harry îşi ridică dintr-odată capul. Îşi mângâie maxilarul cu un deget. Era un gest obişnuit de-al lui, care îl caracteriza. Denota ostilitate.

— Da, spuse el. Mă bucur că am venit – făcu o pauză, pentru a da mai multă greutate cuvântului – acâş ă.

II

— Mi se pare că am fost foarte rău, spuse Simeon Lee.

Stătea întins pe spate în fotoliu. Avea bărbia ridicată şi îşi freca maxilarul cu un deget; părea cufundat în gânduri. În faţa lui, flăcările dansau şi străluceau, incandescente. Lângă foc stătea Pilar, ţinând în mână un mic paravan din papier-mache, cu care îşi proteja faţa de dogoare. Din când în când, îşi făcea vânt cu el, îndoindu-şi cu supleţe încheietura mâinii. Simeon o privea cu satisfacţie.

Continuă să vorbească, mai mult pentru sine decât pentru fată, stimulat de prezenţa ei.

— Da, spuse el. Am fost un om rău. Ce părere ai despre asta, Pilar?

Pilar ridică din umeri şi spuse:

— Toţi oamenii sunt răi. Aşa spun călugăriţele. De aceea trebuie să existe cineva care să se roage pentru ei.

Da, dar am fost mai râu decât mulţi alţii. Simeon râse. Şi să ştii că nu regret. Nu, nu regret nimic. M-am bucurat de fiecare clipă! Se spune că bătrâneţea te împinge la căinţă… Nu mă căiesc. Şi, aşa cum îţi spun, le-am făcut aproape pe toate… Toate păcatele! Am înşelat, am furat, am – O, Doamne, da! Şi femeile – întotdeauna femeile! Mi-a povestit cineva mai deunăzi despre un conducător arab care avea o gardă de corp alcătuită din patruzeci de fii ai săi – şi toţi de aceeaşi vârstă! Aha! Patruzeci! Poate nu patruzeci, dar în orice caz pariez că mi-aş fi putut face o frumoasă gardă de corp dacă aş fi continuat să torn la plozi! Hei, Pilar, crezi despre asta? Eşti şocată? Pilar făcu ochii mari.

— Nu, de ce aş fi şocată? Bărbaţii doresc întotdeauna femei. Tatăl meu, de asemenea. De aceea soţiile sunt atât de nefericite şi se duc la biserică să se roage.

Bătrânul Simeon se încruntă.

— Am făcut-o nefericită pe Adelaide, spuse el. Cuvintele aproape că nu se mai auzeau, părând că vorbea pentru sine. Doamne, ce femeie! Era atât de plină de viaţă şi de frumoasă şi am luat-o de nevastă! Iar după aceea? Nu făcea decât să se vaite şi să se plângă. Pe bărbat îl apucă dracii când nevasta nu face decât să plângă tot timpul… N-avea vână, asta era problema cu Adelaide! Dacă mi-ar fi ţinut piept… Dar nu am iubit-o nici măcar o singură dată. Când m-am căsătorit cu ea am crezut că voi fi putea să mă aşez la casa mea, să-mi fac familie, să renunţ la viaţa pe care o dusesem înainte… Vocea: devenea din ce în ce mai slabă. Privea fix în inima incandescentă a focului. Să-mi fac o familie… Doamne, ce familie! Slobozi un hohot ascuţit de râs răutăcios. Uită-te la ei, uită-te – Ei! Niciunul n-a fost în stare să facă un copil, un copil care sa ducă mai departe numele familiei! Ce se întâmplă cu ei? Parcă nici o picătură din sângele meu nu le-ar curge prin vene! Nici un copil, legitim sau ilegitim! Alfred, de exemplu, Doamne Dumnezeule, cât pot să mă plictisesc cu Alfred! Uitându-se la mine cu ochii lui de câine… Gata să facă tot ce spun. Doamne, ce prostănac! Nevastă-sa acum, Lydia! Îmi place Lydia! Are personalitate. Totuşi, nu mă simpatizează.

— Nu mă înghite. Dar e nevoită să se înţeleagă cu mine de dragul caraghiosului de Alfred. Se uită cu atenţie către fata care stătea lângă foc. Pilar, să ţii minte: nimic nu e mai plicticos decât devotamentul. Ea îi zâmbi. El continuă, stimulat de prezenţa tânără şi autoritară a feminităţii ei. George? Ce e George? Un cretin! Un îmbuibat! Un palavragiu pretenţios, fără creier şi fără voinţă, dar, bineînţeles, ahtiat după bani! David? David a fost întotdeauna un nebun, un nebun şi un visător. Băiatul mamei, asta a fost David. Singurul lucru rezonabil pe care l-

a făcut vreodată a fost să se însoare cu femeia aceea vânjoasă şi stăpână pe ea. Îşi lăsă mâna să cadă pe braţul fotoliului. Harry e cel mai bun dintre ei! Amărâtul de Harry, oaia cea neagră! Dar, orice s-ar spune, ăsta măcar e viu!

Pilar fu de acord.

— Da, e drăguţ. Râde – şi râde zgomotos – şi îşi lăsă capul pe spate. O, da, îmi place foarte mult de el.

Bătrânul se uită la ea.

— Îţi place, nu-i aşa, Pilar? Harry a avut întotdeauna succes la femei. În privinţa asta, îmi seamănă. Începu să râdă, chicotind încet şi scoţând un şuierat. Am avut o viaţă frumoasă, foarte frumoasă. Plină cu de toate.

Pilar îi spuse:

— În Spania, există un proverb care spune cam aşa: „Ia ce-ţi place şi pe urmă plăteşte, spune Dumnezeu”.

Simeon aprobă, bătând cu palma în braţul fotoliului.

— E bun. Despre asta e vorba. Să iei ce îţi place… Toată viaţa am făcut asta, am obţinut ceea ce am vrut…

Cu o voce gravă şi limpede, Pilar îl întrebă dintr-odată:

— Şi ai plătit?

Simeon se opri din râs. Se ridică şi o privi drept în ochi.

— Ce tot spui acolo? Zise el.

— Am spus: Ai plătit pentru asta, bunicule?

Simeon Lee răspunsese cu un glas domol:

— Nu ştiu…

Apoi, bătând cu pumnul în braţul fotoliului, strigă, dintr-odată înfuriat:

— Ce te face să spui asta, fato? De ce spui asta?

Pilar răspunse:

— Mă întrebam şi eu…

Mâna ei, ţinând micul paravan, înţepenise. Ochii îi erau negri şi misterioşi. Se aşeză, cu capul dat pe spate, sigură pe ea şi conştientă de feminitatea ei.

Simeon exclamă:

— Al dracului copil…

Ea îl tachină cu tandreţe:

— Dar îţi place de mine, bunicule. Îţi place să stau aici lângă tine…

Simeon îi confirmă:

— Da, îmi place. De multa vreme n-am mai văzut ceva atât de tânăr şi de frumos… Îmi face bine, îmi încălzeşte oasele bătrâne… Şi eşti carne din carnea mea… Bravo lui Jennifer, până la urmă s-a dovedit a fi cea mai bună din toată şleahta!

Pilar zâmbea.

— Să nu-ţi închipui că mă tragi pe sfoară, spuse Simeon. Ştiu de ce stai atât de cuminte şi asculţi la ce îndrug. E vorba de bani şi numai de bani… Sau vrei să spui că îţi iubeşti atât de mult bunicul?

Pilar îi răspunse:

— Nu, nu te iubesc. Dar îmi placi. Îmi placi foarte mult. Crede-mă, e adevărat. Cred că ai fost într-adevăr un om rău, dar şi asta îmi place. Eşti mai real decât ceilalţi din casă. Şi ai lucruri interesante de spus. Ai călătorit mult şi ai dus o viaţă aventuroasa. Dacă aş fi bărbat, aş fi ca tine.

— Simeon dădu din cap. Da, cred ca ai fi ca mine… Avem sânge de ţigan în noi, aşa s-a spus dintotdeauna. Nu prea s-a văzut la copiii mei, în afară de Harry, dar observ că se vede la tine. Ştiu să am şi răbdare, crede-mă, dacă e nevoie. Am aşteptat cincisprezece ani să mă răfuiesc cu un om care mă insultase. Asta e încă o caracteristică a celor din familia Lee: nu uită niciodată! Se răzbună până la urmă, chiar dacă trebuie să aştepte ani de zile pentru asta! Un om m-a înşelat. Am aşteptat cincisprezece ani până mi s-a oferit prilejul, şi atunci l-am lovit. L-am ruinat. N-a mai rămas nici praful din el!

Râse încetişor.

Pilar îl întreba, curioasă:

— Asta se întâmpla în Africa de Sud?

— Da. O ţară mare.

— Te-ai întors acolo, nu-i aşa?

— M-am întors la cinci ani după ce m-am căsătorit. Asta a fost ultima oara.
— Dar înainte de asta? Ai stat mulţi ani acolo?
— Da.
— Povesteşte-mi despre asta!
El începu să vorbească, iar Pilar, cu obrajii sprijiniţi în palme, asculta.
Vocea i se domoli, slăbită.
— Aşteaptă, o să-ţi arăt ceva.
Se ridică cu grijă în picioare. Apoi, sprijinindu-se în baston, se târî încet de-a lungul încăperii. Deschise seiful cel mare. Întorcându-se, îi făcu semn să se apropie.
— Aşa, uită-te la astea! Atinge-le, trece-ţi mâna prin ele!
Îi privi figura mirată şi râse.
— Ştii ce sunt? Diamante, copilă, diamante! Pilar făcu ochii mari. Spuse în timp ce se apleca:
— Dar nu sunt decât nişte pietricele. Simeon se amuză.
— Sunt diamante neşlefuite. Aşa cum le vezi, aşa au fost găsite.
Pilar întrebă cu neîncredere:
— Şi, dacă ar fi şlefuite, ar fi diamante adevărate?
— Bineînţeles.
— Ar străluci şi ar scânteia?
— Ar străluci şi ar scânteia.
Pilar exclamă într-un fel copilăros:
— Vai, dar nu pot să cred! El se distra copios.
— E cât se poate de adevărat.
— Sunt valoroase?
— Destul de valoroase. Dificil de apreciat înainte de a fi tăiate, în orice caz, astea pe care le vezi aici fac mai multe mii de lire.
Pilar îşi exprimă uimirea, făcând o pauză după fiecare cuvânt:
— Mai… Multe. MiI. De… Lire…?!
— Hai să zicem nouă sau zece mii; după cum vezi, sunt destul de măricele.

Pilar întrebă, cu ochii din ce în ce mai mari:
— Păi atunci de ce nu le vinzi?
— Pentru că îmi place să le am aici.
— Păi şi atâţia bani…?
— N-am nevoie de bani.
— Oh, da, înţeleg. Pilar păru impresionată. Dar de ce nu le dai la şlefuit, să le faci frumoase?
— Pentru că le prefer aşa cum sunt. Figura lui deveni dură şi imobilă. Se întoarse şi începu să vorbească pentru sine: Mă tac să-mi aduc aminte de vremurile de altădată, când le ating, aşa, când le simt între degete… Îmi revine totul în memorie, răsăritul de soare, mirosul de veld, boii, bătrânul Eb, toţi băieţii, serile…
Se auzi o bătaie uşoară în uşă.
Simeon îi spuse:
— Pune-le înapoi în seif şi închide uşa! Apoi strigă: Intră!
Horbury pătrunse în încăpere, încet şi respectuos.
— Ceaiul e servit jos, îi anunţă el.
III
— Aşadar, aici erai, David. Te-am căutat peste tot. Hai să nu stăm în camera asta, e atât de frig aici, spuse Hilda.
Pentru o clipă, David nu răspunse. Stătea în picioare uitându-se la un scaun, un scaun scund, cu tapiserie roasă, din satin. Apoi rosti pe neaşteptate:
— Era scaunul ei… Scaunul în care stătea întotdeauna… E la fel, absolut la fel. Doar că s-a uzat, bineînţeles.
Hilda se încruntă puţin.
— Înţeleg. Hai să ieşim de aici, David! E îngrozitor de frig.
David n-o băgă în seamă. Continuă, uitându-se în jur:
— Stătea aici, cel mai adesea. Îmi amintesc că stătea în scaunul acela când îmi citea. Jack, uria şul ucigă ş – da, asta era – Jack, uria şul ucigă ş. Cred că aveam cam şase ani pe atunci.
Hilda îl apucă ferm de braţ.
— Hai înapoi în salon, dragule! Camera asta nu are încălzire.

El se întoarse docil, dar ea simţi un uşor tremur trecând
— Exact la fel, şopti el, exact la fel. Ca şi cum timpul s-ar fi oprit în loc.
Hilda păru îngrijorată. Spuse pe un ton voios, dar hotărât:
— Mă întreb unde or fi ceilalţi. E aproape ora ceaiului.
David îşi eliberă braţul şi deschise altă uşă.
— Înainte era un pian aici… Da, uite-l! Mă întreb dacă e acordat.
Se aşează şi ridică rapid capacul, trecându-şi uşor mâinile peste clape.
— Da, se vede că e acordat.
Începu să cânte. Avea o tuşă sigură, melodia se revărsa de sub degetele lui.
Hilda îl întrebă:
— Ce-i asta? Mi se pare că o ştiu, dar nu-mi aduc aminte ce este.
— N-am mai cântat-o de ani de zile. Ea o cânta. Unul dintre Cântecele f ăr ă cuvinte ale lui Mendelssohn.
Suava, prea suava melodie umplu încăperea. Hilda îl rugă:
— Hai, cântă nişte Mozart.
David scutură din cap. Începu un alt Mendelssohn. Apoi, dintr-odată, mâinile i se prăbuşiră peste clape, provocând o dizarmonie ascuţită. Se ridică de la pian. Tremura: Hilda se apropie de el, murmurând:
— David… David. El îi răspunse:
— Nu, nu-i nimic… Nimic.
IV
Clopoţelul scoase un sunet strident. Tressilian se ridică de la locul lui de lângă bucătărie şi se duse încet înspre uşă.
Clopoţelul sună din nou. Tressilian se încruntă. Prin geamul mat al uşii întrezări silueta unui bărbat care purta o pălărie cu boruri largi.
Tressilian îşi duse o mână la frunte. Ceva îl neliniştea. Avea senzaţia că lucrurile se repetau.
Cu siguranţă, asta se mai întâmplase o dată, înainte. Fără îndoială…

Trase zăvorul şi deschise uşa.

Vraja se risipi. Bărbatul din faţa uşii spuse:

— Aceasta este reşedinţa domnului Simeon Lee?

— Da, domnule.

— Aş vrea să-l văd, te rog.

Ecoul slab al unei amintiri se trezi în Tressilian. Era o intonaţie a vocii pe care şi-o amintea de pe vremea când domnul Lee se afla pentru prima oară în Anglia.

Tressilian scutură din cap cu neîncredere.

Domnul Lee este invalid, domnule. Nu prea obişnuieşte să mai primească musafiri acum. Dacă dumneavoastră… Străinul îl întrerupse.

Scoase un plic şi îl înmână majordomului.

— Să i-l daţi, vă rog, domnului Lee.

— Da, domnule.

V

Simeon Lee luă plicul. Scoase singura foaia de hârtie care se afla în el. Păru surprins. Sprâncenele i se arcuiră, însă zâmbi.

— Dar e minunat! Exclamă el. Apoi către majordom: Condu-l pe domnul Farr la mine, Tressilian.

— Da, domnule.

— Tocmai mă gândeam la bătrânul Ebenezer Farr. A fost partenerul meu la Kimberley. Acum a venit fiul lui!

Tressilian reapăru şi anunţă:

— Domnul Farr.

Stephen Farr intră cu o urmă de nervozitate în gesturi. O disimula printr-un supliment de aroganţă în atitudine. Întrebă – şi, doar pentru o clipă, accentul lui sud-african fu mai pronunţat decât de obicei:

— Domnul Lee?

— Mă bucur să te văd. Deci eşti băiatul lui Eb?

Stephen Farr rânji mânzeşte şi spuse.

— Este prima mea vizită în ţară. Tata mi-a tot spus să vin să vă caut, dacă ajung în Anglia.

— Excelent. Bătrânul aruncă o privire în jur. Ea e nepoata mea, Pilar Estravados.

— Încântată, spuse Pilar, rezervată.

Stephen Farr îşi spuse, cu o notă de admiraţie: „Diavol împieliţat! A fost surprinsă să mă vadă, dar n-a arătat-o decât o clipă”.

— Apoi spuse, pe un ton destul de aspru: Sunt încântat să vă cunosc, domnişoară Estravados.

— Mulţumesc, îi răspunse Pilar.

Simeon Lee interveni:

— Ia loc şi spune-mi totul despre tine. Ai de gând să stai mult în Anglia?

— Deocamdată nu mă grăbesc, de-abia am ajuns!

Râse, dându-şi capul pe spate.

Simeon Lee continuă:

— Excelent. Vei sta la noi o vreme.

— Dar, domnule, nu pot da buzna în felul ăsta. Mai sunt doar două zile până la Crăciun.

— Vei petrece Crăciunul cu noi. Asta dacă n-ai cumva alte planuri, bineînţeles.

— Ei bine, nu, nu am alte aranjamente, dar n-aş vrea să…

Simeon îl întrerupse:

— Atunci aşa rămâne. Întoarse capul. Pilar?

— Da, bunicule.

— Du-te şi spune-i Lydiei că mai avem încă un invitat. Roagă-o să vină până aici.

Pilar ieşi din cameră. Ochii lui Stephen o urmăreau. Simeon observă gestul cu amuzament şi apoi îl întrebă:

— Ai călătorit bine până aici, din Africa de Sud?

— Destul de bine.

Începură o conversaţie despre acel ţinut.

Lydia îşi făcu apariţia câteva minute mai târziu.

Simeon îi prezentă oaspetele:

— El este Stephen Farr, fiul vechiului meu prieten şi partener, Ebenezer Farr. Va fi musafirul nostru de Crăciun, dacă îi vei găsi şi lui o cameră.

Lydia surise:

— Bineînţeles. Ochii ei îl studiau pe străin, faţa lui bronzată, ochii albaştri şi uşoara înclinare în spate a capului.

— Nora mea, îl lămuri Simeon.

Stephen spuse:

— Sunt destul de jenat, să dau buzna în felul acesta la o petrecere de familie.

— Faci parte din familie, băiete, spuse Simeon. Să nu te îndoieşti de asta!

— Sunteţi prea amabil, domnule.

Pilar intră din nou în cameră. Se aşează în linişte lângă foc şi luă în mână micul paravan. Se folosi de el ca de un evantai, mişcându-şi înainte şi înapoi încheietura mâinii. Privirea îi era tristă şi abătută

PARTEA A III-A

24 decembrie

— Vrei într-adevăr să rămân, tată? Întrebă Harry, lăsându-şi capul uşor în spate. Prezenţa mea nu face decât să stârnească scandal.

— Ce vrei să spui? Întrebă Simeon, cu asprime.

— Fratelui meu Alfred, spuse Harry, bunului meu frate Alfred, dacă mă pot exprima astfel, nu prea îi convine că mă aflu aici.

— La dracu' cu el! Izbucni Simeon. Sunt stăpân în casa mea.

— Cu toate astea, domnule, bănuiesc că eşti destul de dependent de Alfred. Nu vreau să deranjez…

— O să faci cum îţi spun eu, izbucni tatăl său. Harry oftă.

— Nu ştiu dacă mă voi putea împăca cu o viaţă sedentară. Şti, e destul de sufocant pentru unul care toată viaţa lui a fost vântură-lume.

— Mai bine te-ai însura şi te-ai aşeza la casa ta, îl sfătui tatăl.

— Cu cine să mă însor? Păcat că nu te poţi însura cu propria nepoată. Tânăra Pilar e al dracului de atrăgătoare.

— Ai observat?

— Că tot veni vorba despre a te aşeza la casa ta, umflatul de George a făcut o alegere excelentă, după câte se pare. Cine e?

Simeon ridică din umeri.

— De unde să ştiu? George a cules-o de la o prezentare de modă, cred. Ea zice că taică-său e ofiţer în marină, în retragere.

Harry îşi dădu cu părerea:

— Probabil vreun secund pe un vas de coastă. George va avea ceva de furcă cu ea, dacă nu e atent. George, spuse Simeon Lee, e un prost.

— Dar pentru ce l-a luat de bărbat, pentru bani?

Simeon ridică din umeri, iar Harry se întoarse la vechea discuţie:

— Ei bine, crezi că poţi pune lucrurile la punct cu Alfred în ceea ce mă priveşte?

— Curând vom rezolva şi problema asta, îi răspunse Simeon, pe un ton dur, şi apoi sună dintr-un clopoţel care se afla pe masă lângă el.

Horbury apăru cu promptitudine, iar Simeon îi spuse:

— Roagă-l pe domnul Alfred să vină până aici.

Horbury ieşi, iar Harry rosti tărăgănat:

— Tipul ăsta ascultă pe la uşi!

Simeon dădu iar din umeri.

— Probabil.

Alfred intră în grabă în încăpere. Se schimbă dintr-odată la faţă văzându-l pe fratele său. Nebăgându-l în seamă pe Harry, întrebă înţepat:

— M-ai chemat, tată?

— Da, stai jos. Tocmai mă gândeam că trebuie să reorganizăm un pic lucrurile, acum că mai sunt doi oameni care locuiesc în această casă.

— Doi?

— Bineînţeles, Pilar va locui aici. Iar Harry s-a întors de tot.

Alfred întrebă uimit:

— Harry va locui aici?

— De ce nu, bătrâne? Spuse Harry

Alfred îi răspunse tăios:

— Mă gândeam că îţi dai şi singur seama.

— Ei bine, îmi pare râu, dar nu văd de ce.

— După tot ce s-a întâmplat? Felul scandalos în care te-ai purtat. Scandalul…

Harry dădu uşor din mână.

— Toate astea ţin de trecut, bătrâne.

— Te-ai purtat îngrozitor cu tata, după tot ce a făcut pentru tine.

— Ia fii atent aici, Alfred, mi se pare că asta-i treaba tatei, nu a ta. Dacă el vrea să uite şi să ierte…

— Asta vreau, spuse Simeon. La urma urmei, Harry e fiul ~eu, Alfred.

— Da, dar nu mi se pare normal. De dragul tatei.

Simeon decise:

— Harry va sta aici. Vreau asta. Puse cu blândeţe o mână pe umărul acestuia din urmă. Ţin mult la Harry.

Alfred se ridică şi părăsi încăperea. Se albise la faţă. Harry se ridică şi el şi îl urmă, râzând.

Simeon râmase chicotind de unul singur. Apoi tresări şi se uită în jur.

— Ce dracu' e asta? Ah, tu erai, Horbury! Nu te mai furişa aşa!

— Îmi cer iertare, domnule.

— Bine, lasă. Ascultă. Am nişte indicaţii să-ţi dau. Vreau ca rată lumea să urce aici după prânz – toat ă lumea.

— Da, domnule.

— Mai e ceva. Când vor veni, să-i însoţeşti. Iar când ajungeţi a jumătatea drumului, pe coridor, să ridici vocea astfel încât să-i aud, sub orice pretext. S-a înţeles?

— Da, domnule.

Horbury coborî. Ii spuse lui Tressilian:

— Părerea mea e că vom avea un Crăciun foarte fericit.

Tressilian îl întrebă iute:

— Ce vrei să spui?

— Aşteaptă şi vei vedea, domnule Tressilian. Astăzi e Ajunul şi nici urmă de spirit al Crăciunului!

II

Intrară cu toţii în cameră şi se opriră în uşă. Simeon vorbea la telefon. Le făcu semn cu mâna.

— Staţi jos cu toţii. Termin într-un minut. Îşi continuă conversaţia telefonică.

— Charlton, Hodgins & Bruce? Tu eşti, Charlton? Simeon Lee la telefon. Da, nu-i aşa? Da… Nu, voiam să-mi întocmeşti un nou testament… Da, a trecut ceva timp de când l-am făcut pe celălalt… Circumstanţele s-au schimbat… O, nu, nu te îngrijora. Nu vreau să-ţi stric Crăciunul. Să zicem a doua zi după Crăciun sau următoarea. Treci pe aici şi-ţi voi spune cum vreau să fie aranjate lucrurile. Nu, nu, e foarte bine. Nu mor eu până atunci.

Puse jos receptorul, iar apoi se uită în jur, la cei opt membri ai familiei sale. Chicoti şi spuse:

— Arătaţi toţi de parcă vi s-ar fi înecat corăbiile. Ce s-a întâmplat?

Alfred îndrăzni:

— Ne-ai chemat…

Simeon îl întrerupse cu repeziciune:

— Ah, da, îmi pare rău, nu e nimic grav. Credeaţi că e un consiliu de familie? Nu, mă simt destul de obosit astăzi, asta-i tot. Vreau ca niciunul dintre voi să nu urce la mine după cină. Mă voi băga în pat. Vreau să fiu în formă în ziua de Crăciun.

Rânji către ei, iar George rosti plin de seriozitate:

— Bineînţeles… Bineînţeles…

Simeon continuă:

— Instituţie veche şi solidă, Crăciunul ăsta. Propovăduieşte pacea şi buna înţelegere în familie. Tu ce părere ai despre asta, Magdalene, draga mea?

Magdalene Lee tresări. Gura ei micuţă şi destul de caraghioasă se deschise şi apoi se închise singură. Apo: răspunse:

— O, o, bineînţeles!

Simeon continuă:

— Ia să vedem, tu ai trăit cu un ofiţer de marină în retragere – făcu o pauză – tat ăl dumitale. În condiţiile astea nu cred că petreceai cine ştie ce de Crăciun. Pentru asta e nevoie de o familie mare!

— Da… Da, poate că aşa e.

Privirea lui Simeon alunecă pe deasupra ei.

— Nu vreau să port nici o discuţie neplăcută în acest moment al anului, însă mă tem, George, că voi fi nevoit să îţi nai tai din renta. Reşedinţa aceasta mă va costa ceva mai mult pe viitor.

George se înroşi puternic la faţă.

— Dar, tată, nu poţi face asta!

Dar Simeon îi răspunse calm:

— O, şi încă cum!

— Cheltuielile mele sunt deja foarte mari. Foarte mari. În condiţiile astea, nu ştiu cum o s-o scot la capăt. Trebuie să am grija de fiecare bănuţ.

— Las-o pe soţia ta să se ocupe ceva mai mult de treaba asta, spuse Simeon. Femeile se pricep la aşa ceva. Adesea le vine în cap să facă economie la lucruri la care un bărbat nu s-ar fi gândit niciodată, nici în vis! Iar o femeie deşteaptă roate să-şi facă singura haine. Soţia mea, îmi aduc aminte, se pricepea să coasă. Se pricepea la toate, era o femeie extraordinară, din păcate, îngrozitor de plictisitoare…

David făcu o mişcare violentă. Tatăl său îl avertiză:

— Stai jos, băiete, o să spargi ceva…

David începu:

— Mama mea…

Simeon îl întrerupse:

— Maică-ta avea un creier de muscă! Şi mi se pare că le-a transmis chestia asta şi copiilor ei. Se ridică brusc. Câte o pată roşie îi coloră fiecare obraz. Continuă cu o voce din ce în ce mai aspră şi mai ascuţită: Niciunul dintre voi nu face doi bani! Sunt sătul de voi! Nu sunteţi b ărba ţi! Sunteţi nişte papă-lapte, o şleahtă de papă-lapte fără vână. Pilar valorează: doi dintre voi puşi laolaltă, oricare! Pe onoarea mea, pun rămăşag că mi s-au născut pe lumea asta fii mai buni decât Oricare dintre voi, chiar dacă, vezi Doamne, îmi sunteţi fii legitimi!

— Te rog, tată, încetează! Strigă Harry.

Sărise în picioare şi rămăsese acolo. Figura, care exprima de obicei bună dispoziţie, îi era acum încruntată. Simeon izbucni:

— E valabil şi pentru tine! Tu ce-ai făcut pe lumea asta? Mi-ai cerşit bani de peste tot pe unde ai fost! Vă spun, sunt sătul de voi toţi! Ieşiţi afară!

Se aşeză la loc în fotoliu, gâfâind uşor.

Încet, unul câte unul, membrii familiei ieşiră. George era roşu la faţă de indignare. Magdalene părea înspăimântată. David era palid şi tremura. Harry se năpustise cu zgomot afară din încăpere. Alfred păşea ca un somnambul. Lydia îl urma, cu capul sus. Numai Hilda se opri în cadrul uşii şi se întoarse încet.

Rămase lângă el, iar Simeon tresări când deschise ochii şi descoperi că ea nu plecase. Felul ei de a sta acolo avea ceva ameninţător.

O întrebă cu iritare:

— Ce e?

Hilda îi răspunse:

— Când am primit scrisoarea ta, am luat de bune cele scrise acolo, anume că voiai să ai familia în jurul tău de Crăciun. Eu l-am convins pe David să vină.

— Ei, şi ce-i cu asta?

Hilda rosti încet:

— Într-adevăr, voiai să ai familia în jurul tău – dar nu în scopul despre care vorbeai în scrisoare! Îi voiai aici ca să-i tragi pe toţi de urechi, nu? Dumnezeu să te aibă în pază, dacă aşa te distrezi tu!

Simeon chicoti şi spuse:

— Am avut întotdeauna un simţ al umorului mai aparte. Nu mă aştept să mai guste şi altcineva gluma. Eu unul o savurez!

Ea nu zise nimic, iar Simeon Lee fu cuprins de o vagă presimţire. O întrebă cu glas ridicat:

— La ce te gândeşti?

Hilda Lee spuse încet:

— Mă tem…

Simeon interveni:

— Te temi… de mine?

Hilda îi răspunse:

— Nu de tine. Mă tem pentru tine.

Precum un judecător care tocmai a dat sentinţa, ea se întoarse şi ieşi din cameră, cu pas domol şi apăsat…

Simeon stătu o vreme, cu privirea pironită pe uşă.

Apoi se ridică şi se duse la seif, şoptind:

— Ia, hai să aruncăm o privire, să vedem ce mai fac frumoasele mele.

III

Clopoţelul de la intrare sună pe la opt fără un sfert.

Tressilian se duse să deschidă. Se întoarse apoi în oficiul său şi îl găsi acolo pe Horbury, care scotea ceştile de cafea din sertar şi se uita la petele de pe ele.

— Cine era? Întrebă Horbury.

— Inspectorul-şef de poliţie, domnul Sugden. Ai grijă ce: aci acolo!

Horbury scăpă una dintre ceşti, iar aceasta se sparse cu zgomot.

— Asta mai lipsea acum, se lamentă Tressilian. Unsprezece ani le-am tot spălat şi nu s-a spart niciuna, iar acum vii tu să pui mâna pe lucruri care nu te privesc şi uite ce se

întâmplă! Îmi pare rău, domnule Tressilian, zău că îmi pare râu, se scuză celălalt. Faţa îi era plină de sudoare. Nu ştiu cum de s-a întâmplat. Ai spus că a sunat un inspector-şef de poliţie?

— Da, domnul Sugden.

Valetul îşi trecu limba peste buzele lipsite de culoare.

— Şi ce voia?

— Făcea o colecta pentru Centrul de Orfani al poliţiei.

— O! Valetul se îndreptă din umeri. Apoi spuse, cu o voce mai naturala: Şi s-a ales cu ceva?

— I-am dus cererea domnului Lee, iar dumnealui mi-a spus să-l conduc sus pe inspectorul-şef şi să pun vinul de Xeres pe masă.

— Toată lumea cerşeşte în perioada asta a anului, spuse Horbury. Bătrânul diavol se arata generos, trebuie s-o spun, în pofida păcatelor sale clin trecut.

Tressilian spuse cu demnitate:

— Domnul Lee a fost întotdeauna un gentleman cu mâna largă.

Horbury încuviinţa din cap.

— E cea mai mare calitate a lui! Ei bine, acum mă duc.

— La cinematograf?

— Aşa cred. Sal'tare, domnule Tressilian.

Se îndreptă înspre uşa care dădea în holul servitorilor.

Tressilian se uită la ceasul de pe perete.

Se duse în sufragerie şi aşează şervetele de masă în inelele lor.

Apoi, după ce se asigură că fiecare lucru era la locul lui, sună gongul în hol.

În timp ce ultima notă se stingea, inspectorul-şef coborî. Inspectorul-şef Sugden era un bărbat masiv şi arătos. Purta un costum albastru strâns pe talie, încheiat cu nasturi, şi se mişca precum un om conştient de importanţa sa.

I se adresă amabil:

— Cred că va fi foarte frig diseară. Asta-i bine, căci în ultimul timp vremea a fost foarte nepotrivită cu anotimpul.

Tressilian răspunse, dând din cap:

— Umezeala îmi face râu la reumatism.

Inspectorul-şef spuse că reumatismul e o afecţiune dureroasă, iar Tressilian îl conduse afară pe uşa din faţă.

Bătrânul majordom încuie la loc şi se întoarse încet în hol. Se frecă la ochi cu mâna şi oftă. Apoi se îndreptă de spate şi o văzu pe Lydia intrând în salon. George Lee tocmai cobora scările.

Tressilian rămase pe loc, în aşteptare. După ce ultimul invitat, Magdalene, intră în salon, îşi făcu şi el apariţia, şoptind:

— Cina e servită.

În felul său, Tressilian era un cunoscător în materie de vestimentaţie feminină. Avea obiceiul de a remarca şi de a critica rochiile doamnelor în timp ce se învârtea în jurul mesei, cu carafa în mână.

„Doamna Alfred, observă el, şi-a pus noua rochie înflorată, în alb şi negru, de tafta. O linie dificilă, foarte de efect, însă se dovedeşte capabilă să o scoată la capăt cu ea, deşi nu multe femei ar fi putut. Rochia purtată de doamna George e unicat, asta e clar. În mod sigur a costat bani buni. Oare cum simţit domnul George plătind pentru ea?” Domnului George nu îi plăcea să cheltuiască – nu îi plăcuse niciodată.

— Acum, doamna David: drăguţă, dar habar n-are să se îmbrace. Pentru silueta ei, cel mai bine s-ar fi potrivit o catifea neagră fără pliuri. Catifeaua cu imprimeu, asortată cu roşu-aprins, este o proastă alegere. Cât despre domnişoara Pilar, nu contează cum se îmbracă, cu un chip şi un păr ca al ei, orice îi stă bine. Poartă o rochie albă ieftină, destul de uzată. Dar nu-i nimic, cât de curând domnul Lee se va ocupa şi de asta! Şi va scoate tot ce e mai bun din ea. Aşa se întâmplă întotdeauna cu domnii mai în vârstă. Un chip tânăr poate face orice din ei!”

Vin roşu sau alb? Şopti Tressilian cu deferentă la urechea doamnei George. Cu coada ochiului, observă că Walter,

servitorul, aducea din nou legumele înaintea sosului, după tot ceea ce i se spusese!

Tressilian trecu pe la toată lumea cu sufleul. Acum, după ce îi pierise interesul pentru toaletele doamnelor, precum şi grijile în privinţa gafelor lui Walter, îl izbea faptul că toată lumea era foarte tăcută. „De fapt, nu chiar t ăcut ă: domnul Harry vorbeşte cât douăzeci de inşi deodată. Nu, nu domnul Harry, domnul din Africa de Sud. Şi ceilalţi vorbesc, dar parcă scot doar scrâşnete. E ceva ciudat cu ei.

Domnul Alfred, de exemplu, pare foarte bolnav. Ca şi cum ar fi suferit un şoc sau ceva asemănător. Pare ameţit şi-şi face de lucru în farfurie, fără să mănânce de fapt. Doamna este îngrijorată din cauza lui." Tressilian îşi dădea seama de asta. Se tot uita după el, discret, bineînţeles. „Domnul George foarte roşu la faţa. Înghite mâncarea pe nemestecate, fără să îi simtă gustul. O să facă o criză într-o zi, dacă nu va avea mai multă grijă. Doamna George nu se atinge de mâncare. Parca ţine cură de slăbire. Domnişoara Pilar pare să mănânce cu plăcere şi vorbeşte şi râde alături de domnul din Africa de Sud. Acesta este total cucerit de ea. Ei chiar că nu par să aibă vreo grijă!

Cât despre domnul David…" Tressilian îşi făcea griji pentru domnul David. „Seamănă leit cu mama sa. Arată încă extraordinar de tânăr pentru vârsta lui. Însă e extrem de agitat; tocmai a spart un pahar."

Tressilian mătură cioburile cu dexteritate şi şterse podeaua. „Totul e gata. Domnul David nu pare să-şi fi dat seama de ce a făcut. Priveşte fix în faţă, iar chipul îi e alb ca varul.

Că tot veni vorba de feţe palide, interesant cum Horbury şi-a făcut de lucru în debara exact atunci când a auzit că un ofiţer de poliţie a venit în casă…"

Mintea lui Tressilian se opri brusc. Walter scăpase o pară din platoul din care servea. „Servitorii nu mai sunt buni de nimic în ziua de azi! După cum se mişcă, ai fi zis că sunt grăjdari!"

Servi vinul de Porto. „Domnul Harry pare oarecum distrat în seara asta. Se uită încontinuu la domnul Albert. Între cei doi nu a existat niciodată nici cea mai mică urmă de afecţiune, nici măcar atunci când erau copii. Bineînţeles, domnul Harry a fost întotdeauna preferatul tatălui său şi asta l-a înveninat pe domnul Alfred. Domnul Lee nu a ţinut niciodată prea mult la domnul Alfred. Păcat, căci domnul Alfred a părut dintotdeauna extrem de devotat tatălui său.”

Doamna Alfred se ridică de la masă. Ocoli masa cu grade. „Foarte frumoasă croiala rochiei de tafta, iar pelerina îi vine de minime. O doamnă încântătoare.”

Ieşi înspre oficiul lui, închizând uşa sufrageriei, unde domnii rămăseseră să îşi savureze vinul de Porto.

Duse ibricul de cafea în salon. „Cele patru doamne se găsesc într-o situaţie destul de stânjenitoare, se gândi el. Nu îşi vorbesc.” Servi cafeaua în tăcere.

Ieşi din nou. În timp ce se îndrepta spre oficiu, auzi uşa de la sufragerie deschizându-se. David Lee ieşi din încăpere şi se îndreptă spre salon, trecând prin hol.

Tressilian se întoarse în oficiu. Îi făcu morală lui Walter. Acesta era aproape, dacă nu de-a dreptul, impertinent!

Tressilian, rămas singur, se aşează, simţindu-se destul de obosit.

Era încercat de un sentiment de depresie. Atâta tensiune şi nervozitate, în ajunul Crăciunului… Nu-i plăcea deloc!

Făcu un efort şi îşi reveni. Se duse în salon şi strânse ceştile de cafea. Nimeni nu mai era acolo, cu excepţia Lydiei, care stătea în picioare lângă fereastra, pe jumătate camuflată după perdea, în capătul opus al încăperii. Privea afară, în noapte.

De după cealaltă uşă, răsuna pianul.

Domnul David cânta. „Dar de ce cântă domnul David Marşul funebru?” se întrebă Tressilian. Căci asta se auzea. Hotărât lucru, totul mergea foarte prost.

Se întoarse încet în oficiul lui, traversând holul.

Atunci auzi pentru prima oară zgomotul de deasupra: porţelan spart, mobilă dărâmată, numeroase trosnituri şi pârâituri.

„Doamne Dumnezeule! Se gândi Tressilian. Oare ce face domnul? Ce se întâmplă acolo?”

Apoi se auzi un ţipăt, limpede şi ascuţit – un urlet îngrozitor, gutural, care se stinse sufocat.

Tressilian rămase paralizat pentru o clipă, apoi alergă în hol şi se năpusti în sus pe scări. Alte persoane îl urmară. Strigătul se auzise în toată casa.

Se precipitară pe scări în sus, cotiră, trecură pe lângă o nişă cu statui care luceau cu o albeaţă ireală, iar apoi, prin coridorul drept ajunseră la uşa domnului Lee. Domnul Farr şi doamna David erau deja acolo. Doamna se sprijinea de perete, în timp ce el zgâlţâia clanţa uşii.

— E încuiată, spunea el. Uşa e încuiata!

Harry Lee îşi făcu loc şi se izbi în uşă. Apoi începu să zgâlţâie şi el clanţa.

— Tată, strigă el, tată, dă-ne drumul!

Ridică mâna, iar în liniştea ce urmă acestui gest ascultară cu toţii. Din cameră nu se auzea nici un sunet.

Soneria de la intrare zbârnâia de zor, dar nimeni nu-i dădu atenţie.

Stephen Farr spuse:

— Trebuie să spargem uşa. E singura posibilitate.

Harry remarcă:

— N-o să fie uşor. Astea-s uşi solide. Hai, Alfred!

Îşi luară avânt şi se opintiră. În cele din urmă, luară o banchetă de stejar şi o folosiră pe post de berbece. Uşa cedă într-un final. Balamalele plesniră, iar uşa se prăbuşi, smulgându-se din toc.

Pentru câteva momente, se îngrămădiră unii într-alţii, privind înăuntru. Ceea ce văzură fu o privelişte pe care niciunul dintre ei n-a uitat-o vreodată.

Era limpede că acolo avusese loc o luptă teribila. Mobila masivă era răsturnată. Vaze de porţelan zăceau sparte pe

podea. Pe covorul din faţa căminului, lângă foc, Simeon Lee era prăbuşit într-o imensă baltă de sânge… Era sânge peste tot. Camera arăta ca o măcelărie.

Se iscă o rumoare generală plină de spaimă şi de tremur, apoi două voci se auziră pe rând. Mai mult decât bizar, rostiră două citate.

David Lee spuse:

— Morile Domnului macină încet…”

Vocea Lydiei se auzi ca o şoaptă tremurândă:

— Dar cine-ar fi crezut ca bătrânul să aibă atâta sânge într-însul?” {1}

IV

Inspectorul-şef Sugden sună de trei ori. În cele din urmă, în disperare de cauză, bătu la uşă. După ceva timp, Walter, speriat de moarte, îi deschise.

— Aahh, făcu el şi faţa i se destinse într-un oftat de uşurare. Tocmai sunam la poliţie.

— De ce? Întrebă tăios inspectorul-şef. Ce se întâmplă aici? Walter şopti:

— Bătrânul domn Lee. I-au făcut felul…

Inspectorul-şef îl dădu la o parte şi urcă în fugă scările.

Pătrunse în cameră fără ca nimeni să fi fost prevenit de intrarea sa. Imediat ce intră, o văzu pe Pilar aplecându-se în faţă şi ridicând ceva de pe podea. Îl văzu, de asemenea, pe David Lee acoperindu-şi ochii cu mâinile.

Îi observă şi pe ceilalţi, strânşi laolaltă într-un mic grup. Doar Alfred Lee se apropiase de cadavrul tatălui sau. Acum stătea destul de aproape de acesta, privind în jos. Faţa lui era lipsită de orice expresie.

George Lee spunea cu emfază:

— Nu atingeţi nimic, nu uitaţi – nimic, până nu vine poliţia. E cel mai important!

— Mă scuzaţi, spuse Sugden.

Îşi croi drum printre ei, dându-le pe doamne la o parte cu delicateţe.

Alfred Lee îl recunoscu.

— Ah, spuse el, dumneavoastră sunteţi inspectorul-şef Sugden. Aţi ajuns foarte repede.

— Da, domnule Lee. Inspectorul-şef Sugden nu pierdu timpul cu explicaţii. Ce se întâmplă?

— Tatăl meu, spuse Alfred Lee, a fost ucis – asasinat…

Vocea i se frânse.

Magdalene începu dintr-odată să ţipe isteric.

Inspectorul-şef Sugden ridică mâna într-un gest larg, oficial. Spuse pe un ton autoritar:

— Vreau ca toată lumea să părăsească încăperea, cu excepţia domnului Lee şi… Ăăă… A domnului George Lee…

Se îndreptară încet înspre uşa, fără chef, ca o turmă de oi. Inspectorul-şef Sugden o opri, dintr-un gest, pe Pilar.

— Scuzaţi-mă, domnişoara, spuse el pe un ton amabil. Nimic nu trebuie atins sau luat de la locul lui.

Ea îl privi drept în ochi. Stephen Farr spuse nervos:

— Bineînţeles că nu. Ştie asta.

Inspectorul-şef Sugden spuse, pe acelaşi ton amabil:

— Tocmai aţi ridicat ceva de pe podea.

Pilar făcu ochii mari. Rosti cu neîncredere:

— Am ridicat… Ceva…?

Inspectorul-şef Sugden continua să fie amabil. Vocea sa deveni doar puţin mai fermă:

— Da, v-am văzut…

— O!

— Vă rog, daţi-mi obiectul. Se află în mina dumneavoastră.

Pilar îşi desfăcu încet mâna. Ţinea acolo o bucăţică de plastic şi un mic obiect din lemn. Inspectorul-şef Sugden le luă pe amândouă, le băgă într-un plic şi le strecură în buzunarul de la piept.

— Mulţumesc.

Se întoarse. Preţ de o clipă doar, privirea lui Stephen Farr exprimă un respect plin de teamă. Era ca şi cum ar fi recunoscut că îl subestimase pe solidul şi arătosul inspector-şef.

Ieşiră încet din camera. În urma lor, auziră vocea inspectorului-şef, care spunea pe un ton oficial:

— Iar acum, vă rog…

V

— Nimic nu se compară cu un foc făcut cu lemne, spuse colonelul Johnson punând încă un vreasc pe foc, trăgându-şi apoi scaunul mai aproape de flacără. Serveşte-te, adăugă el, arătând cu ospitalitate înspre carafa şi sifonul aflate lângă: o tul invitatului sau.

Acesta ridica mâna cu politeţe, refuzând. Îşi trase la rândul au, cu prudenţa, scaunul mai aproape de foc, deşi era de părere că ocazia de a-ţi pârli tălpile (ca într-o tortură medievală) nu compensa aerul rece care îi sufla în spate, în dreptul umerilor.

Colonelul Johnson, şeful poliţiei din Middleshire, o fi crezând el că nimic nu se compară cu un foc de lemne, însă Hercule Poirot era de părere că încălzirea centrală se putea compara oricând cu acesta şi chiar ieşea învingătoare din această competiţie!

— Uimitoare afacere, cazul Cartwright, remarcă gazda, cu un aer nostalgic. Uimitor bărbat! Cât şarm în maniere! Drept dovadă, când a venit aici, împreună cu dumneavoastră, toţi îi ciuguleam din palmă. Dădu din cap. N-o să mai avem niciodată un caz ca acesta, spuse el. Otrăvirea cu nicotină e ceva rar, din fericire.

— A fost o vreme în care aţi fi considerat că omorul prin otrăvire este în sine ceva neenglezesc, sugeră Hercule Poirot. O specialitate a străinilor! Ceva extrem de lipsit de fairplay!

— Nu cred că putem susţine aşa ceva, spuse şeful poliţiei. Au fost o sumedenie de cazuri de otrăvire cu arsenic, probabil cu mult mai multe decât s-a bănuit vreodată.

— Da, e posibil.

— Cazurile astea de otrăvire sunt întotdeauna dificile, spuse Johnson. Mărturiile experţilor se bat cap în cap, doctorii sunt întotdeauna extrem de circumspecţi în ceea ce

afirmă. Greu de prezentat un astfel de caz în faţă juraţilor. Nu, dacă tot nu se poate fără să ucizi – ferească Sfântul!

— Daţi-mi un caz limpede. Un caz în care să nu existe nici o îndoială asupra cauzei morţii.

Poirot încuviinţă din cap.

— O leziune de glonţ, o beregată tăiată, un craniu zdrobit – să înţeleg că asta e lista dumitale de preferinţe?

— O, dar nu le spune preferinţe, dragul meu! Aş vrea să nu rămâi cu impresia că îmi plac cazurile de crimă! Sper din tot sufletul să nu mă mai întâlnesc cu niciunul, cât oi mai trăi. În orice caz, ne aşteptăm să fim în siguranţă pe durata vizitei dumitale.

Poirot începu cu modestie:

Reputaţia mea… Însă Johnson trecuse mai departe.

— E Crăciunul, spuse el. Pace, bunăvoinţă şi tot felul de lucruri de genul ăsta. Bună înţelegere în tot locul.

Hercule Poirot se lăsă pe spate în fotoliu. Îşi împreună degetele de la mâini, analizându-şi gazda cu un aer gânditor, şi murmură:

— Asta înseamnă că, în opinia dumitale, Crăciunul este o perioadă în care e greu de crezut că se poate petrece o crimă?

— Exact asta am spus.

— De ce?

— De ce? Johnson se văzu dintr-odată descumpănit. Ei bine, aşa cum am spus, e un moment de pace şi bună dispoziţie şi toate astea!

Hercule Poirot şopti:

— Englezii ăştia, sunt atât de sentimentali!

Johnson îi răspunse apăsat:

— Şi ce dacă suntem aşa? Ce dacă ne plac vechile obiceiuri, sărbătorile tradiţionale? Ce e rău în asta?

— Nu e nimic rău în asta. E chiar fermecător! Dar haideţi să examinăm faptele! Ai spus că sărbătoarea Crăciunului reprezintă un moment de bună dispoziţie. Asta înseamnă, nu-i aşa, multă mâncare şi băutură, nu? Înseamnă, de fapt,

îmbuibare! Iar îmbuibarea cauzează indigestie! Şi odată cu indigestia apare şi iritabilitatea!

— Crimele, spuse colonelul Johnson, nu se comit pur şi simplu din cauza unei stări de nervozitate.

— N-aş fi sigur de asta! Mai e un aspect. De Crăciun se manifestă un spirit de bunăvoinţă. Aşa cum ai spus, e ceea ce ar trebui să fie. Vechile dispute sunt uitate, iar cei care erau certaţi se împacă, chiar dacă doar pentru moment.

Johnson aprobă.

— Exact, se îngroapă securea războiului.

— Poirot îşi continuă argumentaţia: Iar familiile, care au fost despărţite pe durata anului, se adună din nou laolaltă. Acum, în aceste condiţii, dragă prietene, trebuie să admiţi că se acumulează multă tensiune. Oameni care nu sunt amabili în mod normal se străduiesc din răsputeri s ă par ă amabili! De Crăciun oamenii manifestă multă ipocrizie, ipocrizie onorabilă, ipocrizie asumată pour le bon motif, c'est entendu {2}, şi totuşi ipocrizie!

— Ei bine, eu n-aş merge până într-acolo, spuse colonelul Johnson, neîncrezător.

Poirot îi zâmbi.

— Nu, nu. Eu sunt cel care merge până într-acolo, nu dumneata. Vă atrag atenţia că în aceste condiţii – tensiune psihică, mălăise {3} – este extrem de probabil ca anumite antipatii, care de obicei nu depăşeau nivelul unor frecuşuri, şi anumite polemici, până atunci lipsite de importanţă, să se agraveze. Obligaţia de a simula amabilitatea, bunăvoinţa, bunele sentimente în general îi face pe oameni, mai devreme sau mai târziu, să devină mai dezagreabili, mai cruzi şi mai răi decât sunt de fapt, într-o situaţie normală! Dacă se pune o stavilă comportamentului natural al oamenilor, mon ami, mai devreme sau mai târziu, această stavilă se va vedea spulberata şi atunci se va petrece o catastrofă!

Colonelul Johnson îl privi cu neîncredere.

— Niciodată nu ştiu dacă vorbeşti serios sau doar mă iei peste picior, mormăi el.

Poirot îi zâmbi.

— Nu vorbesc serios! Câtuşi de puţin! Dar, totodată, e adevărat ceea ce spun – condiţiile artificiale impuse oamenilor provoacă reacţia naturală a acestora.

Ordonanţa colonelului Johnson intră în cameră.

— Inspectorul-şef Sugden la telefon, domnule.

— Bine. Vin.

Cerându-şi scuze, şeful poliţiei ieşi din încăpere.

Se întoarse cam după trei minute. Figura sa era gravă şi denota tulburare.

— La dracu' cu toate! Caz de crimă! Şi de Crăciun!

Sprâncenele lui Poirot se înălţară.

— E sigur că, adică, vreau să spun, e sigur că e vorba de o crimă?

— Cum? O, da, fără nici o îndoială! Un caz perfect limpede. Crimă – şi brutală, în plus!

— Cine e victima?

— Bătrânul Simeon Lee. Unul dintre cei mai bogaţi oameni din ţinut. A început să facă avere în Africa de Sud. Nu cu aur, cu diamante, din câte ştiu. A strâns o avere imensă din confecţionarea unui mecanism folosit în industria mineritului. Invenţia lui, cred. În orice caz, i-a adus profit cu vârf şi îndesat! Se spune că e de două ori milionar şi chiar mai mult.

Poirot întrebă:

— A fost un om iubit?

Johnson spuse rar:

— Nu cred că era cineva care să-l înghită. Ciudată soartă! Era invalid de ceva timp. Nici eu nu ştiu prea multe despre el. Dar, bineînţeles, era una dintre cele mai importante personalităţi ale ţinutului.

— Asta înseamnă că acest caz va face mare vâlvă?

— Da. Trebuie să ajung la Longdale cât mai repede posibil.

Ezită, uitându-se la musafirul său. Poirot răspunse la Întrebarea ce rămăsese nerostită:

— Ai dori să te însoţesc?

Johnson spuse brusc:

— Pare ruşinos să îşi cer asta. Dar, ştii şi dumneata cum e. Inspectorul-şef Sugden e un om de valoare. Nu există inspector mai bun, mai grijuliu, mai neobosit, mai atent la detalii decât el, dar, ei bine, nu e câtuşi de puţin imaginativ. Aş fi extrem de recunoscător să pot beneficia de sfatul dumitale, de vreme ce te afli aici.

Ultima parte a discursului său se termina destul de brusc, stilul folosit devenind oarecum telegrafic. Poirot răspunse repede:

— Mi-ar face o deosebită plăcere. Poţi conta pe mine. Te voi sprijini atât cât îmi va sta în putinţă. Nu trebuie să-l rănim pe bunul inspector. Va fi cazul lui şi nu al meu. Voi fi doar un consultant neoficial.

Colonelul Johnson spuse cu căldură:

— Eşti un om de ispravă, Poirot.

Odată rostite aceste cuvinte de recunoştinţă, cei doi bărbaţi porniră la treabă.

VI

Un poliţist le deschise uşa şi îi salută. În spatele acestuia, inspectorul-şef Sugden traversă holul şi spuse:

— Mă bucur că aţi ajuns, domnule. Să intrăm în camera asta din stânga – cabinetul domnului Lee? Aş vrea să arunc o privire. Întreaga afacere e bizară.

Îi introduse într-o mică încăpere din stânga holului. Acolo se afla un telefon şi un birou mare, acoperit de hârtii. Pereţii erau plini cu rafturi de bibliotecă.

Şeful poliţiei spuse:

— Sugden, dumnealui este domnul Hercule Poirot. Poate ai auzit de el. Se afla în vizită pe la mine. Inspectorul-şef Sugden.

Poirot făcu o mică plecăciune şi îl privi pe celălalt. Văzu un bărbat înalt cu umeri laţi şi cu o atitudine milităroasă, care

avea un nas acvilin, o bărbie pronunţata şi o mustaţă stufoasă, castanie. Sugden îl privi cu insistenţă pe Hercule Poirot, după ce se încheiară prezentările. Hercule Poirot se uita fix la mustaţa inspectorului-şef Sugden. Desimea ei impresionantă părea că îl fascinează.

Inspectorul-şef spuse:

— Sigur că am auzit de dumneavoastră, domnule Poirot. Aţi fost pe aici acum câţiva ani, dacă îmi amintesc bine. Moartea lui Sir Bartholomew Strange. Caz de otrăvire. Nicotină. Nu în comitatul meu, dar bineînţeles că am auzit totul despre asta.

Colonelul Johnson spuse cu nerăbdare:

— Acum, Sugden, să vedem cum stau lucrurile. Spuneai: i e un caz limpede.

— Da, domnule, nu e nici o îndoială că avem de-a face cu: crimă. Domnului Lee i s-a tăiat beregata. Din câte mi-a spus doctorul, jugulara i-a fost secţionată cu precizie. Însă e ceva ciudat în toată afacerea asta.

— Adică…?

— Aş vrea mai întâi să-mi ascultaţi relatarea, domnule. Iată circumstanţele: în după-amiaza aceasta, pe la orele cinci, am rost sunat de către domnul Lee la secţia de poliţie din Addlesfield. Vocea lui mi s-a părut oarecum ciudată la telefon. M-a rugat să trec să îl văd în seara asta la ora opt – a subliniat ora. Mai mult decât atât, mi-a dat instrucţiuni să îi spun majordomului că fac o colectă de fonduri pentru acţiunile de caritate ale poliţiei.

Şeful poliţiei îl privi cu atenţie.

— Deci avea nevoie de un pretext plauzibil ca să te introducă în casă?

— Exact, domnule. Bineînţeles, domnul Lee este o persoană importantă, aşa că am dat curs solicitării domniei sale. Am ajuns aici cu puţin înainte de ora opt şi am susţinut că strâng fonduri de caritate pentru orfelinatul poliţiei. Majordomul m-a lăsat pentru o clipă şi apoi s-a întors spunându-mi că domnul Lee mă primeşte. Apoi m-a condus

către camera domnului Lee, care se află la primul etaj, imediat după sufragerie.

— Inspectorul-şef Sugden făcu o pauză, îşi trase răsuflarea şi apoi continuă într-o manieră oarecum oficială să-şi prezinte raportul: Domnul Lee se afla aşezat pe scaun, lângă şemineu. Purta un halat de casă. După ce majordomul a ieşit din cameră şi a închis uşa, domnul Lee m-a rugat să mă aşez lângă el. Mi-a spus apoi pe un ton destul de ezitant că vrea să-mi dea detalii despre un jaf. L-am întrebat ce dispăruse. Mi-a răspuns că avea motive să creadă că diamante (neşlefuite, mi se pare că a precizat) în valoare de mai multe mii de lire fuseseră furate din seiful său.

— Diamante, hm? Spuse şeful poliţiei.

— Întocmai, domnule. I-am mai pus câteva întrebări de rutină, însă atitudinea lui era foarte nesigură, iar răspunsurile, mai degrabă vagi. La sfârşit a spus: „Trebuie să înţelegeţi, inspectore, că mă pot înşela în privinţa asta". I-am răspuns: „Nu tocmai, domnule. Diamantele, fie lipsesc, fie nu – una din două". Apoi el m-a lămurit: „Diamantele lipsesc cu siguranţă, însă există posibilitatea, inspectore, ca dispariţia lor să fie pur şi simplu o farsă idioată". Ei bine, asta mi s-a părut ciudat, dar nu am spus nimic. El a continuat:„Mi-e greu să vă explic în detaliu, dar, în mare, lucrurile stau aşa: Din câte îmi dau seama, doar două persoane ar fi putut lua pietrele. Una dintre cele două persoane e posibil să fi vrut să facă o glumă. Dacă, dimpotrivă, au fost luate de cealaltă persoană, atunci pot afirma cu certitudine că pietrele au fost furate". L-am întrebat: „Ce aşteptaţi să fac în mod precis, domnule?", iar el mi-a spus repede: „Inspectore, aş vrea să vă întoarceţi aici cam într-o oră – nu, puţin mai mult de o oră – să spunem la nouă şi jumătate. În acel moment vă voi putea spune cu precizie dacă am fost sau nu jefuit". Asta m-a pus puţin pe gânduri, însă am fost de acord şi am plecat.

Colonelul Johnson comentă:

— Curios, foarte curios. Ce spui, Poirot?

Hercule Poirot răspunse:

— Îmi permiteţi să vă întreb, inspectore, care sunt concluziile dumneavoastră?

Inspectorul-şef îşi pregăti atent răspunsul, făcând o grimasă evidentă:

— Ei bine, mi-au trecut mai multe idei prin cap, însă, în mare, m-am gândit aşa: Ipoteza farsei ieşea din discuţie.

Diamantele fuseseră furate. Însă bătrânul domn nu ştia sigur cine o făcuse. Părerea mea e că el spunea adevărul atunci când îşi manifesta suspiciunea faţă de două persoane, iar dintre cele două, una era un servitor, iar cealaltă, un membru al familiei.

Poirot dădu din cap a admiraţie.

— Très bien. Da, asta îi explică foarte bine atitudinea.

— De unde solicitarea lui ca eu să revin mai târziu. În acest timp, avea de gând să aibă o discuţie cu persoana în chestiune. Urma să le spună că anunţase deja poliţia în legătură cu toată afacerea şi că, în condiţiile în care pietrele i-ar fi fost returnate cu promptitudine, lucrurile s-ar fi liniştit şi totul ar fi rezolvat pe tăcute.

Colonelul Johnson întrebă:

— Şi dacă suspectul nu ar fi răspuns?

— În acest caz, domnul Lee ar fi lăsat investigaţia pe mâna noastră.

Colonelul Johnson se încruntă şi mustăci. Avea dubii.

— De ce n-ar fi făcut toate astea înainte să te cheme?

— Nu, nu, domnule. Inspectorul-şef scutura din cap. Nu vedeţi, dacă ar fi procedat aşa, ar fi fost posibil să nu obţină nimic. N-ar fi fost nici pe jumătate la fel de convingător. Persoana în chestiune şi-ar fi putut spune: „Bătrânul n-o să cheme poliţia, indiferent ce suspiciuni are!” însă dacă bătrânul domn îi spune: „Am chemat deja poliţia, inspectorul-şef tocmai a ieşit”, hoţul îl chestionează pe majordom, iar majordomul îi confirma informaţia, spunându-i: „Da, inspectorul-şef a trecut pe aici chiar înainte de cină”. În acel moment, hoţul se convinge că

bătrânul domn vorbeşte serios şi acum e alegerea lui să scoată sau nu pietrele la iveală.

— Hm, da, înţeleg, spuse colonelul Johnson. Ai vreo idee, Sugden, cine ar putea fi acest membru al familiei?

— Nu, domnule.

— Nici un indiciu, nimic?

— Niciunul.

Johnson dădu din cap. Apoi spuse:

— Ei bine, să trecem mai departe!

Inspectorul-şef Sugden îşi reluă stilul oficial.

— Am revenit fix la nouă şi un sfert, domnule. Tocmai când mă pregăteam să sun la uşă, am auzit un strigăt care venea din interiorul casei, iar apoi o serie confuză de zgomote şi o rumoare generală. Am sunat de mai multe ori şi chiar am bătut în uşă. La trei sau patru minute după aceea, servitorul a deschis în sfârşit uşa şi am putut observa că se întâmplase ceva extrem de grav. Servitorul tremura tot şi arăta de parcă abia se mai ţinea pe picioare. Sufocându-se, a reuşit să-mi spună că domnul Lee fusese omorât. Am alergat la etaj. Am găsit camera domnului Lee într-o stare extrem de ciudată. În mod evident, avusese loc o luptă pe viaţă şi pe moarte. Domnul Lee zăcea în faţa şemineului cu gâtul tăiat, într-o baltă de sânge.

Şeful poliţiei spuse răspicat:

— N-ar fi putut să o facă el însuşi?

Sugden scutură din cap.

— Imposibil, domnule. În primul rând, scaunele şi mesele erau răsturnate, tapiseriile smulse, şi nu era în jur nici o lamă, nici un cuţit, care să fi putut juca rolul de armă a crimei.

Şeful poliţiei spuse cu un aer gânditor:

— Da, pare un argument solid. Mai era cineva în cameră?

— Cei mai mulţi dintre membrii familiei erau acolo, domnule. Stăteau acolo, pur şi simplu.

Colonelul Johnson întrebă:

— Ai vreo idee, Sugden?

Inspectorul-şef şopti:

— E o afacere urâtă, domnule. Am impresia că unul dintre ei a făcut-o. Nu văd cum ar fi putut cineva din afară să îl ucidă pe domnul Lee şi să dispară apoi aşa rapid.

— Cum era fereastra? Închisă sau deschisă?

— Sunt două ferestre în cameră, domnule. Una din ele era închisă şi încuiată. Cealaltă era deschisa câţiva centimetri. Însă era fixată în acea poziţie cu un şurub şi, mai mult, am încercat-o şi se blochează repede – n-a mai fost deschisă de ani de zile, aş putea spune. De asemenea, peretele e destul de neted şi de uniform pe dinafară, nu sunt plante agăţătoare. Nu văd cum ar fi putut cineva să plece pe acolo.

— Câte uşi are camera?

— Doar una. Camera se află la capătul unui coridor. Uşa aceea a fost încuiată pe dinăuntru. Când au auzit zgomotul luptei şi strigătul de moarte al bătrânului şi s-au repezit în sus pe scări, au fost nevoiţi să spargă uşa ca să poată intra.

Johnson spuse:

— Şi cine era în cameră?

Inspectorul-şef Sugden răspunse pe un ton grav:

— Nimeni nu se afla în cameră, domnule, cu excepţia bătrânului, care fusese ucis cu doar câteva minute mai devreme.

VII

Colonelul Johnson se uită câteva minute la Sugden, înainte de a izbucni:

— Vrei să îmi spui, Sugden, că ăsta e unul dintre acele cazuri blestemate pe care le întâlneşti în romanele poliţiste, în care un om este ucis într-o cameră încuiată pe dinăuntru de către nu ştiu ce organizaţie, aparent supranaturală?

Un surâs aproape imperceptibil animă mustaţa inspectorului-şef, în timp ce acesta răspunse cu seriozitate:

— Nu cred că stăm chiar atât de rău, domnule.

Colonelul Johnson spuse:

— Sinucidere! Trebuie să fie sinucidere!

— Atunci unde e arma? Nu, domnule, sinuciderea cade.

— Atunci cum a scăpat asasinul? Pe fereastră?
— Sugden scutură din cap. Pot să jur că nu.
— Dar uşa era închisă, spui, pe dinăuntru.
Inspectorul-şef încuviinţă din cap. Scoase o cheie din buzunar şi o puse pe masă.
— Nu sunt amprente, anunţă el. Dar priviţi această cheie, domnule. Uitaţi-vă la ea cu lupa asta.
Poirot se aplecă în faţă. Împreună cu Johnson, examină cheia. Şeful poliţiei exclamă:
— Pe toţi sfinţii, înţeleg ce vrei să spui! Acele zgârieturi uşoare de pe capătul cilindrului. Le vezi, Poirot?
— Da, le văd. Asta înseamnă, nu-i aşa, că cheia a fost răsucită din afara camerei, întoarsă printr-o metodă specială, cu un obiect care a trecut prin gaura cheii şi a agăţat cilindrul. E posibil să se fi lucrat cu un cleşte obişnuit.
Inspectorul-şef aprobă.
— Se poate face fără nici o problemă.
Poirot continuă:
— Ideea fiind deci ca moartea să fie luată drept sinucidere, de vreme ce uşa era încuiată şi nu se afla nimeni în cameră?
— Asta a fost ideea, domnule Poirot, fără nici o îndoială, aş spune.
Poirot dădu din cap a neîncredere.
— Dar dezordinea din cameră! Aşa cum spuneţi, acest detaliu dinamitează de unul singur ipoteza sinuciderii. Fără îndoială, primul lucru pe care l-ar fi făcut ucigaşul ar fi fost să pună totul în ordine.
Inspectorul-şef Sugden spuse:
— Dar nu a avut timp, domnule Poirot. Asta-i toată şmecheria. Nu a avut timp. Să zicem că. A plănuit să îl ia pe bătrân prin surprindere. Dar nu i-a ieşit. A avut loc o luptă, ale cărei zgomote au fost auzite din plin în camera de dedesubt; şi, mai mult decât atât, bătrânul a strigat după ajutor. Toată lumea s-a năpustit la etaj. Ucigaşul a avut timp

doar să se strecoare din cameră şi să răsucească cheia din afară.

— E adevărat, admise Poirot. E posibil ca ucigaşul dumneavoastră să o fi dat în bară. Dar de ce, de ce n-a lăsat măcar arma? Căci, fără doar şi poate, acolo unde nu exista o armă, nu poate fi vorba de sinucidere! Iată o eroare dintre cele mai grave.

Inspectorul-şef Sugden spuse impasibil:

— De obicei, criminalii comit greşeli. Cel puţin din experienţa noastră.

Poirot oftă uşor şi spuse încet:

— Şi, cu toate acestea, în pofida greşelilor sale, acest criminal a reuşit să scape.

— Nu cred că scăpat cu adevărat.

— Adică se află în continuare în casă?

— Nu văd unde în altă parte ar putea fi. A fost o treabă făcută de cineva din interior.

— Dar, tout de meme, sublinie Poirot cu delicateţe, a scăpat în felul următor: nu şti ţi cine este.

Inspectorul-şef Sugden spuse amabil, dar ferm:

— Mă gândesc că vom şti în curând. N-am interogat încă pe nimeni din casă.

Colonelul Johnson îl întrerupse:

— Uite ce e, Sugden, e ceva care mă frapează. Oricine ar fi întors cheia din afara camerei trebuie să fi avut ceva experienţă şi pricepere în domeniu. Asta înseamnă că probabil avea experienţă de infractor. Acest gen de scule nu sunt uşor de mânuit.

— Adică a fost o treabă de profesionist, domnule?

— Asta am vrut să spun.

— Pare într-adevăr să fi fost aşa, admise celalalt. Plecând de aici, putem deduce că, printre servitori, există un hoţ de meserie. Asta ar explica dispariţia diamantelor, iar crima ar decurge logic de aici.

— Ei bine, să vedem, e ceva în neregulă cu teoria asta?

— Chiar cu ea m-am gândit să încep. Dar e dificil. Sunt opt servitori în casă; şase dintre ei sunt femei, iar dintre acestea şase, cinci sunt aici de cinci ani de zile sau chiar de mai mult. Mai sunt majordomul şi servitorul. Majordomul lucrează aici de aproape patruzeci de ani – sună ca un record asta, trebuie s-o spun. Servitorul e din zonă, e fiul grădinarului, şi a crescut aici. Nu e prea clar cum ar putea el să fie un profesionist. Mai rămâne doar valetul personal al domnului Lee. Prin comparaţie, e relativ nou pe aici, dar a ieşit din casă – şi nu s-a întors încă – înainte de ora opt.

Colonelul Johnson întrebă:

— Ai cumva o listă exactă a celor care se aflau în casă?

— Da, domnule, am obţinut-o de la majordom. Îşi scoase agenda. Să v-o citesc?

— Te rog, Sugden.

— Doamna şi domnul Alfred Lee, domnul George Lee, membru al parlamentului, împreună cu soţia, domnul Henry Lee, doamna şi domnul David Lee. Domnişoara – inspectorul-şef făcu o scurtă pauză, pronunţând cu grijă cuvintele – Pilar – pronunţă ca şi cum ar fi fost vorba despre o piesă de arhitectură – Estravados, domnul Stephen Farr. Apoi, servitorii: Edward Tressilian, majordom. Walter Champion, servitor. Emily Reeves, bucătăreasă. Queenie Jones, ajutor de bucătar. Gladys Spent, menajeră principală. Grace Best, a doua menajeră. Beatrice Moscombe, a treia menajeră. Joan Kench, fată în casă. Sydney Horbury, valet.

— Ăştia-s toţi?

— Toţi, domnule.

— Se ştie unde se afla fiecare în momentul crimei?

— Doar vag. Aşa cum v-am spus, nu am interogat încă pe nimeni. După spusele lui Tressilian, domnii se aflau încă în sufragerie. Doamnele trecuseră în salon. Tressilian servise cafeaua. Conform declaraţiei sale, tocmai se întorsese în oficiul său când a auzit un zgomot de sus, urmat de un ţipăt. A ieşit repede pe hol şi s-a dus sus, alertându-i şi pe ceilalţi.

Colonelul Johnson spuse:

— Câţi dintre membrii familiei locuiesc propriu-zis în casă şi câţi dintre ei se află doar în trecere?

— Domnul şi doamna Alfred Lee locuiesc aici. Ceilalţi sunt doar în vizită.

Johnson dădu din cap.

— Unde sunt toţi?

— I-am rugat să rămână în salon până voi fi gata să le iau declaraţiile.

— Înţeleg. Să mergem sus şi să aruncăm o privire.

Inspectorul-şef deschise calea pe scări şi apoi de-a lungul coridorului.

Intrând în camera unde avusese loc crima, Johnson suflă greu.

— Oribil, comentă el.

Se opri pentru o clipă să examineze scaunele răsturnate, vazele sparte şi cioburile murdare de sânge.

Un bărbat subţire şi mai în vârstă, care stătuse pe vine lângă cadavru, se ridică şi dădu din cap.

— Bună seara, Johnson, spuse el. O adevărată măcelărie, ce zici?

— Ai dreptate. Ce ne poţi spune, doctore?

Doctorul ridică din umeri şi rânji.

— Voi păstra jargonul ştiinţific pentru autopsie. Nu e nimic complicat. I s-a tăiat beregata ca unui porc. A murit în mai puţin de un minut. Nici urmă de armă.

Poirot traversă încăperea şi se duse la ferestre. După spusele inspectorului-şef, una din ele era închisă şi ferecată. Cealaltă era ridicată cam 10 centimetri. Era fixată în acea poziţie cu un şurub gros, special, de felul celor cunoscute cu mulţi ani în urmă drept şuruburi antifurt.

Sugden spuse:

— După cele declarate de majordom, fereastra aceea era întotdeauna deschisă, indiferent de vreme. Dedesubt este o bucată de linoleum, pentru cazul în care ar ploua înăuntru, deşi acoperişul se prelungea suficient dincolo de peretele casei pentru a proteja încăperea.

Poirot dădu din cap.

Se întoarse la cadavru şi se uită cu atenţie la bătrân. Gura îi era deschisă, iar buzele i se subţiaseră şi lăsau să se vadă gingiile golite de sânge, astfel încât figura acestuia dădea impresia de horcăit. Degetele îi erau contorsionate ca nişte gheare.

Poirot remarcă:

— Nu pare a fi un bărbat solid.

Doctorul spuse la rândul său:

— Cred că a fost destul de zdravăn la viaţa lui. A supravieţuit mai multor crize destul de grave, care le-ar fi venit de hac celor mai mulţi.

Poirot explică:

— Nu asta voiam să spun, ci că nu era mare, nu avea un fizic impozant.

— Nu, într-adevăr, era destul de firav.

Poirot se îndepărtă de bătrân. Se aplecă pentru a examina unul dintre scaunele răsturnate, un scaun mare, de mahon. Lângă acesta se afla o masă rotundă, tot de mahon, precum şi fragmente dintr-o lampă de porţelan. Alte două scaune mai mici se zăreau în apropiere, precum şi cioburile unei carafe şi a două sticle. Un obiect de sticlă care rămăsese întreg, căci era învelit în hârtie, câteva cărţi, o vază mare japoneză, sparta, şi o statuetă de bronz reprezentând o femeie goală completau resturile.

Poirot se aplecă deasupra acestor probe, le studie cu gravitate, dar nu le atinse. Îşi încruntă sprâncenele într-un fel care-i trăda starea de perplexitate.

Şeful poliţiei spuse:

— E ceva care îţi atrage atenţia, Poirot?

Hercule Poirot oftă. Şopti:

— Atâta violenţă pentru un bătrân atât de slab şi de împuţinat...

Johnson păru descumpănit. Se întoarse şi îi spuse ofiţerului care se ocupa cu examinarea încăperii:

— Ceva amprente?

— O mulţime, domnule, în toată camera.
— Ce îmi poţi spune despre seif?
— Nimic folositor, domnule. Singurele amprente sunt cele ale bătrânului.
Johnson se întoarse către doctor.
— Urme de sânge? Întrebă el. Fără îndoială, cine l-a omorât s-a murdărit de sânge.
Doctorul îi răspunse cu îndoială:
— Nu neapărat. Sângerarea s-a produs aproape exclusiv din jugulară. Iar de acolo sângele nu ţâşneşte ca dintr-o arteră.
— Totuşi, este extrem de mult sânge în jur.
Poirot spuse:
— Da, e surprinzător de mult sânge. Extrem de mult sânge.
Inspectorul-şef Sugden spuse respectuos:
— Scuzaţi-mă, asta vă sugerează ceva, domnule Poirot?
Poirot privi în jur. Dădu din cap a uluială.
Spuse:
— E ceva aici – o anume violenţă… Se opri pentru o clipă, apoi continua: Da, asta e – violen ţă. Şi sânge – se insistă asupra sângelui… Este – cum să spun? Este prea mult sânge. Pe scaune, pe mese, pe covor, sânge peste tot… Ritualul sângelui? Să fie vorba de sânge de sacrificiu? Poate. Un bătrân atât de firav, atât de subţire, şi totuşi, moare înconjurat de atât de mult sânge…
Glasul i se stinse. Inspectorul-şef Sugden rosti cu o voce care denota o spaimă plină de fascinaţie, uitându-se la el cu ochi rotunzi şi uluiţi:
— Ciudat… Exact asta mi-a spus… Doamna…
Poirot întreba repede:
— Care doamnă? Ce-a spus?
Sugden răspunse:
— Doamna Alfred Lee. Stând acolo lângă uşă. Mai mult a şoptit. Ceva ce nu am înţeles.
— Ce a spus?

— Ceva de genul cine s-ar fi gândit că bătrânul domn avea atâta sânge în el…

Poirot spuse încet:

— Dar cine-ar fi crezut ca bătrânul să aibă atâta sânge într-însul?” Cuvintele lui Lady Macbeth. Ea a spus asta… Ce interesant…

VIII

Alfred Lee şi soţia sa intrară în micul cabinet unde Poirot, Sugden şi şeful poliţiei îi aşteptau, în picioare. Colonelul Johnson făcu câţiva paşi în faţă.

— Bună ziua, domnule Lee. Nu ne cunoaştem, dar, după cum ştiţi, sunt şeful poliţiei regionale. Numele meu este Johnson. Nu vă pot spune cât sunt de tulburat de toată această întâmplare.

Alfred, ai cărui ochi căprui aduceau cu cei ai unui câine suferind, spuse cu voce ascuţită:

— Vă mulţumesc. E de-a dreptul îngrozitor. Eu… Ea e soţia mea.

Lydia zise cu vocea ei calmă:

— Pentru soţul meu a fost un şoc teribil – şi pentru noi toţi, de altfel, dar mai ales pentru el.

Îşi ţinea mâna pe umărul soţului ei.

Colonelul Johnson spuse:

— Luaţi loc, va rog, domnule Lee. Permiteţi-mi să vi-l prezint pe domnul Hercule Poirot.

Hercule Poirot se înclină. Ochii i se plimbau plini de interes de la bărbat la nevasta acestuia.

Lydia strânse uşor umărul lui Alfred.

— Stai jos, Alfred.

Alfred se aşează. Şopti:

— Hercule Poirot. Acum, cine… cine…?

Îşi duse mâna la frunte într-un gest necontrolat.

Lydia Lee spuse:

— Colonelul Johnson îţi va pune mai multe întrebări, Alfred.

Şeful poliţiei îi aruncă o privire aprobatoare. Îi era recunoscător doamnei Alfred pentru că se dovedea a fi o femeie atât de practică şi de promptă.

Alfred răspunse:

— Bineînţeles. Bineînţeles…

Johnson îşi zise în sinea lui: „Se pare că şocul l-a dereglat de tot. Sper să fie în stare sa se adune cât de cât”.

Cu voce tare, spuse:

— Am aici o listă a celor care s-au aflat în casă noaptea trecută. Aţi putea să-mi spuneţi, domnule Lee, dacă este corectă?!

Făcu un gest discret către Sugden, iar acesta îşi scoase agenda şi mai dădu citire o dată listei de nume.

Rigurozitatea şi eficienţa metodei părură să-l mai liniştească pe Alfred. Îşi recăpătase stăpânirea de sine, iar privirea nu-i mai părea uluită şi rătăcită. Când Sugden termină de citit, dădu aprobator din cap.

— Este corect, spuse el.

— Aţi vrea, dacă sunteţi amabil, să-mi daţi mai multe detalii despre invitaţii dumneavoastră? Domnul şi doamna George Lee, precum şi domnul şi doamna David Lee sunt rude, presupun, nu?

— Este vorba despre cei doi fraţi mai mici ai mei şi despre soţiile lor.

— Sunt aici numai în vizită?

— Da, au venit la noi de Crăciun.

Domnul Henry Lee este şi dumnealui frate cu dumneavoastră?

— Da.

— Şi ceilalţi doi invitaţi ai dumneavoastră? Domnişoara Estravados şi domnul Farr?

— Domnişoara Estravados este nepoata mea. Domnul Farr este fiul unui vechi partener de-al tatălui meu din Africa de Sud.

— Un vechi prieten deci.

Lydia interveni:

— Nu, de fapt nu l-am mai văzut niciodată până acum.

— Înţeleg. Dar l-aţi invitat să stea cu dumneavoastră de Crăciun?

Alfred ezită, apoi se uită la soţia lui. Ea spuse concis:

— Domnul Farr a apărut ieri, pe neaşteptate. Era din întâmplare prin zonă şi a venit să-l vadă pe socrul meu. Când socrul meu a aflat că domnul Farr este fiul vechiului său prieten şi partener, a insistat să rămână alături de noi de Crăciun.

Colonelul Johnson spuse:

— Înţeleg. Asta explică prezenţa sa în casă. În ceea ce îi priveşte pe servitori, doamnă Lee, îi consideraţi pe toţi de încredere?

Lydia se gândi o clipă înainte să răspundă. Apoi spuse:

— Da, sunt absolut convinsă de asta, în privinţa tuturor. Cei mai mulţi dintre ei sunt în serviciul nostru de mulţi ani de zile. Tressilian, majordomul, lucrează aici de când soţul meu era copil. Singurii mai noi sunt fata în casă, Joan, şi valetul care îngrijea de socrul meu.

— Ce ne puteţi spune despre ei?

— Joan e o fiinţă destul de caraghioasă. E lucrul cel mai rău care se poate afirma despre ea. Despre Horbury ştiu foarte puţine. E aici doar de un an şi ceva. S-a dovedit a fi competent în serviciu, iar socrul meu părea mulţumit de el.

Poirot întrebă apăsat:

— Dar, dumneavoastră, doamnă, nu eraţi la fel de mulţumită?

Lydia ridică uşor din umeri.

— Nu era problema mea, în nici un fel.

— Dar sunteţi stăpâna casei, doamnă. Asta nu înseamnă că tot ce e legat de servitori cade în grija dumneavoastră?

— O, ba da, bineînţeles. Dar Horbury era valetul personal al socrului meu. Ca atare, nu intra sub controlul meu.

— Înţeleg.

Colonelul Johnson spuse:

— Să discutăm acum despre cele întâmplate în seara asta. Mă tem că va fi dureros pentru dumneavoastră, domnule Lee, însă aş dori să-mi faceţi o relatare a celor petrecute.

Alfred răspunse cu o voce slabă:

— Bineînţeles.

Colonelul Johnson interveni, venindu-i în ajutor:

— De exemplu, când l-aţi văzut ultima oară pe tatăl dumneavoastră?

Chipul lui Alfred fu străbătut de un scurt spasm de durere, în timp ce răspunse cu voce scăzută:

— După ceai. Am stat cu el puţin. În cele din urmă, i-am urat noapte bună şi l-am lăsat… Staţi să mă gândesc… pe la şase fără un sfert.

Poirot interveni:

— I-aţi spus noapte bună? Nu vă aşteptaţi să-l revedeţi în seara aceea?

— Nu. Tatălui meu i se servea întotdeauna masa de seară, ceva extrem de uşor, la ora şapte. După asta, uneori se culca devreme, iar în alte dăţi mai rămânea în fotoliu, dar nu mai era vizitat de nici un membru al familiei, asta dacă nu se întâmpla să cheme în mod expres pe cineva.

— Asta se întâmpla des?

— Uneori. Dacă avea chef.

— Dar nu era un obicei?

— Nu.

— Continuaţi, vă rog, domnule Lee.

— Am luat cina la ora opt. După terminarea cinei, soţia mea şi celelalte doamne au trecut în salon. Vocea începu să-i tremure, iar ochii i se tulburară din nou. Stăteam acolo… la masă… Deodată, am auzit zgomote dintre cele mai neaşteptate. Scaune răsturnate, mobilă trosnind, porţelan, sticlă spartă, iar apoi… Doamne Dumnezeule! Începu să tremure. Încă-l aud pe tatăl meu ţipând… Un ţipăt oribil şi prelung… Ţipatul unui om aflat în agonie…

Se ridică deodată, scuturând din mâini şi acoperindu-şi faţa. Lydia îl strânse de mânecă. Colonelul Johnson întreba

blând:
— Şi apoi?
Alfred spuse cu o voce spartă:
— Cred că… Pentru un moment am rămas stupefiaţi. Apoi am sărit şi ne-am repezit pe scări către camera tatălui meu. Uşa era încuiată. N-am putut să intrăm. A trebuit s-o spargem. Apoi, când am intrat, am văzut…
Vocea i se stinse.
Johnson interveni repede:
— Nu e nevoie să vorbiţi despre asta, domnule Lee. Să ne întoarcem puţin la momentul în care vă aflaţi în sufragerie. Cine mai era acolo cu dumneavoastră, în momentul în care aţi auzit ţipătul?
— Cine mai era? Păi, eram toţi… Nu, staţi să mă gândesc. Fratele meu era acolo – fratele meu Harry.
— Nimeni altcineva?
— Nimeni.
— Unde se aflau ceilalţi domni?
Alfred oftă şi se încrunta, străduindu-se să-şi amintească:
— Să mă gândesc… Parcă a trecut atâta timp… Da, parcă au trecut ani de zile… Ce s-a întâmplat? Ah, da, George se dusese la telefon. Apoi am început să vorbim despre chestiuni de familie, iar Stephen Farr a zis ceva despre faptul că observă că avem ceva personal de vorbit şi a ieşit. A făcut-o într-un fel foarte elegant şi plin de tact.
— Ce ne puteţi spune despre fratele dumneavoastră David?
Alfred se încruntă.
— David? Oare nu era şi el acolo? Ah, nu, bineînţeles că nu. Nu îmi aduc aminte precis când a dispărut.
Poirot spuse încet:
— Aveaţi deci de discutat chestiuni de familie?
— Ah… Da.
— Cu alte cuvinte, aveaţi lucruri de discutat cu un membru al familiei dumneavoastră?
Lydia întrebă:

— Ce vreţi să spuneţi, domnule Poirot?

Poirot se întoarse repede către ea.

— Doamnă, soţul dumneavoastră susţine că domnul Farr i-a lăsat singuri pentru că remarcase că aveau de discutat chestiuni de familie. Însă nu era un consiliu de familie, de vreme ce domnul David nu se afla acolo, şi nici domnul George. Era, aşadar, o discuţie între numai doi dintre membrii familiei.

Lydia spuse:

— Cumnatul meu, Harry, a fost plecat mulţi ani de zile. Era normal ca el şi soţul meu să aibă multe de discutat.

— Ah, înţeleg. Deci asta era.

Îi aruncă o privire rapidă, apoi se uită în altă parte.

Johnson continuă:

— Ei bine, până aici totul pare limpede. Aţi mai observat şi altceva în timp ce vă grăbeaţi spre camera tatălui dumneavoastră?

— Sincer… Nu ştiu. Nu cred. Fiecare dintre noi venea din altă parte. Dar mă tem că nu am remarcat… Eram atât de îngrijorat. Ţipătul acela îngrozitor…

Colonelul Johnson schimbă repede subiectul.

— Mulţumesc, domnule Lee. Acum, mai e ceva. Înţeleg că tatăl dumneavoastră poseda nişte diamante destul de preţioase.

Alfred îl privi mai degrabă surprins.

— Da, spuse el, aşa e. Unde le ţinea?

— În seiful din camera sa.

— Ni le puteţi descrie?

— Erau diamante brute… Da, aşa e, diamante neşlefuite.

— De ce le ţinea tatăl dumneavoastră acolo?

— Era un capriciu de-al lui. Le adusese din Africa de Sud. Nu le-a dat niciodată la şlefuit. Îi plăcea să le aibă, pur şi simplu. Aşa cum am spus, era un capriciu de-al lui.

— Înţeleg, spuse şeful poliţiei. Din tonul lui reieşea limpede că, de fapt, nu înţelegea. Continuă: Erau valoroase?

— Tatăl meu le estima la aproape zece mii de lire.
— Erau, de fapt, nişte pietre extrem de preţioase?
— Da.
— Pare curios să vrei să ţii astfel de pietre în seiful din dormitor.
Lydia interveni:
— Socrul meu, colonele Johnson, era un om destul de ciudat, în anumite privinţe. Ideile sale nu erau deloc convenţionale. Fără îndoială, faptul că avea acele pietre la îndemână îi făcea o mare plăcere.
— Bănuiesc că îi evocau trecutul, spuse Poirot.
Ea îi arunca o privire aprobatoare.
— Da, spuse ea. Cred ca da.
— Erau asigurate? Întrebă şeful poliţiei.
— Cred că nu.
Johnson se aplecă în faţă. Întrebă repede:
— Ştiaţi, domnule Lee, că acele pietre fuseseră furate?
— Ce?
Alfred Lee se holbă la el.
— Tatăl dumneavoastră nu v-a spus nimic despre dispariţia lor?
— Nici o vorbă.
— Nu ştiaţi că îl chemase aici pe inspectorul-şef Sugden pentru a-i comunica paguba?
— N-am avut nici cea mai mică idee despre asta!
Şeful poliţiei îşi mută privirea pătrunzătoare.
— Dar dumneavoastră, doamnă Lee?
Lydia scutură din cap.
— N-am auzit nimic.
— Din câte ştiaţi dumneavoastră, pietrele se aflau în continuare în seif?
— Da.
Ea ezită un moment, apoi întrebă:
— Pentru asta a fost omorât? Din cauza acelor pietre?
— Asta rămâne să aflăm! Zise colonelul Johnson. Aveţi vreo idee, doamnă Lee, despre cine ar fi putut să pună la cale un

astfel de furt?
Ea dădu din cap că nu.
— Niciuna. Sunt sigură că toţi servitorii sunt cinstiţi. În orice caz, le-ar fi foarte greu să ajungă la seif. Socrul meu se afla în permanenţă în cameră. Nu cobora niciodată.
— Cine mai avea acces în cameră?
— Horbury. Făcea patul şi ştergea praful. A doua menajeră mai intra să facă focul, în fiecare dimineaţă, în rest, Horbury făcea totul.
Poirot spuse:
— Deci, dintre toţi, Horbury avea cele mai mari şanse…?
— Da.
— Credeţi că el a furat diamantele?
— E posibil. Cred… Avea cele mai mari şanse. Oh! Nu ştiu ce să mai cred.
Colonelul Johnson spuse:
— Soţul dumneavoastră ne-a făcut o relatare a celor petrecute. Sunteţi amabilă să faceţi la fel, doamnă Lee? Când l-aţi văzut ultima oară pe socrul dumneavoastră?
— Eram cu toţii în camera sa în după-amiaza asta – înainte de ceai. Atunci l-am văzut ultima oară.
— Nu l-aţi vizitat mai târziu să-i spuneţi noapte bună?
— Nu.
— Vă duceţi de obicei să-i spuneţi noapte bună?
— O întrebă Poirot.
— Nu! Îi răspunse Lydia.
Şeful poliţiei continuă:
— Unde vă aflaţi în momentul crimei?
— I salon.
— Aţi auzit zgomotul luptei?
— Cred că am auzit căzând ceva greu. Bineînţeles, camera socrului meu se află în dreptul sufrageriei, nu al salonului, aşa că n-am auzit mare lucru.
— Dar aţi auzit ţipătul?
Lydia fu străbătută de un fior.

— Da, l-am auzit… A fost oribil… Precum… Precum un suflet în iad. Am ştiut imediat că s-a întâmplat ceva îngrozitor. Am sărit de pe loc şi i-am urmat pe soţul meu şi pe Harry sus, pe scări.

— Cine mai era în salon în acel moment?

Lydia se încruntă.

— Sincer, nu îmi amintesc. David era alături în bibliotecă, cântând ceva din Mendelssohn. Cred că Hilda se dusese după el.

— Şi celelalte două doamne?

Lydia spuse încet:

— Magdalene s-a dus la telefon. Nu îmi aduc aminte dacă se întorsese sau nu. Nu ştiu unde se afla Pilar.

— De fapt, se poate să fi fost singură în salon?

— O întrebă Poirot calm.

— Da, da, de fapt, cred că eram singură acolo.

Colonelul Johnson interveni:

— În legătură cu diamantele. Avem datoria, cred, să ne lămurim în privinţa lor. Cunoaşteţi cifrul seifului tatălui dumneavoastră, domnule Lee? Observ că e un model destul de vechi.

— Îl veţi găsi notat într-o mică agendă pe care o ţinea în buzunarul halatului de casă.

— Bine. Vom merge imediat să ne uităm. Cred că ar fi mai bine să îi interogăm mai întâi pe oaspeţi. Poate că doamnele vor să meargă la culcare.

Lydia se ridică.

— Vino, Alfred! Se întoarse spre ei. Să îi trimit la dumneavoastră?

— Pe rând, dacă sunteţi amabilă, doamnă Lee.

— Sigur.

Se îndreptă spre uşă. Alfred o urmă.

Deodată, în ultima clipă, se răsuci.

— Bineînţeles! Spuse el şi veni repede lângă Poirot. Sunteţi Hercule Poirot! Nu ştiu unde mi-a fost capul. Trebuia să-mi fi dat seama imediat. -

Vorbea repede, cu o voce joasă, surescitată:

— Dumnezeu v-a adus aici! Trebuie să aflaţi adevărul, domnule Poirot. Cu orice preţ! Mă voi îngriji de onorariul dumneavoastră, oricare ar fi acesta. Dar s ă afla ţi. Bietul meu tată… Ucis… Ucis cu cea mai mare brutalitate! Trebuie să aflaţi, domnule Poirot. Moartea tatălui meu trebuie răzbunată.

Poirot răspunse pe un ton calm:

— Fiţi sigur, domnule Lee, că sunt gata să fac tot ceea ce ţine de mine pentru a-i ajuta pe colonelul Johnson şi pe inspectorul-şef Sugden.

— Vreau să lucraţi pentru mine. Tatăl meu trebuie să fie răzbunat, insista Alfred Lee.

Începu să tremure violent. Lydia revenise. Se duse spre el şi îl luă de braţ.

— Vino, Alfred, spuse ea. Trebuie să îi aducem pe ceilalţi.

Privirea ei se încrucişa cu a lui Poirot. Erau ochi care ascundeau secrete. Nu clipeau.

Poirot rosti încet:

— Dar cine-ar fi crezut ca bătrânul…”

Ea îl întrerupse:

— Opriţi-vă! Nu spuneţi asta!

Poirot murmură:

— Dumneavoastră aţi spus-o, doamnă.

Ea şopti:

— Ştiu… Îmi amintesc… A fost… Atât de groaznic.

Apoi ieşi tulburată din cameră, urmată îndeaproape de soţul ei.

IX

George Lee avea o atitudine solemnă, plină de corectitudine.

— Ceva absolut îngrozitor, spuse el, scuturând din cap. Groaznic, absolut groaznic. Nu pot să-mi închipui altceva decât că avem de a face cu fapta unui nebun!

Colonelul Johnson întreba politicos:

— Asta e teoria dumneavoastră?

— Da. Chiar aşa. Un ucigaş maniac. Scăpat, poate, din vreun sanatoriu din apropiere.

Inspectorul-şef Sugden interveni:

— Şi cum credeţi atunci că a reuşit acest nebun să pătrundă în casă, domnule Lee? Şi, mai ales, cum a ieşit?

George scutură din cap şi spuse cu fermitate:

— Asta e treaba poliţiei să descopere.

Sugden interveni:

— Am făcut imediat turul casei. Toate ferestrele erau închise şi ferecate. Uşa din spate era încuiată, la fel şi uşa din faţă. Nimeni n-ar fi putut să iasă prin anexele bucătăriei fără să fie remarcat de personalul de acolo.

— Dar e absurd! Îmi veţi spune în curând că, de fapt, tata nici măcar n-a fost ucis! Strigă George Lee.

— Că a fost omorât, asta e sigur, spuse inspectorul-şef Sugden. Nu există nici o îndoială în privinţa asta.

Şeful poliţiei îşi drese vocea şi preluă interogatoriul.

— Unde vă aflaţi exact în momentul crimei, domnule Lee?

— În sufragerie. Era imediat după cină. De fapt, nu, cred că eram în camera aceasta. Tocmai terminasem de vorbit la telefon.

— Dăduserăţi un telefon?

— Da. Avusesem o convorbire cu filiala Partidului Conservator din Westeringham – circumscripţia mea. Erau chestiuni urgente.

— Imediat după asta aţi auzit ţipătul?

George Lee avu un uşor tremur.

— Da, foarte neplăcut. Mi-a îngheţat sângele în vine. S-a stins într-un soi de horcăit. Scoase o batistă şi îşi tamponă fruntea care i se umpluse de sudoare. Îngrozitor, suspină el.

— Şi apoi v-aţi grăbit să ajungeţi sus?

— Da.

— I-aţi văzut pe fraţii dumneavoastră, domnul Alfred şi domnul Harry Lee?

— Nu, probabil că au ajuns sus înaintea mea. Aşa cred.

— Când l-aţi văzut ultima oară pe tatăl dumneavoastră, domnule Lee?

— În după-amiaza asta. Am fost cu toţii sus, la el.

— Nu l-aţi mai văzut după aceea?

— Nu.

Şeful poliţiei făcu o pauză, apoi îl întrebă:

— Eraţi la curent cu faptul că tatăl dumneavoastră ţinea o anumită cantitate de diamante veritabile neşlefuite în seiful din dormitorul său?

George Lee dădu din cap aprobator.

— Un obicei extrem de lipsit de înţelepciune, spuse el, pompos. I-am spus-o adesea. Posibil să fi fost ucis din cauza acestor pietre… Vreau să spun… Asta înseamnă că…

— Ştiaţi că aceste pietre dispăruseră? Interveni colonelul Johnson.

George Lee rămase perplex. Ochii săi proeminenţi se făcură şi mai mari.

— Deci din cauza lor a fost ucis?

— Ştia de dispariţia lor şi informase poliţia despre asta cu câteva ore înainte de moartea sa, îl informă în şoapta şeful poliţiei.

— Păi atunci… Nu înţeleg… Eu… Hercule Poirot interveni cu blândeţe:

— Ei bine, nici noi nu înţelegem…

X

Harry Lee intră în cameră cu o atitudine arogantă. Pentru un moment, Poirot îl privi cu atenţie, încruntându-se. Avea sentimentul că îl mai văzuse undeva pe acest om. Îi remarca trăsăturile: nasul coroiat, poziţia aroganta a capului, linia maxilarului. Îşi dădu seama că, deşi Harry era un bărbat solid, în vreme ce tatăl său fusese de înălţime mijlocie, cei doi semănau destul de bine.

Mai observa ceva. În pofida aroganţei sale, Harry Lee era neliniştit. Făcea faţă cu brio, dar îngrijorarea din interiorul sau era cât se poate de reală.

— Ei bine, domnilor, ce vă pot spune?

— Orice detaliu semnificativ pe care ni-l puteţi relata în legătură cu evenimentele din seara aceasta ne-ar fi de mare folos, începu colonelul Johnson.

Harry Lee dădu din cap.

— Nu ştiu absolut nimic. Totul e îngrozitor şi absolut neaşteptat.

— V-aţi întors de curând din străinătate, din câte ştiu, aşa e, domnule Lee? Îl întrebă Poirot.

Harry se întoarse cu repeziciune spre el.

— Da. Am aterizat în Anglia acum o săptămână.

— Aţi fost mult timp plecat? Insistă Poirot.

Harry Lee îşi ridică bărbia şi râse.

— Fără îndoială, cât de curând cineva vă va spune că sunt fiul risipitor, oaia cea neagră, domnilor! Sunt aproape douăzeci de ani de când n-am mai pus piciorul în această casă.

— Dar v-aţi întors acum. Sunteţi bun să ne spuneţi de ce tocmai acum? Îl interogă Poirot.

Cu acelaşi aer franc, Harry răspunse fără ezitare.

— Aceeaşi veche istorie. M-am săturat de lăturile pe care le mănâncă porcii – atunci când mănâncă – aşa că m-am gândit că viţelul cel gras ar reprezenta o bine-venită schimbare. Am primit o scrisoare de la tata în care mi se sugera să vin acasă. Am dat curs invitaţiei şi am venit. Asta-i tot.

— Aţi venit pentru o scurtă vizită… Sau pentru una ceva mai lungă? Vru să afle Poirot.

— M-am întors acasă definitiv!

— Tatăl dumneavoastră a fost de acord?

— Bătrânul era de-a dreptul încântat. Râse din nou. Colţurile ochilor săi se umplură de cute atrăgătoare. Era destul de plicticos pentru bătrân să trăiască aici alături de Alfred! Alfred e un tip cenuşiu şi plicticos, foarte merituos, de altfel, însă nu e o companie prea plăcută. Tata dusese pe vremuri o viaţă agitată şi dezordonată, din cauza asta abia aştepta să vin.

— Fratele dumneavoastră şi soţia sa erau mulţumiţi de perspectiva ca dumneavoastră să locuiţi aici?

— Poirot puse întrebarea ridicând uşor din sprâncene. Alfred? Alfred era livid de furie. Cât despre Lydia, habar n-am. Probabil că îi ţinea partea lui Alfred. Sunt sigur că până la urmă va fi mulţumită. Îmi place Lydia. Minunată femeie. Eu ar fi trebuit să fiu cu Lydia. Însă Alfred era altceva. Râse din nou. Alfred a fost întotdeauna mort de invidie pe mine. El a fost întotdeauna băiatul cuminte, conştiincios. Şi cu ce o să se aleagă până la urmă din asta? Cu ce se aleg întotdeauna băieţii cuminţi: cu un şut în fund. Ascultaţi-mă pe mine, domnilor, virtutea nu face doi bani. Îşi muta privirea de la unul la altul. Sper să nu vă şocheze francheţea mea. Până la urmă, ceea ce căutaţi dumneavoastră este adevărul. Aşa că veţi fi nevoiţi să scoateţi la lumină toate rufele murdare ale acestei familii. Aş putea să vi le înfăţişez pe loc pe ale mele. Nu pot să spun că moartea tatei m-a copleşit de durere – în fond şi la urma urmei, nu-l mai văzusem pe diavolul bătrân de când eram copil – dar, una peste alta, a fost tatăl meu şi a fost ucis. Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte, sunt pe de-a-ntregul pentru asta. Strânse din maxilar, privindu-i fix. Suntem destul de răzbunători cei din familia asta. Nici un Lee nu uită cu uşurinţă răul care i s-a făcut. Vreau ca ucigaşul tatălui meu să fie prins şi spânzurat.

— Puteţi avea deplină încredere că vom face tot ce ne stă în puteri în privinţa asta, domnule Lee, spuse Sugden.

— Dacă nu, sunt hotărât să fac dreptate pe cont propriu, replică Harry Lee.

— Atunci aveţi vreo idee despre cine ar putea fi ucigaşul, domnule Lee?

Harry scutură din cap.

— Nu, spuse el încet. Nu, n-am niciuna. A fost un şoc. Întrucât m-am gândit şi nu cred că cineva din afară ar fi putut să o facă…

— Aha… Spuse Sugden, dând din cap.

— Iar în cazul acesta, reluă Harry Lee, cineva din casă l-a omorât… Dar cine dracu' ar fi putut să o facă? Servitorii nu pot fi bănuiţi. Tressilian e aici dintotdeauna. Servitorul ăla pe jumătate idiot? În nici un caz. Horbury, iată o ipoteză seducătoare, dar Tressilian spune că s-a dus la film. Aşa că cine mai rămâne? Trecând peste Stephen Farr (şi de ce ar fi venit Stephen Farr tocmai din Africa de Sud ca să ucidă pe cineva care îi era cu totul necunoscut?), rămâne doar familia. Şi pe viaţa mea dacă pot să mi-l imaginez pe vreunul dintre noi făcând aşa ceva. Alfred? Îl adora pe tata. George? N-are curaj. David? David a fost întotdeauna un visător, un ins de pe altă lume. Leşină şi dacă-şi vede propriul deget sângerând. Nevestele? Femeile nu taie gâtul unui bărbat cu sânge rece.

Atunci cine? Al dracului să fiu dacă ştiu. Dar e al naibii de enervant.

Colonelul Johnson îşi drese glasul – rutină profesională – şi spuse:

— Când l-aţi văzut ultima oară pe tatăl dumneavoastră în seara asta?

— După ceai. Tocmai avusese o ceartă cu Alfred, din cauza umilului dumneavoastră servitor. Bătrânul nu era un tip stăpânit. I-a plăcut întotdeauna să agite lucrurile. După părerea mea, ăsta e motivul pentru care le-a ascuns celorlalţi venirea mea. Voia să vadă şi să savureze ce zâzanie o să iasă când o să pic eu pe neaşteptate! Din aceeaşi cauză a adus vorba şi despre modificarea testamentului.

Poirot se strecură în discuţie.

— Deci tatăl dumneavoastră a adus vorba despre testamentul lui?

— Da, în faţa tuturor, şi se uita la noi precum o pisică, să vadă cum reacţionăm! I-a spus avocatului să treacă pe aici după Crăciun, pentru a discuta problema asta, a testamentului.

— La ce schimbări se gândea? Întrebă Poirot.

Harry Lee rânji:

— Asta nu ne-a spus! Nu te pui cu vulpea bătrână! Mă gândesc – sau ar trebui mai degrabă să spun că speram – ca schimbările să fie în favoarea umilei mele persoane! Mai mult ca sigur că fusesem şters cu totul din vechile testamente. Acum, mă gândesc că ar fi urmat să fiu luat din nou în calcul. Ceea ce ar fi fost o lovitură urâtă pentru ceilalţi. Pilar, la rândul ei, cred că se gândea la acelaşi lucru. Venise şi ea aici pentru ceva, îmi imaginez. N-aţi văzut-o încă? Nepoata mea din Spania. Frumoasă creatură, Pilar, are căldura aceea încântătoare a Sudului şi, totodată, cruzimea lui. Ce n-aş da să nu-i fi fost unchi!

— Spuneţi că tatăl dumneavoastră ţinea la ea?

Harry încuviinţă.

— Ştia cum să-l ia pe bătrân, cum să-i intre pe sub piele. A stat cu el ceva timp. Cred că ştia ea ce urmăreşte! Acum, ce să-i faci? El e mort. Nici un testament nu mai poate fi modificat în favoarea lui Pilar sau a mea. Ghinion. Se încruntă, făcu o pauză, apoi continuă, schimbând tonul. Dar mă îndepărtez de la subiect. Voiaţi să ştiţi când l-am văzut ultima oară pe tatăl meu, nu? Aşa cum v-am spus, după ceai, să fi fost puţin după ora şase. Bătrânul era în toane bune, poate puţin obosit. Am plecat şi l-am lăsat cu Horbury. Nu l-am mai văzut niciodată de atunci.

— Unde vă aflaţi în momentul morţii sale?

— În sufragerie, cu fratele meu Alfred. Nu era o atmosferă prea cordială. Ne aflam în mijlocul unei discuţii destul de tăioase, când am auzit zgomotul de sus. Se auzea ca şi cum zece bărbaţi s-ar fi bătut acolo. Iar apoi, l-am auzit pe bietul tata ţipând. Ca un porc de Ignat. Asta l-a paralizat pe Alfred. Încremenise acolo, cu gura căscată. L-am scuturat binişor şi ne-am repezit sus. Uşa era încuiată. A trebuit s-o spargem. Ne-a luat ceva timp. Cum dracu' de era uşa încuiată, nu-mi dau seama! În cameră nu mai era nimeni în afară de tata şi al dracului să fiu dacă ar fi putut cineva s-o şteargă pe fereastră.

— Uşa fusese încuiată din afară, îl lămuri inspectorul-şef Sugden.

— Ce? Harry făcu ochii mari. Dar, pot să jur, cheia se afla în interior.

— Deci aţi observat asta? Interveni Poirot.

— Îmi stă în obicei să observ lucrurile, spuse Harry Lee răspicat.

Se uită de la unul la altul, cu o privire fixă, dar fermă.

— Vă mai pot fi de folos cu ceva, domnilor?

Johnson scutură din cap.

— Vă mulţumesc, domnule Lee, pentru moment este suficient. V-aş ruga să fiţi amabil să chemaţi înăuntru pe următorul membru al familiei.

— Desigur.

Se îndreptă spre uşa şi ieşi fără să privească înapoi. Cei trei bărbaţi se uitară unul la celălalt. Colonelul Johnson rupse primul tăcerea:

— Ce părere ai, Sugden?

Inspectorul-şef clătină din cap a îndoială şi spuse:

— Îi e frică de ceva. Oare de ce, mă întreb…?

XI

Magdalene Lee se opri efectiv în uşă. Îşi trecu mâna lungă şi subţire prin strălucirea de platină a părului. Rochia ei de catifea verde-crud se potrivea cu trăsăturile delicate ale feţei. Arăta foarte tânără şi puţin speriată.

Cei trei bărbaţi rămaseră pentru o clipă uitându-se la ea. În ochii lui Johnson se citea o subită admiraţie, plină de surprindere. Inspectorul-şef Sugden nu arătă că ar fi avut vreo reacţie, poate doar nerăbdarea cuiva care vrea să-şi continue treaba. Privirea lui Hercule Poirot era profund apreciativă (observă ea) însă admiraţia nu se datora frumuseţii ei, ci felului în care ştia să se folosească de ea. Ei nu-i trecea prin cap ceea ce îşi spunea el în sinea lui: „Jolie mannequin, la petite. Mais elle a les yeux durs”. {4}

Colonelul Johnson se gândea: „Al dracului de bine arată fata asta. George Lee o să aibă de furcă cu ea, dacă nu e

atent. E clar că ştie cum să ia un bărbat”.

Inspectorul-şef Sugden îşi zicea: „Marfă ieftină şi fără creier. Sper c-o să terminăm repede cu ea”.

— Luaţi loc, doamnă Lee. Să vedem, dumneavoastră sunteţi…?

— Doamna George Lee.

Se aşeză pe scaun cu un zâmbet cald de mulţumire.

„Iată că, părea să spună privirea ei, deşi sunteţi bărbat şi poliţist, până la urmă nu sunteţi chiar atât de detestabil.”

Zâmbetul îl includea şi pe Poirot. Străinii sunt foarte susceptibili atunci când vine vorba de femei. Nu se sinchisea de inspectorul-şef Sugden.

Şopti, frângându-şi mâinile într-un gest delicat:

— Vai, cât e de îngrozitor. Sunt atât de speriată.

— Haideţi, haideţi, doamnă Lee, spuse colonelul Johnson, pe un ton cald, dar energic. Ştiu, a fost un şoc, dar acum s-a terminat. Vrem doar să ştim de la dumneavoastră ce s-a întâmplat în seara asta.

Ea izbucni:

— Dar nu ştiu nimic despre asta. Chiar nu ştiu.

Pentru o clipă, ochii şefului poliţiei se micşorară. Spuse binevoitor:

— Nu, bineînţeles că nu.

— Am ajuns de-abia ieri. George m-a convins să venim aici de Crăciun! Eu n-aş fi vrut să venim. Sunt sigură că nimic nu va mai fi la fel de-acum încolo!

— E foarte trist, într-adevăr.

— Ştiţi, îi cunosc foarte puţin familia lui George. Pe domnul Lee nu l-am văzut decât o dată sau de două ori, o dată la nunta noastră şi încă o dată de atunci. Bineînţeles, pe Alfred şi pe Lydia i-am văzut mai des, dar, de fapt, toţi îmi sunt destul de străini.

Şi afişă din nou acea privire de copil speriat, cu ochii larg deschişi. Privirea lui Hercule Poirot fu din nou admirativă şi iarăşi îşi spuse în sinea lui: elle joue très bien la comédie, cette petite… {5}

— Da, da, îngână colonelul Johnson. Acum spuneţi-mi când l-aţi văzut ultima oară pe socrul dumneavoastră, domnul Lee, în viaţă.

— O! Asta s-a întâmplat în această după-amiază. A fost îngrozitor!

— Îngrozitor? De ce? Sări Johnson.

— Toţi erau aşa de furioşi!

— Cine era furios?

— O, cu toţii… În afară de George. Lui nu i-a zis nimic socrul meu. Însă celorlalţi…

— Ce s-a întâmplat mai exact?

— Ei bine, când am ajuns acolo, căci ne chemase pe toţi, vorbea la telefon cu avocaţii săi despre testament. Şi după aceea i-a spus lui Alfred că arăta foarte morocănos. Cred că era aşa din cauza lui Harry, fiindcă Harry urma să se mute aici. Alfred era foarte supărat din cauza asta, cred. Vedeţi, Harry a făcut ceva destul de urât. Apoi socrul meu a spus ceva despre soţia lui – e moartă de mult timp – dar a spus că avea un creier de muscă, chestie la care David s-a ridicat şi s-a uitat la el de parcă ar fi vrut să-l omoare… O! Se opri dintr-odată, cu ochii înspăimântaţi. N-am vrut să spun asta… N-am vrut deloc să spun asta!

— A fost o figură de stil, normal, nimic altceva, spuse împăciuitor colonelul Johnson.

— Hilda, care e nevasta lui David, l-a calmat şi… Cred că asta-i tot. Domnul Lee a spus că nu mai voia să vadă pe nimeni în seara aceea. Aşa că am ieşit cu toţii.

— Asta a fost ultima dată când l-aţi văzut?

— Da. Până… Până…

Tremura.

— Da, într-adevăr. Unde vă aflaţi în momentul crimei? O întrebă colonelul Johnson.

— Oh, lăsaţi-mă să mă gândesc puţin… Cred că eram în salon.

— Nu sunteţi sigură?

Privirea lui Magdalene ezită un moment, pe sub pleoape.

— Bineînţeles! Ce prostie din partea mea… Mă dusesem la telefon. Of, uneori te zăpăceşti de tot.

— Vorbeaţi la telefon, spuneţi. În această cameră?

— Da, ăsta e singurul telefon, în afară de cel de sus, din camera socrului meu.

Inspectorul-şef Sugden interveni:

— Mai era cineva cu dumneavoastră în cameră?

Făcu ochii mari.

— O, nu. Eram absolut singură.

— Aţi stat mult?

— Am stat… ceva timp. Uneori îţi ia ceva să prinzi o legătură seara.

— Era vorba deci de o convorbire interurbană?

— Da, cu Westeringham.

— Înţeleg.

— Iar apoi?

— Iar apoi a fost acel urlet oribil şi toată lumea fugea şi uşa care era închisă şi pe care au fost nevoiţi să o spargă. O! A fost ca un co şmar! N-o să uit niciodată!

— Nu, nu. Tonul colonelului Johnson deveni în mod mecanic consolator. Continuă: Ştiaţi că socrul dumneavoastră ţinea o anumită cantitate de diamante neşlefuite în seiful său?

— Nu, ţinea el aşa ceva? Părea a fi sincer surprinsă. Diamante adevărate?

— Diamante în valoare de aproximativ zece mii de lire sterline, o informă Poirot.

— O! Scoase un gâfâit uşor, care concentra în el esenţa cupidităţii feminine.

— Ei bine, spuse colonelul Johnson, cred că asta e tot pentru moment. Nu vă mai deranjam, doamnă Lee.

— O, mulţumesc.

Se ridică şi aruncă un zâmbet, de la Johnson la Poirot, zâmbetul unei fetiţe recunoscătoare, apoi ieşi, cu capul sus şi cu palmele puţin întoarse spre exterior.

— Fiţi amabilă şi chemaţi-l pe cumnatul dumneavoastră, domnul David Lee, o rugă colonelul Johnson.

— Apoi, închizând uşa în urma ei, se întoarse la masă. Ei bine, spuse el, ce credeţi? Încep să se lege lucrurile! Observaţi un lucru: George Lee vorbea la telefon atunci când a auzit ţipătul! Nevasta lui vorbea şi ea la telefon atunci când l-a auzit! Asta nu se leagă… Nu se leagă deloc. Adăugă: Ce părere ai, Sugden?

Inspectorul-şef spuse încet:

— Nu vreau să mă arăt ireverenţios faţă de doamnă, dar aş spune că, deşi e genul care s-ar pricepe de minune să stoarcă bani de la un gentleman, totuşi nu cred că e genul care i-ar tăia beregata. Asta nu i s-ar potrivi câtuşi de puţin.

— Ah, dar nu se ştie niciodată, mon vieux, şopti Poirot.

Şeful poliţiei se întoarse spre el.

— Dar dumneata ce crezi, Poirot?

Hercule Poirot se aplecă în faţă. Îndreptă sugativa pe care o avea înainte şi şterse un firicel de praf de pe un sfeşnic. Răspunse:

— Aş spune că firea răposatului domn Lee începe să ni se înfăţişeze. Cred că în asta stă esenţa întregului caz… În caracterul celui decedat!

Inspectorul-şef Sugden întoarse spre el o privire descumpănită.

— Nu prea vă înţeleg, domnule Poirot, spuse el. Ce legătură are caracterul defunctului cu felul în care acesta a murit?

Poirot rosti cu un aer visător:

— Între caracterul victimei şi felul în care este ucisă există întotdeauna o legătură. Felul onest şi lipsit de suspiciune de a fi al Desdemonei a fost cauza directă a morţii ei. O femeie mai bănuitoare ar fi remarcat maşinaţiunile lui Iago şi le-ar fi evitat din timp. Murdăria lui Marat i-a atras moartea într-o baie. Mintea nestăpânită a lui Mercutio a făcut ca moartea să-i vină din vârful unei spade.

Colonelul Johnson îşi mângâie mustaţa:

— Unde vrei să ajungi de fapt, Poirot? Ceea ce vreau să spun este că Simeon Lee, fiind un anume tip de om, a pus în mişcare anumite forţe care, în cele din urmă, i-au adus moartea.

— Nu crezi deci că diamantele au vreun amestec în treaba asta?

Poirot zâmbi văzând perplexitatea onestă întipărită pe figura lui Johnson.

— Mon cher, spuse el. Caracterul bizar al domnului Lee a făcut ca el să ţină diamante neşlefuite în valoare de zece mii de lire sterline în seiful său! Nu orice om face asta, trebuie s-o recunoşti.

— E foarte adevărat, domnule Poirot, spuse inspectorul-şef Sugden, încuviinţând din cap cu aerul unuia care înţelege măcar direcţia în care partenerul său de conversaţie vrea să ducă discuţia. Domnul Lee era un ins ciudat. Ţinea acele pietre pentru a le putea scoate şi a le pipăi şi, astfel, să-şi amintească de trecut. Din cauza asta nu le-a dat niciodată la şlefuit.

Poirot aprobă cu hotărâre.

— Exact… Exact. Văd că aveţi un excelent simţ al deducţiei, inspectore.

Inspectorul-şef primi complimentul cu o oarecare îndoială, însă colonelul Johnson interveni:

— Mai e ceva, Poirot. Nu ştiu dacă ai observat… Mais oui, spuse Poirot. Ştiu la ce te referi. Doamna George Lee s-a dat de gol mai mult decât şi-a închipuit! Ne-a zugrăvit o imagine destul de semnificativă despre cum s-a desfăşurat ultima întâlnire de familie. A precizat – vai, cu atâta naivitate!

— Că Alfred era furios pe tatăl său şi că David se uita de parcă ar fi vrut să-l omoare. Ambele fraze spuneau adevărul, cred. Dar de aici putem face noi înşine o reconstituire a lucrurilor. De ce şi-a adunat Simeon Lee familia? De ce a fost nevoie ca ei să ajungă în cameră exact la timp pentru a-l auzi vorbind la telefon cu avocatul său?

Parbleu {6}, asta n-a fost o eroare. El voia ca ei să audă asta! Bietul bătrân, iată-l stând în fotoliu şi tânjind după distracţia din tinereţe. Aşa că îşi creează o nouă formă de divertisment. Se amuză jucându-se cu lăcomia şi venalitatea naturii umane, da, şi cu emoţiile şi pasiunile ei, de asemenea! Însă din asta mai putem deduce ceva. În jocul său cu aviditatea şi cu sentimentele copiilor săi, el nu trebuia să omită pe nimeni. În mod logic şi necesar, l-a atacat pe domnul George Lee la fel ca pe ceilalţi! Soţia sa a păstrat cu grijă tăcerea asupra acestui aspect. În mod sigur a aruncat şi asupra ei ceva săgeţi otrăvite! Vom afla, cred, de la ceilalţi, ce i-a spus Simeon Lee lui George Lee şi soţiei sale…

Se întrerupse. Uşa se deschise şi intră David Lee.

XII

David Lee era stăpân pe sine. Atitudinea sa era calmă, aproape nefiresc de calmă. Se apropie de ei, trase un scaun şi se aşează, uitându-se grav şi întrebător la colonelul Johnson.

Lumina cădea pe şuviţa de păr care i se lăsa pe frunte şi îi punea în evidenţă osatura fragilă a feţei. Arăta absurd de tânăr pentru a fi fiul acelui bătrân neputincios care zăcea mort sus.

— Da, domnilor, spuse el, cu ce vă pot fi de folos?

Colonelul Johnson îl întrebă:

— Înţeleg, domnule Lee, că a avut loc un soi de întrunire de familie în după-amiaza aceasta, în camera tatălui dumneavoastră?

— Aşa este. Dar a fost ceva destul de informai. Vreau să spun că nu a fost vorba de vreun consiliu de familie sau ceva asemănător.

— Ce s-a întâmplat acolo?

— David Lee răspunse cu calm: Tatăl meu se afla într-o dispoziţie extrem de dificilă. Era bătrân şi invalid, aşa că avea toate scuzele pentru asta. Se pare că ne-a adunat pe

toţi acolo ca să, ei bine, ca să-şi reverse veninul asupra noastră.

— Vă aduceţi aminte ce a spus?

David răspunse liniştit:

— Totul a fost o nebunie. Ne-a spus că nu suntem buni de nimic, niciunul dintre noi, şi că, de fapt, nu există nici un bărbat adevărat în această familie! A spus că Pilar (nepoata mea din Spania) valorează cât oricare doi dintre noi. A spus… David se opri.

Poirot îl îndemnă:

— Vă rog, domnule Lee, repetaţi exact cuvintele lui, dacă se poate.

David spuse fără chef:

— S-a exprimat într-un fel destul de trivial… A spus că speră că undeva pe lumea asta i s-au născut fii mai buni… Chiar dacă sunt fructul unui adulter…

I se citea pe faţă dezgustul cu care repeta cuvintele. Inspectorul-şef Sugden îşi consultă agenda, deodată atent. Aplecându-se în faţă, îl întrebă:

— Tatăl dumneavoastră i-a spus ceva în particular fratelui dumneavoastră, domnul George Lee?

— Lui George? Nu-mi amintesc. Ah, da, cred că i-a spus că va fi nevoit să-i mai taie din rentă pe viitor; că va fi obligat să-şi reducă cheltuielile. George a fost foarte supărat, s-a făcut roşu ca racul. A pufnit şi a spus că i-ar fi imposibil să se descurce cu mai puţin. Tatăl meu i-a spus calm că nu va avea încotro şi că soţia lui ar trebui să-l ajute să facă economii. O chestie destul de urâtă, căci George a fost întotdeauna cel mai cumpătat, îşi drămuieşte fiecare penny. Magdalene, în schimb, cred că e destul de cheltuitoare – are gusturi extravagante.

Poirot spuse:

— Deci şi ea era supărată?

— Da. Pe lângă asta, tatăl meu a mai spus ceva destul de dur: a adus vorba despre legătura ei cu un ofiţer de marină.

Bineînţeles că se referea la tatăl ei, dar a sunat destul de ciudat. Magdalene s-a făcut pământie la faţă şi o înţeleg.

Poirot continuă:

— Tatăl dumneavoastră a vorbit cumva şi despre fosta lui soţie, mama dumneavoastră?

Tâmplele lui David zvâcneau. Mâinile i se împreunară pe masa din faţa lui, tremurând uşor.

Spuse cu o voce joasă:

— Da. A insultat-o.

Colonelul Johnson interveni:

— Ce a spus?

— Nu-mi amintesc. S-a referit la ea în trecere.

— Mama dumneavoastră a murit de ceva timp, nu? Îl întrebă Poirot.

— A murit când eram copil, admise David laconic.

— Nu a avut… O viaţă foarte fericită, nu?

David râse cu dispreţ.

— Cine ar putea fi fericit alături de un om precum tatăl meu? Mama mea a fost o sfântă. A murit cu inima zdrobită.

— Tatăl dumneavoastră a suferit la moartea ei? Continuă Poirot.

— Nu ştiu. Am plecat de acasă! Răspunse David cu răceală. Făcu o pauză, apoi continuă: Poate nu sunteţi la curent cu faptul că până la această vizită nu îl mai văzusem pe tatăl meu de aproape douăzeci de ani. Aşa că nu vă pot spune prea multe despre obiceiurile lui, despre duşmanii lui sau despre cum mergeau lucrurile pe aici.

— Ştiaţi că tatăl dumneavoastră ţinea un număr considerabil de diamante autentice în seiful din dormitor? Întrebă colonelul Johnson.

— Da? Pare o nebunie să faci aşa ceva! Răspunse David cu indiferenţă.

— Vreţi să ne povestiţi pe scurt ce aţi făcut aseară?

Am plecat destul de repede de la cină. Mă plictiseşte statul ăsta la un pahar de vin. Pe lângă asta, am văzut că Alfred şi Harry se pregăteau de o ceartă. Urăsc scandalurile. M-am

făcut nevăzut şi m-am dus în bibliotecă, unde am cântat la pian.

Poirot întrebă:

— Biblioteca se află lângă salon, aşa e?

— Da. Am cântat ceva vreme… Până… Până s-a întâmplat nenorocirea.

— Ce aţi auzit de fapt?

— O! Un zgomot îndepărtat de mobila răsturnată undeva sus. Iar apoi un ţipăt groaznic. Îşi împreună din nou mâinile. Precum un suflet în iad. O, Doamne, a fost îngrozitor!

Johnson interveni:

— Eraţi singur în bibliotecă?

— Poftim? Nu, cu soţia mea, Hilda. Venise din salon. Apoi am mers sus, cu ceilalţi. Adăugă repede, cu nervozitate: Doar nu vreţi să vă descriu ce… Ce am văzut acolo?

— Nu, nu e necesar. Vă mulţumesc, domnule Lee, asta e tot. Bănuiesc că nu aveţi nici o idee despre cine ar fi vrut să-l omoare pe tatăl dumneavoastră?!

David Lee răspunse simplu:

— Cred că destul de multă lume! Însă nu mă pot gândi la nimeni în particular.

Ieşi din cameră cu repeziciune, trăgând uşa cu zgomot după el.

XIII

Colonelul Johnson nici nu apucă să-şi dreagă vocea, când uşa se deschise din nou şi Hilda Lee intră în cameră.

Hercule Poirot o privi cu interes. Fu nevoit să recunoască în sinea sa că soţiile celor din familia Lee constituiau un obiect de studiu extrem de interesant. Inteligenţa ascuţită şi graţia de ogar a Lydiei, afectarea înşelătoare şi nurii Magdalenei, forţa liniştitoare pe care o manifesta Hilda.

Observă că era mai tânără decât o arătau coafura ei lipsită de gust şi hainele demodate şi neasortate. Părul ei negru nu încărunţise deloc, iar ochii ei erau căprui, calmi, fixaţi pe un

chip durduliu şi strălucind ca adevărate izvoare de blândeţe. „E o femeie drăguţă”, se gândi el.

Colonelul Johnson folosi tonul cel mai amabil cu putinţă:

— O mare pierdere pentru toţi cei din familia dumneavoastră, zise el. Am înţeles de la soţul dumneavoastră, doamnă Lee, că vă aflaţi pentru prima dată la Gorston Hall, aşa e?

Ea încuviinţă din cap.

— Făcuserăţi cunoştinţă în prealabil cu socrul dumneavoastră, domnul Lee?

Hilda răspunse cu vocea ei plăcută:

— Nu. Ne-am căsătorit la puţin timp după ce David plecase de acasă. Şi-a dorit întotdeauna să nu mai aibă nimic de a face cu familia sa. Până acum, n-am întâlnit pe niciunul dintre ei.

— În acest caz, cum de s-a ivit ocazia acestei vizite?

— Socrul meu i-a scris lui David. A insistat vorbind despre pe vârsta lui înaintată şi despre dorinţa sa de a-şi avea alături toţi copiii de Crăciun.

— Şi soţul dumneavoastră a răspuns acestei chemări?

— Faptul că a acceptat mi se datorează, mă tem, în întregime… Nu am înţeles cum trebuie situaţia, spuse Hilda.

— Sunteţi atât de amabilă să ne explicaţi mai clar, doamnă? Cred că ceea ce ne veţi spune ne poate fi de folos, interveni Poirot.

Ea se întoarse imediat către el.

— Până atunci, nu-l văzusem niciodată pe socrul meu. Nu ştiam nimic despre adevăratele sale intenţii. Am presupus că era bătrân şi singur şi că voia cu adevărat să se împace cu toţi copiii săi.

— Şi care erau, în opinia dumneavoastră, adevăratele lui intenţii?

Hilda ezită o clipă. Apoi spuse încet:

— N-am nici cea mai mică îndoială că intenţia reală a socrului meu nu era să facă pace, ci să aţâţe zâzania.

— În ce fel?

Hilda răspunse cu o voce joasă:

— Îl amuza… Îl amuza să stârnească cele mai rele instincte ale omului. Avea… Cum să mă exprim? Un soi de pornire maliţioasa în el. Ar fi vrut să îi vadă pe toţi membrii familiei stârniţi unii împotriva celorlalţi.

Johnson întrebă răspicat:

— Şi a reuşit?

— O, da, spuse Hilda Lee, a reuşit.

Poirot interveni:

— Doamna, ni s-a vorbit despre o scenă care a avut loc în aceasta după-amiază. O scenă destul de violentă, cred.

Ea înclină din cap.

— V-aş ruga să ne-o descrieţi, cât mai fidel posibil.

Se gândi câteva momente.

— Când am ajuns în camera, socrul meu vorbea la telefon.

— Cu avocatul său, din câte am înţeles?

— Da, sugera că domnul… Carlton să fi fost?

— Nu-mi aduc aminte exact numele său – urma să treacă pe aici, întrucât el, socrul meu, voia să întocmească un nou testament. Cel vechi, spunea el, nu mai era de actualitate.

Poirot o îndemnă:

— Gândiţi-vă bine, doamnă; în opinia dumneavoastră, socrul dumneavoastră a făcut special astfel încât toată lumea să audă această conversaţie sau aţi prins-o doar din întâmplare?

— Sunt aproape sigură ca a făcut intenţionat astfel încât să o auzim.

— În scopul de a răspândi îndoiala şi suspiciunea în rândurile dumneavoastră?

— Da.

— Astfel încât, de fapt, e posibil să nici nu fi intenţionat să-şi modifice testamentul?

Ea avu un moment de ezitare.

— Nu, cred că această intenţie era reală. Probabil că voia într-adevăr să întocmească un nou testament, însă i-a

plăcut să scoată în evidenţă cât mai ostentativ acest fapt.
— Doamnă, spuse Poirot, nu am nici o calitate oficială în acest caz, iar întrebările mele, după cum probabil aţi observat, nu sunt, poate, cele pe care le-ar fi pus un reprezentant englez al legii. Însă aş dori foarte mult să ştiu care este opinia dumneavoastră în privinţa conţinutului modificărilor pe care testamentul cel nou le-ar fi adus. După cum vă daţi seama, vă cer să-mi spuneţi ceea ce credeţi şi nu ceea ce aţi putea şti cu certitudine, întrucât, în privinţa asta, nu cred că e cazul. Les femmes au darul de a-şi forma repede o opinie, indiferent de subiect, Dieu merci.
Hilda Lee le aruncă un zâmbet.
— Nu mă deranjează să spun ceea ce gândesc. Jennifer, sora soţului meu, s-a măritat cu un spaniol, Juan Estravados. Fiica ei, Pilar, tocmai a sosit aici. E o fată încântătoare şi mai e, bineînţeles, singura nepoată din familie. Socrul meu era încântat de prezenţa ei. Avea o mare slăbiciune pentru ea. În opinia mea, în noul său testament, ar fi vrut să-i lase o suma considerabilă. Probabil că în cel vechi figura doar cu o mică parte sau chiar cu nimic.
— O cunoşteaţi pe cumnata dumneavoastră?
— Nu, n-am văzut-o niciodată. Soţul ei spaniol a murit în circumstanţe tragice, din câte ştiu, la puţin timp după căsătorie. Ea însăşi a murit acum un an. Pilar a rămas orfană. De aceea domnul Lee a chemat-o să locuiască în Anglia, alături de el.
— Ceilalţi membri ai familiei au avut o reacţie pozitivă în privinţa venirii ei?
Hilda spuse cu voce joasă:
— Cred că toţi au simpatizat-o. A fost o plăcere să avem pe cineva tânăr şi plin de viaţă în casă.
— Cât despre ea, părea să îi placă aici?
— Hilda răspunse calm: Nu ştiu. Probabil că pentru o fată crescută în Spania atmosfera de pe aici pare stranie şi distantă.

— Nu cred că e prea plăcut să te afli în Spania în acest moment. Acum, doamnă Lee, am dori să ne relataţi conversaţia din această după-amiază, spuse Johnson.

Poirot murmura:

— Îmi cer scuze. Am deviat de la subiect.

Hilda Lee reluă firul povestirii:

— După ce socrul meu a terminat de vorbit la telefon, s-a uitat la noi şi a izbucnit în râs, spunând că arătăm cu toţii de parcă ni s-ar fi înecat corăbiile. Apoi a spus că se simte obosit şi că se va culca devreme, cerând ca nimeni să nu mai urce la el în seara aceasta. A spus că voia să fie în formă în ziua de Crăciun. Ceva de genul ăsta.

Apoi… Sprâncenele i se uniră într-un efort de a-şi aduce aminte. Cred că a zis ceva despre cum doar cei crescuţi într-o familie numeroasă ştiu să aprecieze Crăciunul, apoi a trecut la subiectul bani. A spus că, pe viitor, întreţinerea casei îl va costa mai mult. I-a anunţat pe George şi pe Magdalene că vor fi nevoiţi să facă economii. Ei i-a spus că va trebui să-şi facă singură haine. A fost o idee cam demodată, mă tem. Nu mă îndoiesc că ei nu i-a picat deloc bine. A afirmat că şi soţia lui fusese foarte pricepută într-ale croitoriei.

Poirot insista cu delicateţe:

— Asta e tot ce a spus despre ea?

Hilda pufni.

— A făcut o aluzie la inteligenţa ei. Soţul meu i-a fost foarte devotat mamei lui şi observaţia aceasta l-a supărat extrem de tare. Apoi, dintr-odată, domnul Lee a început să zbiere la noi. Se aprinsese destul de tare. Bineînţeles, înţeleg ce simţea…

Poirot o întrerupse cu blândeţe:

— Ce simţea?

Ea îşi întoarse spre el privirea calmă.

— Era dezamăgit, bineînţeles, spuse ea. Dezamăgit pentru că nu avea nepoţi, băieţi, vreau să spun, care să ducă mai departe numele de Lee. Îmi dau seama că asta îl rodea de

multă vreme. Până când, la un moment dat, n-a mai putut răbda şi şi-a vărsat furia pe fiii săi, făcându-i femeiuşti leşinate sau ceva de genul ăsta. Mi-a părut rău pentru el, căci mi-am dat seama cât de mult i-a fost rănită mândria în felul ăsta.

— Iar apoi?

— Iar apoi, spuse Hilda încet, am plecat cu toţii.

— Asta a fost ultima dată când l-aţi văzut?

Ea înclină din cap.

— Unde vă aflaţi în momentul în care s-a produs crima?

— Eram cu soţul meu în bibliotecă. Îmi cânta la pian.

— Şi după aceea?

— Am auzit venind de sus zgomote de scaune şi mese răsturnate, porţelanuri sparte, ce mai, o luptă teribilă. Iar apoi ţipătul acela îngrozitor în timp ce i se tăia gâtul…

Poirot întrebă:

— A fost un ţipăt atât de îngrozitor? A fost precum acela – făcu o pauză – al unui suflet aflat în iad?

Hilda Lee răspunse:

— A fost mai râu decât atât!

— Ce vreţi să spuneţi, doamnă?

— A fost ţipătul cuiva care părea să nu aibă deloc suflet… Inuman, ceva ca o fiară…

Poirot spuse cu gravitate:

— Este ceea ce credeaţi despre el, doamnă?

Ea ridică o mână, îndurerată şi îşi fixă privirea în podea.

XIV

Pilar intră în cameră cu strângerea de inimă a unui animal care adulmecă o capcană. Ochii i se mişcau cu repeziciune dintr-o parte în alta. Părea nu atât speriata, cât extrem de suspicioasă.

Colonelul Johnson se ridică şi îi oferi un scaun. Apoi îi spuse:

— Bănuiesc că vorbiţi engleza, domnişoară Estravados?!

Pilar făcu ochii mari.

— Bineînţeles. Mama mea era englezoaică. Eu însămi sunt foarte englezoaică.

Pe buzele colonelului Johnson miji un zâmbet şters, în vreme ce îi studia strălucirea neagră a părului, ochii negri plini de mândrie şi curbura roşie a buzelor. Foarte englezesc! Un calificativ mai degrabă nepotrivit pentru Pilar Estravados.

El spuse:

— Domnul Lee a fost bunicul dumneavoastră. V-a chemat aici din Spania şi aţi ajuns de câteva zile, aşa e?

Pilar încuviinţă.

— Aşa e. Am avut multe peripeţii până am reuşit să ies din Spania. A căzut o bombă, iar şoferul a fost ucis, în loc de cap nu mai avea decât sânge. Şi nu ştiam să conduc, aşa că a trebuit să merg pe jos destul de mult. Şi nu-mi place să merg pe jos. Nu merg niciodată pe jos. Mă dureau picioarele… Mă dureau de muream…

Colonelul Johnson zâmbi şi spuse:

— Până la urmă, aţi reuşit să ajungeţi aici. Mama vă vorbise mult despre bunicul dumneavoastră?

Pilar aprobă cu bucurie.

— O, da, spunea că e un bătrân drac împieliţat.

Hercule Poirot zâmbi. Apoi zise:

— Ce impresie v-a lăsat când l-aţi văzut, domnişoară?

— Bineînţeles că era bătrân, foarte bătrân, răspunse Pilar. Nu prea putea să se ridice de jos şi avea o faţă uscată şi zbârcită ca o smochină. Dar, cu toate astea, mi-a plăcut. Cred că a fost chipeş în tinereţe – foarte chipeş, aşa ca dumneavoastră, îi spuse Pilar inspectorului-şef Sugden. Ochii ei zăboviră cu o plăcere naivă pe chipul lui cel chipeş, care se înroşise de mama focului ca urmare a complimentului.

Colonelul Johnson îşi înăbuşi un chicotit. Era una dintre puţinele dăţi când îl văzuse pe impasibilului inspector-şef pus în încurcătură.

— Dar, bineînţeles, continuă Pilar cu regret în glas, n-ar fi putut fi atât de impunător ca dumneavoastră.

Hercule Poirot oftă.

— Asta înseamnă că vă plac bărbaţii impunători, senorita? O chestiona el.

Pilar aprobă cu entuziasm.

— O, da, îmi place ca un bărbat să fie foarte impunător, înalt, cu umeri laţi şi foarte, foarte puternic.

Colonelul Johnson o întrebă răspicat:

— Aţi petrecut mult timp cu bunicul dumneavoastră de când aţi ajuns aici?

— O, da, m-am dus să stau cu el. Mi-a spus multe lucruri, cum că fusese un om foarte rău şi tot ce a făcut în Africa de Sud.

— V-a spus vreodată că ţinea diamante în seiful din camera sa?

— Da, mi le-a şi arătat. Dar nu arătau ca diamantele, erau doar ca nişte pietre neşlefuite, foarte urâte, chiar foarte urâte.

Inspectorul-şef Sugden întreba iute:

— Deci vi le-a arătat, aşa e?

— Da.

— Şi nu v-a dat niciuna?

Pilar scutură din cap.

— Nu, nu mi-a dat. M-am gândit că poate o să-mi dea într-o zi, dacă o să fiu drăguţă cu el şi o să vin des să îi ţin companie. Căci domnilor în vârstă le plac mult fetele tinere.

— Ştiţi că acele diamante au fost furate? O întrebă colonelul Johnson.

Pilar făcu ochii foarte mari.

— Furate?

— Da, aveţi idee cine ar fi putut să le ia?

Pilar dădu din cap că da.

— O, da, Horbury trebuie să fi fost.

— Horbury? Adică valetul?

— Da.

— Ce vă faceţi să credeţi asta?

— Are o faţă de hoţ. I se mişcă aşa ochii, dintr-o parte în alta, păşeşte încet de nu-l auzi şi ascultă pe la uşi. E ca o pisică. Şi toate pisicile sunt hoaţe.

— Hm, spuse colonelul Johnson. În privinţa asta, ne vom opri aici. Acum, înţeleg că toată familia se strânsese sus în camera bunicului dumneavoastră în după-amiaza asta şi că s-au spus nişte cuvinte destul de grele.

Pilar aprobă şi zâmbi.

— Da, spuse ea. A fost foarte amuzant. Bunicul… He he… I-a înfuriat peste măsură!

— Şi să înţeleg că asta v-a plăcut?

— Da. Îmi place să văd oameni furioşi. Chiar foarte mult. Dar aici în Anglia lumea nu se înfurie aşa ca în Spania. În Spania, oamenii scot cuţitele, urlă şi înjură. În Anglia nu fac nimic, doar se înroşesc foarte tare la faţă şi tac mâlc.

— Vă amintiţi ce s-a spus?

Pilar păru mai degrabă nesigură.

— Nu sunt sigură. Bunicul le-a spus că nu sunt buni de nimic, că n-au fost în stare să aibă copii. A spus că eu preţuiesc mai mult decât oricare dintre ei. Mă plăcea foarte mult – A spus ceva despre bani sau despre vreun testament?

— Un testament… Nu, nu cred. Nu-mi amintesc.

— Ce s-a întâmplat?

— Au plecat toţi – toţi în afară de Hilda, grăsana, nevasta lui David, ea a rămas la urmă.

— Chiar aşa, a rămas?

— Da. David arăta foarte caraghios. Tremura tot şi se albise la faţă. Arăta de parcă s-ar fi îmbolnăvit.

— Şi după aceea?

— Apoi m-am dus şi l-am găsit pe Stephen. Am pus muzică la gramofon şi am dansat.

— Stephen Farr?

— Da. El e din Africa de Sud, e băiatul unui partener al bunicului. Şi el e foarte chipeş. Brunet şi solid şi are ochi

frumoşi.
— Unde vă aflaţi în momentul crimei? O întrebă Johnson.
— Mă întrebaţi unde eram?
— Da.
— Mă dusesem în salon cu Lydia. Apoi m-am dus sus în camera mea şi m-am machiat. Urma să dansez din nou cu Stephen. După asta am auzit de departe un ţipăt şi toată lumea alerga, aşa că m-am dus şi eu. Încercau să spargă uşa de la camera bunicului. Harry şi Stephen au făcut-o în cele din urmă, amândoi sunt bărbaţi înalţi şi puternici.
— Da?
— Iar apoi… Buf! A căzut şi ne-am uitat cu toţii înăuntru. O, ce privelişte, totul era spart şi trântit la pământ, iar bunicul zăcea într-o baltă de sânge şi gâtul, uite-aşa îi era tăiat – făcu un gest iute şi dramatic arătând spre gâtul ei – exact sub ureche.
Se opri, cu un aer care spunea clar că îşi savurase relatarea.
— Nu vi s-a făcut râu văzând atâta sânge? Vru să afle Johnson.
Ea se holbă la el.
— Nu, de ce? Apare de obicei sânge când cineva este ucis. Şi era atât de mult sânge peste tot!
— A zis cineva ceva? Întreba Poirot.
Pilar răspunse:
— David a zis ceva aşa de amuzant… Cum a zis? Ah, da. Morile lui Dumnezeu, asta a spus! Repetă accentuând fiecare cuvânt: „Morile-lui-Dumnezeu…” Ce înseamnă asta? Moara face făină, nu?
Colonelul Johnson o întrerupse:
— Domnişoară Estravados, cred că asta e tot pentru moment.
Pilar se ridică ascultătoare. Aruncă un zâmbet fermecător către fiecare bărbat în parte.
— Atunci, am plecat, spuse ea şi ieşi. Colonelul Johnson repetă:

— Morile Domnului macină încet, dar mărunt.” Şi David Lee a spus asta!

XV

În timp ce uşa se mai deschidea o dată, colonelul Johnson avu impresia pentru o clipă că persoana care intra era Ham Lee, însă, pe măsură ce Stephen Farr se apropia, îşi dădu seama de eroare.

— Luaţi loc, domnule Farr, îl invită el.

Stephen se aşeză. Ochii săi calmi şi inteligenţi priviră pe rând la cei trei bărbaţi. Începu:

— Mă tem că nu vă voi fi de mare folos. Însă vă rog să mă întrebaţi tot ce consideraţi că ar fi util. Poate că ar fi mai bine să încep prin a vă spune cine sunt. Tatăl meu, Ebenezer Farr, a fost pe vremuri partenerul de afaceri al lui Simeon Lee în Africa de Sud. Asta se întâmpla acum mai bine de patruzeci de ani. Făcu o pauză. Tatăl meu mi-a vorbit mult despre Simeon Lee, mi-a spus ce figură era. El şi tata au făcut ceva bani împreună. Simeon Lee s-a întors acasă cu o avere şi nici tata nu s-a descurcat prea rău. Tatăl meu mi-a spus întotdeauna să-l caut pe domnul Lee când voi ajunge în Anglia. I-am spus odată că trecuse prea mult timp şi că probabil n-ar mai şti cine sunt, dar tata a râs de asta. Mi-a spus: „Când do: oameni trec prin ceea ce am trecut eu şi Simeon Lee, nu uită”. Ei bine, tata a murit acum câţiva ani. Anul acesta am venit în Anglia pentru prima dată şi m-am gândit să ascult sfatul tatălui meu şi să-l caut pe domnul Lee. Continuă, cu un zâmbet discret întipărit pe figură: Am fost oarecum emoţionat venind aici, dar n-aveam nici un motiv să fiu. Domnul Lee m-a primit cum nu se poate mai călduros şi a insistat să rămân neapărat să petrec Crăciunul alături de familia sa. Mă temeam să nu deranjez, dar n-a acceptat nici un refuz. Adăugă timid: Toţi s-au purtat foarte frumos cu mine, domnul şi doamna Alfred Lee în special. Regret enorm că tocmai lor a trebuit să li se întâmple aşa ceva.

— De cât timp sunteţi aici, domnule Farr?

— De ieri.

— L-aţi văzut astăzi pe domnul Lee?

— Da, am pălăvrăgit puţin cu el de dimineaţă. Era în toane bune şi abia aştepta să afle noutăţi despre o grămadă de oameni şi de locuri.

— Atunci l-aţi văzut ultima oară?

— Da.

— A amintit că ţinea o anumită cantitate de diamante neşlefuite în seiful său?

— Nu. Şi adăugă înainte ca Johnson să poată continua: Adică a fost vorba de o crimă cu jaf?

— Nu putem fi încă siguri, spuse Johnson. Să vorbim acum despre evenimentele din seara aceasta. Spuneţi-mi, vă rog, cu cuvintele dumneavoastră, ce aţi făcut?

— Desigur. După ce doamnele au ieşit din sufragerie, am rămas şi am băut un pahar de porto. Apoi mi-am dat seama că familia Lee avea de discutat chestiuni de familie şi că prezenţa mea îi stânjenea, aşa că m-am scuzat şi am ieşit.

— Şi ce aţi făcut după asta?

Stephen Farr se lăsă pe spate în scaun. Îşi mângâia bărbia cu degetul arătător. Spuse cu o voce neutră:

— Am ajuns într-o cameră mare, cu parchet, un fel de sală de bal, cred. Acolo se află un gramofon şi discuri cu muzică de dans. Am pus nişte discuri.

— Poirot spuse: Ar fi fost posibil să vi se alăture cineva acolo?

Un surâs aproape imperceptibil înflori pe buzele lui Stephen Farr.

— Era posibil, da. Există întotdeauna o speranţă.

Şi rânji ostentativ.

— Domnişoara Estravados este foarte frumoasă, remarcă Poirot.

— E de departe cel mai frumos lucru pe care l-am văzut de când am venit în Anglia, confirmă Stephen.

— Domnişoara Estravados a venit cumva să vi se alăture?

Stephen clătină din cap.

— Mă aflam încă acolo când am auzit tărăboiul. Am ieşit pe hol şi am alergat disperat să văd ce se întâmplase. L-am ajutat pe Harry Lee să spargă uşa.

— E tot ce aveţi să ne spuneţi?

— Absolut tot, mă tem.

Hercule Poirot se aplecă în faţă. Spuse încet:

— Cred, domnule Farr, că aţi putea să ne spuneţi multe, dacă aţi vrea.

— Ce vreţi să spuneţi? Întrebă Farr tăios.

— Ne puteţi spune un lucru extrem de important pentru acest caz, şi anume ne puteţi vorbi despre caracterul domnului Lee. Spuneţi că tatăl dumneavoastră v-a spus multe despre el. În ce fel vi l-a descris, ce fel de om era?

— Cred că înţeleg unde vreţi să ajungeţi, spuse Stephen Farr încet. Cum era Simeon Lee în tinereţe. Bănuiesc că vreţi să fiu sincer, nu?

— Vă rog.

— Ei bine, ca să încep de aici, nu cred că Simeon Lee ar fi putut fi considerat ca fiind un membru al înaltei societăţi. Nu spun că era un escroc, dar nici mult nu mai avea. Moralitatea nu era chiar punctul lui forte. Avea mult farmec, cu toate astea. Şi era extraordinar de generos. Nici un om bătut de soartă care a apelat vreodată la el nu s-a ales cu un refuz. Era băutor, dar fără să exagereze, avea succes la femei şi avea umor. În acelaşi timp, era foarte răzbunător. Memorie de elefant, ăsta era domnul Lee! Tata mi-a povestit de mai multe cazuri în care domnul Lee a aşteptat ani de zile să-şi regleze conturile cu diverse persoane care îi făcuseră rău într-un fel sau altul.

Inspectorul-şef Sugden spuse:

— Şi iată că s-a întors roata. Bănuiesc, domnule Farr, că nu aveţi nici o idee despre vreo persoana căreia domnul Lee să-i fi făcut râu acolo? Despre ceva din trecut care să explice crima comisă aici, în această seară?

Stephen Farr scutură din cap.

— Avea duşmani, bineînţeles, trebuie să fi avut, dat fiind că era cum era. Dar nu am cunoştinţa despre nimeni anume. Pe lângă asta, spuse el şi ochii i se micşorară, am înţeles, de fapt am aflat de la Tressilian, că nu a fost nimeni străin în seara asta în casă ori în apropiere.

— Cu excepţia dumneavoastră, domnule Farr, sublinie Hercule Poirot.

Stephen Farr se întoarse spre el brusc.

— Deci asta e? Avem un străin suspect între zidurile cetăţii! Ei bine, nu veţi afla nimic de felul ăsta. Nici o

poveste din trecut cu Simeon Lee lovindu-l pe Ebenezer Farr şi cu fiul acestuia din urmă venind să-şi răzbune tatăl! Nu, scutură el din cap. Simeon şi Ebenezer nu aveau nimic unul cu celălalt. Am venit aici, după cum v-am spus, din simplă curiozitate. Mai mult decât atât, mă gândesc că un gramofon este un alibi la fel de bun ca oricare altul. Am pus încontinuu discuri – cineva trebuie să le fi auzit. N-aş fi avut timp, pe durata unui disc, să mă duc până sus – holurile astea sunt totuşi lungi – să tai gâtul unui om, să şterg sângele şi să mă şi întorc, înainte de venirea celorlalţi. E ridicol!

Colonelul Johnson interveni:

— Nu insinuam nimic la adresa dumneavoastră, domnule Farr.

— Nu mi-a plăcut deloc tonul domnului Poirot.

— Este un lucru regretabil, spuse Hercule Poirot.

Şi îi aruncă un surâs plin de bunăvoinţă. Stephen Farr îi aruncă o privire furioasă.

— Vă mulţumesc, domnule Farr, interveni colonelul Johnson. Asta e tot pentru moment. Bineînţeles, vă rog să nu părăsiţi casa.

Stephen Farr dădu din cap. Se ridică şi ieşi din cameră, cu paşi hotărâţi şi destul de degajat.

În timp ce uşa se închidea în urma sa, Johnson spuse:

— Iată şi necunoscuta X. Povestea lui pare destul de limpede. Cu toate astea, el e oaia cea neagră. Ar fi putut să ia diamantele alea – ar fi putut apărea aici cu o poveste inventată doar ca să fie primit în casă. Ar fi bine să-i iei amprentele, Sugden, şi să verifici dacă figurează undeva.

— Le-am luat deja, spuse inspectorul-şef, cu un zâmbet sec.

— Excelent. Văd că nu bâjbâi prea mult. Bănuiesc că eşti gata deja cu toate verificările de rutină.

— Am verificat acele convorbiri telefonice, orele la care au avut loc, durata lor etc. L-am verificat pe Horbury. La ce oră a plecat, cine l-a văzut ieşind. Am verificat toate intrările şi

ieşirile. Am verificat întregul personal. Am verificat starea financiară a membrilor familiei. Am vorbit cu avocaţii şi am verificat testamentul. Am căutat prin casă, să găsesc arma crimei şi urme de sânge pe haine. De asemenea, dacă nu cumva diamantele au fost ascunse pe undeva prin jur.

— Asta acoperă tot, cred, spuse colonelul Johnson, aprobator. Ai vreo sugestie, Poirot?

Poirot scutură din cap.

— Mie inspectorul-şef îmi pare a fi admirabil de riguros.

Sugden spuse indispus:

— Nu-i de glumă să scotoceşti prin casa asta după diamantele dispărute. N-am mai văzut în viaţa mea atâtea ornamente şi brizbizuri.

— Posibilele ascunzători sunt cu siguranţă numeroase, aprobă Poirot.

— Chiar nu ai nimic de sugerat?

Şeful poliţiei părea puţin dezamăgit, asemenea stăpânului al cărui câine tocmai a refuzat să facă giumbuşlucul cu care voia să se laude.

— Îmi vei permite să-mi fac propriile însemnări? Întrebă Poirot.

— Bineînţeles, cu siguranţă, spuse Johnson, în acelaşi timp cu Sugden, care zise cu oarecare suspiciune:

— Ce însemnări?

— Aş dori, spuse Hercule Poirot, să stau de vorbă – cât se poate de des – cu membri ai familiei.

— Adică vrei să-i mai interoghezi o dată, pe cont propriu? Întrebă colonelul, puţin stânjenit.

— Nu, nu, nu să-i interoghez – să stau de vorbă!

— De ce?!

Hercule Poirot dădu din mână cu emfază.

— În conversaţie apar multe amănunte interesante! Când o fiinţă umană vorbeşte mult, îi este imposibil, până la urmă, să ascundă adevărul!

— Credeţi, aşadar, că cineva minte? Vru să afle Sugden.

Poirot oftă.

— Mon cher, toată lumea minte parţial, e cam ca în povestea cu oul clericului englez {7}. Ceea ce trebuie să facem noi este să distingem între minciunile nevinovate şi cele vitale.

— Colonelul Johnson spuse răspicat: Cu toate astea, ce să spun, e incredibil! A avut loc o crimă extraordinar de cruda şi violentă, iar noi, pe cine avem ca suspecţi? Alfred Lee şi soţia sa, amândoi fermecători, educaţi şi la locul lor. George Lee, care e membru al parlamentului şi chintesenţa respectabilităţii! Soţia sa? Nu e decât obişnuita păpuşă cochetă. David Lee pare a fi o creatură blândă şi avem cuvântul fratelui său Harry cum că nu suportă sângele. Soţia sa pare a fi o persoană simpatică şi sensibilă, destul de comună. Rămâne nepoata din Spania şi omul din Africa de Sud. Frumuseţile iberice sunt temperamentale, dar n-o văd pe această fiinţă atrăgătoare tăindu-i gâtul bătrânului cu sânge rece, mai ales că, din câte a reieşit, avea toate motivele ca el să rămână în viaţă, cel puţin până când şi-ar fi pus semnătura pe un nou testament. Stephen Farr, iată o ipoteză: cu alte cuvinte, e posibil să fie un escroc de meserie şi să fi venit aici după diamante. Bătrânul a descoperit jaful şi Farr i-a luat beregata, ca să-i închidă gura. Lucrurile se puteau întâmpla aşa, iar alibiul cu gramofonul nu e prea solid.

Poirot scutura din cap.

— Dragul meu amic, spuse el, compară fizicul domnului Stephen Farr cu cel al bătrânului Simeon Lee. Dacă Farr ar fi vrut să-l omoare pe bătrân, ar fi putut să o facă într-o secundă, căci Simeon Lee n-ar fi fost în nici un caz capabil să se lupte cu el. Poate cineva să creadă că acest bătrân atât de firav s-ar fi putut bate timp de mai multe minute cu acel magnific specimen al rasei umane, răsturnând scaune şi spărgând vaze? Ai fi copil să-ţi imaginezi aşa ceva!

Colonelul Johnson îşi miji ochii.

— Vreţi să spuneţi, conchise el, că Simeon Lee a fost ucis de un om slab?

— Sau de o femeie! Spuse inspectorul-şef.

XVI

Colonelul Johnson îşi privi ceasul.

— Nu mai am nimic de făcut aici. Aveţi mână liberă, Sugden. Ah, încă ceva. Trebuie să mai vorbim o dată cu majordomul ăla. Ştiu că l-ai interogat, dar acum ştim ceva mai mult despre ce s-a întâmplat şi e important să avem confirmarea declaraţiilor fiecăruia despre locul unde se afla în momentul crimei.

Tressilian intră încet. Şeful poliţiei îl invită să ia loc.

— Vă mulţumesc, domnule, voi lua loc, dacă nu aveţi nimic împotrivă. Nu mă simt tocmai bine. Picioarele şi capul, domnule.

Poirot spuse cu amabilitate:

— Sunteţi încă sub şoc, într-adevăr.

Majordomul tremura.

— Ceva… Ceva atât de violent s-a întâmplat. În casa asta! Unde totul a fost dintotdeauna atât de calm.

Poirot îl întrebă:

— Era o casă unde totul se petrecea în cea mai deplină ordine, nu? Dar nu şi fericită?!

— N-aş vrea să spun asta, domnule.

— Pe vremuri, când era toată familia acasă, erau momente fericite?

Tressilian răspunse încet:

— Poate că nu era ceea ce s-ar numi o atmosferă foarte armonioasă, domnule.

— Răposata doamnă Lee era într-o oarecare măsură invalidă, nu?

— Da, domnule, era foarte suferindă.

— Copiii ţineau la ea?

— Domnul David îi era foarte devotat. Mai degrabă precum o fiică decât un fiu. După moartea ei a plecat, nu mai suporta să trăiască aici.

— Şi domnul Harry? El cum era? Întrebă Poirot.

— A fost întotdeauna un tânăr destul de nestăpânit, dar bun la inimă. O, Doamne, ce palpitaţii am avut, când a sunat soneria, şi tot suna, insistent, şi am deschis uşa şi am văzut un om necunoscut şi apoi vocea domnului Harry spunând: „Salutare, Tressilian. Tot aici, hm?” Acelaşi dintotdeauna.

Poirot spuse înţelegător:

— Trebuie să fi fost un sentiment ciudat, într-adevăr.

Tressilian spuse, înroşindu-se puţin:

— Am câteodată impresia, domnule, că trecutul n-ar fi trecut! Cred că am văzut odată la Londra o piesă pe tema asta. E ceva aici, domnule, chiar e. Ai uneori aşa un sentiment că tot ce ţi se întâmplă ţi s-a mai întâmplat o dată. E ca şi cum se aude soneria, mă duc să răspund şi dau de domnul Harry, chiar dacă este domnul Farr sau altcineva, şi atunci îmi spun: „Păi bine, dar asta s-a mai întâmplat o dată”.

— Asta e foarte interesant… Foarte interesant, murmură Poirot.

Tressilian se uită la el cu recunoştinţă. Johnson, oarecum nerăbdător, îşi drese glasul şi preluă iniţiativa în discuţie.

— Nu vreau decât să verific diversele declaraţii privind ora, spuse el. Aşadar, când a început să se audă zgomot de sus, înţeleg că în sufragerie nu se mai aflau decât domnul Alfred Lee şi domnul Harry Lee. Aşa e?

— N-aş putea să vă spun, domnule. Când am servit cafeaua, toţi domnii erau acolo, dar asta s-a întâmplat cam cu un sfert de oră mai devreme.

— Domnul George Lee vorbea la telefon. Poţi confirma asta?

— Cred că cineva a vorbit într-adevăr la telefon, domnule. Soneria se aude la mine în oficiu când cineva ridică receptorul pentru a forma un număr, se aude aşa, un sunet slab. Îmi amintesc că am auzit asta, dar nu i-am dat atenţie.

— Ştii cu precizie la ce oră a fost asta?

— N-aş putea să vă spun, domnule. A fost după ce le-am dus cafeaua domnilor, asta e tot ce pot să spun.

— Ştii unde se afla fiecare dintre doamne la ora pe care am menţionat-o?

— Doamna Alfred era în salon, domnule, când m-am dus după ibricul de cafea. Asta a fost cu un minut sau două înainte să aud ţipătul care venea de sus.

Poirot întreba:

— Ce făcea doamna Alfred?

— Stătea lângă fereastră, domnule. Dăduse puţin draperia şi se uita afară.

— Nici o altă doamnă nu se mai afla în cameră?

— Nu, domnule.

— Ştii cumva unde erau?

— N-am nici o idee, domnule.

— Ştii cumva unde se aflau celelalte persoane?

— Cred că domnul David cânta la pian în bibliotecă, imediat lângă salon.

— L-ai auzit cântând?

— Da, domnule. Bătrânul începu din nou să tremure. A fost ca un semn, domnule, aşa m-am gândit după aceea. Cânta Mar şul funebru. Chiar şi atunci mi-a dat fiori.

— Da, într-adevăr, e curios, admise Poirot.

— Acum, în ceea ce îl priveşte pe tipul ăla, Horbury, valetul, spuse şeful poliţiei, eşti gata să juri că nu se afla în casă în jur de ora opt?

— O, da, domnule. A fost imediat după ce a sosit domnul Sugden, aici de faţă. Îmi amintesc exact, pentru că a spart o ceaşcă de cafea.

— Horbury a spart o ceaşcă de cafea? Se miră Poirot.

— Da, domnule, una veche, din acelea de Worcester. Unsprezece ani le-am tot spălat şi le-am şters şi nu s-a spart niciuna, până în seara asta.

— Ce făcea Horbury cu ceştile de cafea? Fu curios să afle Poirot.

— Bineînţeles, domnule, că nu era deloc treaba lui să aibă de-a face cu ele. Doar ţinea una în mână şi se uita aşa la ea

şi atunci am zis doar că sunase domnul Sugden, iar el a scăpat-o.

— Ai spus „domnul Sugden” sau ai pronunţat cuvântul „politie”?

— Tressilian îl privi nedumerit. Acum îmi amintesc, domnule, am spus că sunase inspectorul-şef de la politie.

— Iar Horbury a scăpat ceaşca de cafea, spuse Poirot.

— Pare semnificativ, fu de părere şeful politiei. A pus cumva Horbury întrebări despre vizita inspectorului-şef?

— Da, domnule, m-a întrebat ce voia. I-am spus că venise pentru o colectă în folosul orfanilor şi că s-a dus sus la domnul Lee.

— Horbury a părut cumva uşurat când i-ai spus asta?

— Ştiţi, domnule, acum că o spuneţi, da, aşa e, cu siguranţă. Atitudinea lui s-a schimbat de îndată. A spus că domnul Lee era un bătrânel de treabă şi mână largă la bani – s-a exprimat destul de nerespectuos – şi apoi a plecat.

— În ce direcţie?

— A ieşit pe uşă şi a luat-o pe holul servitorilor.

Sugden interveni:

— Acum, ascultă-mă cu atenţie, Tressilian, şi gândeşte-te bine! Există vreo posibilitate prin care Horbury să se fi întors în casă fără să-l observe cineva?

Bătrânul dădu din cap că nu.

— Nu văd cum ar fi putut, domnule. Toate uşile se încuie pe dinăuntru.

— Presupunând că ar fi avut o cheie?

— Pe lângă asta, mai sunt şi zăvoarele trase.

— Cum intră de obicei?

— Are o cheie de la uşa din spate, domnule. Toţi servitorii intră aşa.

— Ar fi putut atonei să se întoarcă pe această cale?

— Doar dacă ar fi trecut prin bucătărie, domnule. Şi e tot timpul cineva în bucătărie până la nouă şi jumătate, zece fără un sfert şi mai bine.

— Pare suficient. Mulţumim, Tressilian! Spuse colonelul Johnson.

Bătrânul se ridică şi părăsi încăperea, cu o plecăciune. Se întoarse, după un minut sau două.

— Tocmai s-a întors Horbury, domnule. Doriţi să-l vedeţi acum?

— Da, te rog, trimite-l încoace de îndată!

XVII

Sydney Horbury nu făcu o impresie prea bună. Intră în cameră şi rămase o vreme în picioare, frângându-şi mâinile şi aruncând priviri iuţi când la unul, când la celălalt. Atitudinea sa era mieroasă.

— Dumneata eşti Sydney Horbury? Îl întrebă Johnson.

— Da, domnule.

— Valetul răposatului domn Lee?

— Da, domnule. E groaznic, nu-i aşa? Am rămas trăsnit când am auzit de la Gladys. Bietul domn…

Johnson i-o reteză scurt:

— Răspunde doar la întrebări, te rog.

— Da, domnule, desigur, domnule.

— La ce oră ai plecat în seara asta şi unde te-ai dus?

— Am ieşit din casă puţin înainte de ora opt, domnule. Am fost la cinematograful Superb, domnule, la nici cinci minute de mers pe jos. Filmul s-a numit Love în Old Seville, domnule.

— Te-a văzut cineva acolo?

— Domnişoara de la casierie, domnule, mă cunoaşte. Şi omul care stă la uşă, şi el mă cunoaşte. Şi, de fapt, am fost cu o domnişoară, domnule. Am avut întâlnire cu ea acolo.

— Chiar aşa? Nu mai spune! Care este numele ei?

— Doris Buckle, domnule. Lucrează la Combined Dairies de pe Markham Road numărul 23, domnule.

— Bine. Vom verifica. Te-ai întors direct acasă?

— Am condus-o pe domnişoara acasă mai întâi, domnule. Apoi am venit direct aici. O să vedeţi că n-am nimic de

ascuns, domnule. N-am nici un amestec în treaba asta. Am fost…

Colonelul Johnson îl întrerupse tăios:

— Nimeni nu te-a acuzat de nimic.

— Nu, domnule, bineînţeles că nu, domnule. Dar nu e foarte plăcut când se petrece o crimă într-o casă.

— Nimeni nu susţine că e ceva plăcut. Acum, spune-mi, de cât timp te aflai în serviciul domnului Lee?

— De puţin mai mult de un an, domnule.

— Îţi plăcea aici?

— Da, domnule. Eram foarte mulţumit. Salariul era bun. Domnul Lee era un om dificil câteodată, dar sunt obişnuit să am de-a face cu invalizi.

— Aveai experienţă?

— O, da, domnule. Am mai fost în serviciul maiorului West şi al onorabilului domn Jasper Finch…

— Îi vei da toate aceste detalii lui Sugden mai târziu. Ceea ce vreau să ştiu este: La ce oră l-ai văzut ultima oară pe domnul Lee în seara asta?

— Pe la şapte şi jumătate, domnule. Domnul Lee mânca ceva uşor, în fiecare seară, la ora şapte. După aceea, îl pregăteam de culcare. Pe urmă mai zăbovea în faţa focului în halat de casă, până i se făcea somn.

— Pe la ce oră se întâmpla asta de obicei?

— Depinde, domnule. Uneori se ducea la culcare şi la ora opt, atunci când se simţea obosit. Alteori stătea treaz până la unsprezece şi poate mai târziu.

— Ce făcea când voia să se ducă la culcare?

— De obicei suna după mine, domnule.

— Iar tu îl ajutai să se pregătească de culcare?

— Da, domnule.

— Astă-seară însă, ai fost liber. Întotdeauna îţi iei vinerea zi liberă?

— Da, domnule. Vinerea e ziua mea liberă.

— În cazul acesta, ce s-a întâmplat atunci când domnul Lee a vrut să se ducă la culcare?

— Probabil că a sunat şi fie Tressilian, fie Walter a venit să se ocupe de dumnealui.
— Nu era infirm? Se putea mişca?
— Da, domnule, dar destul de greu. Suferea de artrită, domnule. În unele zile îl chinuia mai rău decât în altele.
— Nu se ducea niciodată în altă cameră în timpul zilei?
— Nu, domnule. Prefera să stea doar în camera sa. Domnul Lee nu avea prea mari pretenţii. Camera lui era mare, foarte luminoasă şi bine aerisită.
— Domnul Lee a mâncat la ora şapte, spui, aşa e?
— Da, domnule. Am luat tava şi am lăsat pe birou coniacul şi două pahare.
— De ce ai făcut asta?
— Am urmat ordinele domnului Lee.
— Era ceva obişnuit?
— Uneori. Regula era ca nimeni din familie să nu mai vină la domnul Lee seara, decât dacă era chemat. În unele seri îi plăcea să rămând singur. Alte dăţi, trimitea după domnul Alfred, sau după doamna Alfred, sau după amândoi, chemându-i să urce la el după cină. /
— Dar, din câte ştii, în seara asta nu s-a întâmplat aşa, nu? Adică nu a trimis nici un mesaj nici unui membru al familiei pentru a-i cere să vină la el?
— Nu a trimis nici un mesaj prin mine, domnule.
— Deci nu aştepta pe nimeni din familie?
— Se poate să-i fi cerut asta cuiva în mod personal, domnule.
— Desigur.
Horbury continuă:
— Am văzut că totul era în ordine, i-am urat noapte bună domnului Lee şi am ieşit din cameră.
— Ai aprins focul înainte de a pleca? Îl întrebă Poirot.
Valetul ezită.
— N-a fost nevoie, domnule. Era destul de înteţit. Domnul Lee putea să facă asta de unul singur?

— O, nu, domnule. Cred că domnul Harry se ocupase de asta.
— Domnul Harry era cu el când ai venit înainte de gustare?
— Da, domnule. A plecat când am venit eu.
— Care era relaţia dintre cei doi, după părerea ta?
— Domnul Harry Lee părea în toane bune, domnule. Râdea de se prăpădea.
— Şi domnul Lee?
— Era tăcut şi destul de îngândurat.
— Înţeleg. Acum, vreau să mai ştiu ceva, Horbury: Ce ne poţi spune despre diamantele pe care domnul Lee le ţinea în seiful sau?
— Diamante, domnule? N-am văzut nici un fel de diamante.
— Domnul Lee ţinea acolo o anumită cantitate de pietre neşlefuite. Probabil că ţi s-a întâmplat să-l mai vezi jucându-se cu ele.
— Pietricelele alea caraghioase, domnule? Da, l-am văzut cu ele, o dată sau de două ori. Dar n-am ştiut că erau diamante. Ieri i le arătase tinerei domnişoare din străinătate… Sau alaltăieri?
Colonelul Johnson îi spuse direct:
— Acele pietre au fost furate.
— Sper că nu vă închipuiţi că eu am ceva de a face cu asta, domnule!
— Nu acuz pe nimeni de nimic, spuse Johnson. Ne poţi spune ceva despre asta?
— Despre diamante, domnule? Sau despre crimă?
— Despre amândouă.
Horbury stătu puţin pe gânduri. Îşi trecu limba peste buzele palide. Ochii îi fură străbătuţi de o umbră fugară.
— Mă tem că nimic, domnule.
Poirot îl întrebă calm:
— În timpul serviciului tău, n-ai auzit nimic care ne-ar putea fi de folos?

Ochii valetului tresăriră puţin.

— Nu, domnule, nu cred. Se crease o tensiune ciudată între domnul Lee şi unii membri ai familiei sale.

— Care anume?

— Am auzit că se iscase ceva zâzanie în legătură cu întoarcerea domnului Harry. Domnului Alfred Lee nu îi convenea acest fapt. Am înţeles că el şi tatăl său au avut o mică discuţie despre asta, însă asta a fost tot. Domnul Lee nu l-a acuzat nici o clipă că ar fi furat vreun diamant. Şi sunt convins că domnul Alfred nu ar face aşa ceva.

— Convorbirea sa cu domnul Alfred s-a petrecut după ce a descoperit dispariţia diamantelor, nu-i aşa? Vru să afle Poirot.

— Da, domnule.

Poirot se aplecă în faţă.

— Credeam, Horbury, spuse el măsurat, că nu ştiai de furtul diamantelor înainte s ă te fi informat noi despre asta acum. În cazul ăsta, cum se face că ştii că domnul Lee îşi dăduse seama de dispariţie înainte de conversaţia cu fiul său?

Horbury se înroşi ca un rac.

— N-are nici un rost să minţi. Hai, mărturiseşte, spuse Sugden. Când ai aflat?

Horbury spuse posac:

— L-am auzit vorbind cu cineva la telefon despre asta.

— Nu erai în cameră?

— Nu, eram chiar în faţa uşii. N-am auzit mare lucru, doar o vorbă, două.

— Ce ai auzit exact?

— Am auzit cuvintele jaf şi diamante şi l-am mai auzit spunând: „Nu ştiu pe cine să suspectez”, pe urmă l-am auzit spunând ceva despre seara asta la ora opt.

Inspectorul-şef Sugden dădu din cap.

— Cu mine vorbea, băiete. Pe la cinci şi zece, nu?

— Exact, domnule.

— Apoi, când ai intrat în cameră, ţi s-a părut că e abătut?

— Doar puţin, domnule. Părea absent şi îngrijorat.

— Aşa că te-a apucat frica, nu?

— Ascultaţi, domnule Sugden, nu vă permit să spuneţi astfel de lucruri. N-am atins nici un diamant, iar dumneavoastră nu puteţi dovedi că am făcut-o. Nu sunt un hoţ.

Inspectorul-şef Sugden, fără să se lase impresionat, îi răspunse.:

— Asta rămâne de văzut. Se uită cu un aer întrebător la şeful poliţiei, primi o încuviinţare şi continuă: Am terminat cu tine, băiete. Nu mai avem nevoie de tine în seara asta.

Horbury ieşi într-o grabă plină de recunoştinţă.

Sugden spuse cu admiraţie:

— Bine lucrat, domnule Poirot. I-aţi întins o cursă de toată frumuseţea, cum n-am mai văzut niciodată. Nu ştim dacă e un hoţ, dar în orice caz e un mincinos de primă mână!

— O persoană dezagreabila, spuse Poirot.

— Nu prea e de soi, aproba şi Johnson. Întrebarea e: Ce concluzie să tragem în privinţa lui?

Sugden rezumă situaţia cu rigurozitate:

— Mi se pare că sunt trei posibilităţi: (1) Horbury e hoţ şi criminal. (2) Horbury e hoţ, dar nu şi criminal. (3) Horbury e nevinovat. Înclin oarecum spre varianta (1). A surprins convorbirea telefonică şi ştia că furtul fusese descoperit. Şi-a dat seama din atitudinea bătrânului că era bănuit, aşa că şi-a făcut planurile ţinând seama de asta. A plecat din casă demonstrativ la ora opt, ca să-şi construiască un alibi. I-a fost uşor să se strecoare afară din cinematograf şi să se întoarcă aici fără să fie observat. Probabil că e foarte sigur că fata nu-l va da de gol. O să văd ce-o să pot să scot de la ea mâine.

— În cazul acesta, cum a reuşit să intre din nou în casă? Întrebă Poirot.

— Asta e mai greu, admise Sugden. Dar există posibilităţi. Să presupunem că una dintre servitoare i-a lăsat deschisă o uşă.

Poirot ridică din sprâncene, mimând perplexitatea:

— Deci îşi lasă viaţa pe mâna a două femei? Dacă era vorba de o singură femeie, şi-ar fi asumat un mare risc; cu două însă, eh bien, găsesc că riscul este enorm!

Sugden spuse:

— Unii criminali îşi închipuie că pot să scape în orice condiţii! Apoi continuă: Să analizăm ipoteza (2). Horbury sustrage diamantele. Le scoate din casă noaptea şi, probabil, le dă mai departe unor complici. Pare destul de plauzibil. Acum trebuie să admitem că altcineva a ales seara aceasta pentru a-l ucide pe domnul Lee. Că această persoană nu era la curent cu problema diamantelor. E posibil, bineînţeles, dar prea aduce a coincidenţă. Posibilitatea numărul (3): Horbury e nevinovat. Altcineva a luat diamantele, tot el omorându-l şi pe bătrân. Asta e; depinde de noi să descoperim adevărul.

Colonelul Johnson căscă. Îşi privi din nou ceasul şi se ridică.

— Ei bine, spuse el, cred că ne oprim aici, nu? Ar fi bine să aruncăm o privire în seif înainte să plecăm. Ar fi ciudat ca diamantele alea blestemate să fi fost acolo tot timpul.

Dar diamantele nu se aflau în seif. Găsiră combinaţia în locul menţionat de Alfred Lee, în mica agendă din buzunarul halatului de casă al mortului. În seif, găsiră o geantă goală de piele de antilopă. Dintre hârtiile care se aflau acolo, doar una prezenta interes.

Era vorba de un testament datat cu cincisprezece ani înainte. După numeroase clauze şi menţiuni, împărţeala era cât se poate de limpede. Jumătate din averea lui Simeon Lee îi revenea lui Alfred Lee. Cealaltă jumătate urma să fie împărţită în mod egal de ceilalţi copii: Harry, George, David şi Jennifer.

PARTEA A IV-A

25 decembrie

Sub soarele strălucitor al amiezii de Crăciun, Poirot se plimba prin grădina de la Gorston Hall. Casa era o

construcţie mare şi solidă, fără cine ştie ce pretenţii arhitectonice.

Pe latura dinspre sud se afla o terasă largă, împrejmuită cu un gard de tisă, tuns cu grijă. Printre pietrele din grădină creşteau mici plante, iar de-a lungul terasei se aflau din loc în loc mici bazine de piatră aranjate sub formă de grădini în miniatură.

Poirot le contempla cu o atitudine binevoitoare de aprobare. Îşi şoptea sieşi: „C'est bien imagine, ça!” {8}

Zări în depărtare, cam la 300 de metri, două siluete care se îndreptau către un bazin ornamental de apă. O recunoscu imediat pe Pilar şi crezu mai întâi că persoana cealaltă era Stephen Farr. Observă apoi că bărbatul care o însoţea pe Pilar era Harry Lee. Harry părea a fi foarte curtenitor cu frumoasa lui nepoată. Din când în când îşi dădea capul pe spate şi râdea, pentru ca după aceea să se aplece din nou asupra ei, cu şi mai multă galanterie.

„Cu siguranţă, iată că cineva nu e deloc în doliu”, îşi spuse Poirot.

Auzi un zgomot uşor în spatele său şi se întoarse. Era Magdalene Lee. Şi ea se uita la cei doi, urmărindu-i cum se îndepărtau. Îşi întoarse capul şi îi zâmbi încântată lui Poirot.

— O superbă zi însorită! Zise ea. Cu greu poţi să crezi ce orori s-au întâmplat azi-noapte, nu-i aşa, domnule Poirot?

— Cu greu, într-adevăr, doamnă.

— Magdalene oftă. Nu am mai fost implicată niciodată într-o tragedie ca asta. Mă simt… Mă simt ca şi cum deodată m-aş fi făcut mare. Prea multă vreme am rămas un copil, cred, şi asta nu-i bine. Oftă din nou şi continuă: Pilar pare extraordinar de stăpână pe ea, mă gândesc că din cauza sângelui spaniol. Foarte ciudat, nu-i aşa?

— Ce e ciudat, doamnă?

— Felul în care a apărut aici, aşa, din senin!

— Mi s-a spus că domnul Lee o căuta de ceva timp. Ţinuse legătura prin corespondenţă cu consulatul din Madrid şi cu viceconsulul de la Alicante, acolo unde a murit mama ei.

— A fost foarte discret în privinţa asta, remarcă Magdalene. Alfred nu ştia nimic. Şi nici Lydia.

— Ah! Exclamă Poirot.

Magdalene veni puţin mai aproape de el. Îi putea simţi parfumul fin.

— Ştiţi, domnule Poirot, există o poveste în legătură cu soţul lui Jennifer, Estravados. A murit la foarte puţin timp după căsătorie şi în condiţii destul de misterioase. Alfred şi Lydia cunosc povestea. Cred că a fost ceva destul de… Dezagreabil…

— Trist, într-adevăr, spuse Poirot.

Magdalene continuă:

— Soţul meu are sentimentul – şi sunt de acord cu el – că familiei ar fi trebuit să i se spună mai multe despre trecutul fetei. În fond şi la urma urmei, dacă tatăl ei a fost un criminal…

Făcu o pauză, dar Hercule Poirot nu scoase o vorbă. Părea să admire frumuseţile naturii, care puteau fi văzute iarna pe pământurile de la Gorston Hall.

— Am senzaţia acută că socrul meu a murit într-un fel care are o anumită semnificaţie, îi mărturisi Magdalene. S-a întâmplat într-un mod atât de neenglezesc.

Hercule Poirot se întoarse încet. Ochii săi serioşi îi priveau pe ai ei cu o inocenţă întrebătoare.

— Ah, spuse el. Credeţi că avem de a face cu un specific spaniol?

— Păi spaniolii sunt cruzi, nu? Magdalene vorbea cu o afectare copilărească în glas. Toate luptele alea de tauri şi celelalte!

Hercule Poirot întreba pe tonul cel mai agreabil cu putinţă:

— Vreţi să spuneţi că, în opinia dumneavoastră, domnişoara Estravados i-a tăiat beregata bunicului său?

— O, nu, domnule Poirot! Se apără Magdalene cu vehemenţă. Era şocată. N-am spus nimic de felul ăsta! Absolut nimic!

— Ei bine, spuse Poirot, poate că într-adevăr n-aţi spus.

— Însă cred despre ea că e… ei bine, o persoană suspectă. De exemplu, felul în care a ridicat pe furiş ceva de pe podeaua acelei camere noaptea trecută.

Tonul lui Poirot îşi schimbă registrul, când o întrebă tăios:

— A ridicat ceva de pe jos noaptea trecută?

Magdalene dădu din cap. Gura ei de copil căpătă o expresie maliţioasă.

— Da, de îndată ce am intrat în cameră. A privit o dată în jur, să vadă dacă se uită cineva, apoi a înşfăcat lucrul ăla. Dar inspectorul-şef a văzut-o, din fericire, şi a obligat-o să i-l dea.

— Ce era acel lucru pe care îl ridicase de jos, doamnă?

— Nu ştiu, eram prea departe ca să-mi dau seama. Vocea Magdalenei se umplu de regret. Era ceva destul de mic.

Poirot se încruntă. „Ce interesant”, îşi spuse.

Magdalene adăugă repede:

— Da, m-am gândit că trebuie să aflaţi asta. Până la urmă, nu ştim nimic despre felul cum a crescut Pilar şi despre cum a fost viaţa ei până acum. Alfred e întotdeauna atât de suspicios, iar draga de Lydia, atât de tolerantă. Apoi spuse încet: Poate că ar fi mai bine să mă duc să văd dacă aş putea să o ajut cumva pe Lydia. S-ar putea să aibă de compus scrisori.

Îl părăsi, cu un surâs maliţios pe buze. Poirot râmase pe terasă, cufundat în gânduri.

II

I se alătură inspectorul-şef Sugden. Acesta avea un aer mohorât.

— Bună dimineaţa, domnule Poirot. Nu pare tocmai nimerit să spui: „Crăciun fericit”, aşa e?

— Mon cher colleague, cu siguranţă nu se observă nici o urmă de aer sărbătoresc pe figura dumitale. Dacă mi-aţi fi urat: „Crăciun fericit”, nu v-aş fi răspuns: „Multe altele la fel!”

— Ce e sigur e că nu-mi mai doresc încă unul ca ăsta, spuse Sugden.

— Aţi făcut progrese?

— Am verificat destul de multe • aspecte. Alibiul lui Horbury stă bine în picioare. Băiatul de la cinematograf l-a văzut intrând cu fata la film şi ieşind apoi la sfârşit. Părea destul de sigur că nu a ieşit şi că nu ar fi putut să iasă şi apoi să se întoarcă în timpul spectacolului. Fata jură că a fost cu ea în cinematograf tot timpul.

Poirot ridică din sprâncene.

— Atunci nu văd ce ar mai fi de spus.

— Ei, nu se ştie niciodată cu fetele astea! Comentă cinic Sugden. Sunt în stare să te mintă în faţă de dragul unui bărbat.

— Asta le onorează inima, spuse Hercule Poirot.

Sugden bombăni.

— Ăsta e un mod ciudat de a pune problema. Şi anulează cu totul actul de justiţie. Justiţia este un lucru foarte ciudat. V-aţi gândit vreodată la asta? Întrebă Poirot.

Sugden îl privi drept în ochi.

— Sunteţi un excentric, domnule Poirot.

— Câtuşi de puţin. Nu fac decât să gândesc logic. Dar n-o să declanşăm acum o polemică pe baza acestui subiect. Aşadar, credeţi că domnişoara de la magazinul de lactate nu spune adevărul?

Sugden scutură din cap.

— Nu, răspunse el, nu e vorba de asta. De fapt, chiar cred că spune adevărul. E o fată simplă şi cred că, dacă s-ar fi apucat să-mi toarne la minciuni, mi-aş fi dat seama.

Poirot spuse:

— Aveţi experienţă în privinţa asta, nu?

— Exact, domnule Poirot. Unul care a luat declaraţii o viaţă întreagă îşi dă seama de cele mai multe ori când cineva minte şi când nu. Nu, cred că alibiul fetei e valabil, iar, în cazul acesta, Horbury n-ar fi putut să-l omoare pe bătrânul domn Lee, ceea ce ne aduce înapoi la cei ai casei.

Respiră adânc.

— Unul dintre ei a făcut-o, domnule Poirot. Unul dintre ei a făcut-o. Dar care?

— Nu aţi aflat nimic nou?

— Ba da, am avut ceva noroc în privinţa convorbirilor telefonice. Domnul George Lee a avut o convorbire cu Westeringham la nouă fără două minute. Convorbirea a durat mai puţin de şase minute.

— Aha!

— Cum spuneţi dumneavoastră! Mai mult decât atât, nici o altă convorbire nu a mai avut loc, cu Westeringham sau altă locaţie. Foarte interesant, spuse Poirot, aprobator. Domnul George Lee spune că tocmai terminase de vorbit la telefon când a auzit zgomot deasupra, dar, de fapt, terminase de vorbit cu aproximativ zece minute înainte de asta. Unde s-a aflat el în aceste zece minute? Doamna George Lee declară că şi ea a vorbit la telefon, dar, de fapt, nu a avut nici o convorbire. Unde se afla ea?

— V-am văzut vorbind cu ea, aşa e, domnule Poirot? Întrebă Sugden.

— Greşiţi! Protestă Poirot.

— Chiar aşa?

— Nu eu vorbeam cu ea, ci ea vorbea cu mine!

— O… Sugden păru a ignora această distincţie, din cauza nerăbdării; apoi, când pricepu adevărata semnificaţie zise:

— Spuneţi că ea vorbea cu dumneavoastră?

— Exact. A venit aici special pentru asta.

— Ce a avut de spus?

— A vrut să pună accentul pe anumite aspecte: caracterul neenglezesc al crimei, posibilele amănunte indezirabile privindu-l pe tatăl domnişoarei Estravados, faptul că domnişoara Estravados a ridicat pe furiş ceva de pe podea azi-noapte.

— V-a spus ea toate astea?

— Da. Ce era acel obiect ridicat de senorita?

Sugden oftă.

— N-aţi ghici nici din trei sute de încercări! Vi-l voi arăta. E genul de lucru care rezolvă întregul mister în povestirile poliţiste. Dacă puteţi să faceţi ceva cu el, mă retrag din poliţie!

— Arătaţi-mi-l!

Sugden scoase din buzunar un plic şi îi vărsă conţinutul în palmă. Rânji uşor.

— Iată! Ce-o să faceţi cu ele?

În palma lată a inspectorului-şef se aflau o bucăţică triunghiulară de cauciuc roz şi o mică piesă de lemn.

Rânjetul inspectorului se lărgi în timp ce Poirot lui obiectele şi se uită încruntat la ele.

— Vă ajută cu ceva, domnule Poirot?

— Chestia asta ar fi putut fi tăiată dintr-o trusă de toaletă?

— Aşa a şi fost. Provine dintr-o trusă de cauciuc aflată în camera domnului Lee. Cineva a tăiat cu o foarfecă ascuţita o bucăţică triunghiulara din ea. Chiar şi domnul Lee ar fi putut să o facă. Dar nu înţeleg de ce ar fi făcut-o. Horbury nu ne-a putut fi de nici un folos în privinţa asta. Cât despre bucăţica de lemn, e de mărimea unei piese de cribbage {9}, însă acestea sunt făcute de obicei din fildeş. Iar ăsta nu e decât lemn brut, tăiat cu destul de puţină pricepere, aş spune.

— Remarcabil, şopti Poirot.

— Puteţi să le păstraţi, dacă doriţi, rosti Sugden cu amabilitate. Eu nu le vreau.

— Mon ami, nu vă voi lipsi de ele!

— Nu au nici o semnificaţie pentru dumneavoastră?

— Mă tem că trebuie să mărturisesc: niciuna!

— Minunat! Spuse Sugden sarcastic, punându-le la loc în buzunar. Din ce în ce mai bine!

Poirot continuă:

— Doamna George Lee mi-a relatat că tânăra domnişoară s-a aplecat repede şi a ridicat aceste nimicuri pe furiş. E adevărat?

Sugden se gândi.

— Nu… Spuse el, ezitând. N-aş merge până într-acolo. Nu avea un aer vinovat, nimic de felul ăsta, dar la un moment dat a început să-l aibă, totul s-a petrecut destul de repede şi pe neobservate, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Şi nu ştia că am văzut-o! De asta sunt sigur. A tresărit când m-am întors spre ea.

— Deci exista un motiv? Rosti Poirot gânditor. Dar care? Bucăţica aia de cauciuc e destul de nouă. N-a fost folosită la nimic. Poate să nu însemne nimic – şi totuşi…

Sugden spuse impacientat:

— Ei bine, puteţi să vă bateţi capul cu ele, dacă doriţi, domnule Poirot. Am alte lucruri la care să mă gândesc.

Poirot întrebă apoi:

— Care e esenţa acestui caz, în opinia dumneavoastră?

Sugden îşi scoase agenda.

— Să ne concentrăm asupra faptelor. Să începem cu cei care nu ar fi putut să o facă. Să-i lăsăm deoparte…

— Aceştia ar fi…?

— Alfred şi Harry Lee. Au un alibi solid. De asemenea, doamna Alfred Lee, de vreme ce Tressilian a văzut-o în salon cu doar un minut înainte de a se declanşa tărăboiul sus. Aceste trei persoane ies din calcul. Acum, în ceea ce îi priveşte pe ceilalţi, iată o listă. Am alcătuit-o astfel pentru a fi mai clară.

Îi întinse agenda lui Poirot.

Persoana

Unde se afla în momentul crimei

George Lee

Doamna George Lee

David Lee

Cânta la pian în salonul pentru muzică (informaţie confirmată de soţia sa)

Doamna David Lee

În salonul pentru muzică (informaţie confirmata de soţ)

Domnişoara Estravados

În dormitorul ei (neconfirmată)

Stephen Farr

În sala de bal, ascultând muzică la gramofon (informaţie confirmată de trei membri ai personalului care au auzit muzica)

Poirot întrebă, restituindu-i lista:

— În consecinţă?

În consecinţă, spuse Sugden, George Lee ar fi putu: să-l ucidă pe bătrân, doamna George Lee ar fi putut să-l ucid_de asemenea. Pilar Estravados ar fi putut şi ea să-l omoare; şi, de asemenea, fie domnul David Lee, fie doamna Lee ar fi putut să-l omoare, dar nu amândoi.

— Nu le acceptaţi, aşadar, alibiul?

Inspectorul-şef Sugden scutură din cap cu emfază.

— Niciodată! Doi soţi care îşi susţin unul altuia alibiurile? Doi soţi care îşi sunt devotaţi unul altuia? Ar putea fi implicaţi amândoi sau, dacă numai unul dintre ei a făcut-o, bineînţeles că unul e gata să jure pentru celălalt. Mă gândesc aşa: Cineva se afla în bibliotecă şi cânta la pian. S-ar putea să fi fost David Lee. Probabil că el a fost, de vreme ce e un muzician recunoscut, dar nimic nu dovedeşte că soţia sa se afla şi ea acolo, cu excepţia cuvântului ei şi al lui. Tot aşa, se poate să fi fost Hilda cea care cânta la pian, în vreme ce David Lee s-a strecurat sus şi şi-a ucis tatăl! Nu, e o situaţie cu totul diferită faţă de cea a celor doi fraţi care spun că se aflau în sufragerie. Alfred Lee şi Harry Lee nu ţin unul la altul. Niciunul din ei n-ar risca sperjurul de dragul celuilalt.

— Şi Stephen Farr?

— El poate fi considerat suspect pentru că alibiul său cu gramofonul e cam subţire. Pe de altă parte, e genul de alibi care se dovedeşte mai solid decât multe altele care par la prima vedere de nezdruncinat, dar care, în nouă cazuri din zece, nu sunt decât făcături!

Poirot înclină din cap gânditor.

— Înţeleg ce vreţi să spuneţi. Este alibiul unui om care nu ştia că la un moment dat va fi solicitat să dovedească aşa

ceva.
— Exact! Şi, oricum, ceva îmi spune că în cazul ăsta nu a fost amestecat nici un străin.
Poirot adăugă repede:
— Sunt de acord cu dumneavoastră. Este o afacere de familie. Avem de-a face cu o otravă care lucrează în sânge, ceva intim, localizat în profunzime… Cred că e vorba de ură şi cunoaştere…
Dădu din mâini.
— Nu ştiu… E greu!
Inspectorul-şef Sugden aşteptase plin de respect sfârşitul tiradei lui Poirot, dar fără să se fi arătat prea impresionat. Spuse:
— Într-adevăr, domnule Poirot. Dar nu vă temeţi, o să-i dăm de capăt până la urmă, cu ajutorul logicii şi prin metoda eliminării. Ştim acum care sunt persoanele care ar fi avut posibilitatea de a comite crima. George Lee, Magdalene Lee, David Lee, Hilda Lee, Pilar Estravados şi l-aş adăuga şi pe Stephen Farr. Acum trebuie să ne aplecăm asupra mobilului faptei. Cine ar fi avut vreun motiv să-l scoată din joc pe bătrânul domn Lee? Aici, putem din nou să mai ştergem câteva persoane de pe listă. Domnişoara Pilar Estravados, de exemplu. Înţeleg că, în termenii testamentului în vigoare, ea nu se alege cu absolut nimic. Dacă Simeon Lee ar fi murit înainte de mama ei, partea de moştenire a acesteia i-ar fi revenit domnişoarei Pilar (cu excepţia cazului în care mama ei ar fi decis altfel), însă de vreme ce Jennifer Estravados a decedat înaintea lui Simeon Lee. Partea aceea de moştenire va fi redistribuita către ceilalţi membri ai familiei. Aşa că e limpede că interesul domnişoarei Estravados era ca bătrânul să rămând în viaţă. Căpătase o slăbiciune pentru ea; e destul de cert că i-ar fi lăsat o sumă frumuşică de bani prin noul testament. Ea nu avea nimic de câştigat, ci dimpotrivă, totul de pierdut, de pe urma uciderii lui. Sunteţi de acord cu asta?
— Întru totul.

— Rămâne, bineînţeles, posibilitatea ca ea să-i fi tăiat gâtul. Într-un moment de orbire cauzat de furie, în mijlocul unei dispute, dar mi se pare extrem de improbabil ca lucrurile să se fi petrecut aşa. Ca să încep de aici, cei doi erau în cei mai buni termeni, iar ea se afla de puţină vreme acolo, aşa că e greu de crezut că ar fi avut timp să poarte pică pentru ceva dintr-un motiv sau altul. Rezulta de aici că este extrem ce neplauzibil ca domnişoara Estravados să aibă ceva de-a face cu crima, doar dacă nu cumva îmi veţi argumenta că a tăia gâtul cuiva e ceva foarte neenglezesc, după cum s-a exprimat amica dumneavoastră, doamna George?!

— Nu o mai numiţi amica mea, rosti Poirot pe un ton vexat. Asta dacă nu doriţi să vorbesc şi eu despre amica dumneavoastră domnişoara Estravados, care vă consideră un bărbat atât de atrăgător!

Avu plăcerea de a vedea figura oficială a inspectorului-şef bosumflându-se din nou. Ofiţerul de poliţie se înroşi până-n vârful urechilor. Poirot se uită la el cu o satisfacţie maliţioasă. Apoi rosti, cu o notă insinuantă în voce:

— De altfel, e adevărat, mustaţa dumneavoastră e de-a dreptul superbă… Spuneţi-mi, folosiţi o pomadă specială?

— Pomadă? O, Doamne, nu!

— Ce folosiţi?

— Ce folosesc? Nimic. Creşte pur şi simplu.

Poirot oftă.

— Sunteţi un privilegiat al naturii. Îşi mângâie propria mustaţă, neagră şi deasă, apoi oftă din nou. Oricât ar fi de scump tratamentul, refacerea culorii naturale afectează într-o oarecare măsură calitatea părului.

Inspectorul-şef Sugden, vădit neinteresat de chestiunile care ţineau de coafură, continuă impasibil:

— Luând în consideraţie mobilul crimei, sunt de părere că îl putem scoate din calcul pe domnul Stephen Farr. E posibil să fi fost ceva frecuşuri între tatăl acestuia şi domnul Lee, de pe urma cărora primul să fi avut de suferit, dar mă

îndoiesc. Farr a răspuns mult prea direct şi sigur pe el atunci când s-a referit la acest subiect. A fost foarte stăpân pe sine şi nu cred că se prefăcea. Nu, nu cred că vom găsi nimic mergând pe pista asta.

— Într-adevăr, nu cred că veţi găsi, spuse Poirot.

— Şi mai e o persoană care avea tot interesul ca bătrânul domn Lee să trăiască – fiul său Harry. E adevărat că are de câştigat de pe urma testamentului, dar nu cred că era la curent cu asta. Bineînţeles, nu putem fi siguri. Impresia generală părea să fie aceea că Harry fusese scos definitiv din testament în momentul în care o luase razna. Însă acum era pe punctul de a reintra în graţiile tatălui său! Întocmirea unui nou testament ar fi fost cu totul în avantajul său. N-ar fi fost nebun să-şi ucidă tatăl acum. De fapt, din câte ştim, nici n-ar fi putut să o facă. Vedeţi, suntem pe calea cea bună: scoatem din discuţie o mulţime de persoane.

— E foarte adevărat! În curând nu va mai rămâne nimeni!

Sugden se încruntă.

— Nu ne mişcăm chiar atât de repede! Îi avem pe George Lee şi pe soţia sa, pe David Lee şi consoarta. Toţi aceştia au de câştigat de pe urma morţii bătrânului, iar George Lee, din câte am remarcat, e ahtiat după bani. Mai mult, tatăl său l-a ameninţat că îi reduce veniturile. George Lee avea deci atât posibilitatea, cât şi motivul de a comite crima!

— Continuaţi, îl îndemnă Poirot.

— Şi o mai avem şi pe doamna George Lee! Înnebunită după bani ca pisica după smântână. Şi aş fi gata să pariez că are multe facturi de plătit! Era invidioasă pe fata din Spania. Şi-a dat imediat seama că aceasta începuse să aibă o mai mare influenţă asupra bătrânului. Îl auzise spunând că trimite după avocat. Aşa că a lovit repede. Aveţi aici suficiente elemente pentru a construi un caz.

— Posibil.

— Apoi mai sunt David Lee şi soţia sa. Sunt trecuţi în testamentul actual, dar pe undeva nu cred că în cazul lor e

vorba de un mobil financiar.

— Nu?

— Nu. David Lee pare a fi un visător, deloc mercantil. Dar, cu toate astea, e un tip ciudat. Din câte mi-am dat seama, există trei motive posibile pentru comiterea acestei crime. Povestea cu diamantele, testamentul şi mai e ceva – ura pur şi simplu.

— Ah, deci vă daţi seama de asta?

— Normal! Spuse Sugden. Am avut asta în cap de la bur început. Dacă David Lee şi-a ucis tatăl, nu cred că a făcut-o pentru bani. Şi, dacă el a fost criminalul, asta explică şi de ce a fost atât de mult sânge!

Poirot îl privi cu admiraţie.

— Da, mă întrebam când o să luaţi şi asta în consideraţie. „Atât de mult sânge" asta a spus doamna Alfred. Te duce cu gândul la ritualurile arhaice, la sacrificiul sângelui, la ungerea cu sângele celui sacrificat…

Sugden întrebă încruntând din sprâncene:

— Vreţi să spuneţi că persoana care a făcut-o era nebun?

— Mon cher, în om zac ascunse o sumedenie de instincte despre care nici el nu are habar. Nevoia de sânge… Dorinţa sacrificiului!

Sugden rosti neîncrezător:

— David Lee pare a fi un tip liniştit şi inofensiv.

Poirot insistă:

— Nu înţelegeţi latura psihologică a afacerii. David Lee este un om care trăieşte în trecut, un om în mintea căruia amintirea mamei sale este încă foarte vie. S-a ţinut departe de tatăl său timp de mulţi ani pentru că nu putea să uite felul în care acesta s-a purtat cu mama lui. Să presupunem că a venit ca să ierte. Dar e posibil să nu fi fost în stare să ierte… Ştim un lucru, că, în timp ce stătea lângă cadavrul tatălui său, ceva din el părea să exprime satisfacţie şi uşurare. „Morile Domnului macină încet, dar mărunt." Răzbunare! Răsplată! Răul ispăşit prin moarte!

Sugden ridică din umeri şi spuse:

— Nu vorbiţi aşa, domnule Poirot. Îmi daţi fiori. Ar putea fi cum spuneţi dumneavoastră. În acest caz, doamna David ştie şi vrea să-i ascundă tot ceea ce ştie. Mi-o pot imagina făcând asta. Pe de altă parte, nu mi-o imaginez ca fiind o asasină. E o femeie atât de comună.

Poirot se uită la el curios.

— Aşa vi se pare? Şopti el.

— Ei bine, da, o gospodină, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

O, înţeleg perfect ceea ce vreţi să spuneţi! Sugden se uită la el.

— Haideţi, domnule Poirot, cu siguranţa că v-aţi format anumite păreri despre acest caz. Să le auzim!

Poirot recunoscu încet:

— Am anumite idei, da, dar în momentul acesta ele sunt destul de neclare. Vreau să aud mai întâi rezumatul dumneavoastră în privinţa cazului.

— Ei bine, aşa cum am spus, există trei motive posibile: ură, bani şi problema diamantelor. Să luăm faptele în ordine cronologica: 3.30 – întrunire de familie. Conversaţie la telefon cu avocatul, surprinsă de toată familia. Apoi bătrânul se dezlănţuie asupra familiei sale şi îi dă pe toţi afară. Ei fug care-ncotro ca nişte iepuri speriaţi.

— Hilda a rămas la urmă, spuse Poirot.

— Aşa e. Dar nu pentru mult timp. Apoi, în jur de ora şase, Alfred are o întrevedere neplăcută cu tatăl său. Harry este pe cale de a fi repus în drepturi. Alfred e nemulţumit. Bineînţeles, Alfred ar trebui să fie principalul nostru suspect. Avea indiscutabil cel mai bun motiv. Oricum, ca să mergem mai departe, Harry urmează la rând. E într-o dispoziţie exuberanta. L-a adus pe bătrân exact acolo unde a vrut. Însa înainte de aceste două întrevederi, Simeon Lee a descoperit lipsa diamantelor şi mi-a telefonat mie. Nu i-a spus nici unuia dintre fiii săi despre dispariţia diamantelor. De ce? După părerea mea, pentru că era sigur că niciunul dintre ei nu avea de-a face cu asta. Nu bănuia pe niciunul

dintre ei. Cred, după cum am mai spus, că bătrânul îl bănuia pe Horbury şi încă pe cineva. Şi cred că ştiu şi ce avea de gând să facă. Aduceţi-vă aminte, spusese răspicat că nu voia să intre nimeni la el în seara aceea. De ce? Pentru că se pregătea pentru două lucruri: în primul rând, vizita mea şi în al doilea rând, vizita celeilalte persoane suspectate. A chemat într-adevăr pe cineva să vină la el imediat după cină. Cine ar fi putut fi această persoană? E posibil să fi fost George Lee. Şi mai probabil e să fi fost vorba de soţia acestuia. Iar aici intervine în peisaj o altă persoană, şi anume Pilar Estravados. Îi arătase diamantele, îi spusese ce valoare au. De unde ştim că fata asta nu e o hoaţă? Amintiţi-vă acele misterioase aluzii cu privire la comportamentul blamabil al tatălui ei. Poate că a fost hoţ de meserie şi a făcut închisoare pentru asta.

Poirot repeta încet:

— Şi iată, cum spuneţi, că Pilar Estravados revine în peisaj…

— Da, ca hoţ. Nu altfel. E posibil să-şi fi pierdut capul atunci când a fost demascată. E posibil să se fi aruncat asupra bunicului ei.

— E posibil, da…

Inspectorul-şef Sugden îl privi sfredelitor:

— Dar nu asta e şi ideea dumneavoastră? Haideţi, domnule Poirot, spuneţi-mi, ce credeţi?

— Mă întorc la acelaşi lucru: caracterul mortului, spuse Poirot. Ce fel de om era Simeon Lee?

— Nu e nici un mister în asta, rosti Sugden, privindu-l fix.

— Spuneţi-mi, atunci. Adică spuneţi-mi ce ştim despre bătrân din spusele celor de aici.

Inspectorul-şef Sugden îşi trecu gânditor un deget peste bărbie. Părea nedumerit.

— Nu sunt de pe aici, zise aceasta. Vin din Reeveshire, din comitatul vecin. Dar bineînţeles că bătrânul domn Lee era o figura bine-cunoscută prin părţile astea. Tot ce ştiu despre el ştiu din auzite.

— Da? Şi ce se spunea?

— Ei bine, în afaceri era de neînduplecat, nu mulţi îi semănau. Dar era generos cu banii săi, se spunea că este mână largă. Nu înţeleg cum domnul George Lee este exact opusul tatălui său în această privinţă.

— O! Dar în aceasta familie există două ramuri. Alfred, George şi David par a reprezenta – la prima vedere, cel puţin – partea maternă a familiei. M-am uitat la nişte portrete din galerie în dimineaţa asta.

— Era iute la mânie, continuă Sugden, şi avea, bineînţeles, o proastă reputaţie în ceea ce priveşte femeile – asta în tinereţe. Era infirm de mulţi ani. Dar, chiar şi în aceste condiţii, a manifestat întotdeauna generozitate. Dacă apăreau probleme, se achita întotdeauna de datorie cu mărinimie şi cel mai adesea avea grijă ca fata să se mărite. Avea pe dracul în el, dar nu era un om rău. Se purta urât cu soţia lui, alerga după alte femei şi o neglija. Se spune că ea a murit de inimă rea. E un fel de a spune, dar cred că era într-adevăr foarte nefericită, sărmana doamnă. Era întotdeauna bolnavă şi nu prea ieşea. Este neîndoielnic că domnul Lee era un tip bizar. Avea şi ceva răzbunător în el. Dacă cineva îi făcea un rău, nu lăsa nici o poliţă neplătită şi se spune că nu conta cât de mult timp trebuia să aştepte pentru a o face.

— Morile Domnului macină încet, dar mărunt, şopti Poirot.

Inspectorul-şef Sugden exclamă cu asprime:

— Morile diavolului, mai degrabă! Nu e nimic sfânt în ceea ce îl priveşte pe Simeon Lee. Genul de om despre care se poate spune că şi-a vândut sufletul diavolului şi s-a bucurat din plin de ce a primit în schimb! Şi mai era şi trufaş, trufaş precum Lucifer.

— Trufaş precum Lucifer! Remarcă Poirot. E foarte sugestiv ceea ce spuneţi.

— Doar nu credeţi că a fost omorât pentru că era trufaş? Întrebă Sugden, vizibil nedumerit.

— Vreau să spun, reluă Poirot, că aici avem de-a face cu ceea ce se numeşte ereditate. Simeon Lee le-a transmis această trufie fiilor săi…

Se opri. Hilda Lee ieşise din casă şi stătea în picioare, privind de-a lungul terasei.

III

— Vă căutam, domnule Poirot.

Inspectorul-şef Sugden se scuză şi se întoarse în casă. Privind în urma lui, Hilda spuse:

— Nu ştiam că era cu dumneavoastră. Credeam că e cu Pilar. Pare un om cumsecade, foarte îndatoritor.

Vocea ei era plăcută şi avea o cadenţă joasă, mângâietoare.

Poirot întrebă:

— Aţi vrut să mă vedeţi, spuneţi?

Ea înclină din cap.

— Da. Cred că mă puteţi ajuta.

— Aş fi încântat să o fac, doamnă.

— Sunteţi un om extrem de inteligent, domnule Poirot, zise ea. Am remarcat asta noaptea trecută. Anumite lucruri le veţi afla, cred, destul de uşor. Aş vrea să-l înţelegeţi pe soţul meu.

— Da, doamnă?

— N-aş fi putut să îi vorbesc în felul ăsta inspectorului-şef Sugden. N-ar fi înţeles. Dar dumneavoastră o veţi face.

Poirot se înclină.

— Mă onoraţi, doamnă.

Hilda continuă cu calm:

— De mulţi ani, practic de când m-am măritat cu el, soţul meu este ceea ce n-aş putea numi altfel decât un infirm din punct de vedere psihic.

— Ah!

— Când cineva îndură o mare suferinţă fizică, asta îi provoacă şoc şi durere, dar, încetul cu încetul, lucrurile se repară, trupul se vindecă, oasele se refac. Rămâne, poate, o anumită slăbiciune, o cicatrice, dar nimic mai mult. Soţul

meu, domnule Poirot, a îndurat o mare suferinţă mentală, la cea mai sensibilă vârstă. Îşi adora mama şi a văzut-o murind. Credea că tatăl său a fost responsabilul moral pentru moartea ei. Nu şi-a revenit niciodată în întregime din acel şoc. Resentimentele împotriva tatălui său nu s-au şters niciodată. Eu am fost cea care l-a convins pe David să vină aici de Crăciun, să se împace cu tatăl lui. Voiam asta de dragul lui, pentru ca acea rană sufletească să se vindece. Îmi dau seama acum că venirea noastră aici a fost o greşeală. Simeon Lee s-a distrat întorcând cuţitul în acea veche rană. A fost… Ceva periculos din partea lui… Vreţi să îmi spuneţi, doamnă, că soţul dumneavoastră şi-a ucis tatăl?

— Ceea ce vreau să vă spun, domnule Poirot, e că soţul meu ar fi putut cu uşurinţă să o facă… Şi am să vă mai spun că nu a făcut-o! Când Simeon Lee a fost ucis, fiul său cânta Marşul funebru. Purta în inimă dorinţa de a ucide. Această dorinţă s-a scurs prin degetele sale şi s-a stins în sunet – ăsta e adevărul.

Poirot rămase tăcut un minut sau două, apoi reveni:

— Cât despre dumneavoastră, doamnă, ce verdict puneţi asupra dramei recent consumate în trecut?

— Vă referiţi la moartea soţiei lui Simeon Lee?

— Da.

Hilda spuse încet:

— Am văzut destule în viaţă astfel încât să îmi dau seama că nu poţi judeca nici o situaţie din exterior. După toate aparenţele, Simeon Lee purta întreaga vină, iar soţia sa a avut parte de un tratament îngrozitor. În acelaşi timp, cred că există într-adevăr un anume gen de răbdare, o predispoziţie către martiriu care trezeşte cele mai rele instincte ale bărbaţilor de un anume tip. Simeon Lee ar fi respectat, cred, o persoană puternică şi cu voinţă. Umilinţa şi lacrimile nu făceau decât să-l irite.

Poirot încuviinţă.

— Soţul dumneavoastră a spus noaptea trecută: „Mama nu s-a plâns niciodată”. E adevărat?

Hilda Lee spuse iritata:

— Bineînţeles că nu! I se plângea tot timpul lui David! Arunca toată povara nefericirii ei pe umerii lui. El era prea tânăr, mult prea tânăr ca să suporte tot ceea ce îi dădea ea să îndure!

Poirot o privi gânditor. Ea îşi muşcă buza, pufnind, sub privirea lui cercetătoare.

— Înţeleg! Zise el.

— Ce înţelegeţi? Întrebă ea tăios.

— Înţeleg că aţi fost nevoită să îi fiţi mamă soţului dumneavoastră, când aţi fi preferat să îi fiţi soţie.

Ea se întoarse.

În acel moment, David Lee îşi făcu apariţia din casă şi veni spre ei, străbătând terasa. Spuse cu o nuanţă limpede de bucurie în glas:

— Nu-i aşa că-i o zi superbă, Hilda? Aproape că-ţi vine să zici că-i primăvară, nu iarnă.

Veni mai aproape. Avea capul dat pe spate, o şuviţă de păr îi cădea pe frunte, iar ochii albaştri îi scânteiau. Arăta uimitor de tânăr şi de copilandru. Avea o anume ardoare tinerească, o lipsă de griji care îi crea o aură aparte. Hercule Poirot îşi ţinu respiraţia…

— Hai să mergem la lac, Hilda! Propuse David.

Ea zâmbi, îl apucă de braţ şi plecară împreună.

Privindu-i cum se îndepărtează, Poirot observă cum femeia se întoarce şi îi aruncă o privire scurtă. Surprinse o străfulgerare plină de îngrijorare – sau poate era frică?

Hercule Poirot se îndreptă încet către celălalt capăt al terasei. Îşi şopti sieşi: „Aşa cum am spus dintotdeauna, am ajuns părintele duhovnic! Şi dat fiind că femeile se confesează mai des decât bărbaţii, în dimineaţa asta am fost căutat de femei. Mă întreb, nu cumva va urma o alta, foarte curând?”

În timp ce se plimba de colo-colo de-a lungul terasei, întrebarea sa primi un răspuns. Lydia Lee venea spre el.

IV

— Bună dimineaţa, domnule Poirot, îl salută Lydia. Tressilian mi-a spus că aş putea să vă găsesc aici cu Harry, dar mă bucur că v-am găsit singur. Soţul meu mi-a spus multe despre dumneavoastră. Ştiu că e foarte nerăbdător să vă vorbească.

— Ah, da? Să mă duc să-l caut?

— Nu chiar acum. De-abia a reuşit să doarmă puţin azi-noapte. Până la urmă i-am dat un somnifer puternic. Doarme încă şi nu vreau să îl deranjez.

— Înţeleg foarte bine. A fost înţelept din partea dumneavoastră. Am observat azi-noapte că şocul a fost destul de mare.

Ea continuă cu seriozitate:

— Vedeţi, domnule Poirot, el chiar a fost afectat… Mult mai mult decât ceilalţi.

— Înţeleg.

— Aveţi, dumneavoastră sau inspectorul-şef, vreo idee despre cine ar fi putut comite fapta asta îngrozitoare?

Poirot confirmă cu circumspecţie:

— Ne-am format o anumită opinie, doamnă, în special despre cine nu a făcut-o.

Lydia exclamă, pe un ton nervos:

— E ca un coşmar, atât de abracadabrant, nu-mi vine să cred că s-a întâmplat cu adevărat! Şi apoi adăugă: Ce părere aveţi despre Horbury? A fost într-adevăr la cinema, aşa cum a spus?

— Da, doamnă, alibiul său a fost verificat. A spus adevărul.

Lydia se opri şi rupse o crenguţă de tisă. Faţa ei deveni puţin mai palidă.

— Dar asta e îngrozitor! Zise ea. În cazul ăsta rămâne doar… Familia!

— Exact.

— Domnule Poirot, nu pot crede asta!

— Ba puteţi, doamnă, şi chiar o credeţi!

Ea păru gata să protesteze. Apoi zâmbi dintr-odată cu amărăciune.

— Cât de ipocriţi sunt unii!

El aprobă.

— Dacă aţi fi cinstită cu mine, doamnă, spuse el, aţi recunoaşte că vi se pare absolut normal ca socrul dumneavoastră să fi fost ucis de către cineva din familia sa.

— Asta chiar că e ceva bizar, domnule Poirot! Răspunse ea tăios.

— Da, aşa e. Dar socrul dumneavoastră a fost o persoană bizară!

— Sărmanul bătrân. Îmi pare râu acum pentru el. Când era în viaţă, mă enerva îngrozitor!

— Îmi închipui! Replică Poirot.

Se aplecă peste unul dintre bazinele de piatră.

— Foarte ingenioase, chestiile astea. Ceva foarte agreabil.

— Mă bucur că vă plac. E unul dintre hobby-urile mele. Vă place acesta arctic, cu gheaţă şi pinguini?

— Încântător. Iar aici… Ce-i asta?

— O, asta e Marea Moartă sau mai degrabă va fi. Nu e gata încă. Nu vă uitaţi! Acesta vrea să fie Piana în Corsica. Ştiţi, pietrele de acolo sunt roz şi absolut superbe atunci când se scufundă în marea albastră. Acest decor deşertic e destul de amuzant, nu găsiţi?

Îl conduse prin toată grădina. Când ajunseră ceva mai departe, ea aruncă o scurtă privire spre ceasul de la mână.

— Trebuie să mă duc să văd dacă nu cumva s-a trezit Alfred.

După ce ea plecă, Poirot se întoarse încet la grădina ce reprezenta Marea Moartă. O privi cu mult interes. Scoase apoi câteva pietre şi le cântări în palmă.

Deodată, se schimbă la faţă. Aduse pietrele la nivelul ochilor.

Sapristi! Exclamă el, iată într-adevăr o surpriză! Oare ce să însemne asta?

PARTEA A V-A

26 decembrie

Şeful poliţiei şi inspectorul-şef Sugden făcură ochii mari, nevenindu-le să creadă. Poirot puse înapoi cu grijă un pumn de pietricele într-o mică cutie de carton şi o împinse către şeful poliţiei.

— O, da, zise el. Sunt chiar diamantele.

— Şi unde spuneţi că le-aţi găsit? În grădină?

— În interiorul uneia dintre micile grădini construite de doamna Alfred Lee.

— Doamna Alfred? Sugden scutură din cap. Nu pare prea credibil.

Poirot spuse:

— Bănuiesc că vreţi să spuneţi că nu vi se pare plauzibil ca doamna Alfred să-i fi tăiat gâtul socrului ei, comentă Poirot.

— Ştim că nu a făcut-o! Se grăbi Sugden să afirme. Voiam să spun că nu mi se pare plauzibil ca ea să fi luat diamantele.

— Într-adevăr, nu-ţi vine s-o priveşti ca pe o hoaţă, întări Poirot.

— Oricine ar fi putut să le ascundă acolo, insistă Sugden.

— E adevărat. În acea grădină anume, care reprezintă Marea Moarta, se găseau, din întâmplare, pietre foarte similare ca formă şi textură, ceea ce i-a sugerat hoţului o ascunzătoare potrivită.

Sugden întrebă:

— Vreţi să spuneţi că doamna Alfred a premeditat cu mult timp înainte furtul?

— Nici vorbă, nu cred. Câtuşi de puţin. În primul rând, de ce să fi luat ea diamantele?

— Ei bine, în privinţa asta… Zise Sugden încet.

— Poirot replică de îndată: Există un posibil răspuns la asta. Ea a luat diamantele pentru a sugera un mobil al crimei. Adică ştia că asasinatul va avea loc, dar nu a luat parte activă la el.

Johnson se încruntă.

— Nu ţine. Faceţi din ea o complice, dar a cui? Doar a soţului ei. Dar, de vreme ce ştim că nici el n-a avut nimic de

a face cu crima, întreaga teorie cade.
Sugden îşi frecă bărbia, gânditor.
— Da, confirmă el, aşa e. Nu, dacă doamna Alfred Lee a luat diamantele – şi avem un mare dac ă aici – a fost pur şi simplu un jaf, şi atunci e adevărat că a construit acea grădină special pentru a avea o ascunzătoare pentru ele până când s-ar fi liniştit lucrurile. Mai există o posibilitate, şi anume aceea a coinciden ţei. Acea grădină, cu acele pietre atât de asemănătoare cu diamantele, i-a atras atenţia hoţului, oricine ar fi fost acesta sau aceasta, văzând acolo ascunzătoarea perfectă.
— E foarte posibil, fu de părere Poirot. Sunt oricând gata să accept o singură coincidenţă.
Inspectorul-şef Sugden scutură din cap a îndoială.
— Care e părerea dumneavoastră, inspectore? Îl întrebă Poirot.
Inspectorul-şef răspunse circumspect:
— Doamna Lee pare o femeie foarte cumsecade. Nu pare genul care să fie amestecat în ceva necurat. Dar, bineînţeles, nu e ştie niciodată.
Colonelul Johnson interveni, destul de iritat:
— În orice caz, oricare ar fi adevărul în privinţa diamantelor, implicarea ei în crimă iese total din discuţie. Majordomul a văzut-o în salon la momentul crimei. Vă amintiţi asta, domnule Poirot?
— Nu uitasem.
Şeful poliţiei se întoarse către subordonatul său.
— Mai bine trecem mai departe. Ce aveţi de raportat? Ceva nou?
— Da, domnule. Am pus mâna pe nişte informaţii noi. Să începem cu Horbury. Există un amănunt care ar explica frica sa de poliţie.
— Jaf, hm?
— Nu, domnule. Stoarcere de bani sub ameninţare. Altfel spus, şantaj. Nu au existat probe, aşa că a scăpat, dar înclin să cred că a continuat pe linia asta. Având conştiinţa

încărcată, s-a gândit probabil că despre asta era vorba atunci când Tressilian i-a vorbit azi-noapte despre un ofiţer de poliţie, aşa că s-a speriat de moarte.

— Hm! Asta în privinţa lui Horbury. Ce altceva? Întrebă şeful poliţiei.

Inspectorul-şef îşi drese glasul.

— Doamna George Lee, domnule. Am aflat un amănunt din biografia ei de dinainte de căsătorie. Trăia cu un anume căpitan Jones. Trecea drept fiica lui, dar nu era fiica lui… Din ce ni s-a spus, cred că bătrânul domn Lee a mirosit-o destul de bine, se pricepea la femei, ştia să le cântărească atunci când avea de-a face cu ele, aşa că s-a amuzat aruncându-i o săgeată, aşa, pe nepusă masă. Şi a nimerit-o în plin!

Colonelul Johnson spuse gânditor:

— Chestia asta îi mai dă ei un motiv, dincolo de cel al banilor. E posibil să se fi gândit că bătrânul ştia ceva precis şi că avea de gând să o dea de gol în faţa soţului ei. Alibiul ei cu telefonul e destul de suspect. Ea nu a dat nici un telefon.

— Eu zic să-i aducem aici pe amândoi, domnule, şi să lămurim problema acestei convorbiri telefonice, propuse Sugden. Să vedem ce obţinem.

Colonelul Johnson fu de acord:

— Bună idee.

Sună clopoţelul. Tressilian răspunse.

— Roagă-i pe domnul şi doamna George Lee să vină încoace.

— Foarte bine, domnule.

În timp ce bătrânul se îndepărta, Poirot spuse:

Data de pe acel calendar de perete a rămas aşa cum e acum de la crimă încoace? Tressilian se întoarse.

— Care calendar, domnule?

— Cel de acolo, de pe perete.

Cei trei bărbaţi stăteau tot în micul salon al lui Alfred Lee. Calendarul cu pricina era unul mare, cu pagini detaşabile.

Pe fiecare pagină era trecută o singură dată, cu caractere negre, accentuate.

Tressilian se uită prin încăpere şi îşi târşâi picioarele până la câţiva paşi de locul indicat de Poirot.

— Îmi cer scuze, domnule, zise el, pagina a fost ruptă. Azi suntem în douăzeci şi şase.

— Ah, da, aşa e. Cine să fi rupt pagina?

— Domnul Lee face asta, domnule, în fiecare dimineaţă. Domnul Alfred e o persoană foarte organizată.

— Înţeleg. Mulţumesc.

Tressilian ieşi. Sugden întrebă nedumerit:

— E ceva cu acest calendar, domnule Poirot? Am scăpat ceva din vedere?

Ridicând din umeri, Poirot spuse:

— Calendarul nu prezintă nici o importanţă. Făceam doar un mic experiment.

Colonelul Johnson spuse:

— Ancheta de mâine se va amâna, bineînţeles.

— Da, domnule. Am vorbit cu coronerul {10} şi totul e pregătit, confirmă Sugden.

II

George Lee intră în cameră, împreună cu soţia sa. Colonelul Johnson îi întâmpină:

— Bună dimineaţa. Luaţi loc, vă rog. Aş vrea să vă pur. Câteva întrebări la amândoi. E ceva care nu mi-e clar.

— Sunt bucuros să vă fiu de folos, spuse George, pe un ton oarecum preţios.

— Bineînţeles! Îngăimă Magdalene.

Şeful poliţiei îi făcu un semn discret din cap lui Sugden. Acesta spuse:

— E vorba despre acele convorbiri telefonice din noaptea crimei. Aţi avut o convorbire telefonică cu Westeringham, parcă aşa aţi declarat, domnule Lee?

George spuse cu răceală:

— Da, aşa e. Cu agentul meu electoral din teritoriu. Vă pot pune în legătură cu el şi…

Inspectorul-şef îl întrerupse, printr-un gest al mâinii.

— Chiar aşa, chiar aşa, domnule Lee. Nu despre asta e vorba. Aţi avut convorbirea la 8.59 fix.

— Ei bine, nu pot fi atât de sigur în privinţa orei.

— O, în schimb, noi putem! Verificăm întotdeauna cu foarte mare grijă aceste detalii. Cu foarte mare grijă. Convorbirea a început la 8.59 şi s-a încheiat la 9.04. Tatăl dumneavoastră, domnul Lee, a fost ucis pe la 9.15. Mă văd nevoit să vă mai cer o dată să-mi spuneţi ce aţi făcut în acest interval.

— V-am spus: vorbeam la telefon!

— Nu, domnule Lee, nu vorbeaţi la telefon.

— Imposibil, probabil că aţi făcut o greşeală! Se poate, da, ca tocmai să fi terminat de vorbit la telefon, cred că tocmai mă pregăteam să mai dau unul şi mă gândeam cât ar costa, când am auzit zgomot sus.

— Greu de crezut că aţi stat şi v-aţi gândit timp de zece minute dacă să mai daţi sau nu un telefon.

George se înroşi la faţă. Începu să se bâlbâie.

— Ce vreţi să spuneţi? Ce dracu' vreţi să spuneţi? Ce neruşinare! Îmi puneţi la îndoială cuvântul? Puneţi la îndoială cuvântul unui om aflat în poziţia mea? De ce trebuie să dau socoteală pentru fiecare minut din timpul meu?

Inspectorul-şef Sugden rosti impasibil, spre admiraţia lui Poirot:

— Rutină.

George se întoarse furios spre şeful poliţiei.

— Colonele Johnson, veţi tolera această atitudine incalificabilă?

Şeful poliţiei răspunse sec:

— Într-un caz de crimă, domnule Lee, întrebările trebuie puse… Şi trebuie, de asemenea, s ă se r ăspund ă la ele.

— Am răspuns la ele! Terminasem de vorbit la telefon şi mă gândeam dacă să mai dau un telefon sau nu.

— Eraţi în această cameră când s-a dat alarma?

— Da, aici eram.

Johnson se întoarse către Magdalene.

— Doamnă Lee, din câte ştiu, aţi declarat că vorbeaţi la telefon când s-a dat alarma şi că în acel moment eraţi singură în această cameră, aşa e?

Magdalene rămase stană de piatră. Îşi ţinu respiraţia, se uită pe furiş la George, apoi la Sugden, apoi rugător la colonelul Johnson şi într-un final începu să vorbească:

— Vă rog să mă credeţi… Nu ştiu… Nu-mi amintesc ce-am spus… Eram atât de şup ărat ă.

Sugden interveni:

— Ştiţi, avem totul consemnat în scris.

Îşi concentră asupra lui întregul arsenal de seducţie, ochii mari care implorau, gura apetisantă. Dar nu primi în schimb decât răceala rigidă a unui bărbat sever şi respectabil, care nu aprecia genul ei de femeie.

Spuse nesigur:

— Bineînţeles că am vorbit la telefon. Doar că nu sunt sigură când…

Se opri.

— Ce e toată povestea asta? Sări George. De unde ai dat telefon? Nu de aici.

— Părerea mea, doamnă Lee, e că nu aţi dat nici un telefon, zise inspectorul-şef Sugden. In acest caz, unde eraţi şi ce făceaţi?

Magdalene privi descumpănită în jur şi izbucni în lacrimi. Suspină:

— George, nu-i lăsa să mă intimideze! Ştii că, dacă îmi bagă cineva spaima în oase şi mă bombardează cu întrebări, nu-mi mai aduc aminte absolut nimic! Nu ştiu… Nu ştiu ce am spus în noaptea aceea, a fost atât de îngrozitor şi eram atât de supărata… Iar ei se poarta atât de crud cu mine…

Sări în picioare şi ieşi din cameră, hohotind.

Sărind din loc la rândul său, George Lee izbucni:

— Ce înseamnă asta? Nu voi permite ca asupra soţiei mele să se exercite presiuni în felul acesta! E o fiinţă extraordinar de sensibilă. E dezgustător! Voi face o interpelare la Cameră despre dezgustătoarele metode de intimidare ale poliţiei. E absolut dezgustător!

Ieşi ca o furtună din cameră, trântind uşa.

Inspectorul-şef Sugden îşi dădu capul pe spate şi izbucni în râs.

— Straşnic i-am mai lucrat! Acum o să vedem!

Johnson vorbi, încruntând din sprâncene:

— Excelent lucrat! Pare ceva necurat la mijloc. Trebuie să mai luăm de la ea o declaraţie.

— O, dar se va întoarce în câteva minute, zise Sugden nepăsător. Când se va hotărî ce să spună. Ei, domnule Poirot?

Poirot, care visa cu ochii deschişi, tresări:

— Ce aţi spus?

— Am spus că se va întoarce.

— Probabil, da, probabil, da, da!

Sugden îl întreba privindu-l fix:

— Ce s-a întâmplat, domnule Poirot? Aţi văzut o stafie?

— Ştiţi, nu sunt sigur dacă nu cumva chiar asta am f ăcut, veni răspunsul calm al lui Poirot.

Colonelul Johnson spuse nerăbdător:

— Ei, Sugden, altceva?

— Am încercat să verific ordinea în care fiecare a ajuns la locul crimei. E destul de limpede ce s-a întâmplat. După crimă, când ţipătul de moarte al victimei i-a alarmat pe toţi, criminalul s-a strecurat afară, a încuiat uşa cu un cleşte sau ceva asemănător şi, după un moment sau două, a început să joace rolul unuia care se precipita şi el c ătre locul crimei, la fel ca toţi ceilalţi. Din păcate nu e uşor de verificat cu exactitate pe cine a văzut fiecare, pentru că amintirile oamenilor nu sunt foarte precise atunci când vine vorba de lucruri de genul ăsta. Tressilian spune că i-a văzut pe Harry şi pe Alfred Lee traversând holul de la sufragerie şi

alergând sus. Asta îi scoate din discuţie, dar, oricum, nu figurau printre suspecţi. Din câte îmi dau seama, domnişoara Estravados a ajuns acolo mai târziu, printre ultimii. Opinia generală pare să indice că Farr, doamna George şi doamna David au ajuns primii. Fiecare dintre aceştia trei spune că unul dintre ceilalţi se găsea în faţa sa. Aici e dificultatea, nu prea poţi distinge între o minciună deliberată şi o confuzie autentică. Toată lumea a alergat într-acolo, ăsta e un fapt, dar nu e clar în ce ordine.

— Credeţi că e important? Întrebă Poirot.

— Avem aici de-a face cu elementul timp. Timpul a fost incredibil de scurt, amintiţi-vă! Zise Sugden.

— Sunt de acord cu dumneavoastră că elementul timp este foarte important în acest caz.

— Ceea ce face lucrurile şi mai dificile este că acolo se află două scări, continuă Sugden. Cea principală, din hol, la distanţă aproximativ egală între sufragerie şi salon, şi mai e şi cea din celălalt capăt al casei. Stephen Farr a venit pe această scară. Miss Estravados a traversat etajul prin acea parte a casei (camera ei se află la celălalt capăt). Ceilalţi declară că au urcat pe scara asta.

— Ce confuzie, într-adevăr! Fu de acord Poirot.

Uşa se deschise şi Magdalene intră repede. Avea respiraţia întretăiată şi obrajii roşii. Se apropie de masă şi spuse încet:

— Soţul meu crede că m-am întins. Am ieşit din cameră pe furiş. Colonele Johnson, spuse ea, implorându-l cu ochii ei mari, plini de suferinţă, dacă vă voi spune adevărul, promite ţi să păstraţi tăcerea în privinţa asta? Vreau să spun că nu e necesar să faceţi totul public, nu?

Colonelul Johnson spuse:

— Doamnă Lee, dacă e vorba de ceva care nu are nici o legătură cu crima…

— Da, nici o legătură. Ceva care ţine doar de… Viaţa mea privată.

Şeful poliţiei spuse:

— Ar fi bine să spuneţi tot adevărul, doamnă Lee, şi să ne lăsaţi pe noi să judecăm.

Magdalene zise, cu ochii în lacrimi:

— Da, ştiu că pot să am încredere în dumneavoastră. Păreţi atât de cumsecade. Vedeţi, lucrurile stau în felul următor. Există cineva… Se opri.

— Da, doamnă Lee?

— Aseară voiam să dau telefon cuiva, unui bărbat, un prieten, şi nu voiam ca George să ştie. Ştiu că a fost ceva urât din partea mea, dar asta e. Aşa că m-am dus la telefon după cină, crezând că George se va afla în sufragerie. Dar când am ajuns acolo, l-am auzit vorbind la telefon, aşa că am aşteptat.

— Unde aţi aşteptat, doamnă? Întrebă Poirot.

— În spatele scărilor e un loc unde se ţin haine şi alte lucruri. M-am pitit acolo, de unde puteam să-l văd pe George ieşind din camera sa. Dar n-a ieşit, apoi au început zgomotele şi domnul Lee a ţipat, iar eu am alergat sus.

— Deci soţul dumneavoastră n-a ieşit din cameră până în momentul crimei?

— Nu.

Şeful poliţiei întrebă:

— Iar dumneavoastră aţi aşteptat acolo, în acel loc, de la nouă fix până la nouă şi un sfert?

— Da, dar nu puteam să spun asta, înţelegeţi! Ar fi vrut să ştie ce făceam acolo. A fost foarte neplăcut pentru mine, înţelegeţi, nu?

— Într-adevăr neplăcut, zise Johnson sec.

Ea îi zâmbi dulce.

Mă simt atât de uşurată, acum, că v-am spus adevărul. Nu-i veţi spune soţului meu, nu-i aşa? Nu, sunt sigura că n-o să-i spuneţi! Am încredere în dumneavoastră, în toţi. Îi cuprinse pe toţi în privirea ei rugătoare de final şi se strecură repede afară din cameră.

Colonelul Johnson oftă din greu.

— Ei bine, spuse el, ar putea fi adevărat! E o poveste perfect plauzibilă. Pe de altă parte…

— Sau ar putea să nu fie, încheie Sugden. Deocamdată, asta e. Nu ştim.

III

Lydia Lee stătea lângă fereastra din partea opusă a încăperii, privind afară. Figura îi era pe jumătate ascunsă de draperiile grele. Auzind un sunet, se întoarse tresărind şi îl văzu pe Hercule Poirot stând în cadrul uşii.

— M-aţi speriat, domnule Poirot.

— Îmi cer scuze, doamnă. Am mersul uşor.

— Credeam că e Horbury.

Hercule Poirot dădu din cap.

— E adevărat, el păşeşte încet, ca o pisică… Sau ca un ho ţ.

Făcu o pauză, privind-o.

Pe faţa ei nu se văzu nici o reacţie, dar avu o uşoară grimasă de aversiune, spunând:

— Nu mi-a plăcut niciodată omul ăsta. Voi fi fericită să scap de el.

— Cred că ar fi înţelept din partea dumneavoastră să o faceţi, doamnă.

Ea îi aruncă rapid o privire.

— Ce vreţi să spuneţi? Aveţi informaţii împotriva lui?

Poirot îi răspunse:

— E un om care colecţionează secrete… Şi se foloseşte de ele pentru câştigul său personal.

— Credeţi că ştie ceva… Despre crimă? Întrebă ea în grabă.

Poirot ridică din umeri.

— Are urechi lungi şi mersul agil. Posibil să fi auzit ceva, ceva ce ţine pentru el.

Lydia spuse fără ocolişuri:

— Credeţi că ar putea încerca să şantajeze pe cineva dintre noi?

— E o posibilitate. Dar nu asta am venit să vă spun.

— Ce aveţi să-mi spuneţi, atunci?

— Am stat de vorbă cu domnul Alfred Lee. Mi-a făcut o propunere şi am vrut să discut cu dumneavoastră înainte să mă hotărăsc dacă o accept sau nu; însă am fost atât de marcat de felul în care arătaţi, de încântătorul model al bluzei dumneavoastră pe fondul roşu-aprins al draperiilor, încât m-am oprit să vă admir.

Lydia rosti tăios:

— Haideţi, domnule Poirot, chiar trebuie neapărat să pierdem timpul cu complimente?

— Îmi cer scuze, doamnă. Sunt atât de puţine doamnele englezoaice care înţeleg la toilette {11}. Fusta pe care aţi purtat-o în prima seară în care v-am văzut, modelul ei simplu şi sobru, exprima graţie şi distincţie.

Lydia întrebă din nou, pierzându-şi răbdarea:

— De ce voiaţi să mă vedeţi?

Poirot deveni grav.

— Iată de ce, doamnă. Soţul dumneavoastră vrea ca eu să iau investigaţia foarte în serios. Îmi cere să stau aici, în casă, şi să fac tot ceea ce îmi stă în putinţă că să rezolv această afacere.

Lydia rosti tăios:

— Ei bine, şi?

— Nu voi accepta o invitaţie care să nu fi fost împărtăşită de stăpâna casei, o lămuri Poirot.

Ea spuse cu răceală:

— Bineînţeles că împărtăşesc invitaţia făcută de soţul meu.

— Da, doamnă, dar am nevoie de mai mult decât atât. Vre ţi cu adevărat ca eu să vin aici?

— De ce nu?

— Să încercăm să fim mai sinceri unul cu celălalt. Iată ce vă întreb: Vreţi ca adevărul să iasă la lumină sau nu?

— Bineînţeles.

Poirot oftă.

— Chiar trebuie să-mi serviţi aceste replici convenţionale?

Lydia răspunse:

— Sunt o femeie convenţională. Apoi îşi muşcă buza, ezitând, şi spuse: Poate că e mai bine să vorbim pe şleau. Bineînţeles că înţeleg unde bateţi! Nu e o poziţie prea plăcută. Socrul meu a fost ucis cu brutalitate şi, în afară de posibila variantă care îl incriminează pe cel mai suspect dintre toţi, anume pe Horbury, pentru crimă şi jaf – şi se pare că această variantă cade – nu rămâne decât ipoteza conform căreia Simeon Lee a fost ucis de c ătre cineva din familia sa. Aducerea acestei persoane în faţa tribunalului înseamnă ruşine şi dizgraţie pentru noi toţi… Dacă e să fiu cinstită, trebuie să spun că nu vreau ca asta să se întâmple.

— Vreţi ca ucigaşul să scape nepedepsit? Veni întrebarea lui Poirot.

— N-ar fi singurul caz de crimă rămas nerezolvat pe lumea asta.

— Sunt perfect de acord cu dumneavoastră.

— Atunci ar mai conta una în plus?

— Cum rămâne atunci cu ceilalţi membri ai familiei? Cu cei nevinovaţi?

Ea îl fixă cu privirea.

— Ce-i cu ei?

— Vă daţi seama că, dacă lucrurile iau întorsătura dorită de dumneavoastră, nimeni nu va afla vreodat ă. Iar umbra suspiciunii va rămâne aceeaşi asupra tuturor…

Ea răspunse ezitând:

— Nu m-am gândit la asta.

— Nimeni nu va şti vreodată cine a fost vinovatul… Zise Poirot şi adăugă insinuant, cu voce joasă: Dacă nu cumva dumneavoastr ă ştiţi deja, doamnă?

— Nu aveţi nici un drept să afirmaţi asta! Izbucni ea. Nu e adevărat! O! Dacă măcar ar putea fi vorba de un străin şi nu de un membru al familiei!

Poirot spuse:

— Ar putea fi şi una, şi alta.

Ea se holbă la el.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ar putea fi un membru al familiei şi, în acelaşi timp, un străin… Nu înţelegeţi unde vreau să ajung? Eh bien, e o idee care i-a trecut prin cap lui Hercule Poirot!

Se uită la ea.

— Ei bine, doamna, ce să-i spun domnului Lee?

Lydia ridică mâinile şi le lăsă să cadă într-un gest brusc de neajutorare.

— Evident, veţi accepta.

IV

Pilar stătea în mijlocul salonului pentru muzică. Avea o atitudine rigidă, iar ochii i se plimbau dintr-o parte în alta a încăperii, de parcă era un animal hăituit, care presimte un atac.

În cele din urmă izbucni:

— Vreau să plec de aici!

Stephen Farr spuse cu blândeţe:

— Nu eşti singura care se simte astfel. Dar nu ne vor lăsa să plecăm, draga mea.

— Adică… Poliţia?

— Da.

— Pilar spuse pe un ton foarte serios: Nu prea e frumos să ai de-a face cu poliţia. E ceva ce n-ar trebui să li se întâmple oamenilor respectabili.

Stephen întrebă, cu un uşor zâmbet:

— Adică ţie?

Pilar răspunse:

— Nu, vreau să spun lui Alfred, Lydiei, şi lui David, şi lui George, şi Hildei, şi… Da, şi Magdalenei.

Stephen îşi aprinse o ţigară. Trase vreo două fumuri înainte de a spune:

— Ai omis pe cineva. De ce?

— Cum?

— De ce nu l-ai menţionat şi pe fratele Harry?

Pilar râse, dezvelindu-şi dantura albă, perfectă.

— Oh, dar Harry e altfel! Cred că ştie foarte bine cum e să ai de a face cu poliţia.

— Poate că ai dreptate. Cu siguranţă că e puţin cam prea pitoresc ca să dea bine în acest tablou domestic. Continuă: Iţi plac rudele tale din Anglia, Pilar?

Pilar spuse fără prea mare convingere:

— Sunt drăguţi… Sunt cu toţii foarte drăguţi. Dar nu prea obişnuiesc să rade, nu sunt veseli.

— Scumpa mea, tocmai a avut loc o crimă în casă!

— Da… Recunoscu Pilar, cu jumătate de gură.

— O crimă, spuse Stephen pe un ton instructiv, nu este un eveniment atât de uzual pe cât pare să sugereze nonşalanţa ta. Nu ştiu cum e în Spania, dar în Anglia crimele sunt tratate cu foarte multă seriozitate.

— Îţi baţi joc de mine! Exclamă Pilar.

— Te înşeli. Nu sunt într-o stare adecvată pentru glume.

Pilar se uită la el şi îl întrebă:

— Asta pentru că şi tu vrei să pleci de aici?

— Da.

— Iar poliţistul ăla mare şi arătos n-o să te lase?

— Nu i-am cerut voie. Dar, dacă aş face-o, nu mă îndoiesc că n-ar fi de acord. Trebuie să-mi cântăresc bine mişcările şi să fiu foarte atent, Pilar.

— Ce enervant, spuse Pilar, dând din cap.

— E ceva mai mult decât enervant, draga mea. Mai e şi străinul ăla ţicnit care se tot învârte pe aici. Nu cred că e mare lucru de capul lui, dar mă nelinişteşte puţin.

Pilar se încruntă.

— Bunicul meu a fost foarte, foarte bogat, nu-i aşa?

— Cred că da.

— La cine se vor duce acum banii lui? La Alfred şi la ceilalţi?

— Depinde de testament.

Pilar spuse gânditoare:

— Ar fi putut să-mi lase şi mie nişte bani, dar mă tem că n-a făcut-o.

Stephen rosti cu blândeţe:

— O să fie bine pentru tine. În fond şi la urma urmei, faci parte din familie. Locul tău e aici. Vor trebui să aibă grijă de tine.

Pilar repetă cu un oftat:

— Locul meu… E aici. Ce chestie amuzantă! Şi, de fapt, nu e amuzantă deloc.

— Înţeleg că nu ţi se pare deloc distractiv.

Pilar oftă din nou. Apoi spuse:

— Crezi că am putea da drumul la gramofon şi să dansăm?

Stephen răspunse, şovăind:

— Nu prea ar da bine. Casa asta e în doliu, ştrengăriţă spaniolă fără milă ce eşti!

Pilar spuse, făcând ochii foarte mari:

— Dar nu mă simt deloc tristă. Pentru că n-am apucat să-l cunosc într-adevăr pe bunicul meu şi, deşi mi-a plăcut să stau de vorbă cu el, nu vreau să plâng şi să fiu nefericită pentru că el a murit. E ridicol să te prefaci.

— Eşti adorabilă! Izbucni Stephen.

Pilar insistă, cu o voce mieroasă:

— Am putea să punem nişte mânuşi şi să îndesăm şi alte lucruri în gramofon, aşa, ca să nu facă prea mult zgomot şi să nu ne audă nimeni.

— Hai atunci, ispită!

Ea râse fericită şi alergă afară din cameră, îndreptându-se spre sala de bal din partea cealaltă a casei.

Apoi, când ajunse în holul care dădea către uşa de la grădină, încremeni. La fel şi Stephen.

Hercule Poirot desprinsese un portret de pe perete şi îl studia în lumina ce venea de pe terasă. Ridică privirea şi îi văzu.

— Aha! Spuse el. Aţi apărut la momentul potrivit.

Pilar îl întrebă:

— Ce faceţi aici?

Se apropie de el.

Poirot îi răspunse pe un ton grav:

— Studiez ceva foarte important, chipul lui Simeon Lee, aşa cum era în tinereţe.

— Oh, acesta este bunicul meu?

— Da, domnişoară.

Ea îşi fixă privirea asupra figurii pictate şi spuse încet:

— Cât de diferit… Foarte diferit… Era atât de bătrân, atât de zbârcit. Aici seamănă cu Harry, aşa cum trebuie să fi fost Harry acum vreo zece ani.

Hercule Poirot aprobă din cap.

— Da, domnişoară. Harry Lee este întru totul fiul tatălui său. Iar aici avem… O conduse puţin de-a lungul galeriei, aici o avem pe doamna, bunica dumneavoastră, o figură prelungă şi blândă, cu părul foarte blond şi cu ochi albastru-deschis.

— Exact ca David, remarcă Pilar.

— Şi puţin ca Alfred, adăugă Stephen.

Poirot trase concluzia:

— Ereditatea este un lucru extrem de interesant. Domnul Lee şi soţia sa erau firi diametral opuse. În mare, copiii rezultaţi din mariaj au preluat caracterul mamei. Priviţi aici, domnişoară!

Arătă spre imaginea unei fete cam de nouăsprezece ani, cu părul auriu cârlionţat şi ochi albaştri plini de voioşie. Culoarea era cea a ochilor soţiei lui Simeon Lee, însă aveau o vivacitate pe care acei ochi albaştri şi acele trăsături placide nu o cunoscuseră niciodată.

— O! Exclamă Pilar.

Culoarea îi năvăli în obraji.

Îşi duse mâna la gât. Scoase un medalion prins de un lanţ de aur, lung. Apăsă capacul şi acesta se deschise. Către Poirot privea acelaşi chip zâmbitor.

— Mama mea, spuse Pilar.

Poirot dădu din cap. Pe partea cealaltă a medalionului era portretul unui bărbat. Era tânăr şi frumos, brunet şi cu ochii de un albastru-întunecat.

Poirot întrebă:

— Tatăl dumneavoastră?

Pilar confirmă:

— Da, tata. E foarte frumos, nu-i aşa?

— Într-adevăr. Puţini spanioli au ochi albaştri, nu-i aşa, senorita?

— Se mai întâmplă, în nord, mai ales. Pe lângă asta, mama tatălui meu era irlandeză.

Poirot spuse gânditor:

— Deci aveţi sânge spaniol, irlandez şi englez şi mai aveţi şi ceva de ţigan în dumneavoastră. Ştiţi ce cred, domnişoară? Cu moştenirea asta genetică, n-aş dori să vă am ca duşman.

Stephen spuse râzând:

— Îţi aduci aminte ce-ai spus în tren, Pilar? Că tu, duşmanilor tăi, le-ai tăia gâtul. O!

Se opri, dându-şi brusc seama de rezonanţa spuselor sale.

Hercule Poirot se grăbi să schimbe vorba, spunând:

— Ah, da, voiam să vă spun ceva, senorita. Prietenul meu, inspectorul-şef, are nevoie de paşaportul dumneavoastră. După cum ştiţi, poliţia are formalităţile ei, stupide, obositoare, dar necesare, în privinţa străinilor care vin în această ţară. Şi, bineînţeles, conform legii, sunteţi un străin.

Pilar ridică din sprâncene.

— Paşaportul meu? Da, vi-l aduc. E la mine în cameră.

— Poirot se scuză în timp ce o conducea: îmi pare teribil de rău să vă deranjez, vă rog să mă credeţi.

Ajunseseră la capătul galeriei. Acolo se afla o scară. Pilar urcă în pas vioi, iar Poirot o urmă. Stephen veni şi el. Dormitorul lui Pilar se afla chiar în capătul scărilor.

Când ajunse la uşă, ea spuse:

— Vi-l aduc de îndată.

Intră. Poirot şi Stephen Farr râmaseră să aştepte afară.

Stephen spuse cu remuşcare în glas:

— Ce idiot am fost, să spun aşa ceva! Totuşi, nu cred că ea şi-a dat seama, ce credeţi?

Poirot nu răspunse. Îşi aplecă puţin capul într-o parte, ca şi cum ar fi ascultat.

— Englezii sunt înnebuniţi după aer proaspăt. Pare-se că domnişoara Estravados a moştenit şi ea această trăsătură.

Stephen întrebă cu uimire:

— De ce?

Poirot spuse măsurat:

— Pentru că, deşi e foarte frig astăzi, nu ca ieri, când a fost atât de cald şi soare, domnişoara Estravados tocmai a deschis fereastra la ea în cameră. E uimitor să vezi pe cineva atât de înnebunit după aerul curat.

Deodată se auzi o exclamaţie în spaniolă din interiorul camerei, iar Pilar reapăru, zâmbind încurcata.

— Ah! Strigă ea. Dar ce proastă şi neîndemânatică sunt! Geanta mea era pe pervazul geamului şi am căutat în ea atât de repede, încât, neatentă, mi-am scăpat paşaportul pe geam. E jos, în stratul de flori de dedesubt. Mă duc să-l iau.

— Mă duc eu să-l iau, spuse Stephen, dar Pilar zburase deja pe lângă el şi îi strigă peste umăr:

— Nu, a fost prostia mea. Tu du-te în salon cu domnul Poirot şi o să vin şi eu acolo.

Stephen Farr înclina să meargă după ea, dar mâna lui Poirot i se lăsă cu blândeţe pe braţ, iar glasul acestuia rosti:

— Hai să o luăm pe aici!

Merseră de-a lungul coridorului de la primul etaj către celălalt capăt al casei, până ajunseră la scara principală. Aici, Poirot spuse:

— Haideţi să nu coborâm încă. Dacă sunteţi atât de amabil să veniţi cu mine până în camera unde a avut loc crima, aş vrea să vă întreb ceva.

Merseră de-a lungul coridorului care ducea către camera lui Simeon Lee. În drum, pe partea stângă, trecură pe lângă o firidă ce adăpostea două statui de marmură, două nimfe robuste strângând la piept faldurile veşmintelor, într-o scenă de agonie în stil victorian.

Stephen Farr le aruncă o privire şi murmură:

— Destul de înfricoşătoare ziua. Am crezut că erau trei când am trecut pe aici noaptea trecută, dar, slavă Domnului, erau doar două!

— Nu prea mai sunt la modă, admise Poirot. Dar fără îndoială că au valorat bani buni la vremea lor. Arată mai bine noaptea, cred.

— Da, nu vezi decât o siluetă albă care străluceşte.

Poirot şopti:

— Noaptea, toate pisicile sunt negre!

Îl găsiră pe inspectorul-şef Sugden în cameră. Acesta stătea în genunchi lângă seif şi îl examina cu o lupă. Ridică însă capul în momentul intrării lor.

— A fost deschis normal, cu cheia, trase el concluzia. De către cineva care ştia combinaţia. Nu pare să fi fost vorba de altceva.

Poirot se apropie de el, îl luă deoparte şi îi şopti ceva la ureche. Inspectorul-şef încuviinţă din cap şi părăsi încăperea.

Poirot se întoarse către Stephen Farr, care rămăsese în picioare, privind cu atenţie fotoliul în care obişnuise să stea Simeon Lee. Sprâncenele i se împreunaseră, iar venele îi subliniau fruntea. Poirot se uită la el un minut-două în tăcere, apoi spuse:

— Asta vă aduce aminte de ceva?

Stephen spuse încet:

— Acum două zile stătea acolo, viu, iar acum… Apoi, scuturându-se de captivarea care pusese stăpânire de el, spuse: Da, domnule Poirot, m-aţi adus aici ca să mă întrebaţi ceva?

— A, da. Aţi fost, cred, prima persoană care a ajuns la locul crimei azi-noapte, nu?

— Da? Nu-mi amintesc. Nu, cred că una dintre doamne a ajuns aici înaintea mea.

— Care doamnă?

— Una dintre soţii – a lui David sau a lui George; ţin minte că au ajuns aici destul de repede.

— Aţi declarat că n-aţi auzit ţipătul, aşa e?

— Nu cred că l-am auzit. Nu-mi amintesc precis. Cineva a ţipat într-adevăr, dar putea fi cineva de jos.

Poirot spuse:

— N-aţi auzit un zgomot ca ăsta?

Îşi dădu capul pe spate şi slobozi dintr-odată un strigăt ascuţit.

Gestul lui Poirot fusese atât de neaşteptat, încât Stephen tresări şi se dădu doi paşi înapoi, gata să cadă. Exclamă furios:

— Pentru numele lui Dumnezeu, vreţi să speriaţi toată casa?! Nu, n-am auzit nimic, cel puţin nimic de felul ăsta! Acum, toată lumea o să stea iar cu urechea ciulită! O să creadă că s-a mai produs o crimă!

Poirot păru descumpănit. Şopti:

— Adevărat… A fost ceva prostesc din partea mea… Trebuie să plecăm imediat de aici.

Se grăbi să iasă din cameră. Lydia şi Alfred se aflau în capul scărilor, privind cu atenţie în sus. George ieşi din bibliotecă şi li se alătură, iar Pilar apăru în fugă, cu un paşaport în mână.

Poirot strigă:

— Nimic, nu s-a întâmplat nimic. Nu vă alarmaţi! Am făcut un mic experiment. Asta a fost tot.

Alfred păru enervat, iar George, indignat. Poirot îl lăsă pe Stephen să dea explicaţiile necesare şi dispăru în viteză pe coridorul care ducea spre celălalt capăt al casei.

La capătul coridorului, inspectorul-şef Sugden ieşi calm din camera lui Pilar, în calea lui Poirot.

— Eh bien? Întrebă Poirot.

Inspectorul-şef scutură din cap.

— Nici un sunet.

ÎI privi cu admiraţie pe Poirot şi aprobă din cap.

V

Alfred Lee spuse:

— Prin urmare acceptaţi, domnule Poirot?

Îşi duse mâna la gură, tremurând uşor. Ochii săi căprui erau luminoşi şi aveau o expresie nouă, un licăr ciudat. Se bâlbâia uşor. Lydia, care stătea tăcută lângă el, îl privea cu o oarecare nelinişte.

Alfred continuă bâlbâindu-se:

— Nu ştiţi… Nu vă daţi seama… Ce înseamnă pentru mine… Ucigaşul tatălui meu trebuie să fie descoperit.

Poirot îi răspunse:

— De vreme ce mă asiguraţi că aţi reflectat îndelung şi cu grijă, da, accept. Dar trebuie să înţelegeţi, domnule Lee, că nu poate exista cale de întoarcere. Nu accept să joc rolul copoiului pe care îl trimiţi la vânătoare, iar apoi îl chemi înapoi pentru că nu-ţi convine felul în care se mişcă!

— Bineînţeles… Bineînţeles… Totul e gata. Dormitorul dumneavoastră e pregătit. Rămâneţi cât consideraţi că e necesar…

Poirot spuse cu gravitate:

— N-o să dureze mult.

— Cum aşa?

Am spus că n-o să dureze mult. Această crimă a avut loc într-un cerc şi într-un spaţiu restrâns, aşa că e imposibil să dureze prea mult până adevărul va ieşi la lumină. Cred că se întrevede deja finalul afacerii. Alfred se holbă la el.

— Imposibil! Exclamă el.

— Câtuşi de puţin. Toate informaţiile se îndreaptă, mai mult sau mai puţin, într-o singură direcţie. A rămas un singur detaliu irelevant care trebuie îndepărtat. Când se va realiza acest lucru, adevărul va ieşi la lumină.

Alfred spuse cu neîncredere:

— Adică ştiţi?

Poirot zâmbi.

— Oh, da, spuse el. Ştiu.

Alfred îngăimă:

— Tatăl meu… Tatăl meu…

Se întoarse.

Poirot spuse tăios:

— Domnule Lee, am două rugăminţi la dumneavoastră.

Alfred răspunse cu o voce gâtuită:

— Orice… Orice.

— În cazul acesta, aş dori în primul rând ca portretul din tinereţe al domnului Lee să fie pus în dormitorul pe care, cu atâta amabilitate, mi l-aţi acordat.

Alfred şi Lydia făcură ochii mari către el.

— Portretul tatălui meu… Dar de ce? Întrebă Alfred.

Poirot îl lămuri cu un uşor gest al mâinii:

— Mă va… Cum să mă exprim… Mă va inspira.

Lydia interveni tăios:

— Domnule Poirot, vă propuneţi cumva să rezolvaţi acest caz cu ajutorul clarviziunii? T – Haideţi să spunem, doamnă, că intenţionez să mă folosesc nu doar de ochii trupului, ci şi de ochii minţii.

Ea ridică din umeri.

Poirot continuă:

— Mai departe, domnule Lee, aş vrea să cunosc adevăratele circumstanţe privind moartea soţului surorii dumneavoastră, Juan Estravados.

Lydia:

— E absolut necesar?

— Vreau să am toate informaţiile în mână, doamnă.

Alfred răspunse:

— Juan Estravados a ucis un bărbat într-o cafenea, în urma unui scandal legat de o femeie.

— Cum l-a ucis?

Alfred se uită rugător la Lydia. Ea explică pe un ton egal:

— L-a înjunghiat. Juan Estravados nu a fost condamnat la moarte, căci s-a considerat ca a fost provocat. A fost condamnat la închisoare şi a murit acolo.

— Fiica sa cunoaşte aceste lucruri despre tatăl ei?

— Cred că nu.

Alfred întări:

— Nu, Jennifer nu i-a spus niciodată.

— Mulţumesc.

— Doar nu credeţi că Pilar… Dar e absurd!

Poirot continuă:

— Acum, domnule Lee, sunteţi atât de bun să-mi daţi nişte detalii despre fratele dumneavoastră, domnul Harry Lee?

— Ce vreţi să ştiţi?

— Am înţeles că, într-o oarecare măsură, era considerat oaia neagră a familiei. De ce?

Lydia spuse:

— E o poveste atât de veche…

Alfred interveni, înroşindu-se la faţă:

— Dacă vreţi să ştiţi, domnule Poirot, a sustras o mare sumă de bani plastografiind semnătura tatălui meu pe un cec. Bineînţeles că tatăl meu nu a făcut plângere. Harry a fost întotdeauna un escroc. A intrat în belele peste tot în lume. Tot timpul telegrafia acasă după bani ca să scape din încurcătură. Era cât pe ce să facă închisoare, şi aici, şi în afara ţârii.

Lydia încercă să-l tempereze:

— Nu poţi să spui că ştii cu adevărat toate lucrurile astea, Alfred.

Alfred izbucni furios, gesticulând:

— Harry nu e bun de nimic… de nimic! Niciodată n-a fost bun de nimic!

Poirot spuse:

— Înţeleg că n-a rămas nici un pic de iubire frăţească între dumneavoastră?

Alfred Lee răspunse:

— L-a înşelat pe tata… L-a înşelat într-un mod absolut scandalos!

Lydia oftă, un oftat scurt, neliniştit. Poirot îl auzi şi îi aruncă o privire atentă.

Ea murmură:

— Măcar dacă s-ar găsi diamantele… Sunt sigură că asta ar aduce rezolvarea cazului.

Poirot o lămuri însă:

— Au fost găsite, doamnă.

— Ce?!

Poirot spuse cu delicateţe:

— Au fost găsite în interiorul micii dumneavoastră grădini care reprezintă Marea Moartă…

Lydia ţipă:

— În grădina mea? Dar asta e… asta e nemaipomenit!

Poirot întrebă uşor:

— Nu-i aşa, doamnă?

PARTEA A VI-A

27 decembrie

Alfred Lee spuse oftând:

— A fost mai bine decât m-am aşteptat!

Tocmai se întorceau de la audiere.

Domnul Charlton, un notar de modă veche cu o privire albastră plină de circumspecţie, fusese de faţă şi se întorsese împreună cu ei.

— După cum v-am spus, procedurile au fost nişte simple formalităţi; s-a stabilit o amânare pentru a permite poliţiei să aducă probe suplimentare.

George Lee spuse vexat:

— E extraordinar de neplăcut, cu adevărat extraordinar de neplăcut pentru mine. Mă văd pus într-o situaţie îngrozitoare. Şi eu sunt absolut convins că această crimă a fost făcută de un maniac care, într-un fel sau altul, a reuşit să se strecoare în casă. Tipul ăla, Sugden, e încăpăţânat ca un catâr. Colonelul Johnson ar trebui să ceară sprijin din partea inspectorilor de la Scotland Yard. Poliţia locală nu e în stare de nimic. Sunt bătuţi în cap. De exemplu, ce e cu omul ăsta, Horbury? Am auzit că trecutul lui e destul de întunecat, dar poliţia nu face nimic în privinţa asta.

Domnul Charlton răspunse:

— Cred că acest om, Horbury, are un alibi satisfăcător pentru intervalul de timp aflat în discuţie. Poliţia l-a acceptat.

— De ce l-au acceptat? George era furios. Dacă eram în locul lor, aş fi privit cu mari rezerve un astfel de alibi. Normal că orice criminal are grijă să-şi facă rost de un alibi! E de datoria poliţiei să desfiinţeze alibiul, bineînţeles, dacă ofiţerii îşi cunosc meseria. Ei bine, spuse domnul Charlton, nu cred că e treaba noastră să-i învăţăm pe poliţişti să-şi facă meseria, ce spuneţi? În mare, formează un corp destul de competent.

George scutura din cap a nemulţumire.

— Ar trebui chemaţi cei de la Scotland Yard. Nu sunt câtuşi de puţin mulţumit de inspectorul-şef Sugden. O fi el organizat şi perseverent, dar cu siguranţă că e departe de a fi o inteligenţa sclipitoare.

Domnul Charlton interveni:

— Nu sunt de acord cu dumneavoastră. Sugden e un om de valoare. Nu este foarte impresionant, dar îşi face treaba.

Lydia spuse:

— Sunt sigură că poliţia face o treabă bună. Domnule Charlton, serviţi un pahar de vin de Xeres?

Domnul Charlton refuză cu politeţe. Apoi, dregându-şi vocea, începu să citească testamentul, toţi membrii familiei fiind de faţă.

Îl citi cu o notă insinuantă în glas, accentuând frazele cele mai obscure şi savurându-i jargonul juridic.

Ajunse la sfârşit, îşi dădu jos ochelarii, îi şterse şi se uită cu un aer întrebător spre întreaga adunare.

Harry Lee începu:

— Păsărească asta legală e cam greu de urmărit. Treceţi, vă rog, la ceea ce ne interesează pe toţi.

— Vă spun, zise domnul Charlton, avem un testament de o simplitate desăvârşită.

Harry exclamă:

— Dumnezeule, păi atunci cum arată un testament complicat?!

Domnul Charlton îl ţintui cu o privire de gheaţă, apoi continuă:

— Clauzele principale ale testamentului sunt foarte simple. Jumătate din averea domnului Lee revine fiului său, Alfred Lee, iar ceea ce rămâne se împarte între ceilalţi copii ai săi.

Harry izbucni într-un râs forţat. Spuse:

— Ca de obicei, Alfred are noroc cu carul! Jumătate din averea tatei! Noroc chior, nu-i aşa, Alfred?

Alfred pufni. Lydia spuse tăios:

— Alfred a fost un fiu loial şi devotat. S-a ocupat de afacerile familiei ani de zile şi a purtat pe umeri întreaga responsabilitate.

— O, da. Alfred a fost întotdeauna băiatul cel bun, comentă Harry.

Alfred rosti apăsat:

— Cred că tu ar trebui să te consideri norocos, Harry, că tata ţi-a lăsat şi ţie ceva!

Harry râse, dându-şi capul pe spate.

— Ţi-ar fi plăcut la nebunie să mă fi scos de tot din testament, nu-i aşa? Nu m-ai suportat niciodată.

Domnul Charlton tuşi. Era obişnuit, mult prea bine chiar, cu scenele dureroase care urmau citirii unui testament. Era nerăbdător să plece înainte ca obişnuita ceartă de familie să degenereze prea mult.

— Cred… Că asta e tot… Zise el.

Harry întrebă brusc:

— Şi Pilar?

Domnul Charlton tuşi din nou, de această dată în semn de scuză.

— Domnişoara Estravados nu e menţionată în testament.

Harry insistă:

— Păi nu îi revine partea de moştenire a mamei sale?

Domnul Charlton explică:

— Doamna Estravados, dacă ar fi trăit, ar fi primit, bineînţeles, o parte egală cu a tuturor celorlalţi, dar, de vreme ce a murit, partea care i-ar fi revenit ei va fi redistribuită celorlalţi copii ai domnului Simeon Lee, adică dumneavoastră.

Pilar rosti încet, cu vocea ei mieroasă:

— Deci… Nu mă aleg… cu nimic?

Lydia interveni repede:

— Draga mea, familia se va îngriji de asta, nu-ţi face griji!

— George Lee spuse: Vei putea să locuieşti aici cu Alfred, nu-i aşa, Alfred? Eşti nepoata noastră şi e de datoria noastră să avem grijă de tine.

— Vom fi întotdeauna bucuroşi să te avem în mijlocul nostru, interveni Hilda.

Harry însă insistă:

— Are dreptul la propria parte din moştenire. Are dreptul la partea lui Jennifer.

Domnul Charlton rosti încet:

— Trebuie… Chiar trebuie să plec. La revedere, doamnă Lee… Dacă vă mai pot fi de vreun folos… Mă puteţi consulta oricând…

Ieşi în graba mare. Experienţa îi permitea să aprecieze că toate ingredientele necesare unui scandal de familie erau detectabile în proporţii îngrijorătoare.

În timp ce uşa se închidea în urma lui, Lydia spuse cu vocea ei limpede:

— Sunt de acord cu Harry. Consider că Pilar este îndreptăţită să primească o parte din moştenire. Testamentul a fost întocmit cu mulţi ani înainte de moartea lui Jennifer.

— Prostii, o contrazise George. Ai un mod de a gândi foarte superficial, Lydia, şi nu arăţi deloc respect pentru lege. Legea e lege şi trebuie să ne supunem ei.

Magdalene îl susţinu:

— Bineînţeles că e o situaţie nefericită şi tuturor ne pare extrem de râu pentru Pilar, dar George are dreptate. După cum a spus şi el, legea e lege.

Lydia se ridică. O luă pe Pilar de mână.

— Draga mea, spuse ea, toate astea trebuie să fie foarte dezagreabile pentru tine. Te rog, vrei să ne laşi singuri să discutăm problema?

O conduse pe fată până la uşă.

— Nu te îngrijora, Pilar, draga mea, încercă ea s-o liniştească.

— Lasă totul în seama mea.

Pilar ieşi încet din cameră. Lydia închise uşa în urma ei, apoi se întoarse.

Pentru un moment se lăsă liniştea. Toată lumea îşi trăgea răsuflarea. În clipa următoare, bătălia se dezlănţui.

Harry începu:

— Întotdeauna ai fost un cărpănos şi jumătate, George.

George îi întoarse insulta:

— Măcar n-am fost ca tine, o lipitoare şi un escroc.

— Ai fost la fel de lipitoare ca mine. Te-ai îmbuibat pe spinarea tatei în toţi aceşti ani.

— Pari să scapi din vedere faptul că deţin o poziţie de mare responsabilitate, care…

— Mare responsabilitate pe dracu' 1 Nu eşti decât un balon umflat cu pompa!

Magdalene scrâşni:

— Cum îndrăzneşti?

Vocea de obicei calmă a Hildei căpătă un ton puţin mai ridicat:

— Oare n-am putea să discutăm civilizat?

Lydia îi aruncă o privire recunoscătoare.

David izbucni dintr-odată, cu violenţă:

— Chiar trebuie să ne bălăcărim cu toţii în felul ăsta din cauza banilor?

Magdalene îi replică, plină de venin:

— Ce frumos, să te arăţi atât de generos şi de superior! Doar nu ai de gând să refuzi partea de moştenire? Îţi doreşti bani la fel de mult ca noi ceilalţi! Mărinimia asta morală nu e decât o pază!

David spuse cu o voce gâtuită:

— Crezi că ar trebui să o refuz? Mă întreb…

Hilda spuse tăios:

— Bineînţeles că n-ai s-o refuzi. Doar n-o să ne apucăm toţi să ne purtăm ca nişte copii! Alfred, tu eşti capul familiei…

Alfred păru să se trezească dintr-un vis.

— Ce-aţi spus? Ţipaţi toţi deodată. Mă… Mă zăpăciţi.

Lydia spuse:

— Aşa cum a subliniat şi Hilda, de ce trebuie să ne comportăm cu toţii ca nişte copii lacomi? Haideţi să stăm de vorbă liniştit, ca nişte oameni normali şi, adăugă ea repede, pe rând. Alfred va vorbi primul, pentru că este cel mai mare. Ce crezi, Alfred, ce ar trebui făcut în privinţa lui Pilar?

El răspunse încet:

— Fără îndoială, casa asta trebuie să fie şi a ei. Şi mai trebuie să-i fixăm o rentă. Nu cred că are dreptul să ceară partea de moştenire a mamei ei. Nu face parte din familia Lee, amintiţi-vă. E cetăţean spaniol.

— Nu are nici un drept legal, într-adevăr, fu de acord Lydia. Dar cred că are dreptul moral. După cum văd eu lucrurile, tatăl vostru, deşi fiica sa se măritase cu un spaniol în ciuda voinţei lui, a tratat-o la fel ca pe ceilalţi, recunoscându-i drepturile de moştenitoare. George, Harry, David şi Jennifer trebuiau să moştenească în mod egal. Numai că Jenny a murit anul trecut. Sunt sigură că în momentul în care l-a chemat pe domnul Charlton, el avea de gând să facă ample modificări în testament, în favoarea lui Pilar. I-ar fi dat cel puţin partea de moştenire a mamei ei. E posibil să fi dorit să îi lase mult mai mult decât atât. Amintiţi-vă că ea era singura nepoată a familiei. Cred că am putea cel puţin să ne străduim să reparăm o nedreptate pe care tatăl vostru însuşi se pregătea să o repare.

Alfred confirmă cu căldură:

— Bine spus, Lydia! M-am înşelat. Sunt de acord cu tine că Pilar trebuie să primească partea lui Jennifer din testamentul tatălui meu.

Lydia continuă:

— E rândul tău, Harry.

Harry răspunse:

— După cum ştiţi, sunt de acord. Lydia a pus problema foarte bine şi aş vrea să spun că o admir pentru asta.

Lydia întreba din nou:

— George?

George era roşu la faţă. Izbucni:

— În nici un caz! Toată chestia asta e ridicolă! Să i se dea o casă şi bani să se întreţină. E absolut de ajuns pentru ea!

— Deci refuzi să cooperezi?

— Da, refuz.

— Şi are perfectă dreptate, îl susţinu Magdalene. E dezgustător să i se sugereze că ar trebui să facă ceva de genul ăsta! Având în vedere că George este singurul membru al familiei care a făcut ceva pe lumea asta, cred că e o ruşine că tatăl său i-a lăsat atât de puţin!

Lydia continuă:

— David?

David spuse cu o voce slabă:

— Cred că aveţi dreptate. E păcat să fie atâta răutate şi ceartă din cauza asta.

Hilda rosti:

— Ai dreptate, Lydia. E vorba de corectitudine!

Harry aruncă o privire în jur şi spuse:

— Deci, e limpede. Eu, Alfred şi David suntem în favoarea moţiunii. George e împotrivă. Moţiunea a fost votată.

George spuse pe un ton ascuţit:

— Nu e vorba de vot aici! Partea mea de moştenire îmi aparţine doar mie. Nu voi renunţa la nici un penny.

— Nu, într-adevăr, întări Magdalene.

Lydia spuse răspicat:

— Dacă nu vreţi să vă implicaţi, e treaba voastră. Noi ceilalţi vom completa şi partea voastră.

Se uită în jur căutând aprobare, iar ceilalţi încuviinţară.

Harry interveni:

— Alfred s-a ales cu partea leului. El trebuie să vină cu partea cea mai mare din pradă.

Alfred spuse:

— Observ că e pe cale să se aleagă praful de iniţiativa ta dezinteresată.

Hilda îi întrerupse cu fermitate:

Hai să nu începem iar! Lydia îi va spune lui Pilar ce am hotărât. De detalii ne putem ocupa şi mai târziu. Adăugă, pentru a schimba subiectul: Mă întreb, unde sunt domnul Farr şi domnul Poirot? Alfred îi răspunse:

— În drum spre audiere, l-am lăsat pe domnul Poirot în sat. Spunea că are ceva important de cumpărat.

Harry întrebă:

— De ce n-a venit şi el la audiere? Eram sigur că o va face!

Lydia spuse:

— Poate că ştia că n-o să fie nimic important. Cine e acolo, în grădină? Inspectorul-şef Sugden sau domnul Farr?

Străduinţele celor două femei fură încununate de succes. Consiliul de familie luă sfârşit.

Lydia îi spuse Hildei, luând-o deoparte:

— Mulţumesc, Hilda. A fost frumos din partea ta că m-ai susţinut. Ştii, ai fost cu adevărat un sprijin în toată povestea asta.

Hilda spuse gânditoare:

— Cum îi mai schimbă banii pe oameni…

Ceilalţi ieşiseră cu toţii din încăpere. Cele două femei erau singure.

Lydia spuse:

— Da, chiar şi Harry… Deşi fusese ideea lui! Iar bietul meu Alfred… E atât de britanic… Chiar are o problemă cu ideea că un supus spaniol va primi bani ai familiei Lee.

Hilda o întrebă, zâmbind:

— Crezi că noi, femeile, suntem mai puţin interesate de bani?

Lydia spuse, ridicând din umerii ei frumoşi:

— Până la urmă, ştii, nici nu sunt banii noştri, banii noştri personali! S-ar putea ca asta să fie diferenţa.

Hilda spuse pe un ton meditativ:

— Ce copil ciudat, Pilar, vreau să spun. Mă întreb ce se va alege de ea?

Lydia oftă.

— Mă bucur că va fi independentă. Să trăiască aici, să i se dea un cămin şi bani să se întreţină, nu cred că ar fi foarte satisfăcător pentru ea. E prea mândră şi, cred, prea diferită. Adăugă, apoi: Am adus odată un superb lapislazuli din Egipt. Acolo, pe fondul soarelui şi al nisipului, avea o culoare extraordinară, un albastru foarte cald şi strălucitor. Dar când am ajuns acasă, albastrul său de-abia daca se mai distingea. Nu mai era decât o bucată de sticlă banală şi fără strălucire.

— Da, înţeleg…

Lydia spuse cu căldură:

— Sunt atât de bucuroasă că am ajuns în sfârşit să vă cunosc, pe tine şi pe David. Sunt fericită că aţi venit amândoi.

Hilda oftă.

— Atât de mult mi-am dorit să nu fi venit, în aceste ultime zile!

— Ştiu. Ar fi trebuit… Dar să ştii, Hilda, şocul nu l-a afectat pe David nici pe departe atât de puternic cum m-aş fi aşteptat. Vreau să spun că el e atât de sensibil, încât ar fi putut să îl dea peste cap cu totul. De fapt, de când s-a petrecut crima, a început să arate mai bine…

Hilda păru uşor deranjată. Spuse:

— Deci ai observat asta? E îngrozitor, într-un fel… Dar, vai, Lydia, e atât de adevărat!

Tăcu o vreme, amintindu-şi cuvintele pe care soţul ei le pronunţase doar cu o noapte înainte. Îi spusese cu pasiune, trecându-şi mâna prin păr:

— Hilda, îţi aminteşti în Toşca, atunci când moare Scarpia, iar Toşca îi aprinde lumânări la cap şi la picioare? Îţi aduci aminte ce spune: cum pot să-l iert…” Asta simt şi eu în privinţa tatei. Înţeleg acum că nu l-am putut ierta în toţi aceşti ani, deşi voiam să o fac… Dar nu, acum nu mai există

nici un resentiment. Totul s-a şters. Şi simt, mă simt ca şi cum mi s-ar fi luat o imensă povară de pe umeri.

Ea îl întrebase, străduindu-se să îndepărteze senzaţia bruscă de teamă care o cuprinsese:

— Pentru că e mort?

Îi răspunsese repede, bâlbâindu-se din cauza pasiunii cu care vorbea:

— Nu, nu, n-ai înţeles. Nu pentru că el e mort, ci pentru că ura mea stupidă şi copilărească faţă de el s-a stins…

Hilda se gândea acum la acele cuvinte.

Ar fi vrut să i le repete femeii de lângă ea, dar simţea instinctiv că ar fi fost mai înţelept să se abţină.

Ieşi cu Lydia din salon în hol.

Magdalene se afla acolo, lângă masa din hol, cu nişte lucruri în mână. Tresări când le văzu pe cele două.

— Astea trebuie să fie cumpărăturile importante ale domnului Poirot, zise ea. Tocmai l-am văzut punându-le aici. Mă întreb despre ce o fi vorba.

Se uită la pachete, chicotind un pic, dar privirea îi era tăioasă şi neliniştită, contrazicând veselia din cuvintele ei.

Lydia ridică din sprâncene.

— Trebuie să mă duc să mă spăl înainte de prânz.

Magdalene repetă, cu aceeaşi afectare copilăroasă, incapabilă să-i ascundă nota de disperare din voce:

— Trebuie neapărat să arunc o privire!

Desfăşură bucata de hârtie şi scăpa o exclamaţie. Se holbă la lucrul pe care îl ţinea în mână.

Lydia se opri şi Hilda de asemenea. Amândouă femeile rămaseră cu privirea fixă.

Magdalene spuse pe un ton descumpănit:

— E o mustaţă falsă. Dar… Dar… de ce?

Hilda întrebă neîncrezătoare:

— Travesti? Dar…

Lydia îi termina fraza.

— Dar domnul Poirot poseda o mustaţă naturală de toată frumuseţea!

Magdalene continuă să scormonească prin lucruri.

— Nu înţeleg. E… e o nebunie. De ce ar cumpăra domnul Poirot o mustaţă falsă?

II

Pilar ieşi din salon şi merse încet de-a lungul holului. Stephen Farr intra pe uşa dinspre grădină.

— Ei? S-a terminat consiliul de familie? S-a citit testamentul? Pilar spuse pe nerăsuflate:

— Nu m-am ales cu nimic… cu absolut nimic! Era un testament făcut cu mulţi ani în urmă. Bunicul i-a lăsat bani mamei mele, dar, pentru că ea a murit, partea ei nu îmi revine mie, ci lor.

— Pare să fi fost un ghinion groaznic.

— Dacă bătrânul ar fi trăit, ar fi întocmit un alt testament. Mi-ar fi lăsat bani mie – mulţi bani! Poate că în timp mi-ar fi lăsat toţi banii!

— Nici aşa n-ar fi drept, nu? O întrebă Stephen zâmbind.

— De ce nu? M-ar fi plăcut pe mine cel mai mult, asta-i tot!

— Ce copil lacom mai eşti şi tu! O adevărată lipitoare!

— Lumea e foarte rea cu femeile. Ele trebuie să facă tot ce pot pentru binele lor, cât timp sunt tinere. Când ajung bătrâne şi urâte, nu le mai ajută nimeni, zise Pilar, devenind brusc serioasă.

Stephen confirmă calm:

— E mai adevărat decât îmi place să cred. Dar nu e întru totul adevărat. Alfred Lee, de exemplu, a ţinut cu adevărat la tatăl său în pofida caracterului şi comportamentului acestuia, chiar şi la bătrâneţe.

Pilar ridică bărbia.

— Alfred e destul de fraier.

Stephen râse, apoi continuă:

— Ei bine, nu-ţi face griji, scumpa mea Pilar. Familia Lee are obligaţia de a avea grijă de tine, aşa să ştii.

Pilar răspunse neconsolată:

— Asta n-o să fie prea amuzant.

— Într-adevăr, mă tem că nu. Nu te văd trăind aici, Pilar. Ai vrea să vii în Africa de Sud? Pilar dădu din cap aprobator, iar Stephen continuă: Acolo e soare şi sunt imense spaţii deschise. E şi mult de muncă, de asemenea. Rezistă să munceşti mult, Pilar?

Pilar răspunse cu îndoială:

— Nu ştiu.

Preferi să stai în balcon şi să te îndopi toată ziua cu dulciuri? Să te îngraşi şi să îţi crească trei guşi? Pilar râse, iar Stephen continuă:

— Aşa e mai bine. Te-am făcut să râzi.

— Credeam că o să mă distrez de Crăciunul ăsta! Am citit în cărţi că, la englezi, Crăciunul e foarte vesel, că se mănâncă stafide şi că se coace o plăcintă flambată şi ceva care se numeşte Yulelog {12}.

Stephen spuse:

— Trebuie să ai şi tu parte de un Crăciun care să nu fie tulburat de o crimă. Vino aici puţin. Lydia m-a dus aici ieri. E debaraua ei.

O conduse într-o mică încăpere, puţin mai mare decât un garderob.

— Uite, Pilar, cutii peste cutii de biscuiţi, şi fructe conservate, şi portocale, şi curmale şi nuci. Iar aici…

— O! Bătu Pilar din palme. Sunt frumoase, globurile astea de aur şi argint.

— Astea sunt de agăţat în pom, cu cadouri pentru servitori, iar aici sunt omuleţi de zăpadă scânteind, acoperiţi de promoroacă, de pus pe masă. Iar aici sunt baloane de toate culorile, gata să fie umflate!

— O! Ochii lui Pilar se umplură de strălucire. O! Am putea umfla unul? Lydia n-o să se supere. Îmi plac baloanele.

— Copilă ce eşti! Pe care îl vrei dintre astea?

— O să iau unul roşu.

Îşi aleseră baloanele şi suflară în ele, iar obrajii li se umflară la rândul lor. Pilar se opri ca să rida, iar balonul ei se dezumflă la loc.

Îi spuse:

— Arăţi atât de caraghios cu fălcile umflate.

Continuă să rida. Apoi se opri, suflând cu conştiinciozitate. Îşi legară baloanele cu grijă şi începură să se joace c – ele, aruncându-le în sus şi plimbându-le de colo-colo.

— Pe hol ar fi mai mult loc, fu de părere Pilar.

Îşi trimiteau baloanele de la unul la altul şi râdeau, când Poirot trecu pe hol. Îi privi cu bunăvoinţa:

— Aşadar jucaţi Ies jeux d'enfant? Ce frumos!

Pilar răspunse răsuflând din greu:

— Al meu e ăla roşu. E mai mare ca ăsta. Mult mai mare. Dacă l-aş duce afară, s-ar ridica la cer.

— Hai să le ducem afară şi să ne punem o dorinţă!

— O, da, ce idee bună!

Pilar ieşi în fugă în grădină, iar Stephen o urmă. Poirot venea după ei, având aceeaşi expresie de indulgenţă binevoitoare întipărită pe chip.

— Îmi doresc o grămadă de bani, anunţă Pilar.

Se ridică pe vârfuri, ţinând de sfoara balonului. Acesta se ridică uşor, luat de o pală de vânt. Pilar îi dădu drumul, iar balonul începu sa plutească, luat de curent.

Stephen râse.

— Nu trebuia să spui ce dorinţă ţi-ai pus.

— Nu? De ce nu?

— Pentru că nu se mai îndeplineşte. Acum e rândul meu să-mi pun o dorinţă.

Dădu drumul balonului. Dar nu fu la fel de norocos. Acesta pluti în lateral, se lovi de un tufiş şi se sparse cu zgomot.

Pilar alergă spre el.

Dădu de ştire cu o voce tragică:

— S-a dus…

Apoi, în timp mişca bucata de cauciuc dezumflat cu vârful piciorului, spuse:

— Deci asta am ridicat eu de pe jos în camera bunicului. Şi el avusese un balon, doar că era roz.

Poirot scoase o exclamaţie ascuţită. Pilar se întoarse întrebătoare către el.

Poirot spuse:

— Nu, nu e nimic. M-am tăiat – nu lovit {13} – la picior.

Se întoarse şi privi către casă.

— Atât de multe ferestre! O casă, mademoiselle, are ochii şi urechile ei. Este într-adevăr regretabil că englezilor le plac atât de mult ferestrele deschise.

Lydia ieşi pe terasă.

— Prânzul e gata. Pilar, draga mea, totul a fost pus la punct într-un mod cât se poate de satisfăcător. Alfred îţi va explica totul în amănunt după masă. Intrăm?

Merseră în casă, iar Poirot veni ultimul. Avea un aer grav.

III

Prânzul se termină.

În timp ce ieşeau din sufragerie, Alfred îi spuse lui Pilar:

— Eşti amabilă să vii în camera mea? Am ceva de discutat cu tine.

O conduse de-a lungul holului până în cabinetul său şi închise uşa după el. Ceilalţi merseră în salon. Numai Hercule Poirot râmase în hol, privind meditativ către uşa închisă a cabinetului.

Deodată, îl remarcă pe bătrânul majordom care aştepta în spatele lui, timid.

— Da, Tressilian, ce este?

Bătrânul părea tulburat. Spuse:

— Voiam să-i vorbesc domnului Lee. Dar n-aş vrea să-l deranjez în momentul ăsta.

— S-a întâmplat ceva?

Tressilian spuse încet:

— E ceva atât de ciudat. De neînţeles.

— Spune, zise Hercule Poirot.

Tressilian ezită. Apoi spuse:

— Ei bine, iată despre ce este vorba, domnule. Poate că aţi observat că de fiecare parte a uşii de la intrare se afla câte

o ghiulea. Din piatră, mari şi grele. Ei bine, domnule, una din ele a dispărut.

Hercule Poirot ridică din sprâncene.

— De când?

— De dimineaţă erau amândouă la locul lor, domnule. Pot să jur.

— Ia să văd!

Ieşiră împreună pe uşa din faţă. Poirot se aplecă şi examină ghiuleaua rămasă. Când se îndreptă de spate, avea o figură extrem de gravă.

Tressilian bâigui cu o voce tremurândă:

— Cine şi-ar pune în cap să fure aşa ceva, domnule? E de neînţeles.

— Nu-mi place. Nu-mi place deloc… Mormăi Poirot.

Tressilian îl privea cu nelinişte.

— Ce se întâmple cu casa asta, domnule? De când stăpânul a fost omorât, nimic nu mai e la fel. Mă simt de parcă în tot timpul ăsta aş fi visat. Încurc lucrurile, iar uneori mi se pare că nu mai pot să mă încred nici în propriii ochi.

Hercule Poirot scutură din cap.

— Te înşeli. Ochii tăi sunt singurul lucru în care trebuie să ai încredere.

Tressilian spuse, scuturând din cap:

— Vederea mi-e slăbită, nu mai văd aşa cum vedeam odată. Văd lucrurile şi oamenii ca prin ceaţă şi le încurc. Îmbătrânesc, asta e, şi curând nu voi mai fi în stare să-mi fac treaba.

Hercule Poirot îl bătu pe umăr.

— Curaj, Tressilian!

— Mulţumesc, domnule. Ştiu că o spuneţi într-adevăr din toată inima. Dar asta e, sunt prea bătrân. Mi-aduc tot timpul aminte de vremurile şi de chipurile din trecut. Domnişoara Jenny, şi conaşul David, şi conaşul Alfred. Îi văd tot timpul aşa cum erau când erau tineri. Din noaptea în care domnul Harry a venit acasă…

Poirot încuviinţă din cap.

— Da, spuse el, aşa m-am gândit. Tocmai ai spus „de când stăpânul a fost omorât”, dar, de fapt, a început înainte de asta. De când domnul Harry s-a întors acasă, nu-i aşa, totul s-a dat peste cap şi pare ireal, nu?

Majordomul încuviinţă:

— Aveţi dreptate, domnule. De atunci. Domnul Harry a adus întotdeauna belele în casă, chiar şi pe vremuri.

Ochii i se fixară din nou pe postamentul gol de piatră.

— Cine să fie de vină pentru toate astea, domnule? Şopti el. Şi de ce? E… e ca o casă de nebuni.

Hercule Poirot conchise:

— Mă tem că nu e vorba de nebunie. Aici e vorba de judecată solidă şi sănătoasă! Cineva, Tressilian, se află în mare pericol.

Se întoarse şi intră din nou în casă.

În acel moment, Pilar ieşi din cabinet. Avea obrajii roşii, îşi ţinea capul sus, iar ochii îi străluceau.

În timp ce Poirot se apropia de ea, ea bătu dintr-odată din picior şi exclamă:

— N-am să accept!

Poirot ridică din sprâncene.

— Ce nu veţi accepta, domnişoară?

— Alfred tocmai mi-a spus că voi lua partea mamei mele din banii lăsaţi de bunicul meu.

— Ei bine?

— A spus că, din punct de vedere legal, n-aş avea dreptul la ea. Dar el, şi Lydia, şi ceilalţi consideră că trebuie să-mi aparţină. Spun că e vorba de dreptate. Aşa că mi-o vor da ei.

Poirot repetă:

— Ei bine?

Pilar bătu din nou din picior.

— Nu înţelegeţi? Ei sunt cei care mi-o dau… Mi-o dau.

— Şi asta vă răneşte mândria? Chiar dacă ceea ce spun ei este adevărat, şi ei vor să vă facă dreptate?

— Nu înţelegeţi…

— Dimpotrivă… Înţeleg foarte bine, zise Poirot.

— Of!

Îi întoarse spatele, furioasă.

Cineva sună. Poirot aruncă o privire peste umăr şi zări silueta inspectorului-şef Sugden dincolo de uşă. O întrebă în grabă pe Pilar:

— Unde vă duceţi?

Ea îi răspunse bosumflată:

— În salon. La ceilalţi.

— Bine. Staţi acolo cu ei. Nu umblaţi de una singură prin casă, mai ales după lăsarea întunericului. Şi fiţi tot timpul în gardă. Sunteţi într-un mare pericol, domnişoară. Niciodată nu veţi mai fi într-un aşa mare pericol cum sunteţi astăzi o avertiză el repede.

O lăsă şi merse în întâmpinarea lui Sugden.

Acesta aşteptă până ce Tressilian se întoarse în oficiul său.

Apoi îi puse lui Poirot o telegramă sub nas.

— Acum l-au prins! Spuse el. Citiţi asta. E de la poliţia sud-africană.

În telegramă scria: „Unicul fiu al lui Ebenezer Farr a decedat acum doi ani”.

— Aşa că acum ştim! Exclamă Sugden. Ce ciudat… Mergeam pe o cu totul altă pistă…

IV

Pilar intră în salon, cu capul sus.

Se duse direct la Lydia, care stătea la fereastră, croşetând.

— Lydia, am venit să-ţi spun că nu voi accepta acei bani. Voi pleca… Imediat.

— Lydia păru uluită. Lăsă jos lucrul şi spuse: Draga mea copila, probabil că Alfred ţi-a explicat foarte prost! Nu e câtuşi de puţin vorba de milă şi pomană, dacă asta crezi. Serios, nu e vorba de bunătate şi generozitate din partea noastră. E vorba exclusiv despre dreptate şi nedreptate. Dacă lucrurile s-ar fi petrecut cum era firesc, mama ta ar fi moştenit acei bani, iar tu ai fi intrat în posesia lor, alături de

ea. E dreptul tău… Dreptul sângelui. Nu e o chestiune de milă, ci de dreptate! Pilar răspunse cu violenţă:

— Iată de ce nu pot să accept! Nu pot să accept să vorbiţi aşa, nu pot să accept să fiţi aşa! Mi-a plăcut aici. A fost o aventură, dar acum aţi stricat-o de tot! Plec acum, imediat, şi n-o să vă mai deranjez niciodată…

Lacrimile îi înecau vocea. Se întoarse şi ieşi în fugă din cameră, fără să privească în urmă.

Lydia râmase uluită şi spuse pe un ton neajutorat:

— Nu m-am gândit niciodată că va lua lucrurile în felul ăsta!

— Pare destul de supărata, copila, remarcă şi Hilda.

George îşi drese vocea şi rosti pompos:

— Aşa cum am subliniat şi azi-dimineaţă, principiul întregului demers a fost greşit. Pilar a avut înţelepciunea de a-şi da singură seama de asta. Aşa că a refuzat să accepte mila…

Lydia îl contrazise pe un ton ascuţit:

— Nu e vorba de milă. E dreptul ei!

— Ea nu pare să gândească la fel, insistă George.

Inspectorul-şef Sugden şi Hercule Poirot intrară în

Încăpere. Primul dintre ei privi în jur şi spuse:

— Unde este domnul Farr? Am ceva de discutat cu el.

Înainte ca vreunul dintre ei să apuce să răspundă, Hercule Poirot întrebă iute:

— Unde este senorita Estravados?

George Lee spuse cu o urmă de satisfacţie maliţioasă în glas:

— Pleacă, aşa a spus. Din câte se pare, s-a cam săturat de rudele ei din Anglia.

Poirot făcu stânga împrejur.

— Hai! Îl îndeamnă el şi pe Sugden.

În timp ce ieşiră în hol, se auzi un zgomot surd de ciocnire puternică şi un ţipăt îndepărtat.

Poirot strigă:

— Repede… Hai!

Alergară pe hol şi apoi în sus pe scări. Uşa de la camera lui Pilar era deschisă, iar în cadrul uşii se afla un bărbat, întoarse capul către ei. Era Stephen Farr.

— E în viaţă… Rosti el.

Pilar stătea ghemuită lângă perete. Avea privirea pironită în podea, unde zăcea o ghiulea mare de piatră.

Ea le explică cu respiraţia tăiată:

— Era deasupra uşii, se legăna acolo. Mi-ar fi căzut în cap când am intrat, dar mi s-a agăţat cămaşa într-un cui şi m-a tras înapoi chiar când intram.

Poirot se aplecă şi cercetă cuiul. Avea pe el o bucăţică de tweed roşu. Privi în sus şi dădu din cap, remarcând pe un ton grav:

— Acest cui, domnişoară, v-a salvat viaţa.

Inspectorul-şef întrebă, cu un aer uluit:

— Ce înseamnă toate astea?

— Cineva a încercat să mă omoare! Exclamă Pilar.

Dădu din cap de mai multe ori.

Inspectorul-şef Sugden aruncă o privire către uşă.

— O capcană, spuse el. O capcană demodată, iar scopul ei a fost crima! Asta e a doua crimă pusă la cale în casa asta. Dar de data asta n-a reuşit!

Stephen Farr spuse tare:

— Slavă Domnului că eşti întreagă!

Pilar îşi frânse mâinile într-un gest larg de implorare.

— Madre de Dios, strigă ea. De ce ar vrea cineva să mă ucidă? Ce am făcut?

— Ar trebui să vă întrebaţi mai degrabă ce ştiţi, domnişoară, îi spuse Poirot încet.

Ea se holbă la el.

— Ce ştiu? Dar nu ştiu nimic.

Hercule Poirot remarcă:

— Aici vă înşelaţi. Spuneţi-mi, domnişoara Pilar, unde va aflaţi în momentul crimei? Nu eraţi în camera asta.

— Ba da. V-am spus deja!

Inspectorul-şef Sugden o contrazise cu delicateţe:

— Da, dar n-aţi spus adevărul. Ne-aţi spus că l-aţi auzit ţipând pe bunicul dumneavoastră şi n-aţi fi putut auzi asta dacă v-aţi fi aflat aici. Eu şi domnul Poirot am testat asta ieri.

— O!

Pilar îşi ţinu respiraţia.

— Eraţi undeva foarte aproape de camera lui. O să vă spun unde cred eu că vă aflaţi, domnişoară. În firida cu statui, foarte aproape de uşa bunicului dumneavoastră.

Pilar întrebă, speriată.

— O… cum de ştiţi asta?

— Domnul Farr v-a văzut acolo, îi răspunse Poirot cu un uşor zâmbet.

— Nu e adevărat. Asta e o minciună sfruntată! Sări imediat Stephen.

— Îmi cer iertare, domnule Farr, dar chiar aţi văzut-o. Aduceţi-vă aminte ce mi-aţi spus despre impresia dumneavoastră că erau trei statui în firida, nu două. O singură persoană purta o rochie albă în noaptea aceea, domnişoara Estravados. Ea era cea de-a treia silueta pe care aţi văzut-o. Aşa e, nu, domnişoară?

Pilar răspunse, după un moment de ezitare:

— Da, e adevărat.

— Spuneţi-ne acum, domnişoara, întregul adevăr. De ce vă aflaţi acolo? O întrebă Poirot cu blândeţe.

Pilar începu să povestească:

— Am plecat din salon după cină şi m-am gândit să mă duc să-l văd pe bunicul meu. M-am gândit că ar fi bucuros să mă vadă. Dar când am cotit pe coridor, am văzut că era altcineva la uşă. N-am vrut să fiu văzută, pentru că ştiam că bunicul meu spusese că nu mai vrea să vadă pe nimeni în seara aceea. M-am pitit în firidă, pentru ca persoana aceea să nu mă observe, în caz că s-ar fi întors.

Apoi, dintr-odată, am auzit cele mai îngrozitoare sunete, scaune, mese – gesticula intens – totul era dărâmat şi spart. Nu m-am mişcat. Nu ştiu de ce. Eram înspăimântată. Apoi s-

a auzit un ţipăt îngrozitor – îşi făcu cruce – mi s-a oprit inima-n loc şi mi-am spus: „Cineva a murit…”

— Şi apoi?

— Şi apoi au început să vină oamenii în fugă de-a lungul coridorului, iar eu am ieşit la urmă şi m-am alăturat lor.

Inspectorul-şef Sugden întrebă pe un ton tăios:

— Nu ne-aţi spus nimic despre toate acestea când v-am interogat prima oară. De ce?

Pilar scutură din cap şi spuse cu un aer înţelept:

— Nu e bine să spui prea multe poliţiei. Vedeţi, m-am gândit că, dacă spun că mă aflam în apropiere, v-aţi fi gândit că eu l-am ucis. Aşa că am zis că eram în camera mea.

Sugden spuse apăsat:

— Dacă minţiţi în mod deliberat, tot ceea ce obţineţi este să fiţi trecută în rândul suspecţilor.

— Pilar? O făcu atentă Stephen Farr.

— Da?

— Pe cine ai văzut stând în faţa uşii când ai intrat pe coridor? Spune-ne!

— Da, spune-ne, insistă Sugden.

Un moment, fata ezită. Ochii i se măriră, apoi i se micşorară din nou. Spuse încet:

— Nu ştiu cine era. Lumina era prea slabă ca să pot distinge. Dar era o femeie…

V

Inspectorul-şef Sugden se uită în jur la feţele celorlalţi. Spuse, cu un aer de iritare:

— Totul mi se pare foarte ciudat, domnule Poirot.

— Am o mică idee, le mărturisi Poirot. Vreau să împărtăşesc tuturor ceea ce am aflat. Le voi cere apoi cooperarea şi astfel vom afla adevărul.

— Ce şmecherie, murmură Sugden.

Se întinse în fotoliu.

— Ca să începem cu asta, cred că aveţi să-i cereţi o explicaţie domnului Farr, zise Poirot.

Sugden strânse din buze.

— Aş fi ales un cadru mai puţin public pentru asta, spuse el. Cu toate astea, n-am nimic împotrivă. Îi întinse telegrama lui Stephen Farr. Acum, domnule Farr, după cum ziceţi că vă numiţi, poate ne puteţi explica asta?

Stephen Farr luă telegrama. Ridicând sprâncenele, o citi rar, cu voce tare. Apoi, înclinându-se, i-o înapoie inspectorului-şef.

— Da, spuse el. Destul de incriminant, nu?

— E tot ce aveţi de spus despre asta? Înţelegeţi că nu aveţi nici o obligaţie să faceţi o declaraţie… Îl avertiză Sugden.

Stephen Farr îl întrerupse.

— Nu e nevoie să mă avertizaţi, inspectore. Văd că vă stă pe limbă! Da, vă voi da o explicaţie. Nu foarte bună, dar ăsta e adevărul.

Făcu o pauză. Apoi începu:

— Nu sunt fiul lui Ebenezer Farr. Dar i-am cunoscut pe amândoi, tată şi fiu, destul de bine. Acum încercaţi să vă puneţi în locul meu (apropo, numele meu este Stephen Grant). Am ajuns în această ţară pentru prima dată în viaţa mea. Am fost dezamăgit. Totul îmi părea a fi cenuşiu şi lipsit de viaţă. Apoi am mers cu trenul şi am întâlnit o fată. Trebuie să o spun pe şleau: m-am îndrăgostit de acea fată! Era cea mai frumoasă şi mai deosebită fiinţă din lume! Am stat o vreme de vorbă cu ea în tren şi mi-am pus în gând să nu pierd legătura. În momentul în care ieşeam din compartiment, m-am uitat la eticheta de pe geamantanul ei. Numele nu-mi spunea nimic, dar adresa către care se îndrepta, da. Auzisem de Gorston Hall şi ştiam totul despre proprietar. Fusese partenerul de afaceri al lui Ebenezer Farr, iar bătrânul Eb îmi vorbise adesea despre el, ce mare figură fusese.

— Ei bine, mi-a venit ideea să merg la Gorston Hall şi să pretind că sunt fiul lui Eb. Acesta a murit, după cum spune telegrama, acum doi ani, dar mi-am amintit că bătrânul Eb mi-a spus că nu mai auzise nimic despre Simeon Lee de

mulţi ani şi m-am gândit că Lee nu aflase de moartea fiului lui Eb. Oricum, m-am gândit că merită să încerc.

— Totuşi, n-aţi trecut de îndată la fapte. Aţi rămas timp de două zile la hotelul King's Arms din Addlesfield, remarcă Sugden.

Stephen recunoscu:

— Am tot stat şi m-am gândit dacă să o fac sau nu. Până la urmă m-am hotărât să trec la fapte. Totul îmi părea a avea un aer de aventură. Şi a mers de minune! Bătrânul m-a primit cu cea mai mare prietenie şi m-a rugat imediat să vin să locuiesc în casă. Am acceptat. Iată, inspectore, aceasta este explicaţia mea. Dacă nu mă credeţi, încercaţi să priviţi înapoi în trecutul dumneavoastră de bărbat galant şi să vedeţi dacă nu cumva vă amintiţi ceva lucruri nebuneşti pe care le-aţi făcut atunci. Cât despre numele meu adevărat, aşa cum am spus, acesta este Stephen Grant. Puteţi telegrafia în Africa de Sud să mă verificaţi, dar vă spun: veţi afla că sunt un cetăţean perfect respectabil. Nu sunt un escroc sau un hoţ de bijuterii.

— N-am crezut niciodată că aţi fi, îi spuse Poirot uşor.

Inspectorul-şef Sugden strânse din fălci şi spuse:

— Va trebui să verific această informaţie. Însă aş vrea să ştiu de ce nu v-aţi deconspirat imediat după crima, în loc să ne fi spus tot felul de minciuni?!

Stephen spuse dezarmat:

— Pentru că am fost un idiot! M-am gândit că n-o să se afle! M-am gândit că aş părea suspect dacă aş recunoaşte că mă aflu aici sub un nume fals. Dacă n-aş fi fost absolut cretin, mi-aş fi dat seama că. O să telegrafiaţi la Johannesburg.

— Ei bine, domnule Farr… Ăăă… Grant… Nu spun că nu vă cred. Se va dovedi cât de curând dacă aţi spus sau nu adevărul, interveni Sugden.

Se uită întrebător la Poirot. Acesta spuse:

— Cred că domnişoara Estravados are ceva de spus.

Pilar se albise ca varul. Spuse, cu o voce pierită:

— Aşa e. Nu v-aş fi spus niciodată, dar e vorba de Lydia şi de bani. A fost amuzant să vin aici şi să mă prefac şi să joc un rol, dar când Lydia a spus că banii sunt ai mei şi că asta nu înseamnă decât că se face dreptate, era deja altceva şi nu mai era deloc distractiv.

— Nu înţeleg, draga mea, despre ce vorbeşti acolo? Întrebă Alfred Lee cu o figură descumpănită.

Pilar exclamă:

— Voi credeţi că eu sunt nepoata voastră, Pilar Estravados, nu? Dar lucrurile nu stau aşa! Pilar a fost ucisă în timp ce călătoream împreună cu ea într-o maşină în Spania. O bombă a căzut şi a lovit maşina, iar ea a fost ucisă, dar eu nici măcar n-am fost atinsă. N-o cunoşteam foarte bine, dar ea îmi spusese totul despre ea şi despre cum bunicul ei o chemase în Anglia şi ca era foarte bogat. N-aveam deloc bani şi nu ştiam unde să mă duc şi ce să fac. Şi m-am gândit deodată: „De ce să nu iau paşaportul lui Pilar, să mă duc în Anglia şi să ajung bogată?” Faţa i se lumină într-un zâmbet larg. Ce amuzant a fost să mă imaginez făcând treaba asta şi scăpând nedescoperită! Fotografiile noastre nu semănau deloc. Aşa că, atunci când mi s-a cerut paşaportul aici, am deschis fereastra, l-am aruncat jos şi am fugit după el, iar apoi am mânjit fotografia cu pământ, pentru că la graniţă nimeni nu se uită prea atent, dar aici ar fi putut…

— Vrei să spui că te-ai prezentat în faţa tatălui meu ca fiind nepoata lui şi te-ai folosit de afecţiunea pe care o nutrea pentru tine? Sări Alfred Lee, furios.

Pilar dădu din cap că da. Spuse cu satisfacţie:

— Da, mi-am seama imediat că îl pot face să mă placă foarte mult.

George Lee izbucni:

— Scandalos! Infracţiune! Tentativă de a obţine bani prin înşelăciune!

Harry Lee spuse:

— N-a luat nimic de la tine, bătrâne! Pilar, eu sunt de partea ta! Am o profundă admiraţie pentru îndrăzneala ta.

Şi, slavă Domnului, nu-ţi mai sunt unchi! Asta îmi îngăduie să mă comport cu mai multă libertate.

— Dumneavoastră, ştiaţi? De când ştiaţi? Îl întrebă Pilar pe Poirot.

Acesta zâmbi:

— Domnişoară, dacă aţi fi studiat legile lui Mendel, aţi fi ştiut că doi oameni cu ochi albaştri nu pot concepe un copil cu ochi negri. Mama dumneavoastră a fost, nu mă îndoiesc de asta, o doamnă cât se poate de virtuoasă şi respectabila. Rezulta de aici că nu eraţi câtuşi de puţin Pilar Estravados. Când aţi jucat scena cu paşaportul, am fost sigur de asta. A fost ingenios, dar, cum să vă spun, nu suficient de ingenios.

— Nimic din toată afacerea asta nu e suficient de ingenios! Exclamă inspectorul-şef Sugden destul de supărat.

Pilar se uită fix la el.

— Nu înţeleg… Zise ea.

— Ne-aţi spus o poveste… Dar cred că mai sunt încă o mulţime de lucruri pe care nu ni le-aţi spus.

— Lăsaţi-o în pace! Interveni Stephen.

Inspectorul-şef Sugden nu-l băgă în seamă şi continuă:

— Ne-aţi spus că aţi urcat în camera bunicului dumneavoastră după cină. Ne-aţi spus că a fost aşa, dintr-un impuls. Vă voi sugera altceva. Dumneavoastră aţi furat acele diamante. Le ţinuseräţi în mână. Aţi prins poate un moment şi le-aţi sustras din seif, fără ca bătrânul să observe ce faceţi! Când a descoperit că pietrele lipsesc, şi-a dat seama imediat că doar două persoane ar fi putut să le ia. Una dintre ele era Horbury, care ar fi putut descoperi combinaţia şi s-ar fi putut strecura să le fure în timpul nopţii. Cealaltă persoană eraţi dumneavoastră. Ei bine, domnul Lee a luat de îndată măsuri. M-a sunat şi m-a rugat să vin. Apoi v-a trimis vorbă să treceţi pe la el imediat după cină. Aşa aţi şi făcut, iar el v-a acuzat de furt. Aţi negat, iar el şi-a întărit acuzaţiile. Nu ştiu ce s-a întâmplat după aceea; poate că şi-a dat seama că nu eraţi nepoata lui, ci o foarte isteaţă hoaţă profesionistă. În orice caz, jocul se

terminase, riscul de a fi demascată era din ce în ce mai mare, aşa că aţi sărit la el cu un cuţit. A avut loc o luptă, iar el a ţipat. L-aţi doborât. Aţi ieşit din cameră, aţi întors cheia în broască pe dinafară şi apoi, ştiind că nu vă puteţi face nevăzută, v-aţi strecurat în firida cu statui, înainte de venirea celorlalţi.

Pilar strigă din toate puterile:

— Nu e adevărat! Nu e adevărat! N-am furat eu diamantele! Nu l-am omorât eu. Jur pe Preacurata Fecioară!

— Atunci cine a făcut-o? Spuneţi că aţi văzut o siluetă în faţa uşii domnului Lee. Conform relatării dumneavoastră, această persoană trebuie să fi fost criminalul. Nimeni altcineva n-a mai trecut pe lângă firidă! Dar nu avem decât cuvântul dumneavoastră în privinţa faptului că acolo se afla într-adevăr cineva. Cu alte cuvinte, aţi inventat toate astea pentru a vă disculpa! Continuă Sugden cu asprime.

George Lee interveni, adăugând pe un ton ascuţit:

— Bineînţeles că e vinovată! E cât se poate de limpede! Am spus dintotdeauna că tatăl meu a fost ucis de către cineva din exterior! Ce absurditate, să susţii că cineva din familie ar fi făcut aşa ceva! Asta… Asta n-ar fi normal!

Poirot se agita pe locul lui.

— Nu sunt de acord cu dumneavoastră. Luând în consideraţie caracterul lui Simeon Lee, ar fi fost normal ca asta să se întâmple.

George râmase cu gura căscată, holbându-se la Poirot.

Acesta continuă:

— Şi, în opinia mea, chiar asta s-a întâmplat. Simeon Lee a fost ucis de cineva din stirpea sa, dintr-un motiv care i s-a părut criminalului bun şi suficient.

— Cineva dintre noi? Mă opun! Strigă George.

Poirot îl întrerupse, pe un ton care nu admitea replică:

— Fiecare dintre cei de faţă ar fi avut un motiv să-l ucidă pe Simeon Lee. Vom începe cu al dumneavoastră, domnule George Lee. Nu l-aţi iubit deloc pe tatăl dumneavoastră! Aţi

păstrat bune relaţii cu el de dragul banilor. În ziua în care a murit, v-a ameninţat că vă taie din venituri. Ştiaţi că la moartea lui urma probabil să primiţi o sumă considerabilă. În asta rezidă motivul. După cină, aşa cum aţi spus, aţi fost să daţi telefon. Aţi dat într-adevăr telefon, dar convorbirea a durat doar cinci minute. După asta, aţi fi putut foarte uşor să vă duceţi în camera tatălui dumneavoastră, să staţi de vorbă cu el, iar apoi să-l atacaţi şi să-l ucideţi. După aceea, aţi fi putut să părăsiţi încăperea şi să întoarceţi cheia în broască din afară, în speranţa că asasinatul va fi pus pe seama unui spărgător. Din cauza panicii, aţi uitat să vă asiguraţi că fereastra e larg deschisă, astfel încât varianta spargerii să aibă suport. A fost o tâmpenie, dar îmi cer scuze că trebuie să v-o spun, sunteţi o persoană destul de tâmpită! În fond şi la urma urmei, continuă Poirot, după o scurtă pauză în care George încercă să vorbească şi nu reuşi, mulţi tâmpiţi au ajuns criminali! Îşi întoarse privirea spre Magdalene. Şi doamna avea, la rândul ei, un motiv. Are datorii, din câte ştiu, iar tonul anumitor remarci ale tatălui dumneavoastră a pus-o într-o situaţie stânjenitoare. Nici ea nu are alibi. S-a dus să dea telefon, dar nu a dat telefon, iar în privinţa a ceea ce a făcut de fapt nu avem decât cuvântul ei… Apoi, făcu el o pauză, îl mai avem pe domnul David Lee. Am auzit vorbindu-se, nu o dată, despre firea răzbunătoare şi despre memoria de elefant a celor din familia Lee. Domnul David Lee nu a iertat şi nici nu a uitat vreodată felul în care tatăl său se purtase cu mama lui. O ultimă remarcă sarcastică la adresa răposatei doamne ar fi putut fi picătura care să umple paharul. David Lee spune că în momentul crimei cânta la pian. Printr-o coincidenţă, cânta chiar Marşul funebru. Dar dacă am presupune că altcineva cânta Marşul funebru, cineva care ştia ce urma el să facă şi îi aproba fapta?

— E o sugestie infamă, rosti încet Hilda Lee.

Poirot se întoarse către ea.

— Vă voi mai servi una, doamnă. Crima a fost comisă de mâna dumneavoastră. Dumneavoastră aţi fost cea care s-a strecurat sus şi a executat o sentinţă de moarte asupra unui om care nu merita nici o milă. Sunteţi genul de om, doamnă, capabil de cea mai mare cruzime într-un moment de mânie…

— Nu l-am omorât eu, zise Hilda.

Inspectorul-şef Sugden spuse repede:

— Domnul Poirot are perfectă dreptate. Toţi cei de aici pot fi bănuiţi, cu excepţia domnului Alfred Lee, a domnului Harry Lee şi a doamnei Alfred Lee.

— Nu voi face excepţie nici măcar în cazul acestora trei… Interveni Poirot cu blândeţe.

Inspectorul-şef protestă:

— Ei, haideţi, domnule Poirot!

— Şi care este ipoteza dumneavoastră în privinţa mea, domnule Poirot? Întrebă Lydia Lee.

Îşi însoţi spusele de un uşor zâmbet şi îşi ridică sprâncenele ironic.

Poirot se înclină.

— Trec peste mobilul dumneavoastră, doamnă. E suficient de limpede. În rest, noaptea trecută aţi purtat o rochie înflorată de tafta, având un model foarte distinct, precum şi o pelerină. Vă voi reaminti că Tressilian, majordomul, e miop. De la distanţă, obiectele îi apar neclare, în ceaţă. Voi sublinia, de asemenea, că salonul dumneavoastră este mare, iar lumina care vine de la lămpi este foarte filtrată. In noaptea aceea, la un minut sau două după ce s-au făcut auzite ţipetele, Tressilian a venit în salon să ia ceştile de cafea. Crede că v-a văzut stând pe pervazul ferestrei, care era acoperit pe jumătate de draperii, într-o atitudine familiară.

— Chiar m-a văzut.

Poirot continuă:

— Vă sugerez că este posibil ca Tressilian să fi văzut de fapt pelerina rochiei dumneavoastră, aranjată în aşa fel în

spatele draperiilor încât să dea impresia că dumneavoastră stăteaţi acolo.

— Chiar am stat acolo… Insistă Lydia.

— Cum îndrăzneşti să insinuezi…?! Sari indignat Alfred.

Harry îl întrerupse:

— Lasă-l să vorbească, Alfred! Noi urmăm la rând. Cum consideraţi că dragul de Alfred l-a ucis pe iubitul sau tată, de vreme ce ne aflam amândoi în sufragerie în acel moment?

Poirot îi aruncă un zâmbet şarmant.

— E foarte simplu. Un alibi e cu atât mai puternic cu cât pare sa fie formulat împotriva voinţei celui care îl emite. Dumneavoastră şi fratele dumneavoastră nu vă aveţi bine unul cu celălalt. E un fel de notorietate. Dumneavoastră îl persiflaţi în public. El nu are niciodată decât cuvinte urâte la adresa dumneavoastră! Dar să presupunem că toate astea fac parte dintr-o strategie bine pusă la punct. Să presupunem că Alfred Lee s-a săturat să joace după cum îi cântă altcineva. Să presupunem că el şi dumneavoastră v-aţi împăcat de ceva timp. Vă puneţi la punct planul. Veniţi acasă. Alfred dă impresia că asta îl nemulţumeşte şi manifestă antipatie faţă de dumneavoastră. Dumneavoastră îi arătaţi dispreţ. Şi vine noaptea crimei, pe care aţi plănuit-o atât de inteligent împreună. Unul din dumneavoastră rămâne în sufragerie, vorbind tare şi dând poate impresia că acolo sunt două persoane care se ceartă. Celălalt se duce sus şi comite crima…

Alfred sări în picioare.

— Eşti dracul gol! Spuse el cu o voce nearticulată.

— Chiar vreţi să spuneţi că…? Interveni Sugden, holbându-se la Poirot.

Acesta continuă, cu o neaşteptată notă de autoritate în glas:

— Trebuia să vă înfăţişez posibilităţile! Acestea sunt lucrurile care s-ar fi putut întâmpla! Ce anume din toate astea s-a întâmplat cu adevărat, vom putea afla numai

depăşind aparenţele exterioare şi ajungând la realitatea interioară… Făcu o pauză, apoi spuse încet: Trebuie să ne întoarcem, aşa cum am spus înainte, la caracterul domnului Simeon Lee…

VI

Interveni un moment de linişte. Cum nu se poate mai ciudat, toată indignarea şi toată ranchiuna dispăruseră ca prin farmec. Hercule Poirot domina întreaga asistenţă prin forţa charismei sale. Îl urmăreau toţi cu sufletul la gură, fascinaţi, începu din nou să vorbească, pe un ton măsurat.

— Vedeţi, aici e cheia întregii afaceri. Răposatul este centrul şi nucleul misterului! Trebuie să plonjăm adânc în inima şi îh mintea lui Simeon Lee şi să vedem ce găsim acolo. Căci un om nu trăieşte şi moare doar pentru sine însuşi. Ceea ce are, le transmite mai departe celor care vin după el… Ce avea Simeon Lee de transmis mai departe fiilor şi fiicei sale? Mândria, în primul rând, o mândrie care, în ceea ce îl priveşte pe bătrân, suferise o frustrare, prin dezamăgirea provocată de copiii săi. Mai era apoi virtutea răbdării. Ni s-a spus că Simeon Lee a aşteptat cu răbdare timp de ani de zile pentru a se răzbuna pe cineva care îi făcuse rău. Observăm că acest aspect al temperamentului său a fost moştenit cel mai intens de către fiul care îi semăna cel mai puţin fizic. David Lee, la rândul său, a fost capabil să-şi amintească şi să ţină în el ura şi resentimentul timp de ani de zile. Fizic, Harry Lee era singurul dintre copiii său care îi semăna mult. Asemănarea este izbitoare în momentul în care privim portretul din tinereţe al lui Simeon Lee. Acelaşi nas acvilin, aceeaşi linie tăioasă a feţei, aceeaşi poziţie mândră a capului, dat pe spate. Cred, de asemenea, că Harry a moştenit multe dintre gesturile şi ticurile tatălui său, cum ar fi maniera de a râde cu capul dat pe spate sau felul în care îşi trece un deget peste bărbie. Având toate aceste lucruri în minte şi fiind convins că asasinatul a fost comis de către o persoana extrem de apropiată de răposat, am studiat familia din punct de vedere psihologic. Cu alte

cuvinte, am încercat să decid care dintre ei era, din punct de vedere psihologic, posibil criminal. Iar concluzia a fost că doar două persoane îndeplineau acest criteriu. Aceştia erau Alfred Lee şi Hilda Lee, soţia lui David. Pe David l-am scos de pe listă. Nu cred că o persoană cu inhibiţiile lui, cauzate de o delicateţe exagerată, bolnăvicioasă, ar fi făcut faţă băii de sânge presupuse de tăierea unei beregate. La fel i-am eliminat pe George Lee şi pe soţia sa. În pofida venalităţii lor, am fost sigur că nu le-ar fi stat în fire să îşi asume un astfel de risc. Amândoi erau, în mod esenţial, precauţi. Despre doamna Alfred Lee am fost sigur că nu este capabilă de un act de violenţă. Firea ei conţine prea multă ironie. Am ezitat în privinţa lui Harry Lee. Prezenta în aparenţa o anumită cruzime trivială, dar am fost aproape sigur că Harry Lee, în pofida tupeului şi a cinismului său, era, în fond, un neajutorat. Ştiu acum că asta era şi părerea tatălui său. Harry, spunea el, era la fel ca toţi ceilalţi. Îmi rămâneau cele două persoane pe care le-am menţionat deja. Alfred Lee era o persoană capabilă de un imens devotament necondiţionat. Era un om care se supusese voinţei altora timp de mulţi ani. In aceste condiţii, era oricând posibil ca ceva să-şi piardă controlul. Mai mult decât atât, e posibil să fi ţinut în el o ranchiună ascunsă faţă de tatăl său, care să crească în intensitate de-a lungul timpului pentru că nu fusese niciodată revelată în vreun fel. Oamenii cei mai liniştiţi şi mai blajini sunt adesea capabili de violenţa cea mai bruscă şi mai neaşteptată, pentru că, în cazul lor, atunci când lucrurile scapă de sub control, scapă în întregime! Cealaltă persoană pe care am considerat-o ca fiind capabilă de crimă era Hilda Lee. Ea e genul de persoană care, ocazional, se arată capabilă de a lua legea în propriile mâini, dar niciodată din motive egoiste. Astfel de oameni acţionează în egală măsură ca judecători şi ca executanţi. Multe personaje din Vechiul Testament au un astfel de caracter. Jael şi Judith, de exemplu. Ajungând aici, am examinat circumstanţele propriu-zise ale crimei. Şi primul

lucru care reiese din asta, în mod izbitor, aş spune, este felul în sine în care crima a avut loc! Mergeţi cu mintea înapoi în camera unde Simeon Lee zace mort. Dacă vă aduceţi aminte, acolo se aflau răsturnate atât o masă masivă, cât şi un scaun greu. De asemenea, o lampă, obiecte de sticlă şi altele. Dar poziţia scaunului şi a mesei erau în mod deosebit surprinzătoare. Amândouă erau din mahon autentic. E greu de imaginat că o luptă între acel bătrân împuţinat şi adversarul său ar fi putut dărâma atâta mobilă masivă! Întreaga situaţia părea ireală. Şi totuşi nimeni în toate minţile n-ar înscena aşa ceva, dacă nu cumva Simeon Lee fusese ucis de către un bărbat puternic, iar ideea ar fi fost să se sugereze că atacatorul a fost o femeie sau cineva cu un fizic firav.

Însă o asemenea idee era extrem de neconvingătoare, de vreme ce zgomotul mobilei dărâmate ar fi alarmat pe toată lumea, iar criminalul ar fi avut, în consecinţă, foarte puţin timp pentru a se retrage. Fără îndoială, ar fi fost în avantajul oricui să îi taie gâtul lui Simeon Lee păstrând cât mai multă linişte cu putinţa.

Alt amănunt ieşit din comun era acela al cheii care fusese întoarsă în broască pe dinafară. Din nou, un astfel de gest părea a fi fără sens. Nu putea sugera ipoteza sinuciderii, de vreme ce nimic din detaliile concrete ale morţii lui Simeon Lee nu se potrivea cu ipoteza sinuciderii. De asemenea, nu se putea sugera nici că asasinul ar fi fugit pe fereastră, căci ferestrele erau aranjate de aşa natură încât fuga pe acolo era imposibilă! Mai mult, încă o dată, era vorba de timp. Timp care trebuie să fi fost preţios pentru criminal!

Mai era un lucru de neînţeles, o bucăţică de cauciuc tăiată din trusa de toaletă a lui Simeon Lee şi o mică piesă de lemn care mi-au fost arătate de inspectorul-şef Sugden. Acestea fuseseră ridicate de jos de către una dintre persoanele care au intrat primele în cameră. Încă o dată – aceste lucruri nu aveau nici un sens! Nu însemnau absolut nimic. Şi totuşi se aflau acolo.

După cum vă daţi seama, crima devine din ce în ce mai indescifrabilă. Nu are ordine, nu are metodă, în concluzie nu e raţională.

Ajungem acum la încă o dificultate. Inspectorul-şef Sugden a fost chemat de către răposat; i s-a raportat un jaf şi i s-a cerut să se întoarcă peste o oră şi jumătate. De ce? Dacă Simeon Lee îşi suspecta nepoata sau pe vreun alt membru al familiei, de ce nu l-a rugat pe inspectorul-şef Sugden să aştepte jos cât timp i-ar fi interogat pe loc pe cei suspectaţi? Prezenţa în casă a inspectorului ar fi sporit presiunea asupra vinovatului.

Aşa că ajungem să ne dăm seama că nu doar comportamentul ucigaşului este anormal, ci şi comportamentul lui Simeon Lee!

Şi atunci îmi spun: „Totul e greşit!” De ce? Pentru că privim lucrurile dintr-un unghi fals. Le privim din unghiul în care criminalul doreşte să le privim…

Avem trei lucruri care nu se potrivesc: lupta, cheia întoarsa din afară şi bucata de cauciuc. Dar trebuie să existe un fel de a privi aceste trei lucruri astfel încât ele să capete sens! Aşa că îmi golesc mintea, uit circumstanţele crimei şi analizez aceste lucruri în sine. Şi spun: o luptă. Ce sugerează asta? Violenţă, distrugeri, zgomot… Cheia? De ce să foloseşti o cheie? Ca să nu intre nimeni? Dar cheia n-a evitat asta, de vreme ce uşa a fost spartă aproape imediat. Să ţină pe cineva înăuntru? Să ţină pe cineva în afară? O bucată de cauciuc? Îmi spun: „O bucată de cauciuc e o bucată de cauciuc şi basta!”

Aţi fi deci tentaţi să spuneţi că acolo nu se află nimic, şi totuşi asta nu e întru totul adevărat, căci rămân trei impresii: zgomot, izolare, lipsă de indicii…

Se potrivesc acestea cu vreunul dintre posibilii mei criminali? Nu, nu se potrivesc. Pentru amândoi, Alfred Lee şi Hilda Lee, o crimă făcută în linişte ar fi fost preferabilă, a pierde timpul încuind uşa din afară e absurd, iar bucăţică de cauciuc tot nu înseamnă nimic!

Şi totuşi am sentimentul extrem de puternic că această crimă nu are îh ea nimic absurd, ci dimpotrivă, că a fost foarte atent planificată şi excelent pusă în practică. Că, de fapt, a reuşit! În consecinţă, tot ce s-a întâmplat trebuia să se întâmple…

Şi apoi, examinând din nou toate detaliile, am avut prima străfulgerare…

Sânge, atât de mult sânge… Sânge peste tot… Un accent pus pe sânge – proaspăt, ud, lucind… Atât de mult sânge, prea mult sânge…

Şi a mai urmat un gând. Avem de a face cu o crimă de sânge, o crimă a sângelui. Propriul sânge al lui Simeon Lee se întoarce împotriva lui…

Hercule Poirot se lăsă pe spate.

— Cele mai importante două sugestii în acest caz au fost pronunţate în mod inconştient de către două persoane. Prima a fost atunci când doamna Alfred Lee a citat un vers din Macbeth: „Dar cine-ar fi crezut ca bătrânul să aibă atâta sânge într-însul?” Cealaltă a fost o frază pronunţată de Tressilian, majordomul. Mi-a descris senzaţia de confuzie pe care o resimţea şi cum lucrurile păreau să se întâmple cum se mai întâmplaseră o dată. Acest sentiment ciudat îi fusese dat de o întâmplare foarte simplă. A auzit sunând soneria şi s-a dus să îi deschidă lui Harry Lee, iar a doua zi a făcut acelaşi lucru pentru Stephen Farr.

De ce a avut el acest sentiment? Uitaţi-vă la Harry Lee şi la Stephen Farr şi veţi înţelege de ce. Seamănă incredibil de mult! De aceea, pentru Tressilian, a-i deschide uşa lui Stephen Farr semăna foarte mult cu a-i deschide uşa lui Harry Lee. Era aproape ca şi cum ar fi fost acolo acelaşi bărbat. Iar apoi, azi de-abia, Tressilian mi-a spus că întotdeauna încurcă oamenii între ei. Acum ştim de ce! Stephen Farr are nasul coroiat, îşi dă capul pe spate când râde şi are obiceiul de a-şi mângâia bărbia cu degetul. Priviţi cu atenţie şi concentrare la portretul de tinereţe al

lui Simeon Lee şi nu-l veţi vedea numai pe Harry Lee, ci şi pe Stephen Farr…

Stephen se foi în scaunul care începu să scârţâie.

— Amintiţi-vă de izbucnirea lui Simeon Lee, de invectiva sa împotriva familiei. Vă amintiţi cum a spus că e gata să jure că i s-au născut fii mai buni în afara căsătoriei. Să ne întoarcem la caracterul lui Simeon Lee, care avea succes la femei şi care i-a frânt inima soţiei sale! Simeon Lee, care se lăuda că ar putea avea o gardă de corp alcătuită din fii de aproape aceeaşi vârstă! Aşa că trag concluzia: Simeon Lee avea în casă nu doar familia sa legitimă, ci şi un fiu necunoscut şi nerecunoscut.

Stephen se ridică în picioare, iar Poirot îl întrebă:

— Ăsta a fost motivul tău adevărat, nu? Şi nu povestea aia romantică despre fata pe care ai întâlnit-o în tren! Erai în drum încoace înainte de a o fi întâlnit. Veneai să vezi ce fel de om era tatăl tău…

Stephen devenise palid ca un cadavru. Spuse cu o voce zdruncinată şi gâtuită:

— Da, m-am întrebat întotdeauna… Mama vorbea despre el câteodată. Devenise un soi de obsesie pentru mine… Să văd cum era! Am făcut ceva bani şi am venit în Anglia. Nu aveam de gând să îi spun cine sunt. Am pretins că sunt fiul lui Eb. Am venit aici dintr-un singur motiv: să-l văd pe cel care era tatăl meu…

— Doamne, cât am fost de orb… Văd acum. De două ori v-am confundat cu domnul Harry şi apoi am văzut că mă înşelasem, şi totuşi nu mi-am dat niciodată seama! Şopti inspectorului-şef Sugden. Se întoarse către Pilar: Asta era, nu? Pe Stephen Farr l-ai văzut în faţa uşii? Ai ezitat, îmi aduc aminte, şi te-ai uitat la el înainte să spui că era o femeie. Pe Farr l-ai văzut şi nu aveai de gând să-l trădezi.

Se iscă o uşoară rumoare. Vocea profundă a Hildei Lee rupse această stare:

— Nu, spuse ea. Vă înşelaţi. Pe mine m-a văzut Pilar…

— Pe dumneavoastră, doamnă? Da, mă gândeam eu… Constată Poirot.

Hilda spuse încet:

— Instinctul de conservare e ceva atât de ciudat. Nu credeam să fiu atât de laşă. Să tac din gură doar pentru că mi-a fost teamă! Ne spuneţi acum?

Ea dădu din cap.

— Eram cu David în salonul pentru muzică. El cânta la pian. Era într-o stare foarte ciudată. Eram puţin speriata şi mă simţeam foarte vinovata, pentru că eu insistasem să venim aici. David a început să cânte Marşul funebru, când, deodată, m-am hotărât. Oricât de ciudat ar părea, am decis că trebuie să plecăm amândoi imediat, în noaptea aceea. Am ieşit încet din bibliotecă şi m-am dus sus. Aveam de gând să mă duc la bătrânul Lee şi să-i spun cât se poate de direct de ce plecăm. Am mers de-a lungul coridorului până la camera sa şi am bătut la uşă. Nu mi-a răspuns. Am bătut din nou, puţin mai tare. Tot nu mi-a răspuns. Am încercat atunci uşa. Uşa era încuiată. Apoi, în timp ce rămăsesem pe gânduri, am auzit un zgomot înăuntru… Se opri. N-o să mă credeţi, dar e adevărat! Cineva era înăuntru şi îl atacase pe domnul Lee. Am auzit scaune şi mese răsturnate şi vaza spartă, iar apoi am auzit acel unic ţipăt îngrozitor, care s-a stins… Şi apoi linişte. Am rămas unde mă aflam, paralizată! Nu puteam să mă mişc! Şi apoi domnul Farr a venit în fugă şi Magdalene şi toţi ceilalţi, iar domnul Farr şi Harry au început să lovească în uşă. Uşa s-a prăbuşit şi am văzut camera, şi nu era nimeni în ea, în afară de domnul Lee, care zăcea mort în balta aia de sânge. Vocea ei se ascuţi. Strigă: Nu mai era nimeni acolo… Nimeni, înţelegeţi! Şi nu ieşise nimeni din cameră…

VII

Inspectorul-şef Sugden trase aer în piept.

— Ori am înnebunit eu, ori altcineva! Ce spuneţi dumneavoastră, doamnă Lee, este pur şi simplu imposibil! E o nebunie!

Hilda Lee strigă:

— Vă spun că i-am auzit luptându-se înăuntru şi l-am auzit pe bătrân ţipând când i s-a tăiat gâtul şi nimeni n-a ieşit şi nimeni nu era în cameră!

— Şi în tot acest timp n-aţi spus nimic, remarcă Hercule Poirot.

Hilda Lee se făcuse albă la faţă, dar spuse calmă:

— Nu, pentru că, dacă v-aş fi spus ce s-a întâmplat, n-aţi fi putut să vă gândiţi decât că eu l-am ucis…

Poirot scutură din cap.

— Nu, spuse el. Nu dumneavoastră l-aţi ucis. Fiul său l-a ucis.

Stephen Farr interveni:

— Jur înaintea lui Dumnezeu că nu l-am atins!

— Nu dumneavoastră, spuse Poirot. Avea şi alţi fii!

— Drăcia dracului! Exclamă Harry.

George făcu ochii mari. David se frecă la ochi. Alfred clipi de două ori.

Poirot continuă:

— În prima noapte în care m-am aflat aici – noaptea crimei – am văzut o stafie. Stafia mortului. Când l-am văzut prima oară pe Harry Lee, am rămas descumpănit. Simţeam că îl mai văzusem înainte. Apoi i-am notat atent trăsăturile şi mi-am dat seama cât de mult semăna cu tatăl său şi mi-am spus că asta era ceea ce produsese acel sentiment de familiaritate.

Ieri însă, un om care stătea în faţa mea şi-a dat capul pe spate şi a râs şi am ştiut atunci de cine îmi amintea Harry Lee. Şi am descoperit încă o dată, pe alt chip, trăsăturile răposatului.

Nu e de mirare că bietul Tressilian se simţea zăpăcit, căci deschisese uşa nu la doi, ci la trei bărbaţi care semănau extraordinar de mult. Nu e de mirare că a mărturisit că încurcă oamenii între ei, de vreme ce în casă erau trei bărbaţi care, de la o oarecare distanţă, puteau trece foarte uşor unul drept celălalt! Aceeaşi statură, aceleaşi gesturi

(mai ales unul, ticul de a-şi trece un deget peste bărbie), acelaşi fel de a râde cu capul dat pe spate, acelaşi nas coroiat. Şi totuşi asemănarea nu era lesne de remarcat, căci al treilea bărbat avea mustaţă.

Se aplecă înainte.

— Se uită îndeobşte că poliţiştii sunt oameni, că au neveste, copii, mame – făcu o pauză… Şi taţi… Amintiţi-vă ce renume avea Simeon Lee în ţinut: un bărbat care i-a frânt inima soţiei sale din cauza aventurilor sale cu femei. Un fiu ilegitim poate moşteni multe lucruri. Poate moşteni trăsăturile tatălui său şi chiar şi gesturile acestuia. Îi poate moşteni mândria, şi răbdarea, şi dorinţa de răzbunare! Ridică tonul. Toată viaţa ta, Sugden, ai păstrat în tine râul pe care ţi l-a făcut tatăl tău. Cred că te-ai hotărât să-l ucizi cu mult timp în urmă. Vii din comitatul vecin, nu de foarte departe. Fără îndoială că mama ta, cu banii pe care Simeon Lee i-a dat cu atâta generozitate, a reuşit să-şi găsească un soţ care să-i fie tată copilului ei. Ţi-a fost uşor să intri în poliţia din Middleshire şi să-ţi aştepţi ocazia. Un inspector-şef de poliţie are mari şanse să comită o crimă şi să scape, nedescoperit.

Sugden devenise alb ca varul.

— Eşti nebun! Nu eram în casă când a fost omorât, izbucni el.

Poirot scutură din cap.

— Nu, l-ai ucis prima oară când ai venit, înainte de a pleca. Nimeni nu l-a mai văzut în viaţă după ce ai plecat tu. Totul a fost atât de uşor pentru tine. Simeon Lee te aştepta, da, dar nu te chemase. Tu l-ai sunat şi i-ai spus ceva vag despre o tentativă de jaf. I-ai spus că o să-l cauţi în seara aceea pe la opt şi că o să pretinzi că faci o colectă pentru o acţiune de caritate a poliţiei. Simeon Lee n-a bănuit nimic. Nu ştia că eşti fiul lui. Ai venit şi i-ai spus nu ştiu ce basme despre nişte diamante substituite. El a deschis seiful ca să-ţi arate că adevăratele diamante erau acolo. Ţi-ai cerut scuze, te-ai întors către şemineu, alături de el şi, luându-l prin

surprindere, i-ai tăiat beregata, ţinându-i mâna la gură ca să nu ţipe. O nimica toată pentru un bărbat cu fizicul tău.

Apoi ai pus la punct înscenarea. Ai luat diamantele. Ai îngrămădit scaune şi mese, pahare şi vaze şi ai înfăşurat în jurul lor o frânghie fină pe care o aveai cu tine la venire. Aveai asupra ta o sticlă cu sângele unui animal ucis de curând, în care adăugaseşi o anumită cantitate de citrat de sodiu. Ai răspândit conţinutul şi ai mai adăugat nişte citrat de sodiu în balta de sânge care curgea din rana lui Simeon Lee. Ai potrivit focul astfel încât corpul să-şi păstreze căldura. Apoi ai trecut cele două capete ale frânghiei prin fereastra lăsată crăpată şi le-ai lăsat să atârne în josul zidului. Ai părăsit camera şi ai răsucit cheia din afară. Asta era ceva vital, căci trebuia ca nimeni, în nici un fel, să nu mai intre în cameră. Apoi te-ai dus afară şi ai ascuns diamantele în grădina din bazin. Dacă, mai devreme sau mai târziu, urmau să fie descoperite acolo, n-ar fi făcut decât să înmulţească suspiciunile în direcţia dorită de tine: asupra membrilor legitimi ai familiei lui Simeon Lee. Puţin înainte de nouă şi un sfert te-ai întors şi, căţărându-te pe zidul de sub fereastră, ai tras de coardă. Asta a pus în mişcare sistemul de pârghii pe care îl construiseşi cu grijă în interior. Mobila şi porţelanul s-au prăbuşit cu zgomot. Ai tras de unul din capetele corzii şi ţi-ai înfăşurat-o din nou în jurul corpului, sub haină şi maiou. Mai aveai un singur lucru de făcut! Se întoarse către ceilalţi. Vă amintiţi cu toţii cum aţi descris fiecare în mod diferit ţipătul de moarte al domnului Lee? Dumneavoastră, domnule Lee, l-aţi descris ca fiind ţipătul unui om aflat în agonia morţii. Soţia dumneavoastră şi David Lee au folosit amândoi aceeaşi expresie: „un suflet în iad”. Doamna David Lee, dimpotrivă, a spus că era ţipătul cuiva care nu avea suflet. A spus că era ceva inuman, ca o bestie. Harry Lee s-a apropiat cel mai mult de adevăr. A spus că parcă era ţipătul unui porc căruia i se taie gâtul. Ştiţi băşicile acelea lungi şi roz care se vând în târguri şi care au feţe pictate pe ele care se numesc

„porci pe moarte”? Dacă sufli în ele, scot un tânguit neomenesc. Asta a fost ultima ta mişcare, Sugden. Ai aranjat o chestie din asta în cameră. Gura îi era blocată cu o plăcuţă de lemn, dar piesă era legată de coardă. Când ai tras de coardă, piesă a căzut şi porcul a început să se dezumfle. Aşa că zgomotul mobilei dărâmate a fost încununat de ţipatul „porcului pe moarte”. Se întoarse încă o dată către ceilalţi. Vedeţi acum ce era lucrul ăla pe care l-a ridicat Pilar? Inspectorul-şef sperase să ajungă la timp ca să îndepărteze acea bucată de cauciuc înainte de a fi observată de cineva. Oricum, a luat-o din mâinile lui Pilar destul de repede şi în maniera cea mai oficială. Dar amintiţi-vă că n-a vorbit nimănui despre acest incident. În sine, era singurul lucru în măsură să creeze suspiciuni. Magdalene Lee mi-a vorbit despre el şi l-am hărţuit cu asta. Era pregătit pentru această eventualitate. Tăiase o bucăţică din trusa de voiaj a domnului Lee şi a prezentat-o împreună cu o plăcuţă de lemn. La o privire superficială, corespundeau descrierii, o bucăţică de cauciuc şi o bucată de lemn. Dar prostul de mine, nu mi-am zis de îndată: „Asta nu înseamnă nimic, deci e imposibil să fi fost acolo, iar inspectorul-şef Sugden minte…” Nu, am continuat orbeşte să caut o explicaţie pentru asta. N-am înţeles cum stau lucrurile până când domnişoara Estravados, jucându-se cu un balon care s-a spart, a strigat că probabil ceea ce ridicase ea în camera lui Simeon Lee fusese un balon spart.

Vedeţi acum cum se potriveşte totul? Improbabila luptă, necesară pentru a sugera un fals moment al morţii; uşa încuiată, pentru ca nimeni să nu descopere prea devreme cadavrul; ţipătul de moarte. Acum, crima ne apare ca fiind logică şi raţională.

Însă din momentul în care Pilar Estravados a strigat în gura mare descoperirea ei în privinţa balonului, ea a devenit o sursă de pericol pentru criminal. Şi dacă acea remarcă ar fi fost auzită de el din casă (şi e foarte posibil să fi fost auzită, căci vocea ei era limpede şi ascuţită, iar

geamurile erau deschise), ea însăşi s-ar fi aflat într-un mare pericol. Deja îi dăduse criminalului motive de îngrijorare. Spusese, vorbind despre bătrânul domn Lee: „Trebuie că a fost foarte arătos în tinereţe”. Şi adăugase, adresându-i-se direct lui Sugden: „Aşa ca dumneavoastră”. A spus-o la propriu, iar Sugden a înţeles asta. Nu e de mirare că Sugden s-a făcut roşu la faţă şi aproape că s-a înecat. Era ceva cu totul neaşteptat şi cumplit de periculos. A sperat, după asta, să poată pune vinovăţia pe seama ei, dar asta s-a dovedit a fi neaşteptat de dificil, de vreme ce, ca nepoata dezmoştenită a bunicului ei, era evident că nu avea nici un motiv să comită crima. Mai târziu, când a auzit din casă remarca ei despre balon, spusă tare şi clar, a trecut la măsuri disperate. A pus capcana cu ghiuleaua când eram la prânz. Din fericire, aproape printr-o minune, a dat greş…

Se lăsă o tăcere de moarte. Apoi Sugden întrebă repede:

— Când aţi fost sigur?

— N-am fost absolut sigur până n-am cumpărat o mustaţă falsă şi am încercat-o pe portretul lui Simeon Lee. În momentul acela, chipul care mă privea era al dumneavoastră.

— Putrezi-i-ar sufletul în iad! Sunt fericit că am făcut-o! Exclamă Sugden.

PARTEA A VII-A

28 decembrie

— Pilar, cred că ar fi mai bine să stai la noi până ce stabilim ceva definitiv pentru tine, spuse Lydia Lee.

— Eşti foarte bună, Lydia. Eşti drăguţă. Ierţi uşor oamenii, fără să faci caz de asta, îi răspunse Pilar, sfioasă.

— Încă îţi spun Pilar, deşi presupun că te cheamă altfel.

— Da, de fapt mă cheamă Conchita Lopez.

— Şi Conchita e un nume frumos.

— Eşti prea bună, Lydia. Dar nu trebuie să îţi faci griji în privinţa mea. Mă voi căsători cu Stephen şi vom pleca în Africa de Sud.

Lydia spuse cu un zâmbet:

— Ei bine, iată ce frumos se aranjează lucrurile.

— De vreme ce ai fost atât de bună cu mine, crezi că am putea să ne întoarcem într-o zi şi să stăm la voi, poate de Crăciun, şi să mâncăm biscuiţi şi stafide şi să ne uităm la chestiile alea strălucitoare din pom şi la omuleţii de zăpadă? Întreba apoi cu timiditate Pilar.

— Bineînţeles, veniţi şi vom avea un Crăciun englezesc adevărat.

— Ar fi frumos. Vezi, Lydia, simt că anul acesta n-a fost deloc frumos de Crăciun.

Lydia simţi că i se taie respiraţia.

— Nu, într-adevăr, n-a fost prea frumos de Crăciun…

II

— Ei bine, la revedere, Alfred. Nu cred că să te mai deranjez prea mult. Plec în Hawai. Am visat întotdeauna să trăiesc acolo dacă o să am ceva bani vreodată, spuse Harry. La revedere, Harry. Cred că o să te distrezi de minune. Sper că o vei face.

Harry continuă pe un ton destul de ciudat:

— Îmi pare râu că te-am călcat atâta pe coadă, bătrâne. Am şi eu o limbă ascuţită… Nu mă pot abţine să nu iau oamenii peste picior.

— Presupun că şi eu ar mai trebui să învăţ să ştiu de glumă, făcu şi Alfred un efort.

— Ei bine, adio, încheie Harry, uşurat.

III

— David, eu şi Lydia ne-am hotărât să vindem locul acesta. M-am gândit că poate ai dori să iei unele lucruri care au fost ale mamei, scaunul ei şi suportul acela pentru picioare. Ai fost întotdeauna preferatul ei, spuse Alfred.

David ezită un moment. Apoi zise încet:

— Mulţumesc că te-ai gândit la asta, Alfred, dar ştii, nu cred că o să le iau. Nu vreau nimic din casă. Simt ca e mai bine să mă rup de tot de trecut.

— Da, înţeleg. Poate că ai dreptate.

IV

George spuse:

— Ei bine, la revedere, Alfred. La revedere, Lydia. Prin ce moment îngrozitor am mai trecut! Acum o să vină şi procesul. Toată povestea asta murdară o să iasă la lumină, Sugden fiind… Ăăă… Fiul tatălui meu. Oare nu s-ar putea aranja să i se spună că ar fi mai bine pentru el să susţină că are vederi comuniste şi că îl ura pe tata ca fiind capitalist, sau ceva de genul ăsta?

— Dragul meu George, chiar îţi imaginezi că cineva ca Sugden ar minţi doar ca să ne protejeze nouă sentimentele? Îl întrebă Lydia.

— Ăăă… Poate că nu. Nu, înţeleg ce vrei să spui. Oricum, omul e nebun. Hai, la revedere încă o dată!

Magdalene îi salută:

— La revedere. Haideţi să mergem cu toţii anul viitor pe Riviera sau undeva de Crăciun şi să ne distrăm cu adevărat.

— Asta depinde de evoluţia Bursei, interveni George.

— Hai, dragă, nu fi râu, îl luă Magdalene cu binişorul.

V

Alfred ieşi pe terasă. Lydia stătea aplecată peste un bazin şi se ridică atunci când îl văzu.

— Ei bine, au plecat cu toţii, spuse el oftând.

— Da… Ce binecuvântare.

— Aşa e.

— O să te simţi bine părăsind acest loc.

Ea întrebă:

— Plecarea asta te supără?

— Nu, şi eu voi fi bucuros. Sunt atâtea lucruri interesante pe care le putem face împreună. Dacă am rămâne să trăim aici, ne-am aminti tot timpul de coşmarul ăsta. Slavă Domnului că s-a terminat!

— Lui Hercule Poirot ar trebui mai degrabă să-i mulţumim, remarcă Lydia.

— Da. Ştii, a fost cu totul extraordinar felul în care toate lucrurile se potriveau între ele când le explica.

— Ştiu. Ca atunci când termini de aranjat un puzzle şi toate piesele rămase, despre care ai putea să juri că n-ar putea să mai intre nicăieri, îşi găsesc locul în modul cel mai natural.

— Mai e un lucru care n-a fost lămurit. Ce a făcut George după ce a vorbit la telefon? De ce n-a spus?

— Nu ştii? Am ştiut tot timpul. Arunca o privire peste hârtiile de pe biroul tău.

— Oh! Nu, Lydia, nimeni n-ar face aşa ceva!

— George ar face-o. E îngrozitor de curios atunci când e vorba de bani. Dar bineînţeles că nu putea să recunoască asta. E genul care trebuie prins asupra faptului pentru a admite ceva.

Alfred schimbă vorba:

— Faci încă o grădină?

— Da.

— Ce va fi, de data asta?

— Cred, zise Lydia, că e o tentativă de Grădină a Raiului, într-o nouă versiune, fără nici un şarpe, iar Adam şi Eva sunt categoric de vârstă mijlocie.

Alfred spuse cu duioşie:

— Dragă Lydia, câtă răbdare ai avut în toţi aceşti ani! Ai fost foarte bună cu mine.

— Dar vezi tu, Alfred, eu te iubesc…

VI

— Dumnezeu să mă aibă în pază! Spuse colonelul Johnson. Adevăr grăiesc! Şi apoi din nou: Dumnezeu să mă aibă în pază!

Se lăsă pe spate în scaun şi se uită fix la Poirot. Continuă pe un ton de lamentaţie:

— Cel mai bun om pe care îl aveam! Ce-o să se aleagă de poliţie?

— Chiar şi poliţiştii au viaţă privată! Sugden era un om foarte mândru.

Colonelul Johnson scutură din cap. Pentru a se calma, lovi cu piciorul în vreascurile din sobă şi spuse sacadat:

— Am spus întotdeauna – nimic nu se compară cu un foc de lemne.

Hercule Poirot, conştient de aerul rece şi uscat din jurul său, îşi zise în sinea lui: pour moi, numai încălzire centrală…”

SFÂRŞIT

{1} Macbeth, actul V, scena I, în trad. Lui Ion Vinea (N. Red.) {2} „Pentru o cauză dreapta, bineînţeles” (n.tr.) {3} Stare de rău fiziologic (n.tr.) {4} „Drăguţ manechin, micuţa asta. Însă are privirea dură.” (n.tr.) {5} „Joacă foarte bine teatru, micuţa.” (n.tr.) {6} „Pe toţi dracii!” (n.tr.) {7} Referire la o poveste din folclorul englezesc despre un cleric care, primind din partea episcopului un ou stricat, a spus că părţi din el au fost bune (N. Red.) {8} „Bine imaginat!” (n.tr.) {9} Joc de cărţi în care scorul se marchează cu ajutorul unor mici plăcuţe pe o tablă de lemn. (n.tr.) {10} Ofiţer de poliţie judiciară în Anglia şi în SUA. (N. Red) {11} Ansamblul reprezentat de acţiunea de a se pune în valoare prin îmbrăcăminte, coafură, machiaj, ţinută, etc. (n.tr.). {12} Trunchi de copac care, în tradiţia britanică a celebrării Crăciunului, este folosit ca material şi bază a focului ceremonial de Crăciun. „Yule” desemnează la origine numele unei sărbători păgâne a solstiţiului de iarnă (n.tr.) {13} Hercule Poirot, nefiind vorbitor nativ de engleza, este nesigur pe accentul său şi face aceasta precizare întrucât, în limba engleza, to ştab (a tăia) şi to stub (a se lovi la picior) sunt cuvinte relativ omofone. (n.tr.)